

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI

147063

MÜRİDİ (AYDINİ)

(METİN, DÜZLÜK-YUVARLAKLIK UYUMU, BAZI İMLÂ ÖZELLİKLERİ)

147063

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Muzaffer UZUN

MART - 2004

TRABZON

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI

MÜRİDİ (AYDINI)

(METİN, DÜZLÜK-YUVARLAKLIK UYUMU, BAZI İMLÂ ÖZELLİKLERİ)

Muzaffer UZUN

Karadeniz Teknik Üniversitesi – Sosyal Bilimler Enstitüsü’nce

Bilim Uzmanı (Türk Dili ve Edebiyatı)

Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tez’dir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 16.02.2004

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 03.03.2004

Tezin Danışmanı : Doç. Dr. Osman Kemal KAYRA

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. A. Mevhibe COŞAR

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Bilâl KIRIMLI

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. M. Alaaddin YALÇINKAYA

Mart – 2004

TRABZON

0. SUNUŞ

00. Önsöz

Türk dilinin tarihî seyrinin tespitinde, el yazması eserler ve bunlarla ilgili yapılan çalışmalar büyük önem taşımaktadır. Türkçemizin yolculuğunun tanıkları olan yazma eserler günümüzdeki dil tarihi araştırmalarının önemli malzemeleridir. Bu alanda hazırlanan eserler Türk dilinin tarihi gelişimine ışık tutmakta, Türk dilinin farklı dönemlerdeki değişimini gözler önüne sermektedir.

Biz de dilinin yapısından Eski Anadolu Türkçesinin son dönemlerine ait olduğunu tespit ettiğimiz Mürîdî (Aydî) 'nin mesnevisini, Türk dili ile ilgili araştırmacıların istifadesine sunmayı amaçladık.

Eserde yer alan bütün kelimelerin aldıkları eklerden hareketle düzlük-yuvarlaklık uyumlarını; Arapça, Farsça ve Türkçe kelimelerin aslî yazılışlarından farklılıklarını ortaya koymaya çalıştık.

Belirlediğimiz ekleri metindeki tüm kelimelerde tarayarak, düzlük-yuvarlaklık uyumlarına göre tasnif ettik. Çıkan sonuçları tablo üzerinde gösterdik. Aslî yazılışlarından farklı olan kelimeleri ise metinde geçtiği şekli ile ayrı bir bölümde belirttik.

Mesnevi üzerinde çalışmaya yönelten, her fırsatta tecrübe, bilgi ve fikirlerini benimle paylaşan danışman hocam Doç. Dr. Osman Kemal Kayra'ya, lisans ve yüksek lisans süresince desteklerini esirgemeyen tüm hocalarıma şükranlarımı sunarım. Ayrıca tezin yazımında emeği geçen arkadaşım Mustafa Hacıosmanoğlu'na ve aileme teşekkür ederim.

Trabzon, Mart 2004

Muzaffer UZUN

01. İçindekiler

Sayfa Nr.

0. SUNUŞ	III
00. Önsöz.....	III
01. İçindekiler.....	IV
02. Özet.....	X
03. Summary.....	XI
04. Tablolar Listesi.....	XII
05. Kısaltmalar Listesi.....	XIV
06. Transkripsiyon Alfabeti.....	XV
GİRİŞ.....	1-4

BİRİNCİ BÖLÜM

1. METİN	5-272
----------------	-------

İKİNCİ BÖLÜM

2. DÜZLÜK-YUVARLAKLIK UYUMU.....	273-438
20. İsme Gelen Ekler	273
200. "-lık", "-lik", "-luk", "-lük"	273
2000. "-lık", "-lik" Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	273
2001. "-lık", "-lik" Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	274
2002. "-luk", "-lük" Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	274
2003. "-luk", "-lük" Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	274
201. "-lı", "-li", "-lu", "-lü"	275
2010. "-lı", "-li" Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	275
2011. "-lı", "-li" Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	275
2012. "-lu", "-lü" Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	275

2013. “-lu”, “-lü” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	276
202. “-sız”, “-siz”, “-suz”, “-süz”.....	277
2020. “-sız”, “-siz” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	277
2021. “-sız”, “-siz” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	278
2022. “-suz”, “-süz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	278
2023. “-suz”, “-süz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	278
203. “-ci”.....	279
2030. “-ci” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	279
204. İyelik Ekleri.....	280
2040. Birinci Teklik Şahıs.....	280
20400. “-im”, “-im” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	280
20401. “-im”, “-im” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	283
20402. “-um”, “-üm” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	283
20403. “-um”, “-üm” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	285
2041. İkinci Teklik Şahıs.....	288
20410. “-iñ”, “-iñ” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	288
20411. “-iñ”, “-iñ” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	292
20412. “-uñ”, “-üñ” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	293
20413. “-uñ”, “-üñ” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	295
2042. Üçüncü Teklik Şahıs.....	300
20420. Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	300
20421. Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	325
20422. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	331
20423. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	333
2043. Birinci Çokluk Şahıs İyelik Eki “-mız”, “-miz”, “-muz”, “-müz”.....	334
20430. “-mız”, “-miz” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	334
20431. “-mız”, “-miz” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	334
20432. “-muz”, “-müz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	335
20433. “-muz”, “-müz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	335
2044. İkinci Çokluk Şahıs İyelik Eki “-ñız”, “-ñiz”, “-ñuz”, “-ñüz”.....	337
20440. “-ñiz” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	337
20441. “-ñız”, “-ñiz” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	337
20442. “-ñuz”, “-ñüz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	337

20443. “-ñuz”, “-ñüz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	337
205. Yükleme Eki “-ı”, “-i”, “-u”, “-ü”.....	338
2050. Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	338
2051. Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	350
2052. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	353
2053. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	354
206. İlgi Eki “-(n)ıñ”, “-(n)iñ”, “-(n)uñ”, “(n)üñ”.....	354
2060. Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	354
2061. Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	358
2062. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	358
2063. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	360
21. Fiile Gelen Ekler.....	365
210. “-dır”, “-dir”, “-dur”, “-dür”.....	365
2100. “-dır”, “-dir” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	365
2101. “-dur”, “-dür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	365
2102. “-dur”, “-dür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	366
211. “-(u)n”, “-(ü)n”, “-(i)n”, “-(i)n”.....	367
2110. “-(i)n”, “-(i)n” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	367
2111. “-(i)n”, “-(i)n” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	367
2112. “-(u)n”, “-(ü)n” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	368
2113. “-(u)n”, “-(ü)n” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	368
212. “-(u)l”, “-(ü)l”, “-(i)l”, “-(i)l”.....	368
2120. “-(i)l”, “-(i)l” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	368
2121. “-(i)l Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	369
2122. “-(u)l, “-(ü)l Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	369
2123. “-(u)l” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	370
213. Görülen Geçmiş Zaman Eki : “-dı”, “-di”, “-du”, “-dü”.....	370
2130. Birinci Teklik Şahıs.....	370
21300. “-dım”, “-dim” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	370
21301. “-dum”, “-düm” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	372
21302. “-dum”, “-düm” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	372
2131. İkinci Teklik Şahıs.....	374
21310. “-dîñ”, “-diñ” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	374

21311. “-diñ” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	375
21312. “-duñ”, “-düñ” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	375
21313. “-duñ”, “-düñ” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	376
2132. Üçüncü Teklik ve Çokluk Şahıs.....	377
21320. Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	377
21321. Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	385
21322. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	387
21323. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	388
2133. Birinci Çokluk Şahıs.....	388
21330. Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	388
21331. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	388
21332. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	389
214. Duyulan Geçmiş Zaman Eki “-miş”, “-miş”, “-muş”, “-müş”.....	389
2140. “-miş”, “-miş” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	389
2141. “-miş”, “-miş” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	391
2142. “-muş”, “-müş” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	392
215. Geniş Zaman Eki “-ır”, “-ir”, “-ur”, “-ür”.....	393
2150. “-ır”, “-ir” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	393
2151. “-ur”, “-ür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	394
2152. “-ur”, “-ür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	395
216. Sıfat Fiiller “-dik”, “-duk”, “-dük”.....	398
2160. “-dik” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	398
2161. “-dik” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	398
2162. “-duk”, “-dük” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	399
2163. “-duk”, “-dük” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	399
217. Zarf Fiiller.....	401
2170. “-ip”, “-up”, “-üp”, “ıban”, “-uban”, “-üben”, “-ıbanı”, “-ıbeni”, “ubanı”, “-übeni”.....	401
21700. “-ip”, “-ip” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	401
21701. “-ip” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	402
21702. “-up”, “-üp” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	402
21703. “-up”, “-üp” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	403
21704. “-ıban” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	406

21705. “-uban”, “-üben” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	406
21706. “-uban”, “-üben” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	407
21707. “-ıbanı”, “-übeni” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	408
21708. “-ubanı”, “-übeni” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	409
21709. “-ubanı”, “-übeni” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	409
2171. “-ıcak”, “-icek”, “-ucak”, “-ücek”, “-ıcağaz”, “-icegez”, “-icegiz”, “- ücegez”.....	410
21710. “-ıcak”, “-icek” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	410
21711. “-ıcak”, “-icek” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	411
21712. “-ucak”, “-ücek” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	411
21713. “-ıcağaz”, “-icegez” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	411
21714. “-ıcağaz”, “-icegez” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	412
21715. “-ücegez” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	412
21716. “-icegiz” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	412
2172. “-ınca”, “-ince”, “-unca”, “-ünce”, “-uncak”.....	413
21720. “-ınca”, “-ince” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	413
21721. “-unca”, “-ünce”, “-uncak” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	413
2173. “-ırac”, “-irek”, “-urak”.....	414
21730. “-ırac”, “-irek” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	414
21731. “-urak” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	414
2174. “-dıkça”, “-dukça”, “-dükçe”.....	414
21740. “-dıkça” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	414
21741. “-dukça”, “-dükçe” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	414
218. Birinci Teklik Şahıs “-ın”, “-in”.....	415
2180. “-ın”, “-in” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	415
2181. “-in” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	417
2182. “-ün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	417
219. İkinci Teklik Şahıs “-sın”, “-sin”, “-sun”, “-sün”.....	418
2190. “-sın”, “-sin” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	418
2191. “-sın”, “-sin” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	422
2192. “-sün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	422
2193. “-sun”, “-sün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	422
2110. Üçüncü Teklik Şahıs “-sun”, “-sün”, “-sın”, “-sin”.....	423

21100. “-sın”, “-sin” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	423
21101. “-sın” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz.....	423
21102. “-sun”, “-sün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	423
21103. “-sun”, “-sün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	424
2111. Birinci Çokluk Şahıs “-ız”, “-iz”, “-uz”, “-üz”, “-vuz”, “-vüz”.....	425
21110. Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	425
21111. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	425
21112. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	425
22. İsme ve Fiile Gelen Ekler.....	427
220. “-dır”, “-dir”, “-dur”, “-dür” Bildirme Eki.....	427
2200. “-dır”, “-dir” Düz Ünlüsüyle Uyumlu.....	427
2201. “-dur”, “-dür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu.....	428
2202. “-dur”, “-dür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz.....	430
23. Yabancı Kelime Grupları.....	436
230. İzâfetler.....	436
2300. “vav” ve “ötre” İle.....	436
231. Bağlama Grubu.....	438
2310. “-i” li Bağlama Grubu.....	438

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. METİNDE YER ALAN BAZI İMLÂ ÖZELLİKLERİ	439-452
30. Metinde Aslî İmlâlarına Bağlı Kalınmayan Arapça ve Farsça Kelimeler.....	439
31. Türkçe Kelimelerde Bazı Harflerin Değişik Yazılışları.....	448
310. İmlâda ن “nazal n” İle Yazılması Gereken Harflerin ن “nun” İle Yazılması.....	448
311. İmlâda ن “nun” İle Yazılması Gereken Harflerin ن “nazal n” İle Yazılması.....	450
312. Kelimelerde ا “elif” Yerine ع “ayın” Yazılması.....	451
313. Metatez.....	452
4. SÖZLÜK.....	453-466
5. SONUÇ.....	467-469
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	470
EKLER	
ÖZGEÇMİŞ	

02. Özet

Eski Anadolu Türkçesine ait olduğunu belirlediğimiz Mürîdî'nin mesnevisinden hareketle dönem Türkçesinin fonetik ve imlâsına ait sonuçlara varmaya çalıştık.

İlk bölümde 2935 beyitten oluşan mesnevinin transkripsiyonu verilmiştir. Metnin ortaya çıkarılmasında birkaç kez ön okuma yapılmış sorunlu olan kısımlar fişlenerek beyitler numaralandırılmıştır. Yazıcının eksik bıraktığı harf ve heceler yüzünden anlamsız sesler yığını hâlindeki yazılışlar ile atlanan kelimelerin belirlenmesinde, fişlerin yardımına baş vurulmuştur.

Daha sonra üzerinde çalışılacak olan ekler belirlenmiş ve ekler ikinci bölümde düzlük-yuvarlaklık uyumları açısından tüm kelimelerde incelenmiştir. Ortaya çıkan sonuçlardan hareketle o dönem Türkçesinde yer alan eklerin vokallerinin düzlük ya da yuvarlaklık eğilimleri ile düzlük-yuvarlaklık uyum oranları belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar tablolar halinde ortaya konmuştur. Bölümde mesnevide yer alan yabancı kelime gruplarından aslı imlâsından farklı yazılanlar derlenmiştir.

Son bölümde Arapça, Farsça ve Türkçe kelimelerin aslı biçimleriyle mesnevideki kullanımları karşılaştırılmıştır. Metinden alınan tüm kelimeler mesnevideki beyit numaraları ile alfabetik olarak verilmiştir. Çalışmanın sonuna eklenen Türkçe kelimeler sözlüğü ile de eserden daha kolay ve hızlı yararlanılması amaçlanmıştır.

Tüm bunların neticesinde kullanılan Türkçe söz varlığı, karşılaşılan imlâ özellikleri, düzlük-yuvarlaklık bakımından vokal uyumunun yerleşmeye başladığının görülmesi, Mürîdî'nin mesnevisinin Eski Anadolu Türkçesinin sonlarına ait bir metin olduğunu göstermiştir.

03. Summary

By analyzing the Mesnevi of Mürîdî which we designated to be of Ancient Anatolian Turkish, we tried to reach conclusions related to phonetics and spelling of that period's Turkish language.

In the first section a 2935-couplet transcription of the 'mesnevi' is presented. While the text was being prepared, on making a number of pre-reading studies, a card index of some problematic sections were made and the couplets were numbered. This card index is used to determine the skipped words and writings turned into meaningless voice piles because of the letters and syllables missed by the printer.

The affixes which are to be studied on later were determined and these affixes are examined on each word with respect to levelness-roundness harmony in the second section. In the light of the reached consequences, the roundness or levelness tendency of the vocals of the affixes and roundness-levelness rates belonging to that period's Turkish language were determined. The consequences reached are revealed in the form of tables. In this section from the words existing in the 'mesnevi', the foreign-originated ones that are written differently from their original spelling were compiled.

In the last section, by comparing the real forms of Arabic, Persian and Turkish words with their usage in the 'Mesnevi' the spelling peculiarities related to that period's Turkish language were revealed. Every word extracted from the text is given with the couplet number in an alphabetical order.

As a result of all these studies, it was observed that the vocal harmony is weak and that there is not a tight dependence on spelling. And with the archaic words dictionary added to the end of the study, the study proved to be easy and fast to go over.

04. Tablolar Listesi

<u>Tablo Nr.</u>	<u>Tablonun Adı</u>	<u>Sayfa Nr.</u>
1	Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-lık, -lik, -luk, -lük).....	275
2	Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-lı, -li, -lu, -lü).....	277
3	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-sız, siz, -suz, -süz).....	279
4	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-cı).....	279
5	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ım, -im, -um, -üm).....	288
6	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ıñ, -iñ, -uñ, -üñ).....	300
7	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ı, -i, -u, -ü).....	334
8	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-mız, -miz, -muz, -müz).....	336
9	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ñız, -ñiz, -ñuz, -ñüz).....	339
10	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ı, -i, -u, -ü).....	354
11	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ıñ, -iñ, uñ, -üñ, -ım, -im).....	365
12	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dır, -dir, -dur, -dür).....	367
13	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-n-).....	368
14	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-l-).....	370
15	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dım, -dim, -dum, -düm).....	374
16	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı(-dıñ, -diñ, -duñ, -düñ).....	376
17	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dı, -di, -du, -dü).....	388
18	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dık, -dik, -duk, -dük).....	389
19	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-mış, -miş, -muş, -müş).....	392
20	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ır, -ir, -ur, -ür).....	398
21	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dik, -duk, -dük).....	401
22	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ıp, -up, -üp, -iban, -uban, -üben, -ibanı, -ibeni, -ubanı, -übeni).....	410
23	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ıcak, -icek, -ucak, -ücek, ıcağaz, -icegez, -icegiz, -ücegez).....	412
24	Düzlük Yuvarlaklık Oranı (-ınca, -ince, -unca, -ünce, -uncak).....	413

25	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ırak, -irek, -urak).....	414
26	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dikça, -dikçe, -dükçe).....	415
27	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı(-ın, -in, -ün).....	418
28	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-sın, -sin, -sun, -sün).....	423
29	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-sın, -sin, -sun, -sün).....	425
30	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ız, -iz, -uz, -üz, -vuz, -vüz)...	426
31	Düzlük Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ıcak, -icek, -ucak, -ücek, -ıcağaz, -icegez, -icegiz, -ücegez).....	436

05. Kısaltmalar Listesi

Age	: Adı geçen eser
İÜ	: İstanbul Üniversitesi
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
Nr.	: Numara
s.	: Sayfa
SBE	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
TDK	: Türk Dil Kurumu
vb.	: Ve benzeri, ve benzerleri

06. Transkripsiyon Alfabeti

ا (أ)	a, â	ن	n
ا	a, e, ı, i, u, ü	و	v(o, ö, u, ü)
ء	'	هـ	h(a,e)
ب	b	ی	y(i,i)
پ	p		
ت	t		
ث	s		
ج	c		
ح	h		
خ	h		
د	d		
ذ	z		
ر	r		
ز	z		
س	s		
ش	ş		
ص	s		
ض	d, z		
ط	t		
ظ	z		
ع	'		
غ	g		
ف	f		
ق	k		
ك	k, g		
ك	ñ		
ل	l		
م	m		

GİRİŞ

El yazması eserler, ortaya koydukları malzeme bakımından dil ile uğraşan araştırmacıların mühim kaynakları arasındadır. Yazma eserler sayesinde Türkçenin tarihî gelişme şartlarından doğan zamana bağlı değişmeler ile dilin yazı ve imlâsı hakkında genel bilgilere ulaşmak mümkündür.

“Eski Anadolu Türkçesi, Selçuklular devri ile İstanbul’un fethi arasındaki zamanın edebî dilidir.”¹ XVI. yy.ın ilk çeyreğine kadar dönem Türkçesi hakim durumdadır. Bu devrede yazılan eserlerin dili nispeten sade ve anlaşılabilir. Süleymaniye Kütüphanesinden temin ettiğimiz Mürîdî (Aydınî)’ye ait mesnevi de dönemin Türkçesine ait özelliklerin ortaya konması açısından önemlidir.

Eser Süleymaniye (Hacı Mahmut Efendi) Kütüphanesi 3416 numarada kayıtlıdır. Sırtı kahverengi deri, cilt kapakları üzeri yeşil renkli bez kaplı, şirazesiz, mıklepsiz cilt içerisinde, su yollu, az aharlı, orta kalınlıkta, krem renkli 215x150, 175x100 mm. ölçülerinde bulunan, iki sütun halinde, her sayfada 14 satır olmak üzere siyah mürekkeple, harekeli nesih hatla, 106 varakta istinsah edilmiştir. Müstensihî ve istinsah tarihi belli değildir. Yazı etrafı cetvelsizdir.

Eserin sahibinin ismi, kapağın iç kısmında Mürîdî şeklinde geçmektedir. Mürîdî’nin ismi Osmanlı Müellifleri’nde “Kavî tabî’at, mutasavvıf bir şair olup (Pend-i Ricâl) ismindeki ahlâkî manzumesinin nihâyetinde Aydın ilinden olduğu zıkr idiyor.”² şeklinde yer almaktadır. Burada ifade edilen bilgilerin dışında Mürîdî’nin bir mesnevisinin bulunduğundan bahsedilmemektedir. Mürîdî’nin ismi Tuhfe-i Nâ’ilî’de de geçmekte; fakat bu eserde de üzerinde çalıştığımız mesnevisine yer verilmemektedir.

¹ Faruk Kadri Timurtaş, Osmanlı Türkçesi Grameri, III.Cilt 7. Baskı, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1995, s.319.

² Bursalı Mehmet Tahir Efendi, Osmanlı Müellifleri, II. Cilt, Bizim Büro Yayınları, Ankara, 2002, s. 415.

“Her beytin kendi dizeleri aralarında uyaklı, aruz bahirlerinin kısa kalıplarıyla yazılan uzun nazım biçimlerine ve bu yolda yazılmış yapıtlara mesnevi adı verilir.”³ Bizim çalışma konusu olarak seçtiğimiz Mürîdî'nin mesnevisi dinî, tasavvufî içeriklidir.

Mesnevi 2935 beyitten oluşmaktadır. Eserde bölümler başlıklarla birbirinden ayrılmamış, boşluklar bırakılarak belirtmeye çalışılmıştır. Mesnevide bazı beyitler sayfa kenarlarına yazılmıştır. Eserin okunmasında, bazı yerlerde güçlüklerle karşılaşmıştır. Kimi yerler mürekkep damladığı için okunaksızdı. Bu yerler “.....” şeklinde işaretlenmiştir. Okuduğumuz fakat mana vermekte zorlandığımız yerleri metin hareketli, yazı açık olduğundan hiçbir yorum yapmadan okunduğu şekliyle vermeyi tercih ettik. Metinde ses değeri harf veya hareketlerle belli olmayan heceler vardı. Bunlar metinde “varacağ”nî” örneğinde olduğu gibi “ ° ” ile gösterilmiştir. Eserde müstensihin hatasından kaynaklandığını düşündüğümüz beyit tekrarları mevcuttur. Bunlara müdahale edilmemiş, olduğu gibi aktarılmıştır. Metinde bazı beyitlerde yazıcı tarafından eksik bırakılan harf, hece veya kelimeler köşeli dik çizgili parantezle [ ] metne ilâve edilmiştir. Eserde yer alan Âyet-i Kerîmeler ve bazı Arapça ifadeler Arap alfabesi ile aktarılmıştır. “i-” fiilinin düşmediği (çğ -ıdı, añar-ısa) ve “ile”, “için” gibi edatların kelimeye bitişik yazıldığı (sıdk-ıla, anıñ-içün) durumlarda iki kelime arasına kısa çizgi konularak gösterilmiştir. Ünlü ile biten kelimelerde bağlama sesi “ y ”, “i-” nin düşmediği durumlarda iki çizgi arasına konmuştur. Metnin bilgisayarla tespiti sırasında transkripsiyon için gerekli bazı işaretler kullanılmadığından bunlar daha sonra uygulanmıştır. Metinde (ع) için (ˆ), (ء) için (ˆ) virgül biçimi kullanılmış, ayırma görevinde ise düz kesme (') tercih edilmiştir.

Eserde ç, t, p gibi ünsüzler genelde c, d ve b harfleri ile karşılanmıştır. Çalap (Calab), açup (acub) gibi. Metnin kuruluşunda ise ç, t, p ile yazılışları tercih edilmiştir.

Metnin incelenişini iki kısma ayırabiliriz. İmlâ ve fonetik. İmlâ kısmında, eserdeki Arapça, Farsça kökenli kelimelerle Türkçe kelime kök ve eklerinin yazımı; fonetikte ise mevcut eklerin düzlük-yuvarlaklık uyumu ile izafet ve bağlama gruplarındaki ses değişimleri tespit edildi.

³ Cem Dilçin, Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, 6. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları Nr. 517, İstanbul, 2000, s. 167.

“Düzlük-yuvarlaklık uyumu Türkçede bir kelimedede düz vokalleri (a, e, ı, i) düz vokallerin, yuvarlak vokalleri (o, ö, u, ü) ise dar-yuvarlak (u, ü) veya düz-geniş (a, e) vokallerin takip etmesi hadisesidir.”⁴ Günümüz Türkçesinde kuvvetli bir şekilde görülen düzlük-yuvarlaklık uyumu her devirde aynı şekilde tezahür etmemiştir. Eski Anadolu Türkçesinde kelimelerin büyük bir kısmı uyumun dışında kalmıştır. Uyumsuzluk kelime köklerinde olduğu gibi kökler ile ekler arasında da bulunmaktadır. Bununla birlikte Eski Anadolu Türkçesinin son zamanlarından itibaren uyum nispeti artmaya başlamış, daha sonraki devirlerde düzlük-yuvarlaklık uyumu dilin bir hususiyeti haline gelmiştir.

İlk önce düzlük-yuvarlaklık açısından değerlendirilecek ekler tespit edilmiş, incelenen her ekin geçtiği kelime alfabetik sıraya konularak, mesnevideki beyit numaraları ile birlikte verilmiştir. Bütün eklerin sonuna bir tablo ilave edilerek sonuçlar göz önüne serilmiştir. Böylece ekin o dönemde kullanıldığı şekil ve düzlük-yuvarlaklık uyumu oranı rakamlarla ortaya çıkarılmıştır.

Mesnevide yabancı kelime gruplarının aslî imlâlarından ayrıldığı yazılımlar bulunuyordu. İzafet “ i ” sinin bazı durumlarda yuvarlak (âb u Kevşer) okunuşlarının, bağlama gruplarında ise “vav” lı bağlamalar yanında “ye” veya “esre” ile yazılmış şekillerinin olduğu görüldü. Meselâ “ kevn ü mekân ” şeklinde yazılması gereken bir bağlama grubu metinde “ كوني مكان ” olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunlar da düzlük-yuvarlaklık bölümünün içinde yabancı kelime grupları başlığı altında değerlendirildi.

Kimi yerlerde Arapça ve Farsça kelimelerin aslî imlâlarına bağlı kalınmamış, kelimelerde farklı yazımlar tercih edilmiştir. “ümme” kelimesinin اومت yazımında اومت şeklinin de tercih edilmesi buna bir örnektir. “siñek” kelimesinin yazımında, “ñ” siz yazımı “sinek” de yer almıştır. Mesnevide geçen aslî yazımlarından farklı kullanılan kelimeleri de tespit ederek ayrı bir bölüm hâlinde sunduk.

Metinden yararlanmak isteyeceklere yardımcı olması amacıyla, Türkçe sözlük hazırlanmış, kelimeler mesnevide kullanıldıkları şekil ve beyit numaraları ile birlikte verilmiştir.

⁴ Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi, 20. Baskı, Bayrak Basım/Yayımlar/Tanıtım, İstanbul, 1993, s. 70.

Mürîdî'nin mesnevisi bazı peygamber ve din ulularının yaşamlarındaki birtakım olayların anlatıldığı, bununla beraber din kurallarına da değinen dinî, tasavvufî bir eserdir. Hz. Muhammed, Hz. Musa, Hz. İsa gibi peygamberler, İbrahim Edhem, Hasan-ı Basrî, Zünnûn-ı Mısırî gibi din ve tasavvuf büyükleri mesnevideki hikâyelerde yer almaktadırlar. Mesnevide, aruzun "fâilâtün fâilâtün fâilün", "mefâ'îlün mefâ'îlün fa'ûlün" kalıpları kullanılmıştır.

Mesnevi tam bir Eski Anadolu Türkçesi metnidir. Eski Anadolu Türkçesine ait metinlerin en dikkat çekici özelliği düzlük-yuvarlık bakımından vokal uyumunun zayıf olmasıdır. Mürîdî'nin mesnevisinde de bu hususiyet gözlenmektedir (n'eyledüñ, başum, esirgeyüp). İncelik, kalınlık bakımından ise vokal uyumu kuvvetlidir. Ancak metnimizde gâfillik (غافل لُق), fakîrlık (فقير لُق), berâberlik (برابراق), gibi ünlü uyumu dışına çıkan örneklere de rastlanmıştır. Yuvarlak vokallerden sonra gelen "ñ" m'ye dönmemiş, kendini muhafaza etmiştir(koñşı). Eklerde, konsonantlar arasında sedalı olup olmama bakımından bir uyum yoktur (gökde, okumakdan, akıtdıñ, dikdi, içdigi, biçdürmege). Ünsüzler iç seste iki ünlü arasında genelde sedallaşır (yoğ-ı mış, çoğ-ı mış). Sedasız ünsüzle biten taban son seslerinden sonra ünlü ile başlayan bir kelime gelirse taban son sesi sedalaşmaktadır (kulağ olğıl, irâğ ol , çoğ it) . "it-" kelimesi birkaç yerde "söyle-", "de-", "anlat-" manalarında kullanılmıştır. Tarama sözlüğüne dayanılarak kelime mesnevide olduğu şekliyle verilmiştir.

Kimi kelimelerin yazımında ince ve kalın "s" ünsüzleri arasında bir ayırım yapılmadığı, (ص) ile yazılması gereken Türkçe kelimelerin (س) ile yazıldığı görülmüştür. (سقله) Bununla birlikte aynı kelimenin iki ayrı imlâ ile yazıldığı kelimeler de mevcuttur.(صوجمز)
(سوجمز)

BİRİNCİ BÖLÜM

1. METİN

Bismi'llâhi'r-rahmani'r-rahîm

1. Ey Kerîm ü ey Raḥîm ü Zü'l-celâl
Vâhid ü Ferd ü Şamed'sin lâ-yezâl
2. Hâfız u Nâsır u Settâr-ul-'uyûb
Mâni' ü mu'tâ Gaffâr-üz-zünûb
3. Hakîm ol Hakîm içinde mülki bul
Pâdişâhdır cümle mahlûk aña kul
4. Kamuya hem ol durur rızkın viren
Ol durur kullarınıñ kaydın gören
5. Pâdişâhdır lâ-şerîk i lâ-yemût
Hayy ü Bâkî lâ-yenâm u lâ-yemût
6. Yerde gökde vahş ü tayr u mûr u mâr
Kabza'-i hükmindedir her ne ki var
7. Ne anıñ evvelinüñ evveli var
Ne anıñ âhiriniñ âhiri var
8. Müberrâdır vücûdı ibtidâdan
Münezzehdür mu'arrâ intihâdan

9. Pes sıfâtı “ لم يلد ولم يولد ”
Bir yârdur “ لم يكن [له] كفوا احد ”⁵
10. Rub‘ u meskûna felek arz u semâ
Kadrini hükminde buldı reh-nümâ
11. “Kün” dedi oldu kâmusı âşikâr
Mâ-sivâ-yı Hak'dan artık ne ki var
12. Pes anî emriyle oldu bu devrân
Kudretiyle kâmusını ol durur düzen
13. El ayak virür aña Zü'l-celâl
Görür söyler işidür bir kemâl
14. Dil virir ağız verir zikir eyler ol
Nî‘meti geldiği dem şükür eyler ol
15. Anuñ çün hürî gılmân halk ider
Aña firdevsi uçmağını milki ider
16. Nicesi münkir olur yoldan çıkar
Hişim idüp anı yarın oda bakar
17. Pâdişâhdır ne dilerse ider ol
Kulısın düriş hemân kullukda ol
18. Diler ise yıka ‘âlem milkini
Kahr ide anı sâ‘atde halkını
19. Cümle anî şun‘ıdır işbu vücûdu
Birligin tekrâr idüp eyle sücûdu

⁵ Kur’an, İhlâs Suresi, Ayet 3-4

20. Kimisin sultân ider yer yüzine
Halk-ı âlem muhkem olur sözine
21. Nicesin derviş ider âşüfte-vâr
Âh u zâr eylenür leyl ü nehâr
22. 'Înâyet eylese bir kılına
Cümle 'âlem degmege bir kılına
23. Kahr idicek şâhı eyler mübtelâ
Çekme dur eyyâm-ıla zecr ü belâ
24. Kıl kanâ'at şabır it her işine
Hâ sakın kim virme nüşî nişîne
25. Şabır idenler buldı Mevlâ'sını
Sildiler göñül göziniñ pasını
26. Gör birisin işde Eyyûb n'eyledi
Hak aña kırdılar havâle eyledi
27. Yidiler gögdesini delik delik
Bir kez âh eylemedi ol dibelik
28. Gör Halil'ü n'eyledi ol Müste'ân
Anı oda atdı Nemrûd kıltabân
29. Zerre deñlü etmedi aña kâr
Odu gül-zâr kıldı aña Kırdigâr
30. N'eyledi gör Yûsufı kardaşları
Şaldılar kuyu dibine işledi

31. Yûsuf'ı balıkda zindân eyledi
İçin anıñ küllü handân eyledi
32. Yâ habîbiñ n'eylediler añsuzın
Sürdiler Mekke'den anı geñsüzün
33. Her nebîler her velîler geldiler
Her biri derde giriftâr oldılar
34. Hiçbiri incitmedi şabır eyledi
Dâ'imâ Mevlâ'sını zikir eyledi
35. İmdi sen de şabır idüp şükür eyle
Kıl kanâ'at tâ olasın ihtiyâr
36. Şabır idenler şabır ile buldı necât
Şabır ile mahv oldu küllü seyyi'ât
37. Şabır it ol seyyi'âtından beri
İ'tikâd it şanma bu söz Kevser'i
38. Ey şafâsın isteyen bu fâninüñ
Gel hazer kıl terki[n] ur bu şanınuñ
39. Bu hevâ-yı nefis durur olma gurur
Meyil iderse bulmaya cânıñ sürûr
40. Hubb u dünyâ her fenânıñ başıdır
Dâ'imâ şeytân anuñ yoldaşıdır
41. Yoldaşı şeytân olan Hâk'dan ırak
Gice gündüz olusar işi firâk

42. Ey Hüdâ-yâ kılma vaşlıñdan cüdâ
Gel cemâliñden tecellî kıl bize
43. Biz za'ifüz emriñ üzere yâ İlâh
Nefse uyup eyledik bî-ħad günâh
44. Sen sever[sin] suçlular 'afv itmegi
Dilemezsın bizi mahrûm itmegi
45. Mahrûm itme ħazretiñden gel ey şâh
“ربنا ظلمنا استغفر الله”
46. Melûl olma göñül gel çekmegilgam
Mu'allim 'ilmüne Allah a'lem
47. Şefâ'at isteyenler Muşafâ'ya
Şalât versün ol rûh u şafâya
48. Ey ma'ânî gevherinüñ ma'deni
Sözleriñdir 'âşıkâ cânlar cânı
49. Cümle 'âlem dâsitânıdur bu sözüñ
'Âşıkâ rûhî gıdâdır her sözüñ
50. Menbâ'-ı 'ilm i şefâ'at-kânsın
Enbiyâ' u evliyâ' sultânısın
51. Bir leţâfet özüñ bir kerem
Kıldı seni kamulardan muħterem
52. Bil şıfâtıñ şerh idemez dil seniñ
Ey yüzi gül rûhları sünbül seniñ

53. Yüzüñ ve's-ş-semisi en-nûn ve-d-đuhâ
Zâtıñ müdde'îdür munlar şehâ
54. Çün vücûd-ı server geldi andan
Nûra ğark oldu o dem ol ħandân
55. Yir ü gök ehli kâmusı geldiler
Kim Ħabib-i Ħak'dır anı bildiler
56. Saçular saçdılar her biri
Kıldılar medħin anuñ deyü beri
57. Kirdigâr gör n'eyledi Rabb-ül-ħakîm
Kim nübüvvet mührini kıldı ħatem
58. Zâtuña kıldı 'inâyetler delim
Kamulardan kalbüñi kıldı selîm
59. ....tâc eyledi
'Âşileri saña muħtâc eyledi
60. Geydi devlet tâcını ol pâdişeh
Kurb u ħazret buldı oldu âşina
61. Nice biñ biñ mu'cizât kıldı naşib
Ħak te'âlâ kendüye kıldı ħabib
62. Kamu bunlar dünyâya geldügi dem
Ser-nigûn oldu kamu oldu hedem
63. Kubbesi yıkıldı ol[dı] târ u mâr
Ol sa'âdet biñ bir kilîsanıñ yâr

64. Mu‘cizâtı bî-nihâye çoğ-ıdı
Zâtınuñ gölgesi aşlâ yoğ-ıdı
65. Nürdî başdan ağaya gövdesi
Pes mu‘ayyen nûruñ olmaz gölgesi
66. Hem sühanı rahmet oldu sâye-bân
Cümle mahlûk görürdi ‘ayân
67. Kara gördü yüziñ nûrı anıñ
Zulmeti ref‘ iderdi gicenüñ
68. Derleyecek gül yañağı bil ey c ân
Verd-i aḥmer iderdi ḥalkı Müsteân
69. Bir avıç toprak ile bir leşkeri
Pes helâk itdi kılmadı dedi
70. Barmağ-ıla aya kıldı bir nazar
Gök yüzinde oldu “وانشق القمر”
71. Yire indi bes îmân ‘arz eyledi
Sensin ol ḥatim resûl-ullah didi
72. Barmağından çeşmeler oldu revân
İçdi kandı leşkeri cümle hemân
73. Aḡlu bişmiş kuzı didi aña
Ben aḡluyam şakın şunma baña
74. Hurmanuñ çekircegin dikdi yere
Bitdi oldu ḥurma virdi iy yâr

75. Hiçbir işinde riyâsı yoğ-ıdı
‘İlmi ve hilmi be-gâyet çoğ-ıdı
76. Uymadı ol nefsinüñ arzusına
Yoğ-ıdı gönülünde hiç kibr ü kîne
77. Hükmi içinde yoğ-ıdı meyli anuñ
Hükmini dut derdüñe dermân senüñ
78. Fakrı fahrı etdi gâyet bî-riyâ
Anuñ ile yol eletdi Tañrı'ya
79. Meskeninden geydügi ‘abâ’yı şâl
Gelmez idi kalbine fâsid hal
80. ‘Ömri vardı ihtilâf hiç olmadı
Kağkaha iyleyübene gülmedi
81. Göresin emrimde bit ya pire
Hem sinek konmazdı aña ey ya pire
82. Sögmedi ol kimseye hiç küsmeyi
Bir kişiden ol selâmı kesmedi
83. Dili tatlu sözi hûb zâtı halîm
Luṭfi dâ’imdi anuñ kalbi selîm
84. Her .....münîr
Mişli anuñ dü-cihânda bî-nazîr
85. Ol durur ol “رحمة للعالمين”
Kim anuñ peyki durur rûḥ-ul-emîn

86. Faḥr-ı ‘alem dü-cihânîñ serveri
Ol durur âḥir zamân peygamberi

87. Bil şeffi‘al-müznibîndir bî-gümân
Mesnedi mücrimledi şâh-ı cihân

88. Didi “levlâke” şânına Zü'l-celâl
Olmasaydı ḥilkatüñ dir lâ-yezel

89. Yeri gögi on sekiz biñ ‘âlemi
Ḥûrî Rıdvân ins ü cin âdemi

90. Dir yaratmazdum vücûduñ olmasa
Biri gelmezdi Muḥammed gelmese

91. Zî-kerem kıldı bize ol bir kerem
Buncılayın şâhı vardı muḥterem

92. Zâtını kıldı münevver nûr-ıla
Ḥüsnini medḥ itdi rıdvân ḥûr-la

93. Nâmuñı kıldı Muḥammed Ḥaḳ seniñ
Kıldı mağfûr ümmetüñ muḥlaḳ seniñ

94. Cümle cânlar cânınûñ cânânısın
Ümmetüñe rahmet-i Rabbânısın

95. Dest-girsin ḳamuya yevm-il-ḥaşir
Gelmedi sencileyinḡayr -ı beşer

96. ‘Âşiyeye sensin Şeffi‘-ül-müznibîn
Enbiyâlar şâhısın [rûy-i] zemîn

97. Enbiyâlar evliyâlar her biri
Nefsî nefsî deyü ağlaya giriv
98. Ol deye kim ümmetî vâh ümmetî
Baña ümmetsiz gerekmez cenneti
99. Geymeye hulle burâğa binmeye
Ağlaya feryâd ide od kimseye
100. İde yâ Rab ümmetim gerek baña
Kıl teraḥḥum ağlayu geldim saña
101. Ḥaḳ Çalap ide ḥabîbim ağlama
Sil gözün yaşın cigerin tağlama
102. Kim bağışladım seniñ ben ümmetiñ
Zirâ anlar tutar idi sünnetiñ
103. Sünnetün dutan anıñ yanmaz oda
Yolına kılmak gerek cânlar fidâ
104. Sev resûli cân-ıla dut sünneti
Tâ [bu]lasın ol Hudâ'nıñ cenneti
105. İste Ḥaḳ'dan olmadan olmaz melûl
Kıl du'âñı el açup kılar kabûl
106. Bakma sözüñ çoğına yalvar aña
Ol raḥîmdir eydeyin saña
107. Ḥoz bilürsin raḥmetin bî-intihâ
Gayrıdan geç hizmet eyle ol şehâ

108. Hâşâ Allah mahrûm ide ol seni
Göñül evin toldura rahmet hûmı
109. Çâr-yârın birdür Ebû bekri yâr
Şâhibi Ahmed durur hem yâr-ı gâr
110. Küllî mâlın yolına harc eyledi
Sırrını Ahmed aña derc eyledi
111. Evvel îmân götürdi şıdk-ıla
Hağ aña bildirdi gayr ne bile
112. Râ'îdür ümmetüñ bil ol velî
Adı Şiddîk şıdk-ıla vardı yola
113. Dîn yolına rehberdür ol velî
Anuñ-çün dirler emirli mü' minîn
114. Mâl ı milkin ehl-i beyti cümle ol
Terk idüp çıkdı resûle yoldaş ol
115. Hükmi içinde meyli her gün yog-ıdı
'İlmi hilmi bî-nihâye çoğ-ıdı
116. Seveni sevmek gerek sevdi resûl
Anı seven bulısar Hağ'dan vuşûl
117. Birisi 'Ömer'dür anuñ ey ulu
Tut tarîkin olmayasın kaygulu
118. Girdügi vaktin diyen ol ihtiyâr
Dîni kıldı resûlüñ âşikâr

119. Göziniñ yaşı şolok dem aqdı bol
Gözlerinden yüzine eyledi yol
120. Şehr içinde atası oğlamını
Öldürüp terk itmedi ahkâmını
121. Kaçdı iblis gölgesinde tırmadı
Gözi Hâk'dan gayrı nesne görmedi
122. Gör anıñ haqqında ne der ol resûl
Vir şalât olmayasın melûl
123. Eger şoğımda peygamber geleydi
Ki bilüñ kim anı 'ömrüm olaydı
124. Küzefe bir kezin heybet-le baqdı
Küsün alup hemân yüzün bıraқdı
125. Nidâ geldi yâ 'Ömer oğşa anı
Ve-yâhûd tutısar zulmet cihânı
126. Birisi 'Osmân bin 'Âffân ey yâr
Menba'-ı hilm-i hayâ hâfız lisân
127. O nübüvvet hareminüñ maḥremi
Hem günâhlar derdinüñ ol merhemi
128. Hem sa'î[d]dür hem şehî[d]dür ol güzin
Câmi'-ül-Kur'ân emîr-ül-mü'minîn
129. Hâk nice luḫf itdi aña ey 'amu
Şûretin halk itdi her gökde kamu

130. Kim melekler ögrene andan hayâ
Tesbih tehlîl ideler bî-riyâ

131. Ol resûli da‘vet itdi evine
Bir ku[l] azâd itdi bir adımına

132. Aña Zi-n-nûreyn anuñ-çün didiler
Kim aña reşk itdi kırklar yidiler

133. Resûliñ iki kızın ol yâr
Biri Gûlsüm biri Rukıyye iy cân

134. Severseñ bunları Hâk ola râzî
Buları sevmeyen olur tâgî

135. Birisi ‘Ali-yy-ül-Murtazâ’dır
İşi kesr-i şanem lât ı gazâdır

136. Hâk aña lutf-ıla şîrim didi
Kim gören kâfirleriñ şındı ödi

137. ....hadîs-i Muştafâ
Kıldı anuñ şânına ol bir vefâ

138. Zülfikâre düldüle şâhibdür ol
Hem şecâ‘at hem sahâvet-kân ol

139. Sâkîdir kevserüñ zevc-il betûl
Ol durur ol ibn-i ‘ammı hem resûl

140. Tâ şecâ‘at toludur ser-tâ-kadem
Nice kâfir kal‘asın kıldı hedem

141. Gör anuñ haqqında ne dir o server
‘Alf’dir ol ‘Alf’dür tâc-ı server
142. Benim şehri ‘azîm kabu ‘Alf’dir
İçi nûr-ı hidâyet toptoludur
143. Didi beni seven sevsün ‘Alf
Haqq’ın aşlamı ol gerçek velî
144. Anıñ Hasan Hüseyin’dir ey cân
Ki cennet kokuları gül-i handân
145. Bulara kurret-ül-‘aynî nidayî
İşidüp kıldılar canlar fidâyi
146. Hasebeyni nesebeyni şehîdeyn
Kim ehl-i cennet oldılar sa’îdeyn
147. Erenler şâhı Hamza pehlevândır
Kim ‘âlem içre ol şâhib-Kur’ândır
148. Şecâ‘at sancagın elde getürdi
Nice kâfirleriñ işin bitürdi
149. Esed-ullah durur ol şîr ü Yezdân
Resûlüñ ‘aşkına cân virdi cân
150. Anuñ heybetine döymedi diller
Kaçup gizlenmek ümitdi bunlara
151. Cihânda erligi ol kıldı peydâ
Muhammed ‘aşkına cân itdi şeydâ

152. Resûlün 'ammusıdır diñle 'Abbâs
Didi server añâ hayru min-en-nâs
153. Be küllî mâlını de[r]c eyledi ol
Muhammed 'aşkına harc eyledi ol
154. Anuñ aşhâbına yüz biñ du'alar
Edevüz dâ'imâ hamd ü şenâlar
155. Bulardan oldı dñniñ ibtidâsı
Bulur ümmetünüñ muktedâsı
156. Bular dñnüñ diregidir sev ey cân
Buları sevmeyen olmaz müslimân
157. Ey gönüller tahtına sultân olan
Tenlere cân cânlara dermân olan
158. Pâdişâhlar pâdişâhı Zü'l-celâl
Raĥmetüñe eyle bizi .....
159. Kıl şefâ'at ..... ellere
Ĥazretüñe varıcaĥ yüzi ĥara
160. Nefse uyup eyledi şad günâh
Âh bu zâlim nefis elinde âh u vâh
161. Gice gündüz hâ uyarın sözine
Ĥâni' olmaz hiç bu rızķuñ azına
162. Yimek içmek işim dün ü gün hemân
Unuduban zikr-i Ĥaĥķ'ı her zamân

163. Ne 'ibâdet var ne-hod 'ilm ü 'amel
Bağlamışdır gönlümü tûl-i 'amel
164. 'Âsi bunlar şanıram olmaz gibi
'Âzrâ'îl bu cânımı almaz gibi
165. Hiç ölümüm aîmazam bir demde ben
Yâ İlâhî kıl 'inâyet bârî sen
166. 'Ömrümüz âhir olucak Müste'âfi
Rûzî kılğıl kalbüme nûr-ı îmân
167. Mekk -i şeytândan saklağıl dinümi
Kıl münevver vâsi' eyle sinimi
168. Haşir idicek bizi sen yâ İlâh
Tebdil itme şûretim ey pâdişâh
169. Rahim idüp eyle hisâbum müyesser
Bize 'arşuñ gölgesinde yir vir
170. Bitimiz şol elimize virmegil
Suçumuz çok yüzümüze urmağıl
171. Şerrimizden hayrımız eyle sakîl
Sen rahimsin rahmetiñ ihsân kıl
172. Çün münâdîler çağıra gele evün
” وامتاز اليوم ايها المجرمون ”⁶
173. Yer yerin nârı münâdî eyleye
Ayrılıñ yâ ehl-i 'işyânlar diye

⁶ Kur'an, Yasin Suresi, Ayet 59

174. Ol bölükden kılma bizi yâ kibâr
Kim olur ehl-i cehennem olalar
175. Cennet ehliniñ sağından kıl bizi
Hep Muhammed ümmeti kıl kamumuzu
176. Vâsi' eyle gel şırâtı giçelüm
Cennet içre âb u kevşer içelüm
177. Kıl makâmımız bizim dâr-üs-selâm
Hûrî gilmân eylegil bize gulâm
178. Gösterivirgil cemâliñ âşikâr
'Âşikîñ ma'sûkısıñ leyl i nehâr
179. Gice gündüz zâkiriñ görsin
Her gönülde şâkiriñ meşkû[r]sın
180. Yâ İlâhî sen rahimsin rahmet it
Raḥmetüñ kullarıñuz vuşlat it
181. Kim günâhım çok durur yok ḥadd [ü 'aded]
Üşde hâlimden mükeddir kıl meded
182. Bu vücûdum baḥr-ı cürme gark olup
Bu hevâ-yı nefsiñ emrinde bilüp
183. Armağanım yüz qarası kapuñia
Tuḥfeler düzdüm getürdüm tapuñia
184. Bende takat yok durur bir Hudâ
Suçuma bakup beni kılma cezâ

185. Gice gündüz tâ neler işim benim
Turmaz akar çağlayup yaşım benim

186. Nâr-ı aşka cegerim biryân olur
Rûz şeb bu gün gözlerim giryân olur

187. Baş açık yalın ayak Mevlâ deyüp
Pâdişâhsın kamudan a'lâ deyüp

188. Suçluları 'afv eylemekdir saña havl
Suçlunuñ biri Mürîdî işde yol

189. Suçları çok yüzüne urma anıñ
Zîrâ fazlıñ tönüp geldi seniñ

190. Vech degildür anı mañrûm idesin
Umarım kim bilki rahmet idesin

191. Seni bir bildüm resûli hağ dedüm
Bî-nihâyet rahmetiñ çok dedim

192. Tâ'atim yokdur anı şorma baña
Rahmetüñe şıgıñup geldi saña

193. Ben benim kim za'ifem derd-mende
Gâh gelür 'aklum gâh sende bende

194. Nefs elinden 'âcizem âşefte-vâr
Âh u zâr eylerem leyl i nehâr

195. Baña kandan kim kitâb te'lif idem
Ehl-i İslâm silkine düşem gidem

196. Ne ‘amel var bende ne ‘ilim ey yâr
İllâ göñlüm toludur âh-ıla zâr
197. Bu Mürîdî bir za‘îf bî-çâredir
Ma‘şiyet birle yüzi qaradır
198. Hâb-ı gaflet gözine virmez amân
Hecir elinden qadrini kılar gümân
199. Ne deyen ıslâh ider dünyâsını
Açmaz cehd eyleyüp göñli pasını
200. İllâ başın bir işigen yaşdamış
Ya‘nî derdine dermân istemiş
201. Kimdir ol sultân seyyid-hân emîr
Evliyâ’lar kutbu ol sultân emîr
202. .... günâh dest-gîr
Mürşîdidir bu yolun bürhân emîr
203. Ey günâh derdine garq olmuşam
Küllü hayr dutar elüñ sultân emîr
204. Derde dermân çâresizler çâresi
Bendi düşmüş kuluñ sultân emîr
205. Bil anıñ halîfesidir halka sultân
Hakîkat sultân oldur güzel hân
206. Anuñ evlâdınıñ evlâdı iy cân
Velîdir lâ-şek ol adı Süleymân

207. Hiç günâhım çoklığına bakmadı
Toğrı girdim yollarından çıkmadım
208. Adın virdim bunuñ ben düricâl
Ölmeden ger bulayım mecâl
209. Dökeyin ma'rifetler dânesini
Ki dolduram gönüller hânesini
210. Ki 'aşk tâcları gelsün catayın
Varayın cânına cânlar katayın
211. Ferah bulsun gönül gözi açılsun
İşitgil câmña rahmet saçılsun
212. Zîrâ kim Muştafâ'nıñ sözidir bu
Diyeyim işidiñ fermân kıl hevâ
213. Kankı kişi kim okuya işbunı
Bes hatâsı-çün duta ma'zû[r] bunı
214. Kim hatâsı olduğu yerde bunuñ
Tañrı rahmet eylesün ol kişinüñ
215. Lutf ide işlâh nokşânını
Kılmaya bundan dirig ihsânını
216. Hak te'âlâ aña çok ihsân kılsa
Du'âm yarın didâr bulsa
217. Zîrâ kim bende belâgat yok durur
Eyle olsa bunda nokşân çok durur

218. Kalmaya eksiklik gine sözümüñ
Setr ide karararımı yüzimiñ
219. Zirâ kim maķşûdum bundan du'âdır
Du'âlar derdini Hâķ'dan revâdur
220. Bunuñla ben fakîri yâd ideler
Harâb olmuş sînem ayar ideler
221. Deyeler Mürîdî bir za'îfdür
'Akılda uludur dînde maķîfdür
222. Ki birden du'â kılmış temennâ
Ki hoş vallâhi idiñ âmennâ
223. El cevâb bir kez in du'â kılalum
şımk göñülcigiz ele alalum
224. Ki dertlü cânına dermân olalum
Ki cürmin 'afv-ide raķmet kıla Hû
225. Benim-çün kim du'â eylerse yâ Râb
Ki cürmin 'afv-ide raķmet kıla Hû
226. Hâbîbüñ hürmeti-çün gel ey Mevlâ
Viresin bunlara Firdevs-i a'lâ
227. Severseñ şehrini İydın ilinde
Adı ..... meşhûr halk dilinde
228. Müzeyyen ni'mete cennet mişâldür
Muhakkakdur bunu şanam muhâldir

229. Anuñ etrâfidır çayır çimenler
Küllî nergis bahârın yâsimenler
230. Muhabbetlödür anuñ âdemîsi
Degil biri işitgil hep kamusı
231. Garîb dost garîb hoş tutarlar
Kişiniñ cânına cânlar katarlar
232. Şınık göñlin yaparlar mübtelânıñ
Olur mendi fakrı olanıñ
233. Kavminüñ hayrı ihsân işleri
Hem du‘âcı ‘âmire dervîşleri
234. Gice gündüz ider her biri tâ‘at
Ganî olmuş kabûl itmiş itâ‘at
235. Sehâvet-kânî anuñ her birisi
Eger uşağı eger irisi
236. Müberrâ gıll u gışşden kamusı
Hemân Âllah budur umu issi
237. Havâle kılma şeytâmı ey Sübhân
Ki yoldaş eyle gel îmân Kur‘ân
238. İlâhî saklağıl renc ü ‘anâdan
Ki rihlet idicek işbu fenâdan
239. Ol habîbüñ bunlara eyle şeffî‘
Perde refî‘ it bulardan yâ refî‘

240. Eyâ Hallâk-ı 'âlem kıl 'inâyet
Zalâlet vermegil [kıl] hidâyet
241. Bize toğrı yoluñ göster gel ey şâh
Bi-hakkın Muştafâ ol 'alî dergâh
242. Habîbüñ hürmetine hürmet eyle
Mu'azzeb kılma bizi şefkat eyle
243. Raĥmetüñle raĥmet eyle yâ Raĥîm
Raĥmetüñ bî-müntehâdır yâ Kerîm
244. Ey ma'ânî bahırına gavvâs olan
Cümle 'âlem gönül içre hâs olan
245. Gel bu bahruñ dürlerinden bağlanuñ
Her birisin eylegil bir lâle renk
246. Hoş bilürsin ehl-i 'irfân hâlini
Her biri bir işin şundı elini
247. Çün yola düşüp başdıñ kâdem
Kıl terakkî kılmağıl d'înüñ hedem
248. Fikir ider misin zamânıñ hâlini
Düşünüben turmayup ahvâlini
249. Hiç bilür misin kazanup irkdüğüñ
İlde görüp göz döküp şarkduguñ
250. Raĥmet-ile cem' idüp düşürdüğüñ
İşledüp güc-ile yıl üşürdüğüñ

251. Derhemi hem sîm sem bunuñ iy cân
Bu muhakkağdur sakın dutma gümân
252. Fâninüñ balı belâdır câhı cân
Nûş u nişdür edenler kıtur âh
253. Ki şakınıñ mağrur olma m âliña
Nireden geldüñ bak aña hâlüñe
254. Mâl iyesine dedi kim ol resûl
Evvelâ ben kıldım anı kabûl
255. Kıl 'inâyet kısmetine ver [rı]z â
Tut hilâfin nefsiñe eyle cezâ
256. Bağla şehvet yolına açma gözüñ
Az söyle halk-ıla dâ'im sözüñ
257. Kibr ü kîni kalbiñ içre der kıl
Dâ'imâ tevbe diliñde sed kıl
258. Gör burâğıñ kim sefer kılsañ gerek
Hor bilürsiñ 'âkıbet ölseñ gerek
259. Kıl tefekkür varacağ°ñ yeri
Geçdi gitdi anañ atañ her biri
260. Hiç birisi bâkî kalmaz fânide
Lâzımıdur bir biri sefer ide
261. Giç bu fânî dünyâyı terk eylegil
Ol bekâ milkin temennâ eylegil

262. Gel mühmel cfeden çek elfi
Kes halyıkdan sr yei zeylii
263. Ml-içün çekme emek gşsa yime
Yok deyüben dşmegil renc  gama
264. Kılma teşvş yok deyü ehl i 'ayl
Kılma arzu ko bunu fsid hayl
265. Bunları hakkında ne der ol Gan
Aç kulagn dilegil bir dem beni
266. Kanıdur ehl i 'ayl ve hl saa
Ugradıysa dervş bu hl saa
267. Kılmağıl aşl muhabbet bunlara
Bunları çn çok 'azb cnlara
268. Verme gl 'uzlet et olgl irak
Tt sözümi yarın ol yzii ak
269. Pes muhabbet halk-ıla olmak gerek
Buyrıg üzere hemn olmak gerek
270. Gice gündüz drş Kur'an-ıla
Sünnetin tt sev resli cn-ıla
271. Diler-ise ideyim bir hoş haber
Ol Habb  Müste'an ol mu'teber
272. Otururdu bir gün ol Nr-ı ziy
Enbiylar tcı Şh-ı enbiy

273. Hasen ile Hüseyn ol nev-civân
Okumakdan geldiler bunlar iy cân
274. İki de geldiler peygambere
Ol Şefî'-al-müznibîn'e servere
275. Gelibeni boynına şarıldılar
Başımızuñ tâc[1] sensin didiler
276. Aldı server ikisini dizine
Bir nazar kıldı bularıñ yüzine
277. Didi yâ kurret-ül-'aynî ikiñüz
Kur'ân okuñ işideyin sözüñüz
278. Ey ciger kûşem okuñuz diñleyem
Ümmetim-çün âh idüp bir iñleyem
279. Başlayup okudular bunlar hemân
Diñledi server anı bir bir iy cân
280. Eyledi ol dem muhabbet bunlara
Hasen'i ağzında öpdi ey yâra
281. Hüseyn'i kaldırıp boynun öper
Ohşayuban bunlarıñ sırtın yapar
282. Diñledi gör n'eyledi ol Zü'l-celâl
Gönderüp Cebrâ'il'i ol lâ-yezâl
283. Tez erişdi Cebrâ'il ol servere
Hak selâmın irgürür peygambere

284. Verdi üç göñlek aña ol ey ulu
Biri kara biri kızul bir şaru
285. Didi yâ iki cihânîñ serveri
Maşseriñ şâhı cihânîñ rehberi
286. Hağ te'âlâ didi şaru gömlegi
Hasen'e geydürin ara yeñi
287. Ağzında öpdüğü çün ol Ganî
Gör nicesi kabız ider anda cânı
288. Kim aña ağı içirem zecr-ile
Bağrı pâre pâre ağzından gele
289. Didi yâ server işidgil kim yine
İşbu kızıl gömlegi Hüseyin'e
290. Geydür anı ol şehid olsa gerek
Bağrı biryân şuşuzın ölse gerek
291. Boğazında öpdüğüñ-çün anı sen
Keseler başın yezîdler ey hasen
292. Bu kara gömlegi sen anlaruñ
Dostu dostdan ayıranuñ gör işin
293. Mâtemin eyle ol iki cânlaruñ
Böyle olur [a]ñlağıl hem-neşîn
294. İşidüp server anı oldı melûl
Der bularuñ şuçı ne yâ Cebrâ'îl

295. Bir âvâz geldi didi kim yâ resûl
Niçün olmaz işimizde bilmiş ol
296. Ne dilersem işlerem şorma baña
Diñle diyem yâ Muhammed kim saña
297. Niçün öpdüñ ohşadıñ anları sen
Añlamaz bilmez mi şandıñ anı ben
298. Niçün kıldıñ göñliñi benden ırak
Anuñ-çündür bulara bu firâk
299. Kim ki göñlin ayıra benden ey yâr
Yevm-i âhir kıtur ol her demde zâr
300. İmdi göñlüñ ırmağıl Hâk'dan sakın
İster-iseñ aña olmaklık yakın
301. Mâluña ehlüñe mağrûr olmağıl
Bunları aña senüñdür şanmağıl
302. Vay saña bunlara göñlüñ viresin
Dîne def' ide yüzüñüñ karasın
303. 'Aşk-ı Hâk yirine dünyâ sevgüsin
Toldura ben sen Hâk'ı unudasın
304. Yevm-i maşer dedi hâliñ ne ola
Diñle Rabb'üñ senüñ-ile ne kıla
305. Diye kim Tañrı'nı degülem ben senüñ
Tez getürüñ sevdügin anda bunüñ

306. Getürelər anda senüñ sevdügüñ
Tâ'atı terk idüp anda göñe beni
307. Di halâs etsün o Şâni' tamudan
Hod olırsarsın öñinde kamudan
308. Yâ İlâhî göñlümüz kılma ırak
Cânumuzı 'aşkıña eyle turak
309. Kılma mahrem hâzretünden y â Ganî
Haşir idicek bizi ol mahşer günü
310. Kullaruñuñ işidür hor hatâ
Pâdişâhım rahmetiñ eyle 'atâ
311. İşidene [di]yeyin diñlerseñ iy cân
Vefâ[suz]dur bilürsin işbu devrân
312. Ferağ olma yüzüñ güldigine
Zehir şunar terahhum kılduğına
313. Virir bir nice gün göñlüñ murâdın
Sigirdüp ..... eyler cihâdın
314. Ve illâ sırr-ıla diş biler ol
Şoñında dönderüp yire çalar ol
315. Koyup gider yerinde milk i mâlın
Gel imdi gör n'olısar diñle hâlin
316. Görüp ehliñ 'ayâliñ ide efgân
Göñül gam(m)-gîn cigerler ola biryân

317. Kala boynun burup ma'sûmcalar
Tağıla kalmaya birisi derhâl

318. Helâline virisersin hisâbı
Harâmına görisersin 'azâbı

319. .... seni il ortasına
Eleteler teneşir tahtasına

320. Açalar sırruñı halkıñ içinde
Yatasın bir yakasız bez içinde

321. Eleteler seni kabriñ içine
Ki örtüp dönicek ol dem kaçına

322. Gele Münkir Nekir ol demde saña
Görüben kalasın bunları taña

323. Tağılur gide 'akluñ olmaya yâr
Tefekkür kıl bu sözi ey kişi var

324. Su'âl ide saña ol demde anlar
'Înâyet eylegil yâ Rab o günler

325. Bularıñ gözi gökdür kara yüzi
Hemân ra'd ününe beñzeye sözi

326. Cevâbın virmeysin ol su'âliñ
İşit böyle olusar anda hâliñ

327. Hakk'a lâyıq 'amel kıldıñsa bunda
Cevâbın viresin karañu sinde

328. Eger kul öldür gine nefis-ile sen
Bulamazsın atan v'Allahi amân
329. 'Azâb eyleyeler saña siniñde
Mu'azzeb olasın koñşuñ yanuñda
330. Geliser saña çirkin 'amelüñ
Binüp üstüñe ol şormaya hâliñ
331. Diye kim sen baña dâ'im bizedüñ
Halâyıka yavuz sanur sanırduñ
332. Benim .....kıyâmet
Kılayın ben seni halka melâmet
333. Tamudan kapu açalar siniñe
Cefâlar kılalar tatlu cânıña
334. Kılasın haşır olunca nâr-ı giryân
Ciger biryân olısar diñle biryân
335. Nice ola işit mahşerde hâliñ
Saña düşmân olısar milk i mâliñ
336. Helâline hesâb ola âsân
Merâmına katı düşvârdur iy cân
337. Bitiler gele ol gökyüzinden
Halâyıklar biri ola özinden
338. Nicesinüñ bitisi ola nûrlu
Kimisinüñ kara kimisi kirlü

339. Okıyasın aluban e[ll]üñe sen
Ne kim itdün içinde bulasın sen
340. Gözüñ-le gördigi söyleye göz
Elüñ-le alduğın el söyleye tîz
341. Diliñle didigün dil söyl[ey]iser
Yürüyüp varduğın ayak deyiser
342. Kirâmen Kâtibîn'e hoz ayru olmaz
Hisâbında bular hergiz yañılmaz
343. Bulardan gayrı yüz altmış ferişte
Bular derhâl ki küllî sirişte
344. Be-gâyet çok olısar şahid anda
Yarak kılmak gerek varmadın anda
345. Bunuñla da halâş olmazsan ey yâr
'Ameller tartar anda terâzû var
346. Zebâniler var anıñ soñ kolında
Tutup otdan çomakları elinde
347. 'Âmelün anda ger yeyni gelürse
Nele hâliñ eger böyle olursa
348. Zebâniler hemân dem tîz tutalar
Eletüben cehenneme atalar
349. İnandıñsa sözüme ey bürâder
Menâhîden hazer kıl imdi hazer

350. Anıñ şağında var çok ferişte
Kamusı nûr-ıla olmuş sirişte
351. Eger ağır gelür ise ‘amelüñ
İnan bedr olısar anda cemâliñ
352. İlâhî kıl ‘inâyet yazgum çok
Saña lâyıq ki bende bir ‘amel yok
353. Mürîdî sen saña söyle sözüñi
Ki Hak'dan gayrıya açmaz gözüñi
354. Hak'ıñ farzın ri'âyet eyle ey dost
Kanâ'at kıl yeter bir dostu bir dost
355. Başuñ çek gel kanâ'at hırkasına
Elüñ yapış tevekkül arkasına
356. Şabır seccâdesin altuña algıl
Dün ü gün kıl riyâzet Hak'ı bulgıl
357. Bulasın suçıñı Hak'dan mu'âfin
Tutarsın nefsuñün iy cân hilâfin
358. Suçuma hadd ü 'add yok ben bilürem
Anuñ-içün âh idüp efgân kıluram
359. Terahhum eylegil ey pâdişâhım
Bağladı tağlara döndi günâhım
360. 'Inâyet kıl suçum çoğuna bakma
Cehennem odına sen beni yakma

361. Raḥimsin raḥmetiñ irgir o demde
Tahayyür kalduk üş milk-i ‘ademde
362. Ki yüz hayrı isteyen anda birine
Şalâvat vîrsün ol dîn serverine
363. Ey ma‘ânî bahrınıñ dür-dânesi
İki cânlar cânınıñ cânânesi
364. Gel bu ma‘nâ gevherine kıl nazar
‘Âşık ma‘şûk elinden vir haber
365. Bir haber vir ‘âşıkı şâd eylegil
Ol harâb göñlüni âbâd eylegil
366. Bu kâdir hoz bilürsin bî-gümân
Bir kişiye raḥim idüp vir zamân
367. Dir imdi şanasın bir ejderhâ
Bir nazar kıl gel bu sözüñ nefirine
368. Düşmeden ol ejderhâlar ağzına
Halkı bir bir yutmaq olmuş aña haz
369. Bir devâ kıl bu günâh-kârcazıña
Tâ ki şeytân .....
370. Key şakın aldanmağıl sen ey ulu
Yarın anda olmayasın kayğulu
371. Girmek istersiñ cinâne ey ‘azîz
Bunda iken dirligüñ eyle temiz

372. Heves kılsañ ol milk-i bekâya sen
Tevekkül idgil imdi Hakk'a sen
373. Tevekkül başıdur a'mâliñ ey yâr
Kânâ'at perdesinden çıkma zinhâr
374. Dilüñ tut ehl-i şumutuñ düş râzına
Bilürseñ kakıma bilmez sözine
375. Ki 'aciz itme şabır kıl belâya
Mu'abbir olgıl görüp her mübtelâya
376. Senüñ dervîşleri sevmek gerekdir
Bular Hakk hazretinde yigrekdür
377. Ol resül-i meh-likâ ol ser-firâz
Diñlegil ne buyurur ol şâhibâz
378. Didi her kimde kim üç dürlüğüşsa
Bilüñ ol bende degildir yoğusa
379. Biri bu kim ölümünü añmasa
Yevm-i âhir ağlaya ol dñmeye
380. Dimeye gidem ne ki îmân-ıla
Neyim ola hâlüm benüm şeytân ile
381. Dünyâdan mü'min gide mi dimeye
Unudup dñn gaygusını yimeye
382. Birisi Münkir Nekîr'dir cevâb
Nice redd itdüm ki yok durur sevâb

383. Nice red idem bularuñ sözüni
Tağılur 'aklum göricek yüzini
384. Biri ol kim ol Hudâ emri kıla
Maşşer ehli hep bölük bölük ola
385. Ehl-i cennet bölüğinden mi olam
Lâ-ebed tamu içinde mi ola[m]
386. Üç guşsa kişiden olmaya
Yarın ol benden şefâ'at bulmaya
387. İmdi gel âh eyle yalvar Bâri'ye
..... eyle bî-riyâ
388. Di ki Rab sakla îmânum benüm
Âhir 'ömride Sübhân'ım benim
389. Yâ İlâhî haşir idicek bize sen
Kıl yüzüm yâ Rabbenâ vech-i hasen
390. Ehl-i cennet bölüğinden kıl beni
Bu durur sende murâdım yâ Ganî
391. Ey hikâyet diñleyen 'ağıl gözün
Müstemi' ol baña bir dem kes sözüñ
392. Diñlegil ide saña ey mu'teber
İşidesin ne imiş bunda haber
393. Hasan-ı Başrî meger bir gün ey yâr
Râbi'a katına geldi ol kibâr

394. Didi yâ Rabi‘a bir söz saña
Diyeyim incinmegil ammâ baña
395. Râbi‘a diye ki şeyh nedir sözün
Oldu ki senden ayrılan özün
396. Söylegil incinmezem ben yâ velî
Tañrı'nıñ ey ‘âşık şâdık kulu
397. Şeyh eydir Tañrı emr-ile seni
Vireyin bir zâhide hoş tut bunı
398. Tañrı'nıñ emri resûliñ şer‘i bu
Bu mücerred turmağıl terk eyle ko
399. Râbi‘a dir bir sözim vardır saña
Beş su‘âlim var cevâb virgil baña
400. Ger cevâbın viresin râzî olam
Kim der-iseñ vir varayım bir kulum
401. Şeyh eyitdi di sözün söyle emîn
Al cevâbıñ göñliñi tutğıl em in
402. Râbi‘a dir bir su‘[â]lim yâ imâm
Ecel irüp ‘ömrümüz ola tamâm
403. Ey ‘aceb gidem mi ki îmân-ıla
Nice ola hâlim benim şeytân-ıla
404. Şuşayup bağrım benim biryân olup
Karşuma şu gösterüp şeytân gelüp

405. Di îmânîñ vir şudan virem saña
Böyle deyüp gelicegez ol baña
406. Kurtulam mı ben elinden ey ‘aceb
Vir cevâbın biri bu kıldım taleb
407. Şeyh eyitdi bu işi Allah bilür
Hüküm-i gâ’ib işleri Allah bilür
408. Gâ’ibi bilmezem yâ ehl-i dîn
‘İlim haqdur Hâk bilür bunu hemîn
409. Râbi‘a der bir su’[â]lim dahı var
Hal idivirgil kıl âşikâr
410. ‘Ömrüm âhir oluban kim çün ölem
Yalınız ol kabriñ içinde kalam
411. Tiz gele andan baña Münkir Nekîr
Bakuban bunları görem ben fakîr
412. Ya su’âlin red idem mi bunlarıñ
Ko[r]kusını çekerim günleriñ
413. Ya sözümi yañılam mı añsuzın
Başalar yüzüm aşağa geñsüzün
414. Uralar otdan tobuzları baña
Di buña da bir cevâb virgil baña
415. Şeyh itdi bu dahı gâ’ib durur
Gâ’ibi hüküm itmez ol nâ’ib durur

416. Bunı da Allah bilür ben bilmezem
Gâ'ibe hükim idüp âsim olmazam

417. Râbi'a dir bir dahı vardır iy cân
Bu dahı bir müşkilimdür kıl 'ayân

418. Haşır idicek bizi ol Rabb-ül-ganî
Bitiler gökden yağa mahşer günü

419. Nicelerün bitisi nürdan ola
Soni hisâb görmeye cennet bula

420. Ey 'aceb benüm dahı sağ elüme
Gele mi yoħsa gele şol elüme

421. Di nicesi olısa dîn anda pes
Gel kerem kıl bunda cevâb sen

422. Didi şeyh kim bunı da Allah bilür
Hüküm anuñdur ne kılursa ol kılur

423. Didi bir sözüm dahı var işit
Kim soraram anı baña sen eyit

424. Yarın ol mahşer günü bu halk ı kamu
Cem' ola mîzân katında ey 'amu

425. Ol arada hayır ile şer tartulur
Hayrı şerrinden sakiller kurtulur

426. Yazuğı ağır gelen ol arada
Arta efgân ol za'if bî-çârede

427. Ey 'aceb ağır gele mi yazuğum
Hoz bilürin yokdur aña azğum
428. Azğum yüzim karas b î-hicâb
Kılma yâ Rab suçuma bakup 'azâb
429. Di benim yeyni mi gele ya ağır
Vir cevâbın bunuñ ey şeyh-i kebîr
430. Şeyh eyitdi bunu dañı bilmezem
Bu gâ'ibdür gâ'ibe hüküm itmezem
431. Yine eydir Râbi'a kim ey ulu Rab
İşbu fikre kıldı beni kayğulu
432. Ol kıyâmet günü bu halk haşir olup
Biñ ayak bir ayak üstüne gelüp
433. Birbirin münâdî eyleyüp
Ayrılıñ yâ ehl-i mücrimler deyüp
434. Ehl-i maşşer iki bölük olalar
Bir bölügi zevk-i 'işret kılalar
435. Bir bölügi tamuya yanalar
Vir cevâbım kılma beni derd-ser
436. Kankı bölükden olam digil baña
Müşkilimdür hal idivir gel baña
437. Şeyh eyitdi bilmezem ben bunları
Bu gâ'ibdür Tañrı bilür anları

438. Kimse hergiz gâ'ibe hâkim olmaz
Bilmedügi sözi kişi söylemez
439. Gayba hüküm itmek Hakk'ındur yâ nigâr
Girü Allah bilür ancak âşikâr
440. Râbi'a dir yâ şeyh bir kişiniñ
Buncılayın korkusu var [i]şiniñ
441. Di nicesi varısar der ol ere
Nice yir içer uyur ol bî-çâre
442. Tınma baña ço yanayın tâ nâra ben
Oldu[r]ma bu korkudan âvâre ben
443. Gice gündüz fikir iderem bu işi
Aldı gönlüm tâ bulariñ teşvişi
444. Diñle yâ şeyh didi sözüm dahı var
Bunı dahı hal idiver yâ kibâr
445. Hâk te'âlâ 'akıl kaç bahış eyledi
Ere 'avrat üzre kaç fehm eyledi
446. Şeyh itdi 'akıl ondur birisi
'Avratıñ ondur eriñdür ikisi
447. Yine şordı didi şehvet nicedür
Pes cevâb virüp dedi ol oncadır
448. Kaçı erüñdür anuñ ya 'avratıñ
Di haber vir baña hâlin şehvetiñ

449. Şeyh eyitdi 'avratıñdur tokuzı
Biri erifidür 'ayân bil bu sözi
450. Râbi'a hoş söyledi güle güle
Ben bî-çâre ve za'îf bir 'akıla
451. Saklaram işde bu tokuz şehveti
Baña kâr itmedi bir gün âfeti
452. Ben tokuz 'akla ey şeyh-i kibâr
Şaklamazsın bunda şehvet ey yâr
453. Şeyh eyitdi sözün ol mestûreniñ
Gögsine tokundı ok anıñ
454. Zârı zârı ağladı çıkdı gider
Gâhi ağlar gâhi feryâd ider
455. İmdi sen de şehveti terk idegör
Bellüdür Hâk yol dürişür gidedür
456. Tut şerî'at yolını ir menzile
Kıl muhabbet söyleme tanz-ıla
457. Key şakın kim mâl için guşsa yime
Varmagıl bir kimseye nesne uma
458. Guşsa îmân guşsasıdur hemîn
Korku budur key şakın olma emîn
459. Key şakın şeytân elinden diliñi
Terk eyle gör bunda kibr ü kîniñi

460. Aç elüñi 'arşa karşı yalvaru
Şuçunu 'arz it yüzün yire var
461. Kıl münevver vâsi' it sînem benim
Di ki yâ Rab şakla îmânum benim
462. Bak karañu sin içinde hâlüme
Sen geñez iyle cevâbı dilime
463. Ey Mürîdî söyle sözüñ kılma mevt
Kıl 'amel bunda sen irişmeden mevt
464. Günâhıñ çokluğuna eyle ikrâr
Ki tekrâr eylegil tevbeñi ey yâr
465. Ki 'aciz itme şabır kıl belâya
Mu'în olgıl görüp her mübtelâya
466. Yeter saña naşihat işbu sözler
Tutup şaklasıñ hoş ola özler
467. Naşihat dinlemek âsândır âsân
Velî tutmaklığı müşkül iy cân
468. Ey resûl-i şark ı ğarb-ı kâ'inât
Ey cemâli nûrı nûrı beyyinât
469. Ey şefî' al-müznibîn yevm-ül-haşir
Mişlüñe mahluk degil hiçbir beşer
470. Kıldı Rabb-ül-'âlemîn seni habib
Derdümenler cânına sensin tabib

471. Dest-gîrsin kamuya yevm-ül-cezâ
Bahır u cürme düşmi[ş]iz yâ Murtażâ
472. Ğarka varduk kıl şefâ'at yâ nebî
Ey kerem kâmi şefâ'at ma'deni
473. Yalvaranlar maħrûm olmaz sen şehâ
Tazarru' [kıl] bizim-içün Allah'a
474. Ger nebîler geldiler dünyâya çok
Yalvarıcı bize senden gayrı yok
475. Gerçi nakıs eyledik ise sünnetiñ
Sen emriñe biz yazuklu ümmetüñ
476. Ümmetüñüñ cürm ü 'işyân işleri
Sen teraħhum kıl bu biz devrîşleri
477. Gel teraħhum ister-iseñ imdi sen
Vir şalât Muştafâ'ya ey hasen
478. Ğoma sen anı diliñden bir nefes
Varid idünüp dün ü gün eyle heves
479. Dinlegil gör ne didi ol serveri
O cihân fahrı ve halkuñ rehberi
480. Didi kim kılıñ du'âlar ħûb durur
Perdeler var arada maħçûb durur
481. Tâ şalât virmeyince sen baña
Vâsıl olmaz ol du'âlar Ğak'dan baña

482. Otuzı dünyâda ola ol işiñ
Gide gam kalmaya aslâ teşvişüñ
483. Yetmiş de âhiretde geliser
Her biri derde dermân olısar
484. Bir dahı buyur[dı ki] diñlegil
'Âmil olgıl tu[t] sözümi añlagıl
485. Üç şalavât cidd-ile her gün baña
Kim getürse Hâk ne iyler diñle aña
486. İşledügi ol şafâ yirden günâh
'Afv ide Hâk cümlesin ide tebâh
487. Her kim dâ'im añar-ısa ol beni
Ben dahı añam anı mahşer günü
488. Çok şalât getür bunda baña
Yarın ol ecrin görüp taña
489. Bir dahı buyurdı server aç gözün
Ebû Hüreyre râvîsidür sözüñ
490. Didi server ümmetümden bir kişi
Bir şalavât virse aña ey kişi
491. Hâk te'âlâ bir melek halk eyleye
Gelüp ol zamânda baña söyleye
492. Diye kim bu gün saña ibn-i fülân
Bir şalavât virse baña şıdk-ılan

493. İşide ŝâdân ola serverân
Yarlıgâsın Hâk anı añdı beni
494. İmdi andan râzî oldum ben hemân
Var selâm ilet añâ benden iy cân
495. Ol ferîŝte tîz varır ‘arş altına
Hâli ‘arz eyler o Hâk hazretine
496. Dir ki yâ Rab ol fülân ibn-i fülân
Bir şalâvât getürüpdür şıdk-ılan
497. Hem habîbüñ râzıdur andan ey şâh
Raĥmet kılsun ol dervişe İlâh
498. Hâk deye kim yâ melekler siz bilüñ
Cümleñüz işbu söze tanık oluñ
499. Yarlıgadum ol kavümi imdi ben
Bes şalavât virdügi-çün ey hasen
500. Hâk idem harfi başına bir melek
İşid imdi neymiş bunda dilek
501. Ol melegüñ üç yüz altmış başı var
Her başında üç yüz altmış yüzi var
502. Zî-sa‘âdet zî-sevâbdur ol kula
Bir kelâmdan bu kadar nesne bula
503. Bir işitgil ne dedi ol serveriñ
Vir şalâvât hakkında peygamberiñ

504. Kim şalâvât olmayasın kaygulu
Bir dahı diñle deyeyin ey ulu
505. Bir işitgil ne dedi ol serveriñ
Kim şalavât hakkında peygamberüñ
506. Ol kıyâmet günlerinde iy cân
Nefsî nefsi deyü eyle figân
507. Her kişiye başlu başı kayısı
Bilünür ol günde âdem issi
508. Bir bölük kavmi zebânîler tuta
Gel cehenneme deyübenin ite
509. Ayralar bunları halkdan ey yâr
Âh idüben eyleyeler zâr zâr
510. Diyeler kim yâ zebânîler bizi
Nireye eltersiz idüñ bu sözi
511. Diye zebânîler ol dem kamuya
İledürü[z] sizleri biz tamuya
512. Diyeler bir dem bize mühlet veriñ
Ağlaşalım bir zamân andan sürüñ
513. Âdem aşıdur bu bizim kamumuz
Oda döymezi nice olur hâlimüz
514. Biz Muhammed ümmetiyüz ey ‘aceb
Var mıdur bize ümîd kılsak taleb

515. Bunlar eydür ne taleb eylersiñüz
Nice sen üşenmeden söylersiñiz
516. Anda yiken ağlaşañuz şimdi siz
Biz sizi görmez-idik bizi siz
517. Diye bunlar bizi kâfirler ile
Bile ‘azâb itmeñiz anlar-ıla
518. Deyeler zebâniler kim yâ ‘âşî
Ol yazuklu kullaruñ şefkat haqqı
519. Çağrışa bunlar Muhammed deyüben
Âh tamudan âh ı feryâd deyüben
520. Di şefâ‘at eylegil gel bize tîz
Kıl terahhum yanmayavuz oda biz
521. İşide server bularuñ sözüni
Toldura yaş ol mübârek gözüni
522. Gele ide yâ ze[bâ]niler turuñ
Koñ gidüñ ümmetimi baña bu gün
523. Girü eletüñ terâzûye bunları
Göreyin ben dañı nedür anları
524. Diye bunlar bize destûr yok durur
Gerçi seniñ şefâ‘atiñ çok durur
525. Yüz Haqq'a tutup Muhammed söyleye
Hâlini ol hazrete ‘arz eyleye

526. Diye yâ Rab bu melekleri koma
Perde oldu ümmetümle arama

527. Yüz Hakk'a tutup Muhammed söyleye
Hâlini ol hazrete 'arz eyleye

528. Hak te'âlâ bir nidâ ide hemân
Yâ zebânîler diye virün amân

529. Ne dilerse koñ Muhammed işlesüñ
Kimi diler bu gün bağışlasun

530. Gele bunlar terâzû katına
Vir şalavât sen resûl hazretine

531. Tartalar yazukları ağır gele
Her birisi idüp feryâd kıla

532. O sâ'at gör ne yapısar Muştafâ
Nice kıtur bunlara meyl-i vefâ

533. El ura koynından ol dem çıkara
Bir biti ol dem içre ey yara

534. Koya anı ol terazû üstüne
Gör nice eyler imdi dostuna

535. Hayr şerrinden bu kez ağır gele
Şâz oluban her biri her dem gele

536. Elin ala bunlaruñ hoş cennete
Sevinüben garķ olalar rahmete

537. Söyleye ol demde ol cânlar canı
Ne kişiyem bildiñiz mi hiç beni
538. Bunlar ide sencileyin görmedik
Yüzi maḥbûb bir kişiye irmedik
539. Diye kim benim cihânıñ serveri
Yaradılmış fahrı halkıñ rehberi
540. Ol şalâvat dünyâda virdüñüz
Bu bitidir işde ecriñ gördiñiz
541. Her kim ol çok şalavât getüre
Yarın ol benim yanımda otura
542. Çok şalâvat viriñüz yâ ümmetî
Eyleñüz gâyet ri'âyet sünnetî
543. Zâyi' itme sünnetümi key şakın
Ger baña olmak diler-iseñ yakın
544. Sünnetin tutmak gerekdür cân ile
Koyayın dirsiniñ îmân-ıla
545. Bir dahı diñle şalâvât hakkına
N'eyledi ol serveri işit yine
546. Cem' idüp aşhâbını bu gün ey yâr
Oturdı cümle ne ki var
547. Bi yigid giri içeri ol zamân
Aña server tırı geldi hemân

548. Ashâb içre bir ‘aceb sırr eyledi
Ebû Bekr’iñ üstüne yer eyledi
549. Ebû Bekir incindi bu işe
Fikre vardı düşdi teşvişe
550. Bes tebessüm eyledi ol dem resûl
Yâ Ebâ Bekr'im şakın olma melûl
551. Ümmetimden bu yigid baña çok
Kim şalavât getürür bir dahı yok
552. Anıñ-içün böyle kıldım ben saña
İşde ma‘lûm eyledim hâli saña
553. Anda baña kim yakın olmak diler
Ol baña çok çok şalâvatlar tiler
554. Kim diye baña [olasın] Hakk’a kul
Adum aîsuñ pes şalâvatlar virsün ol
555. Çok şalavât vireniñ ben düşine
Girüdem yardım virem her işine
556. İmdi ey mü’min kulu sen Tañrı'ya
Gel şalavât vir gönülden bî-riyâ
557. Tâ ki der[d]lü cânıña dermân ola
Her işiñ bunda saña fermân ola
558. Yâ İlâhî kıl ‘inâyet it kerem
Feza‘ ekberde bizi kıl muhterem

559. Ey Mürîdî derdimend tut dilîni
Yalvar şeh karşı açup eliñi
560. An günâhıñ çoklîğın eyle his âb
Mu'terifsin kâmdur yarın hisâb
561. Her seher eyle münâcât ağlayu
Nâr-ı 'aşka cigerüñi tağlayu
562. Yañılam ya n'eyleyem ben yâ Kerîm
Suçumuz 'afv eyle bizim yâ 'Alim
563. Bu 'ömrüm sermâyesin virdim ile
Olmuşam derde belâya mübtelâ
564. Her gün işim halkı gaybet eylemek
Hem dilimde mâ-sivâyı söylemek
565. Zîkr ü tesbih hayr u ihsân bize yok
'Ömrüm artdıqça günâhım oldu çok
566. Eylemedi hırs ı hevâ mesken baña
Ey dirîgâ hayıf baña vâh baña
567. İctinâbum yok durur hiç birine
Fikir idemezem bunuñ tedbîrine
568. Kullarıñdan bir za' if bî-çâreyem
Bir işim yok durur gide bula
569. Azuğum derdümüz akdur benim üş
İre dem zehrin çarhuñ işde nüş

570. Ağlamakdan ğayn artuk ç âre yok
Kanı a‘mâl arası da gine yok

571. Bir ‘amel yok saña yarar ey Hudâ
Sen rahimsin rahmet eyle bize

572. Rahmetiñ deryâları[n]dan zerresin
Gel hidâyet kıl bize bir katre sen

573. Bakma suçum çoğına Mevlâ baña
Üş kapuña ağlayu geldim saña

574. ‘Özrim ile gel beni eyle kabûl
Kıl terahhum it kerem ey lufti bol

575. Yâ İlâhî bize sen ol dest-gîr
Olmuşam bu nefis elinden ben isîr

576. Bilemezin bir devâ kıl yâ İlâh
Hazretüñde yüzümi kılmaya siyâh

577. Âh n’idem ben vâh bu nefis-ile
Gİtdi ‘ömrüm yolına bile bile

578. Hiç naşîhat eylemez aşlâ kabûl
Geydiripdür egnime kara çul

579. İşlemez hayrı işleri mâni‘ olur
Şerri dâ‘im işledir fetvâ bilür

580. Zî-hayıf ey nâzenîn ‘ömrüm saña
Ma’siyetler işleyüp uyduñ aña

581. Âh u vâh derd ü firâk cânım saña
Bil ki tamu eyledim mesken sañâ

582. Ağla gözüm yaşñ aksun dursun
Dost yüzinden gayrı nesne gör

583. Kes mesâvî gaybet itme ey delüm
İşbu dirlikden saña yegdir ölüm

584. Ağlaşun feryâd idüñ şimdi hemân
Bilüñ aşş eylemez [soñ] peşimân

585. Göz yaşıdur tamuyu söyündüren
Gelür-iken girü yoldan döndüren

586. Göz yaşı tiryâk olur 'akrablara
Gelemezler yakınına ey yara

587. Varmadan sen kabrüne [kıl] yarak
Çün bilürsin anda saña ne gerek

588. Fazl-ı Hâk irişe cümle mü'mine
Varalar îmân ile anda sine

589. Kalbüñ evi pâk ise ey mü'mîn
Olırsın varacak anda emîn

590. Ey letâfet menbâ'ı kân-ı kerem
Ey şefâ'at issi şâh-ı muhterem

591. Ümmetim deyü heyâ-hey ağlayan
Göñlüni Hâk hazretine bağlayan

592. Elini evlâdını terk eyleyen
‘Aşk-ı Hakk’ı gönlüne berk eyleyen
593. Geymeyüp hulle burâğa binmeyen
Ümmeti-çün durişüp uşanmayan
594. Kurtaran mahşerde yarın ümmetin
Ümmet iseñ sünnetin tut sünnetin
595. Ne didi diñlegil o serverüñ
Cân ile işit sözün peygamberiñ
596. Mâlik İbn-i Enes’i işit ey yâr
Râvisidür bu sözüñ bilgil ‘ayân
597. Ma’nisi budur bunüñ işit ey yâr
Tutar-ısañ olıarsın ihtiyâr
598. Didi ‘âlimler emînlerdür biliñ
İşbu halkuñ üzre key ragbet kılıñ
599. Yañlara mâdem bular varmayalar
Birbirinden halkı hor görmeyeler
600. Evvelâ didiklerin tutalar
Hak te‘âlâ rahmetine yanalar
601. Bunlar pâdişâhlar katına
Varur ise dün ü gün sohbetine
602. İctinâb idüñ bulardan der resül
Hakk’ı hak söylemeyiser dâ’im ol

603. Bunlar izlâl eyleyeler ümmeti
Gâh tutup gâh terk ideler sünneti
604. ‘Uzlet itmeklik bulardan yeg durur
Ümmetim içre bular key çok durur
605. Bir dahı diñle rivâyet bahtılu
Ben ‘Abbâs râvîsidür ol ulu
606. Didi kim işbu zamân ‘âlim[le]ri
İki dürlüdür biliñüz anları
607. Birisi ol kişidür Allah aña
‘İlim derdi ideyim aña saña
608. ‘İlmini her meclise ol söyledi
Her kişiyi ‘ilme tahrîş eyledi
609. Emr-i ma‘rûf nehy-i münker cümle hep
Söyledi ol Hakk’ı çün kıldı taleb
610. ‘İlmini az nesneye şatmadı ol
Didigi-çün nesne kılmadı kabûl
611. Bunıñ-içün diñle ne vardır ey yâr
Deñiziñ balıkları mûr ı mâr
612. Hakk te‘âlâdan dilerler ol kulu
Rahmete gark olırsardur ol velî
613. Biriniñ hakkında diñle ne dedi
Ümmetüñ kaydını ol hoş idi

614. Birisi ol kişidür diñle ey yâr
‘Âlim oldu halka kıldı i‘tibâr
615. ‘İlmi ile ‘amel eylemedi
Niredeyse Hakk’ı ol söyledmedi
616. Söyledise dahı ecrin aldı ol
Az bahâya şatdı ‘ilmi ol füzul
617. Yevm-i mahşer hâlini diñle iy cân
Başına otdan uralar bir uyan
618. Bir ferişte çağruban söyleye
Hâlini ol halka ma‘lûm eyleye
619. Diye görüñ bu kişiniñ hâlini
‘İlmi şatdı aldı dünyâ mâlını
620. ‘İlmini dimez-idi bir kimseye
Hâlini görün niye beñzer neye
621. Tâ hisâb âhir olunca ol kişi
Otdan uyan-ıla turmağdır işi
622. Bir dahı didi resûl mu‘teber
Sahh rivâyetdür işit kıl i‘tibâr
623. Ma‘nisi budur bunuñ añlar-ısañ
Cân kulağun açuban diñlerseñ
624. O sözi beş nesneden beş nesneye
Kıgırup ol sözi da‘vât eyleye

625. Sizi gâfillikdan evvel uyara
Korkuya cehd eyleyevüz kıgıra
626. Didi bir dahı yârân evvel sizi
İhlâ[sa] da'vet ide cümleñüzi
627. Bir dahı sizi hadden ey cân
Kim naşihat kıgıra her dehân
628. Birisi giz eylemekden sizi ol
Pes tevazzu' menziline duta yol
629. İşbu resme 'âlim-ile oturuñ
Gücünü çeküñ ve kahrıñ götürüñ
630. Bunlara ikrâm bañadır der resûl
Baña ikrâm Tañrı'yadır bilmiş ol
631. Tañrı'ya ikrâm iden dîzâr bula
Cennet içre rahmete garķ ola
632. Didi peygamber ki siz 'âlimleriñ
Soħbetine oturasın anlaruñ
633. Ol size bende naşihat eyleye
Hakk'ı bilüp dâ'imâ Hak söyleye
634. Dinleyeniñ ecri nedir añağıl
Cân kulağın aç berü gel dinlegil
635. Biñ rek'at nâfileden yeg durur
Yürüdükçe yir aña alkış kılur

636. Biñ at virmekden gazâya yeg ola
Dahı biñ kez makbûl olmuş hac bula
637. Bil dahı biñ yıl 'ibâdet itmeden
Bu hayırludur diñlemek bes neden
638. Ol kelâ[muñ] söyledi bir harfine
Añla bir Kâ'be sevâbı var yine
639. Diñleyeniñ ecri budur bildüñ üş
Okı dâ'im göñlüni hoş eyle hoş
640. Gine diñle bir hadîsin ey ulu
Vir şalâvât olmayasın kaygulu
641. Ma'nisi budur bunuñ ey hoş nihâd
Şah rivâyetdür buña kıl i'tikâd
642. Didi server veylü ol bî-çâreye
Oğlını okutmaga ol i yâr
643. Dahı kendi cehd idüp öğrenmeye
Cehl hem dem olayın hiç tınmaya
644. Ben biriyem ol kişiden der resûl
Bunu üç kez söyledi ol bilmiş ol
645. Oğluna kim bunda Kur'ân öğrede
Hak teâlâ anuñ-içün gör n'ide
646. Şordı Cebrâ'il'den Aħmed bu işi
Didi bunda oğluna bir kişi

647. K̤ur'ân öğredse nedir ecri anıñ
Di şevâbın söylegil bunuñ baña
648. Cebrâ'il dir bu cevâbıñ h̤ak durur
Bu kelâma h̤addü gâyet yok durur
649. Anı H̤akk' a şorayım kim neymiş
Dergâhında nicesi a'lâ imiş
650. Pes şolok sâ'at 'urûc itdi hemân
Didi kim ey Hayy ü Bâkî Müste'ân
651. Oğlına 'ilm okudıcı kişiye
H̤azretüñde aña diye kim ey şihye
652. Cebrâ'il er kıldı Z̤ü'l-celâl
Nicesi emir eyledi ol Lâ-yezâl
653. Didi her kim oğluna 'ilim öğrede
Dâ'imâ 'ilm-i edeb ta'lim ide
654. Yâhûd kendi okuya benim için
'İzzetim h̤akkı virem anıñ için
655. Aña biñ hacc-ıla 'umre virirem
Ne dilerse maksûda irgürürem
656. Biñ dahı gazâ şevâbın bilmiş ol
Biñ açıñ karnın toyurmuşça o kul
657. Biñ yalıncaç kişiye ol ton virüp
Biñ karavuş biñ kulı azâd idüp

658. Ol kişiye bu kadar virem şevâb
Dahı nedür diñlegil benden cevâb

659. Virem harfi başına on şevâb
Hem yuyam günâhın amñ bî-hisâb

660. Böyle didi Cebrâ'îl Muhammed'e
Ol nebîler serveri Aħmed'e

661. Okı Kur'ân'ı saña yoldaş ola
Pes sırâtı geçirüp elüñ ala

662. Terâzide hayrını ağır kıla
Cümle hâlde ol saña yoldaş ola

663. Her cemî'î korkulardan kurtara
Cennet içre hûrilerin emr tura

664. Bir velî bir hoş rivâyet eyledi
Didi bunda nice sözler söyledi

665. Didi Başra şehrine vardım meger
Anda bir derviş oturmuş mu'teber

666. Söyledim ol dem aña ey mu'teber
Ben fakîrün hâline eyle nazâr

667. Üş fakîr oldum görirsün hâlimi
Bu sebebden eyledüm terk ilimi

668. Bir naşihat vir baña bu gün iy cân
Hâlimi üş eyledim saña 'ayân

669. Didi baña bir naşihat ol ulu
Gönlüm evi nûrla oldu tolu
670. Baña didi gel dürüş Kur'ân ile
Okuyasın illâ kim cân ile
671. Kankı yohsul okuya dâ'im bunı
Gide fakrı hoş ola vakti ganî
672. Dervîş eydür dâ'imâ Kur'ân okı
Bunda bulur kişi çoklar çoğı
673. Böyle deyüp çün baña ol söyledi
Gönlümü hem 'ilme tahrîş eyledi
674. Ben dedim kim hûb didiñ ey dost baña
Tañrı rahmet eylesün dâ'im saña
675. Didi baña ger ganî olsañ iy cân
Yarısın viremesin baña hemân
676. Ben didüm cânlar fidâdır yolña
Hiç teklif isteme ben kuluña
677. Râzî oldum işbu kavle ol zamân
Varıban bir mescede girdüm hemân
678. Başladum Kur'ân tilâvet eyledüm
Gice gündüz bunı 'âdet eyledüm
679. Bir gün ahşam oturam kapuda
Bir karavuş geldi ol demde baña ey ulu

680. Didi bunı kadınım virdi saña
Tiz eletgil didi gönderdi baña
681. Didi Kur'ân okumağı ol kişi
Arturursa biz dahı işbu işi
682. Arturavuz anı key hoş tutavuz
Ola kim cânlıya cânlar katavuz
683. Bir aya dek işbu resme ey hoca
Gelür-idi ol karavuş her gece
684. Getürdi baña ol her gün ta'âm
İllâ kılurdum tilâvet şubh u şâm
685. Bir gün ahşam nâmazınıñ soñına
Ol karavuş tiz girüp geldi gine
686. Geldi virdi ol selâmı içerü
Didi kim katın seni okur berü
687. Hoş turup gi[r]düm anuñ-ıla yola
Vardum aña câriye bile bile
688. Girdüm ol dem içerü tiz katına
Hoş selâm virdim anıñ hâzretine
689. Karşu geldi baña ol i'zâz-ıla
Hem selâmum aldı ol biñ nâz-ıla
690. İllâ hûb gördüm cemâlin ey yâr
Hasen içinde zühredür hürşid-vâr

691. Didi baña söyle evüñ var mıdur
Di ğarfb misin yerin bu yer midir
692. Ev ü birkam yok durur bil ey ne ğâr
Vatanımdan ayırdı kıldı rüzğâr
693. Bir fakîrem düşmişem âşüfte-vâr
Dâ'im işimdür benim âh-ıla zâr
694. Didi baña ehl-i 'ilmiñ kadri yokdur
Şükrüñ artur dileğin ola çok
695. Fakîr yok durur ehl-i 'ilmiñ bil iy cân
Saña bir söz ideyim diñle iy cân
696. Baña .....
[İ] içinde muhterem kılam seni
697. Didüm aña kimseñ var mı ola
Seni baña virmege himmet kıla
698. Didi baña yok durur hiç kimsenem
Bu işimi söyleyem varam tanıam
699. Fakrı yok durur ehl-i 'ilmiñ bil iy cân
Saña bir söz ideyim diñle 'ayân
700. Baña .....
İl içinde muhterem kılam seni
701. Yaz benim adum atam adın bile
Kadıya var beni saña çift kıla

702. Duttum anı didigin bir bir ey cân
Şubh oluncak kadıya vardum hemân

703. Söyledüm ahvâlimi küllî aña
Bes nikâh itdi anı ol dem baña

704. Bir zamân anı ile ol dem bile
Hoş dirildük hefte ve eyyâm-ıla

705. Diñle gel gör nice oldı işbu hâl
Bu fenâdan eyledi ol irtihâl

706. Defin idüp çün âhirine irdi iş
Altı yüz biñ dirhem degdi gümüş

707. Dağı üç yüz biñ kızıl altun baña
İki yüz biñlikde milki bile

708. Cümlesi degdi baña bunuñ ey yâr
Yazdum anı tiz hisâbıñ ey yâ kibâr

709. Varuban ol dervişi buldum hemân
Alıbanı anda geldüm ol zamân

710. Hoş du'âlar eyledüm ol dem hemân
Didüm Allah rahmet eylesün hemân

711. Sen sebep olduñ deñlü mâlıma
Ni'mete garķ olmuşam ben hâlüme

712. İki böldüm cümlesin mâluñ ey yâr
Al senüñdür yarısı ey mu'teber

713. Kavlimüzde böyle idi imdi pes
Gel kabûl eyle bunı ey şeyh-i nâs
714. Didi dervîş bigi kıldu kabûl
Bundan artuk almazam yol ve usûl
715. Vardum mülk ü mâlîñ cümlesin
Şatdım anı orada bes kamusin
716. Başra kumaşı aldım kamu ben
Eyledim 'azmüm gerü .....vatan
717. Cümlesin şatdım bunuñ her ne ki var
Assı kaldı hep metâ'im yâra ben
718. Başladum andan girü Qur'ân ben
Eyledüm dâ'im tilâvet yazuban
719. Qur'ân'ı dut yahşı kılırdum her zamân
Günde birisini okudurdum ben iy cân
720. Oldur kim virdi devlet hak baña
Hadde kılmaz nice ki idem saña
721. Dir Ebû Leys Fakîh işbu işi
Ben gözümle dir gördüm ol kişi
722. Bes zekâtıñ çıkarıcak ol melek
Yine virdi yoğsılına ol iliñ
723. Elli yük inci zekâtın bir gün ol
Çıkaruban şehre toğrı tutdı yol

724. Gider-iken bes harâmî koyulur
Ol m elik cümlesini basar olur
725. Ğussa ile döndi geldi evine
Haber oldu hem bu günde kavmine
726. Gelübeni gördiler mahzûn bunı
Didiler kim böyle bilmezdik seni
727. İş Hakk'ıdır bilmez misin ey ulu
Dünye için nice olduñ kaygulu
728. Ben didi[m] kim dünyâ degil teşvişim
Key 'aceb gördüm benüm işbu işim
729. Mâlımuñ ben hoş zekâtın her zamân
Çıkarup bir habbe korvan 'ayân
730. Niçün aldı bu harâmîler derin
Ğuşsam oldur pes anıñ gamın yirin
731. İmdi mekre şübhesi vardır anıñ
Hakkını ketim eyledim varsa bunuñ
732. Bir nice gün geçdi bunuñ üstüne
Nice luţf eyler gör Allah dostuna
733. Bir kişi geldi bir gün iy cân
Kadd i kamet pür müşekkel nev-civân
734. Didi kimdür hoca kimdür bu yerde baña
Didi bir gizlü sözüm vardır saña

735. Bes hemân girdün ikimüz içertü
Didi ey hoca kulağın tut berü
736. Diñle üç yüz kişi-y-idik bu e yâr
Her birimüzdi bahâdur mu‘teber
737. Biz keserdük dâ’imâ her yolları
Mâlin alup incidirdük anları
738. Bes senüñ de elli yük mâlını biz
Alduk anı üleşevüz anı tîz
739. Ne kadar kim kasd kıldık biz aña
Üleşevüz gidevüz her bir yaña
740. Her birimüz bir belâya mübtelâ
Olubanı çekerüz renc i belâ
741. Üşde beni saña gönderdiler
Gelsün altunını alsun didiler
742. Bize kısmet olmadı andan iy cân
Tevbe kırup hazretüñde bu zamân
743. Dıtdı elin hocanıñ tevbe kıpur
Diñle anı nicesi devlet bulur
744. Hoca anıñ kulağına söyledi
Cümlesin saña bağışladum dedi
745. İmdi bundan ma‘lûm oldu bir kişi
Pes kelâm-ı Hâk ola dün ü gün işi

746. Niredeyse yirdımı hâkdur anî
Mâhî mülki ni‘meti çokdur anî
747. ÖliceK Kur’ân aña hâfız ola
Sinde cevâb diline fermân ola
748. Yoldaş ola haşir olunca ol kula
Terazûde hayrını ağır kıla
749. Okı efdaldür kamudan bu e yâr
Zikri kim budur kelâm-ı Kirdigâr
750. Bu kelâm-ı Hâk'dan artuk di ne var
Var ise ancak buñadır i‘tibâr
751. Hâk katında hiç şefâ‘at olmaya
Ne melek ne peygamber gelmeye
752. İllâ Kur’ân key şefi‘dür bil saña
Refi‘ ider her kulları gevher baña
753. Kurtara havf u hazerden ol seni
Başıña nûr tâc ola mahşer günü
754. Nûr vire her bir yaña ol şems-vâr
Ger tura mahşer yerinde şâh-vâr
755. Elüñ alup ol şırâtı giçire
Cennet içre âb u kevşer içire
756. Okı imdi dâyimâ sen cân-ıla
Koyayın derseñ eger îmân ile

757. Gice gündüz düşürüp eyle heves
Tâ ki gönlüñ bağlamaya hâr u has

758. Ey Mürîdî gel dürüş uşanmağıl
Fânide bâkî kalasın şanmağıl

759. Fânî senden öñ gelenler n'eyledi
Kodı gitdi kâmusın terk eyledi

760. Şimdi nevbet saña geldi kıl yarak
Varıcağ andan saña pes ne gerek

761. Anda Münkir ü Nekîrû var ey ey yâr
Kılmaz anlar kimseneye i'tibâr

762. Ejde[r]hâ evidür ol iy cân
Karañudur yalıfızdır her zamân

763. Şuña göre kıl 'amel sözümi tut
Eyle nefsüñ "موتو قبل ان تموت"

764. 'Âşık-ısañ nefsüne bir çâre kıl
Vir şalavât şeytânı âvare kıl

765. Çâresi nefsîñ nedir bilseñ ey yara
Tut hilâfin kılma aslâ i'tibâr

766. Ger sözine uymaz iseñ aña ire
Cennet içre koñşusın peygambere

767. Koñşı olmağ diler-iseñ aña
Vir şalavât tut sözüm ey yâr baña

768. Bes şalâvât viricek ol serveri
Şâz idersîñ bellü bil peygamberi
769. Ey cânı bülbüli ey cân-fezâ
‘Aşk-ıla niyâz idüp girgil söze
770. Başlayup yaz eyle yâruñ virdini
‘Âşık-ısañ ‘âşıkıñ bil derdini
771. Kıl tesellî derdine derd olup
Ol muşâhib kıanda ehl-i derd bulup
772. Ehl-i derdiñ ne sen yarı kıl
Düş yanına bilesince zâr kıl
773. Hıavf u Hıak'dan âh idenler cân-ıla
Hıaşir oluna yarın ol sultân-ıla
774. Hıavf u Hıak'dan gel vücûduñ kıl harâb
Geç bu şûret nakşını eyle türâb
775. Gül biter toprağda ey cân gül biter
Bülbül-i cân o yere mesken tutar
776. Ma'rifetler yaz ider ol şûr-ıla
Zeyn-i kalbiñ evidür pür nûr-ıla
777. Hıâb-ı gâflet ref' olur şûr-ıla
Zeyn-i kalbiñ evidür pür nûr-ıla
778. Âb u rahmet çeşmeleri her yaña
Cârî olup çağlayalar d[ö]r[t] yaña

779. Gıll u gıŝŝ baħl u ħased her ne ki var
 albũn içre ıla kũllĩ tr u mr
780. ‘İlm-i ħikmet tolısardur yerine
 ‘mil olğıl bu szũn esrrına
781. anı orkmaklık gerek Ħak’dan iy cn
 orkmayan andan pes olmaz mũslimn
782. Niũn or[k]mazsın Allah’dan ey yoldaş
 Sırrın olmaya ŝandin nsa fŝ
783. or[k]masaydın cnı bezersen
 ılaydın bu menhden ħazer sen
784. ŝanur mısın bk alacağın sen
 Bu gũn yarın gidersin ala iy cn
785. Fendur bu fendır kimse almaz
 Bekya nakil idenler girũ gelmez
786. ‘Amel ıl fursatın var-iken elde
 Ki dd ħod gerekdũr sana yolda
787. Geçer bu fursatı sen bulmazsın
 Gidicek anda girũ gelmezsin
788. Ecel ncek baŝar durur seni hy
 Sakın gfil oluban dimegil vay
789. Ki gũnde ‘Azr’il senin apuna
 Geliser beş kezın her gũn apuna

790. Niçün gâfil olsarsın hâke bak
Saña ne dir bilür misin bu gün Hâk
791. Gel imdi tevbe eyle dön Hâk'a sen
Eger ister iseñ milk-i bekâ sen
792. Sever Hâk tevbелü kulların ey dost
Şalâvat vir sözüme olmağıl süst
793. İşit sen de bini diñlersen iy cân
Özüñe şanursañ ayruğa şan
794. Yüzin maşşer günü ak ola yüzin
Eger tutar iseñ emrin bu sözüñ
795. Ne didi gör diñle ol nûr-ı Hudâ
Ol habîb ü ol lebb ü Murtazá
796. Söyledi ol dem resûl ashâbına
Eline evlâdına etbâ'ına
797. Didi kim yâ mü'minîn işbu sözi
Hâk te'âlâ didi baña kendüzi
798. Hâk te'âlâ dir ululanmağ benüm
Ol 'azâmetüm izârımdur benüm
799. Hep tekebbürlik ridâmdır didi Hâk
Hâş şifâtımdur benim ki aña bak
800. Her kişi kim ululanmağ diler ol
Ol niza' ider benim-le bilmiş ol

801. Ya'nî benüm-le berâberlik kılur
Yirini yarın cehennemde bulur
802. Pes tekebbürlik baña maşşûş durur
'Âkıl olan bunlarıñ terkin urur
803. Bil tekebbürlük ulu işdür iy cân
Çok habâset gizlüdir bunda inan
804. Birisi ol hâş şifâtı Allah'ıñ
Kim nizâ' idüp çekişmekdür anuñ
805. Birisi ol Hâlik'ıñ mahlûkına
Hor nazar-la bakasın kim incine
806. Ba'zılardır oñ uçda gizlüdür
'Ârif olan bunlarıñ hoş gözledir
807. Bil rızâsın tâ'atında kodı ol
Takılanlar hazretine bula yol
808. Hışmını buyruk şımağda gizlüdür
Şımaz anı her ki Hakk'ı gözledür
809. Dostlarını kulları içre kodı
Kimse bilmez bunda hikmet ne-y-idi
810. Birbirinden halkı fark itmeyeler
Nefsi a'lâ halkı hor tutmayalar
811. İmdi gel şımağıl anuñ buyruğın
Sevmegil aslâ Hudâ'dan ayruğın

812. Kim rızâsın bula anda î mân
Şıma buyruk tâ'at eyle her zamân
813. Biri bu aslâ günâh işlemegil
Bu kebâyir bu şağâyir dimegil
814. Hışmı şâyed kim anda ola
Anuñ-içün cânuña zahmet kıla
815. Biri bu hor görme aslâ kimseyi
Dime anlar yaramazdur ben eyi
816. Kendüñi hor eylegil sen kamudan
Kurtulayın dir-iseñ ger tamudan
817. Şâyed Allah dostı ola ol kişi
Key sakın işlemegil sen bu işi
818. Ululanmak Allah'ñdur bil ey yâr
Meskenet kıl kamuya her ne ki var
819. Meskenetle irişüp ir menzile
Menzil almaz söyleyenler tanz-ıla
820. Aç kulağın diñlegil bir hoş haber
Bu sözümnden hisse al ey mu'teber
821. Bir hikâyet ideyin ey dîn eri
N'eyledi diñle Mûsâ peygamberi
822. Tûr tağına varuban nâz eyledi
Hâlini Allah niyaz eyledi

823. Çok münâcât eyledi anda iy cân
Küllî hâlin eyledi bir bir 'ayân
824. Hâk te'âlâ bir nidâ kıldı aña
Dir yâ Mûsâ ne derin işit saña
825. Senden alçak bir kişiyi al getir
Baña teslîm eyleyüp var sen otur
826. Tâ du'âñı müstecâb idem seniñ
Sevinüben şâzumân ola canñ
827. Bu nidâyı işidüp Mûsâ dutar
Sevinüben tağdan aşğa iner
828. Gelibeni gezdi şehri cümle ol
Bir kişi kılmadı göñlü kabûl
829. Kendüden görmedi alçak kimseyi
Dimedi bunlar yaramaz ben eyi
830. 'Aciz oldu bulmayup döndi gider
Gör Hudâ'nın kudretini sen n'ider
831. Fikir idüp gider iken dört yanına
Uğradı bir aşcının dükânına
832. Gördi bir uyuzca kelbi ol zamân
Tüvi gitmiş derisi kalmış hemân
833. Kaşımaktan gövdesin kan eylemiş
Aş ocağın misli ü külhân eylemiş

834. Bakdı gördi Mûsâ bunu fikir ider
Didi bunı eletirisem gel n'ider

835. Var ise benden kemîne bu ola
Rabb'üme dek elteyin bumı hele

836. Varup anuñ boğazına ip dağar
Pes revân oldu hemân taşra çıkar

837. Gider-iken ol ite dil virdi Hâk
‘Âkıl-ısañ bu sözümdeñ al sebak

838. Didi ey Mûsâ beni sen kaçarı
Kanda elter-señ ey Hâk peygamberi

839. Benüm-ile söylegil nedür işiñ
Eydüver baña nedür kim teşvişiñ

840. Mûsâ eydür ey mübârek cânavâr
Gel gidelim kayguñu göñliñden gider

841. Dögmezin öldürmezin bilgil seni
Hâk te‘âlâ baña dimişdür bunı

842. Yürü var kendüñden ednâ bir kişi
Bul getir didi ol baña bu işi

843. Yarlıgayam ümmetüñi hem seni
Anuñ-içün ilterem anda seni

844. Gezdüm işbu ili şehri ser-ta-ser
Bulmadum benden ednâ hiçbir er

845. Nâ-çâr oldum gider-iken anda ben
Gözüme tuş olı geldiñ burda sen
846. İletem hazretüñe ben seni
Yarlıgaya ol kim Rabb'üm beni
847. Kelbi itdi yâ Mûsâ diñle saña
Kıatı ednâ deyü hor bakduñ baña
848. Ya'nî senden şimdi ben ednâ mıyam
Bu mu 'akluñ kim buña tutduñ boyın
849. Sen beni hor görmegil ey hoş kişi
Yohsa gâyet yañlış idersin işi
850. Bende hoş haslet komışdır Kirdigâr
Sende anıñ birisi yokdur iy yâr
851. Mûsâ eydür ne durur ol hasletüñ
Nesi yeg ola bes âdemden anuñ
852. Kelb eyitdi yâ Mûsâ bilgil 'ayân
Şâhibümi beklerem ben râyigân
853. Tâ ölünce kapusunda gitmezem
Bugz u kîn idüben anı tutmazam
854. Sen eger hizmet idersen gayrıya
Hakkuñ almazsan dönersiñ her yere
855. Tâ 'adâvet tutısarsın yâhûd kîn
Kîn oluncak bellü kalmaz asla dîn

856. Bir dahı bulun kanâ'at eylerin
Nefsüme dâ'ime 'âdât eylerin
857. Ne virirlerse hemân anı yirin
Ne yererün ne dahı virün dirin
858. Az eger çok ne gelürse ben aña
Geçirün ol 'âdet olmuşdur baña
859. Ger ta'âm virmeyeler hiç tınmazam
Hazer idüp dâ'imâ uşanmazam
860. Ger seni bir gün ya iki gün bir er
Hizmete tutsa seni ey mu'teber
861. Hakkıñı virmese karnuñ aç kosa
Taşuñ için toptolu olur gussa
862. Yâhûd aña 'adâvet idesin
Yâhûd terk eyleyübeni gidesin
863. Ne gelürse bes kanâ'at eylerin
Ne giderin ne 'adâvet eylerin
864. Bir dahı bu ne girirse elüme
Yirin anı bağlamazam hiç hâlime
865. Bu günüm erteye kalsun dimezim
Dünyâ için aslâ gussa yimezim
866. Terk-i dünyâ etmişem ben bilmiş ol
Hubb u dünyâ buldı gönlüme yol

867. Bizi bu kim şâhibim eger beni
Suçlu suçsuz döger-ise ger beni
868. Kâpusın terk eylemezem ben anıñ
Hiç eliñden geliser mi bu seniñ
869. Bil ki anıñla mukâbil olasın
Nice olup 'adâvet kılasın
870. Biri bu mürâ'î kimse yimez
Kavgulaşup bed du'âlar eylemez
871. Bir dahı ben ehl-i ğaybet degilem
Bir fakîr hakîr za'îf miskin kulam
872. Kendü hâlüm fikir iderem kimseyi
Dimezem kim bu yaramaz bu eyi
873. Eyü yavuz ne iderse her kişi
Kendü çeker ğayrı çekmez ol kişi
874. Eyle olsa ğaybetinden şakna
Söyleyüben nakş urursın sen dîne
875. Bir dahı bu i'tibârem yok durur
İllâ ğâyet himmetim key çok durur
876. İ'tibarından bu halkuñ yâriyam
Ğıll u ğışş buhl u hasedden arıyam
877. Kâmunuñ terkini urdum bil ey dost
Yeter baña hemân bir dost bir dost

878. Senüñ de var mı bu hûlar özüñde
Ve-yâhûd kurı da'vâ mı sözüñde
879. Çün işitdi Mûsâ bunı ma'zûr dut ey şâh
Yañıldum işledüm estâğfirulah
880. Didi Mûsâ bunı ma'zûr dut ey şâh
Revân toldur yaş iki gözini
881. Di haber vir n'eyleyeyin imdi ben
Bir naşîhat kıl baña ey cânavar
882. Ne kılayım 'âciz oldum bu işe
Gitti 'aklum üşde düşürem teşvişe
883. Kelb eydür anı boynuğa dağgıl
Bu 'âr u nâmusı yire bırakgıl
884. Yire şal câh-ı 'izzîñ şîşesini
Elüñe al sa'âdet pîşesini
885. Yüz urup ağlayup ol pâdişâha
Tazarru' eylegil ol ulu şâha
886. Degil ey pâdişâhım kulluğñ çok
Kîneden kem kemîne kem-terñ yok
887. Bunı böyle deyüben ağla iy c ân
Emîrdür 'afv ide ol yüce Sübhân
888. Varuban çözdı anñ ipin ey yâr
Alup boynuna dağdı kılmadı 'âr

889. Giderdi ağlayup ağlayu ey yâr
Gehî zârî kılurdu gâhi efgân
890. Varup Tûr tağına çıkdı yine ol
Boğazı iple ki şan kul
891. Nidâ kıldı aña ol ferd ü Yezdân
Ne kişidür anuñ aslın şorayın
892. Didi Mûsâ illâ ey Zü'l-celâl'im
Ki ma'lûmdur saña üş cümle hâlim
893. Aradum işbu ili ser-ta-ser çok
Ki hiç bende kemîne kem kuluñ yok
894. Bulamadum benden ednâ hiçbir er
'Âciz oldum bunda yâ Perverdigâr
895. Haq te'âlâ didi kim ey mu'teber
Anı kelbeden almasa-y-ıduñ eger
896. Getüreydüñ boynı bağılu bende sen
'İzzetim haqqı kılıpdum anı ben
897. Anı kelîm eyleyeydüm seni it
Bârî kıldı devletüñ var yürî git
898. Kendüzüñi kimseden gör[m]e ulu
Haşir olıcak olmayasın kaygulu
899. Meskenet kıl kamuya hulq eylegil
Kendüñi hor eyle alçak söylegil

900. İmdi ‘akluñ var-ısa senüñ iy cân
U[lu]lanma varacağúñ yeri şan
901. Nireden halk itdi gö[r] Mevlâ seni
Bir pâre murdar şudan adı meni
902. Şoñucı ‘ömrüñ ericek âhire
Kalur ol tonlar ki geydür fâhire
903. Çıp yalıncağ sin içine giresin
Ulu kimdür ol makâmda göresin
904. Bilesin ol yerde fâ[ş] itdüğüñ
Yeg ola senden ol alçak dutduğüñ
905. İşlerüñe çok peşimân olasın
Ağlayasñ âh u zârî kılasın
906. Saña fayda itmeye ağladuğüñ
Hasret-ile cânıñı tağladuğüñ
907. Bunda iken ‘akluñı dir başıña
Şan öziñe şandüğüñ yoldaşına
908. Rahmetle söyle her bir kişiye
Kâbz ola kalbüñe rahmet işiye
909. Gör Mûsâ peygamber [o]l n'oldı işi
‘Âkıl-ısañ ‘ibret ey hoş kişi
910. Şuncılayın ulu peygamber iken
Ululanmadı ‘aceb ney ki neden

911. Sen bu deñlü cürm-ile ey derdimend
Kibir iderseñ eylemez nefse bend

912. Neyem dirsin ‘aceb ‘akluñ kanı
Nefse uyduñ râyigân virdiñ anı

913. Bir hikâyet dinlegil ey mu‘teber
Key münâsibdür bula işbu haber

914. İydeyim kim müstemi ‘olğıl yine
Vir şalâ[vât] Mustafâ'nıñ rûhına

915. Hâk te‘âlâ yirleri halk eyledi
İşid anı nicesi mülk eyledi

916. Kıldı anuñ cümlesini yidi kat
Her birine didiler birdür er

917. Beş yüz yıllık kılıfı her biri
Yaradup kıldı mu‘allak bu yeri

918. Râvîs°dür bu sözüñ diñle ‘Alî
Nice virdi virdi haber gör ol velî

919. Didi ey Bâr-i Hudâ-yâ n'eyledüñ
Âdeme beni karar-gâh eyledüñ

920. Üzerümde çok fesâd eyleyeler
Birbiriniñ gaybetin söyleyeler

921. Baş kesüp kanlar dökeler hu tözin
Tutmaya ki c[ân]ları ulu sözin

922. Hâk te'âlâ didi yâ bir şâkin ol
Bir şerîf bir yer yaratdum bilmiş ol
923. Tâ afluñ-ıla kuşatdum seni ben
Kim müşerref olasın anuñla sen
924. Gök zeberced kim anuñ halkası
Vâsıf olunup dile gelmez dimesi
925. Gök anuñ renginden eyle görünür
Şu'lesi birle temâmet bürinür
926. Andadur taları cümle yerüñ
Böyle dir âyet hadîs işde gör[üñ]
927. Kaf tağından öte bir yer dahı var
Ol yerüñ içi temâmet tolu kar
928. Beş yüz yıllık yol durur büyükligi
Yakamaz gözler kamaşu aklığı
929. Dahı andan gayrı bir yer dahı var
Ol temâmet dibidür düpdüz iy yâr
930. Bu dahı ancılayın büyük durur
Bunlaruñ misli cihânda yok durur
931. Kar-ıla ger olmayaydı ol dibi
Yakar-ıdı tamu bu halkı hebi
932. Didi resûl andan öte bir dahı
Var durur bir yerde işitgil ahi

933. Hâm gümüşdendür o yer cümle iy cân
Yok durur anda yokuŝ iniŝ hem .....

934. Eyle düzdür bir kenârından eger
Kosalar bir elmayı ey mu‘teber

935. Bir kenârından görünür ŝübhesiz
Serseri şanma hakîkat işbu söz

936. İşit anuñ oluğı nicedür
Didi server yidi bu dünyâcadur

937. İçi anuñ bil melekler toptolu
Ŗöyle çokdur nicedür gör[k]lü ulu

938. Ŗöyle kim bir igne bıraksañı yere
Düşmeyeydi çokluğından ol yere

939. Her biriniñ ellerinde bir ‘alem
Var durur işit anuñ vaşfin derim

940. Her biri bir fersah anuñ uzunı
Nedir işit her biriniñ sözüni

941. “ لااله الاالله ” derler bular
“ محمدرسولالله ” dirler bular

942. Her cum‘a gicesi bunlar kamu
Kaf tağına çıkarlar ey ‘amu

943. Cümlesi tesbih tehlil idiser
Ŗubuh olunca işbu resme gidiser

944. Şubh olunca yüz tutarlar ol şehâ
Çıgırışrlar bir kezin ol İlâh'a

945. Diyeler yâ Rab Muhammed ümmeti
Key şakın dir dutmazlar sünneti

946. Bu bizim tesbîhümüz her ne ki var
Anlara bağışladuğ ey Kirdigâr

947. Rahmet eyle anlara kılma 'azâb
Vir cinânîñ görmesünler hem hisâb

948. Yarlıgadım ben anîñ ümmetini
Her birinüñ zeyn idem cennetini

949. Hamdulillah çok şükür yâ zel-kerem
Sencileyin şâh-ı a'zam muhterem

950. Pâdişâhdur var durur rahmeti çok
Hadde gelmez bî-nihâyet haddi yok

951. İşbu cümle yerleri ol pâdişâh
Kodu bir bir üstüne ol ulu şâh

952. Bir melek halkı eyledi aña 'azîm
Girdi yiriñ altına ol dem .....

953. Çün yer anîñ üstüne tutdı karâr
Sâkin oldı kılmadı ayruk mirâr

954. Hak te'âlâ yine bir taş halk eyledi
Ol melek taş üzerine vaz' eyledi

955. Burkağı taşdı ol taş ey yâr
Kodı anı orada Perverdigâr
956. Şoñra uçmağından ol dem bir öküz
Ol Kerîm ü Lem-yezel halkı itdi tîz
957. Boynı yetmiş yidi turur ol ulu [ö]küzüñ
‘İbretine muṭṭali’ ol bu sözüñ
958. Her boyunda vardur yetmiş başı
Hiç ta‘accüb kılmağıl sen bu işi
959. Ol kâdirdür kudreti key çok durur
Ne dilerse inan pes haḳ durur
960. Her başında boynuzı ne deñlü var
Dir-iseñ ol dağı yetmiş iy yâr
961. Bir yerinden boynuzınıñ arası
Kuş uçarsa yetmiş yılda varası
962. Şöyle uzundur anuñ her birisi
‘Arşa irişmiş durur torusı
963. Öküzüñ ol boynuzı arasına
Ol melek ol taşı kim kodı yine
964. Öküzi ol balıḳ üstüne kodı
Balığı fil üstüne vaż‘ eyledi
965. İşbu resme kıldı tertîb yerleri
Habîbe keşf idüp bu sırları

966. Ol öküzüñ diñle hâliñ ulu
Gördi bir gün kendüni gâyet ulu
967. Didi kim Hâk benden ulu nesne hiç
Bir ahad yaratmadı ger eydi hiç
968. Kuvvet-ile işbu cümle yerleri
Götürem üstümden benden horları
969. Götürürem cümlesini kâ'imâ
Böyle deyüp fikir iderdi dâ'imâ
970. Geldi şeytân öküze agvâ virir
Ol dahı 'aceb eyleyüp kendün görür
971. Didi bu ağırdur dâ'imâ ben
Yüklenürsin fikir iderem bunı ben
972. Niceye dek gütersiñ sen bunı
Key terahhum eyledüm her dem seni
973. Öküz eydür nice ideyin ey yara
Bulmadım ben buña aslâ çâre
974. Gice gündüz yüklenüp hiç tınmazın
İşbu hâli kimseneye tınmazın
975. Bir naşihat vir baña ey hoca kişi
Her ne derseñ ideyiñ ben ol işi
976. Didi şeytân diyeyin bir söz yakın
Bir key yüklü gidivir turma sakın

977. Öyle olsa yıkılır bu yer hemân
Yaradılmaz girü ayruk bu iy cân
978. Kurtulursın zahmetinden sen bunuñ
Hoş yidüm tutar-ısañ kabûl seniñ
979. Çün işitdi ol [ö]küz işbu sözi
Kasdı kıldı yüklüye hem kendüzi
980. Ol Kerîm ü Lem-yezel gör n'eyledi
Ol sâ'atde bir siñek halkı eyledi
981. Pek yapışdı debesine öküzüñ
Añlağıl ma'nîsini işbu sözüñ
982. Şöyle şokdı öküzi ol dem katı
Gitti 'aklı tağ oldu tākātı
983. 'Acısından şöyle işdi turur
Şöyle korkdı şan kim cân virir
984. Tiz amân diledi andan ol iy yâr
Bildi suçun inledi zâr ı zâr
985. Didi kim estağfirullah el'azîm
Yañılışa uydum yañıldum yâ Kerîm
986. Suçunu bildi öküz ol dem hemân
Geçdi sinek karşısına ol zamân
987. Şimdi dahı ol siñek anda turur
Her ne vaqıt kim ol öküz kendün görür

988. Hamle kıllur öküze ol dem yine
Öküz ol dem yeñilür yine

989. Gör Kerîm'ün kudretini n'eyledi
Büyügi küçüye ma'lûm eyledi

990. Şuncılayın a'zam iken ol yâr
Bir sinekden ötüri ifler zâr u zâr

991. İmdi sakın görmegil kendün ulu
Key hazer olmağıl şeytân kulu

992. Ululanmak ulu işdür key sakın
Mü'min-iseñ olmağıl aña yakın

993. Nâgehân hışım irişe Hâk'dan saña
Diyessin peşîmân olup veylü baña

994. Soñ peşîmân aşş kılma aç gözün
Ma'nisinden 'ibret al işbu sözün

995. Bir za'ıfsin fikr-ilen bak hâlüne
Fahridente ehlüne vü mâlıña

996. Meskenet kıl her işinde kılma 'âr
Key sever miskinleri ol Kirdigâr

997. Sevdügi-çün anları kor anda Hâk
Zikir idüpdür hûb bilürsin anı çok

998. Anuñ çün ol resûl-i meh-likâ
Âh idüp ağılardı dâ'im ol Hâk'a

999. Dirdi yâ Rab sen beni miskin kul it
Kıl du'âmı müstecâb makbûl it
1000. Haşir idicek girü miskinler ile
Bile haşir it sen beni anlar-ıla
1001. Böyle derdi dâ'imâ ol serverüñ
Ümmet-iseñ tut sözün peygamberüñ
1002. Şuncılayın ulu peygamber iken
Câh-ı 'izzet istemezdi ol neden
1003. Sen bu deñlü hürmete ey nâ-kes
Bağlamışken göñlüñi hâr ile has
1004. Kendüzüñ a'lâ tutarsın kamudan
Varsa havfuñ yokdur aşl u kâmdan
1005. Bes eyer havfuñ olaydı seniñ
Bunda kaydın yiye-y-idiñ ol günüñ
1006. Bunda 'âkıl oluban hiç tınmasın
Yarın ağlayup hiç kemîn [gülmesin]
1007. Yâ İlâhî kullarundur key za'îf
Kıl terahhüm luţf idüp sen latîf
1008. Fazl-ı rahmet bunlara rahmet kıl
Dertlülerdür bunlara dermân kıl
1009. Ey Müridî söyle söziñi kes
Hubb u dünyâ arzusını kılma heves

1010. Hâr u hasdan bağlama gönlüñ aña
Mekriden aldanmağıl sakın saña
1011. Geç bu fânî cîfenüñ terkin ur
Dü-cihânda olmayasın tâ ki hoz
1012. İ'tibârı kişiniñ anda görüñ
Amı hoz bunda bilürsin .....
1013. Sev resûli i'tikâd eyle Hakk'a
Rûzî kıla Hakk milk-i bekâ
1014. Ben bu sözi ne yüzümle söylerem
Hâ durup cennet temennâ eylerin
1015. İtdügüni şormaları baña
Hoz bilürin hudd ü 'add yokdur baña
1016. Vay eger irişmez ise fazl-ı Hakk
Biñ yıl ağla bir kişiden çâre [yok]
1017. Anda biñ yıl ağlamakdan bir kişi
Gözünüñ yeg bunda bir damla yaş[1]
1018. Ağlayumaz bu cefâsız gözlerüm
Ammâ kim dilimde özdür sözlerüm
1019. Bilmez gülmeden ağzum çün ey [dost]
'İbâdet işlemekden olurun süst
1020. Vefî şer işlemekte hoş kaviyem
Şanasın kim Süleymân'ıñ deviyem

1021. Benüm bu vech-ile ola hâlüm
‘Înâyet eylegil Zü'l-celâl'üm
1022. Bu mücrim kullaruñ bakma suçına
Hidâyetler bırak kalbiñi içine
1023. Girü sen vir bu derdimiñ devâsın
Bunı vir göñlümüñ hırş u hevâsın
1024. Raḥîmsin raḥmetiñ bî-nihâyetdür
Emîri cümleñüñ hep şehâdur
1025. İlâhî kılma maḥrûm kullaruñı
Gerü kıl gösterivir yollaruñı
1026. Ḥabîbiñ ol Muhammed ḥürmetine
Terahḥum kıl yazuklu ümmetine
1027. Ki tâ yanmayalar nâr-ı caḥîme
Şuşayup düşmeye mâ’-i ḥamîme
1028. Eger ister iseñ andan ḥalâşı
Ḥarîri terk idüp geygil belâyı
1029. Ḥabîbî Muştafâ'nıñ sünnetini tut
Debele nefsiñü sen “ قبل ان تموت ”
1030. Ey ölümün unıdan nâ-dân kişi
Ḥubb u dünyâ eyleyenler teşvişi
1031. Nice dem dersin ‘aceb bu fikr-ile
Aldayupdur seni şeytân mekr-ile

1032. Hâ yelürsin nefsüñüñ arzusına
Añma[z]sın hiç varacağıñ sine

1033. Sen eger añmazsın illâ ol seni
Çağırur pes saña ol her günü

1034. Böyle didi añla ol şâh-ı resûl
Ol Şefî' al-müznibîn ol luţfu bol

1035. Her kişiniñ mağberi her gün ol
Çağırısar kendüye ol bilmiş ol

1036. Çağırup dir yâ fülân fülân
Gâfil olma ey baña bunda gelen

1037. Ben ılan çıyan eviyem der saña
Bunda tiryâk oluban gelgil baña

1038. Ejderhâlar eviyem añla beni
Kıl yarağuß saña gerekse seni

1039. Bir dahı ben karañuyam bil yâra
Bunda hiç kimseye olmaz i'tibâr

1040. Tâ kopunca ol kıyâmet günleri
Baña giren görmez eyü günleri

1041. Dünyâdan çırak alup gelgil baña
Hâli her gün ma'lûm eylerin saña

1042. Bir dahı dir çağıruban yâ kişi
Bunda baña gelenüñ yok yoldaşı

1043. Gelicek bunda baña yoldaş gerek
Haşır olunca mevtünün olmak gerek
1044. Dahı bir kez çağırır ne dir işit
Ey baña bunda gelen ey hoş yigit
1045. Ben fakîrlık eviyem bilgil iy cân
Mâl u gencü yok durur aña 'ayân
1046. Anda iken cem' idüp gel mâlîni
Bunda yâr hoş bulasın hâliñi
1047. Bunda mâluñ çok olursa eger
Olırsarın kâmusından mu'teber
1048. Bir dahı çağırıcak diñle ne der
Taş ı toprak evini bil bânîdir
1049. Bunda örti döşek tutma gümân
Baña andan beş kez çağırıpdur Muştafâ
1050. İmdi yâ ashâb anda varmadın
Ol karañu sin içine girmedin
1051. Bunda iken siz aña eyleñ yarak
Bilüniz kim size anda ne gerek
1052. Bir 'arab tırdı yerinden ol zaman
Yâ Şefî'al-müznibîn fahr-ı cihân
1053. Sizde tiryâk ne ola bildir ol zamân
Bir devâ kıl bu bizim derdümüze

1054. Didi resûl sinde tiryâk ben
Söyleyeyin size anı ey hasen
1055. Söyledi ol hokka-'i mercân ile
Müstemi' ol vir şalavât cân-ıla
1056. Göz yaşıdur sinde tiryâk iy cân
Ağlaşuñ Hakk'ına kılun fğ ân
1057. Göz yaşı ılan çıyan 'a[k]rabları
Anlara tiryâk olur iy yâr
1058. Ağlayup göz yaşını sen dökicek
'Aşk odına cigerüñi yakıcak
1059. Hâk te'âlâ emir ider meleklerle
Tiz irişüñ ol kula dir ey yara
1060. Sin anuñ gözi yaşı şaklañun
Haşir olunca anı yahşı bekleñün
1061. Götüricek haşir hâk cehennem
Şaklayalar kimine bir tamla yir
1062. Çün gele ol cehennem kükreye
Şaç odlar kanı ol ehlim diye
1063. Göz yaşı gerek olur ol gün saña
Ağla tuma tut sözüm inan baña
1064. Ol melekler yaşuñı oda şaç
Gelmeye ol saña girü kaç

1065. Böyle olur yarın anda hâliñüz
Vermedin bunda yarağñ kılıñuz
1066. Bir dahı ol sadaka virüñ didi
Ol dahı sinde tiryâkdur didi
1067. Şadaka men' ider ılanları
Heybet-ile kızgırup gelenleri
1068. Feza' ekber olcağaz bil iy cân
Aslâ gölge olmayısar ol zamân
1069. Şadakası kişiniñ ol vakıt gele
Başı üstünde turup gölge ola
1070. Böyle didi añlağıl ol serve rüñ
Vir şalâvât rûhına peygamberüñ
1071. Ol 'arab yine didi kim yâ resûl
Sinde çırak nedür bize degil
1072. Söyledi ol demde ol şîrin nihâd
Diñle[g]il ne didi namâzın kılmağ eyle 'âdeti
1073. Dün namâzı her kim ol dâ'im kıla
Bes sininde ol aña çırak ola
1074. Nûr vire söyünmeye çevresine
Aşıla tâ yevm-i âhir sinine
1075. Her gün ü dünle kałkun namâz kılun
Birine biñ biñine dîzâr bulur

1076. Ecele gönlüñ gözün nûrân ola
‘İlm ü hikmet kalbün evine tola

1077. Didi resûl cennet ehli cennete
Girübeni gark olıcak rahmete

1078. Bunda bir nûrî tecellî eyleye
Görülen cümlesi secide eyleye

1079. Tâ neler bize tecellî kıldı Hû
Anuñ envârı durur gör n’ide bu

1080. Bir nidâ işideler yâ mü’ minîn
Kalduruñ baş secideden oluñ emîn

1081. Bu görinen nûr dizâr nûrî degil
‘Akluñuz gitdi size yarı degil

1082. Bunlar ide bu görinen ne ola
Buncılayın tâ tecellî kim kıla

1083. Ol münâdî diye kim ol müste‘ân
Bir hûriye ol selâm kıldı iy cân

1084. Ol hûrî sevindiginden güldi
Dişleri hem âşikâre oldı

1085. Ol hûrîñüñ dişi nûrîdur bu nûr
Gör münevver oldı cennet bî-ķusûr

1086. Didiler kim yâ Resûl-ullah n’ola
Yarın ol hûrî kimüñ çifti ola

1087. Didi her kim dün namâzını kıla
Buncılayın hûrîlere çift ola
1088. Dün namâzın çok kılıñ yâ ümmetî
Hûrîlerle zîn iderler cenneti
1089. Dün namâzın kıl olasın mu'teber
Vir şalâvât Mustafâ'ya iy yâr
1090. Ol 'arab didi gine yâ serverî
Evliyânun enbiyânun mehteri
1091. Sizde yoldaş nedir bize değil
Bu za'if ümmetlerin kaydın değil
1092. Didi server sinde yoldaş size
İdelim bir dem kulağ urğil bize
1093. Her ki Kur'ân tilâvet eyleye
Vir adına anı 'âdet eyleye
1094. Ölüben kabre giricek ol kişi
Anda Kur'ân olur anun yoldaş[ı]
1095. Bir latîf yüzlü ve gökçek koçulu
Bir yigid gele katun ey ulu
1096. Oturuban yanına ol söyleye
Ne kişiyem beni bildün mi diye
1097. Ol diye kim bilemedüm ben seni
Ne kişisin söyle ey cânım cânı

1098. Diye yoldaşıñam ben seniñ
 Kõr[k]masuñ usanmasun seniñ canıñ
1099. Dünyâda yoldaş idin dün sen beni
 Yalıñuz mı kõr mıyam ben bunda seni
1100. Tâ kıyâmet günlerine dek saña
 Hâk te‘âlâ şöyle emir itdi baña
1101. Yoldaşıñam sinde ayru olmazam
 Gâh gidüben gâh girüben gelmezem
1102. Oķuñ imdi Kõr‘ân‘ı siz cân-ıla
 Âşinâlık kesb idüp Sübhân-ıla
1103. Gel ‘amel kıl it Raḥmân budur
 Her cemî‘î dertlüye dermân budur
1104. Sizde yoldaş saña Kõr‘ân‘dur iy cân
 Vir şalâvât bulasın emn ü amân
1105. Ol ‘arab didi yine yâ serverî
 Ey Hudâ‘nıñ sevgülü peygamberi
1106. Sizde örtü döşek nedür iy cân
 Söylegil bu müşküli eyle îmân
1107. Didi resûl sinde örti döşek
 Diye dutmañuz ammâ aña şekk
1108. Dünyâda şâlih ‘ameller eyleñüz
 Her kişiye meskenetle söyleñüz

1109. Emr-i ma'rûf işleri sen pişer kıl
Añ ölümün dâ'imâ endîşer kıl
1110. Nehy-i münkerden beri kıl özüñi
Gaybet itme fikr-ile di söziñi
1111. Kıl namâzı tut orucu vir zekât
Hacca var gıl var ise ger mümkünât
1112. Derdümende dest-gîr ol her zamân
Key şakın gözerlenüp gitme iy cân
1113. Elde varuñ Hâk yolına vire gör
'Aceb idüp her kişi[yi] tutma hor
1114. Her işiñi işle Kur'ân hüküm-ile
Sev resûli sünnetin tut cân-ıla
1115. İşbu resme işleyen bunda işi
Pes ölüp sine giricek ol kişi
1116. Aña cennet sündüsinden bir döşek
Getürüben tiz döşerler tutma şek
1117. Haşır olunca ol döşekde yatisar
Hâk te'âlâ rahmetine batısar
1118. Ol 'arab didi yine ey meh-i rû
Yâ Şefî'al-müznibîn mahebûb-i Hû
1119. Genc ü hazne sinde nedür degil
Kıl mücellâ göñlümüz yuğıl

1120. Didi resûl sinde genc-ile mâl
Key gerekdür eydeyin size bu hâli
1121. Kim ki diye işbu sözi çok çok
Mâl ı gencü virile anda had çok
1122. Her ki dâ'im ki bunı çok söyleye
Hak te'âlâ cennet işit n'eyleye
1123. Anda köşkler halk ide Allah aña
Kerpici altun gümüş inan aña
1124. Bağ u bakça ideler siniñ için
İmdi turma cehd kıl anuñ-cün
1125. Ne kadar çok ideler çok idesin
Kamaşa bakmaya gözler göresin
1126. Eger sâkin oluban tınmayasın
Hakk'ıñ 'aşkı odına yanmayasın
1127. Hemân anlar dahı sâkin olurlar
Şu seniñ fi'lüñe göre kalurlar
1128. Eger gaybet mesâvî söyleyesin
Ki bu hulki eger zemm eyleyesin
1129. Kim ol bünyân olan kaş u binâlar
Yapanlar anları girü döneler
1130. Yıklar hiç birini kılmaya ma'mûr
Bu söz benüm degil Kur'an'da yazgurur

1131. Nitekim üş resûl didi ki ey yâr
 Habîb ü ol celâl i nûr-ı settâr
1132. Ki mi'râc eyleyüp giderken ulu şâh
 Yolumuz cennet ol ..... nâgâh
1133. Görürem anda kim bî-had melekler
 Senâlar eyleyüp diler dilekler
1134. Kimisi bunlaruñ köş[k]ler yaparlar
 Binâsı kamunuñ sîm-ile zerler
1135. Kapusu la'l-i yâkuttan düzülmüş
 Sıvası misk-ile 'anber ezilmiş
1136. Kimisi bağ-ıla bakça dikerler
 İçine sünbül i reyhân ekerler
1137. Bakamaz bunlara gözler kamaşur
 Ki eller ditrer ayaklar dolaşır
1138. Ki gördüm bunları bu hâlde çünkim
 Revân Cebrâ'îl[e] şordum didi kim
1139. Kimüñdür bu makâmlar söyle iy cân
 Kimüñ-çün halk ider bunlar[ı] Sübhân
1140. Dedi Cebrâ'îl aña yâ Muhammed
 Fülân kavmüñ dirler aña ad
1141. Derilüp zikir iderler şimdi anlar
 Yakup 'aşkı odına mahv oldu cânlar

1142. Kimi sâmi' kimi zâkirdür anuñ
Olar hâs ümmetüñdür aña seniñ
1143. Olar güder bu gördüklerüñ ey i yâr
Hezârân biñ hezârân dağlar var
1144. Olar kim anda zikir ide İlâh'ın
Bulup ta'zîm ide hem pâdişâhın
1145. Oturup her kelâmın diñlediler
Ki ba'zı 'ilm ü dinden añladılar
1146. Olaruñdur bu gördüğüñ maqâmlar
Olara hizmet eyler bu beyânlar
1147. Çü gördüm bunları cânım sevindi
Ferah oldu buña göñlüm avındı
1148. Giri gelişde gördüm bunları pes
Yıkılup ba'zı olmuş naḥs-ıla ḥas
1149. Dedüm Cebrâ'il'e ol dem ey yoldaş
Ki bu sırrı baña sen eylegil fâş
1150. Niçün yıkdılar girü bunları
Bu mıdur bunlaruñ dâ'im ḥuyları
1151. Didi kim yâ Muḥammed diñlegil bir
İdeyin bunlaruñ ḥâlini takrîr
1152. Şu vaktin kim olar zikir itdilerdi
Kaçan fâriğ oluban gitdilerdi

1153. Varup gaybet bu sözi söylediler
Bu gez gör ol melekler n'eylediler

1154. Nicesi yıkdılar yapduklarını
Nicesi yoldılar dikdiklerini

1155. Kimisini görürsin dağı ma'mûr
Nice virür gör ol nûr üstüne nûr

1156. Şular hâlin bilüp epsem tûranlar
Olaruñdur ki bu ma'mûr olanlar

1157. Hemân dem çün bunı ben böyle gördüm
Revân oldum yüzüm toprağa urdum

1158. Didim yâ Rabbenâ dirgil hidâyet
Za'îfdür ümmetüm virme dalâlet

1159. Bulara kıl 'inâyet fâzıl-ıla bak
Rahîmsin rahmetiñ feyz eyle ey Hâk

1160. İmdi ey yâr var ise 'akluñ senüñ
Kıl yarağun ol varacağun sinüñ

1161. Ağla ey yâr dök gözün yaşını
Yaşdanursın makber anıñ taşını

1162. Anda ılan çiyana tiryâk gerek
Anlaruñ heybetine döymez yürek

1163. Kıl 'ibâdet geceler sen cân-ıla
Kıl münâcât dâ'imâ Sübhân-ıla

1164. Tâ ırağ ola senüñ kabrüñde ol
Nür vire söyünmeye tâ sağ sol
1165. Eylegil Kur‘ân tilâvet dâ‘ime
Ol saña yoldaş olısar kâ‘ime
1166. Ehl-i şumut ol eylegil şâlih ‘amel
Gâfil olma itmegil tûl-ı amel
1167. Örti döşek olısar sinde saña
Tut sözümi var-ısa meylüñ aña
1168. Eylegil dâ‘im Hudâ'nıñ zikrini
Tut sözümi var-ısa terk-i dünyâ fikrini
1169. Ol saña anda hazîneler ola
Bâğ bakça kasr-ıla köşkler tola
1170. Seniñ-içün halk ideler anları
Key sakın yıkdırma girü anları
1171. ‘Âkıl olma bu sözüñ ma‘nâsına
Aña durğil kim varacağıñ sine
1172. Ne gerekdür saña ol yerde ey yâr
Bildüñ anı kıl ‘amel sen yüri var
1173. Vakt-i âhir hoş bulasın hâliñi
Çek bu halkdan dilüñi ve eliñi
1174. Ola kim kalbüñe rahmet feyz ola
Feth ola anda saña zâru'l‘ulâ

1175. Raḥmeti çokdur Hudâ'nın bî-'aded
Yâ İlâhî zerresinden kıl medet

1176. Cürm ü 'isyân bahrına gark olmuşuz
Pes ö[zü]müzi safa tutup kılmışız

1177. Sen seversin suçlular 'afv itmegi
Dilemezsin bizi mahrûm itmegi

1178. Nitekim râvî rivâyet eyledi
Kim buña münâsib söyledi

1179. Pes zamân-ı mâzî içre bir kişi
Bir günâh işlemiş aıla bu işi

1180. Bir dahı ve bir dahı ve bir dahı
D[ör]t keze dek işler anı ey ahi

1181. Kulâguna nâgihân bir ün gelür
İşidür 'aklı anuñ şeydâ olur

1182. Didi ey kulum nice bir sen bunı
İşleyesin bârî 'akluñ bir kanı

1183. Nice bir işlesin uşanmayup
Bî-hıyâliñ eyleyüp utanmayup

1184. Ol kişi dir ben bunı ey pâdişâh
Sevdüğimden işlerin yâ İlâh

1188. Sen dahı suçlularuñ yâ zel-kerîm
Key seversin 'afvı yâ muhterem

1186. Sevdüğimden imdi ben uşanmadum
İşledüm ey pâdişâh utanmadum
1187. Sen günâh 'afv eylemekden yâ Rahîm
Uşanır mısıñ 'aceb sen yâ Kerîm
1188. Böyle deyüp ağlayu âh eyledi
Âh anuñ hazretine râh eyledi
1189. Bir nidâ geldi yine ol dem aña
Didi kulum gerçek idersin baña
1190. Yarlıgadum imdi seni yüri var
'Âfv kıldım hep günâhuñ ne ki var
1191. Severin suçlularuñ 'afv itmesin
Dilemezsin bizi maħrûm gitmesin
1192. Nitekim peygamber[e] bir gün bir er
Geldi didi diñlegil ey Mu'teber
1193. Didi ey Hatm-ül-mürsel Fahr-ı cihân
Sen Şefî'al-müznibînsin bî-gümân
1194. Nefse uydum bir günâh kıldım ey yâr
Kıl şefâ'at 'afv ide Perverdigâr
1195. Senden artuk bir şefâ'at ıssı yok
Ben günâh-kâr[a] terahhum eyle bak
1196. Resül aña bes şefâ'at eyledi
Suçlularuñ 'afv oldı deyü söyledi

1197. Sevinüben ol kişi turdı gider
Varubanı bir günâh yine ider
1198. Yine geldi didi kim yâ serverî
Ey Hudâ'mñi sevgüli peygamberi
1199. Dahı kıl yine geldüm bir şefâ'at
Kıl terahhum gönümün pasını sil
1200. Bes yine kıldı şefâ'at ol zamân
Sevinüp yine gitdi ol hemân
1201. Varubanı yene kıldı ol işi
Yine geldi servere çün ol kişi
1202. Didi yine geldüm anı yâ resûl
Kıl şefâ'at baña lufti bol
1203. Yine kıldı ol şefâ'at bir dahı
Gine gitdi vardı kıldı bu dahı
1204. Ol gün ol aña şefâ'at üç kezın
Kıldı server saymadı anuñ sözün
1205. Bir kezın dördünci geldi çünkim ol
Kıl şefâ'at baña didi yâ resûl
1206. Resûl aña didi utanmaz mısın
Yohsa Tañru'ñdan utanmaz mısın
1207. Ben utandım istemekden Tañrı'dan
İşlemekden sen utanmazsın neden

1208. Böyle didi ol kiŒi nevmiz olur
Çıkđı gitdi gr İlâh'ı ne kıılır
1209. Tez hemân Cebrâ'îl indi ol yere
Hâk selâmın virben peygambere
1210. Hâk te'âlâ saña didi yâ habib
Pes gnâhlar dirdine oldur tabîb
1211. Kim seni virbidm kıullarımı
Gsteresin bunlara yollarımı
1212. Kıapumuza kııgırasın anları
Bize vâsıl eyleyesin anları
1213. Sen virilmediñ buları yakmağa
Od içinde acı Œeyler dkmege
1214. 'İzzetim hâkķı egerçi bir kiŒi
Günde yetmiŒ kerre itse ol iŒi
1215. Didi belki didi yüz kez ol eger
İŒleseydi bir gün günâhı bir er
1216. Œra peŒimân olsa eller iŒine
Ağlayup yaŒlar getürse gözine
1217. Tevbe kıılıp yarlığanmak dilese
'İzzetim hâkķı ne deñlü çok ise
1218. 'Afv idem hiçbir günâh kıalmaya
Dileyenler bunda mahrm olmaya

1219. İmdi ey cân añ günâhın çoklğın
Kıl tefekkür hem ‘amelüñ yoklğın
1220. Tевbe eyle fursatuñ kılma fevt
Añsuzın bir gün saña gelür bu mevt
1221. Dil mecal bulamaya söylemege
Cürmi için tevbeler eylemege
1222. Tевbesiz gidecek ol âhirete
Varıcağaz uğrayısar miñnete
1223. Tевbeñi fevt itme imdi key sakın
Tevbelü kullar olur Hakk’a yakın
1224. Tевbesüzler yirüdür nâr u cañm
Döşegi od içdügi mâ’ül-hamım
1225. Yâ İlâhî tevbe-’i erzânı kıl
Gönlümüzden bu hevâyı sen yuğıl
1226. Tевbelü kullaruñ-ıla sen bizi
Haşır idesin bu bizim kamumızı
1227. Kalmayasın suçumuz çoklğına
Bakma Mevlâ sâ’atım yoklğına
1228. Âb u rahmetle bu biz mücrimleri
Yumayan ‘afv it bu kemden kemleri
1229. İrişür mücrimlere rahmetlerüñ
Kıl müyesser yâ rahım cennetlerüñ

1230. Bu Mürîdî key za'îfdür key kıtı
Lutf idüp kıl aña 'âlî himmeti
1231. Cennet-i firdevsîñ içre ey Hudâ
Vir makâmın kılmâğıl anı cüd â
1232. Vâsıl dîzârufı yâ zel-kerfım
Ol Muhammed hürmeti-çün kı kerem
1233. Kim du'âsı bu durur dâ'im saña
Di ki "lâ-havfu 'aleyhim" sen aña
1234. Dağı cümle mü'minîne mü'minât
Diyeler kim e-s-selâm u ve-s-şalât
1235. Ey ki da'vâ-yı muhabbet eyleyen
Rûz şeb Mevlâ deyüben söyleyen
1236. Gör ki senden öñ gelenler n'itdiler
Gönlünü Hakk'a nice berkitdiler
1237. Bağlayup göñül[er]in ol hazrete
Anuñ-içün vâsıl olur vuşlata
1238. Ol resûl-i mefhar-i kevn i mekân
Tâc-ı rahmet server-i âhir zamân
1239. Ol sa'âdet sâyesi nûrı ile
Hatmü mürsel dü-cihân pâdişâh
1240. Maşerüñ şâhı cihânıñ serveri
Ol Hudâ'nuñ key ulu peygamberi

1241. Ne dedi gör ol cemâl-i âfitâb
Müstemi' ol kalbüfe fetih ola bâb

1242. İbn-i Câzim'dür rivâyet eyleyen
Ol velîdür işbu sözi söyleyen

1243. Dediymi resûl İbn-i 'Abbâs ey yâr
Saña birkaç söz diyeyin âşikâr

1244. Kim ri'âyet eyle sakla anları
Hak te'âlâ key sever dutanları

1245. İbn-i 'Abbâs'a didi ey nûr-ı Hudâ
Söylegil yâ serverî ne der bize

1246. Didi kim kılıf tevakkül Tañrı'ya
Hâliş ü muhliş 'amel kıl bî-riyâ

1247. Korka turgıl her cemî' hâlde sen
Kurtulasın her belâdan sağ esen

1248. Zikri çoğ it anı yardımcı idin
İsti'ânet andan iste añ adın

1249. Her cemî'u işlerüñ dermânı ol
Her cemî'u müşkülüñ fermânı ol

1250. Andan artuk kimseden kılma dilek
Hep anuñ 'arz u semâ bu ne felek

1251. Zîrâ andan isteyen kalmaz ulu
Ni'metiyle yir ü gökler toptolu

1252. Diñle eydem bir hikâyet ben iy cân
Vir şalâvât ideyin anı beyân

1253. Kim meger Zünnûn-ı Mısrî ol ulu
Mekke'ye vardum didi ol bahtlu

1254. Durdum anda bir yıla Mısrî degin tamâm
İllâ kılurdum 'ibâdet şubh u şâm

1255. Çün veda' vaķtı olıcaķ ben hemân
Yine vardum Kâ'be'ye çün ol zamân

1256. Varubanı çünki girdüm Ka'be'ye
Pek yapışdum elümi halkaya

1257. Didüm anda ey Ka'be-i mükerrem sen beni
Şefî' ol öliceķ maşşer günü

1258. Sen mu'azzezsın kamudan muhterem
Kıl şefâ'at bize ol gün it kerem

1259. Böyle deyüp çün vedâ' kıldım iy cân
Kulağuma bir âvâz geldi hemân

1260. Gördüm idi bir kişi var içerü
Şayru yatır beñzi şapşaru

1261. Ki yâ Zennûn sen kim 'âşık olasın
Yetmiş yıldan berü da'vâ kılasın

1262. Bunca yıldan berü kulluk da'vâsın
Hâ kılursın arz idersin sevesin

1263. Şimdi mi dilersin hâcetiñ
Dâ'imâ üş böyle miydi 'âdetiñ
1264. Bunca yıldan berü 'aşkıñ ya kanı
Neydi hâliñ key 'aceb gördüm seni
1265. Didi kim “منها خافتنا كم”⁷ ey yâr
Kıl tefekkür imdi bundan yürü var
1266. Yine dedüm kañçaru 'azmüñ seniñ
Key za'if olmuş durur cismiñ seniñ
1267. Söyleyüp “ففيها نعيذكُم”⁸ dedi
İllâ yakdı cânımı 'aşkı odı
1268. Dedüm aduñ ne durur ne kişisin
..... 'âbid kimüñ yoldaşı sen
1269. Didi kim kul adını Mevlâ'sına
Sor kim ide kimdür anuñ aşlına
1270. Dedüm aña ey 'azîz tâkat kanı
Mertebem yok ol kadar iydem seni
1271. Kim çığıram tâ baña âvâz gele
Yokdur aña kudretim Allah bile
1272. Çünkü ben öyle deyicek ol kişi
Hû dedi akdı revân oldı yaşı

⁷ Kur'an, Tâhâ Suresi, Ayet 55

⁸ Kur'an, Tâhâ Suresi, Ayet 55

1273. Ağlayurak didi ey Zennûn eger
Kudretiñ yoksa aña ey mu'teber
1274. Di ki yâ Rab bu za'if bî-çârenüñ
'Aşkî elinden bağı pâre pâre oldı
1275. Şu anuñ iki şusamış tutığı
Hakkı çün baña degil kimdür bunı
1276. Ne kişidür kim bunı digil baña
Böyle deyicek cevâb gele saña
1277. Çün işidüm dervişüñ ol sözini
İllâ turmaz yaşı örter yüzini
1278. Yüz Hakk'a dutdum münâcât eyledüm
Pâdişâhı 'arz u hâcet eyledüm
1279. Didim ey Hayy u Zü'l-celâl
Lâ şerik ü lâ yemût lâ-yezel
1280. Bunuñ ol iki şusamış ol iki tutığı
Hak-çün digil baña kim durur bunı
1281. Ne kişidür kim durur bunda yatan
Yüregimde derdime dertler katan
1282. Pes hitâb geldi aña işid sözün
Didim kim hüve habîbî üç kezün
1283. Ya'nî kim didi benüm dostumdur
Nefsi alçak himmeti üstün durur

1284. Bu nidâyı işidicek ol zamân
Ağlayu ağlayu vardum ben hemân

1285. Sürdüm anuñ ayağına yüzümi
Vecde vardum unudup kendüzi[mi]

1286. Yine 'aqlım geldi ol dem başıma
Geldi heybet garka vardum yaşıma

1287. Çünkü hâlüm gördi benim ol velî
Gözlerinden pes revân oldu seli

1288. Geldi Hû lafzı deründen cân-ıla
Yaş karışur bile akdı kan-ıla

1289. Dedi yâ Zennûn eyâ şâhib-kerem
Ne işiddüñ söylegil ey muhterem

1290. Benüm-içün di ki ne geldi hitâb
Hakkan lillah söylegil nedür cevâb

1291. Didüm aña üç kezin ağlayu
Kim işitdüm hüve habîbî deyü

1292. Çün işiddi bunu dervîş âh ider
Vecd oluban 'aklı başından gider

1293. Şandum anı kıldı teslîm cânını
Görmege 'azim eyledi Sübhân'ını

1294. Yetdi anda gark oluban yaşına
Bir zamândan 'aklı geldi başına

1295. Didi añā ey habīb ü Hāk saña
Söyle hâliñ neydi bu hâlet baña
1296. Didi üş yigirmi yıldur ben bunı
İşidürüm ey benim cânı
1297. Üş anıñ zevkuñ şafâsını görürem
Aç susuz âh ı zâr iderem
1298. Bir içim şu tâ benim andan berü
Bu ağızımdan girmemişdür içerü
1299. Kalbümi kıldı ihâta 'aşkı odı
Hamdülillah ol odı kim dost kodı
1300. Yanayın mahv olayın nârına
Tâ ki vaşl ide beni envârına
1301. Yanmayınca kişi cân mı bulur
Ya nicesi dostına vâsıl olur
1302. 'Aşk-ı Hakk'a yak vücûduñ kıl remâd
Mağrur olma girü kor bu kurn ad
1303. İmdi sen de kıl tefekkür işifi
Nâr-ı 'aşka yan akitgıl yaşıñı
1304. Mişl ü hayvân gibi olma her zamân
Vaşl arzu ide gör dâyimâ yan
1305. Bunda yanan tamuda yanmayısar
Hiç zebânî añā el urmayısar

1306. Ḳalbūñi ḳılır mücellâ zikr-i Hû
‘Az dime cân-ıla Hû eyle Hû

1307. Her ki[m] bir kez derd-ile hû eyleye
Ol ḳula Allah nice lutf eyleye

1308. Gökden inen dört kitâb ol iy cân
Okumuş deñlü sevâb bula inan

1309. Hû deyicek fetih olur bâb u semâ
Bil melekler olur aña reh-nümâ

1310. Perdelerüñ ḳamusın ref` ider ol
To ğrı Allah ḳazretine gider ol

1311. Vâsil olur ḳazrete bî-vâsıta
Pes ..... gelür nidâ

1312. İmdi Hû demek gereksin derd-ile
Ol kelâmuñ tâ ki Ḥakk'a yol bula

1313. Allah derd-ile gerekdür derd-ile
Yohsa Hû demek geñezdür her dile

1314. Zikr ü ḳarby keşif ider gönülleri
Fetih ider her bir yañadan yolları

1315. Ḍarb-ı zikriñ ḳuvvetiyle ey ulu
Göñlüñ evi nûr ile ola tolu

1316. Didi Zennûn gördüm ol hâli meger
Ol kişiniñ yüzine ḳıldum nazar

1317. Gördüm üşmişdür sinekler yüzine
Toptolu olmuşdur iki gözine

1318. Diledim sineklerini giderem
Key za'îfdür ya'nî kim esirgerem

1319. Didi ey Zennûn giderme anları
Ko ki üşünler yüzine anları

1320. Kim yarın mahşer günü başum açup
Yalvaruban dostuma yaşım saçup

1321. Her sinek başına bir ben 'âsiye
Ağlayuban yire koyum nâsiye

1322. Her biri-çün kurtaram bir kişi
Yevm-i mahşer iderem ben bu işi

1323. Çün işitdüm bunu bundan ben iy cân
Ağlayu ayagına düşdüm hemân

1324. Didüm ey kân-i kerem ben miskini
Añarsañ öliceğiz mahşer günü

1325. Zirâ dostuñ sözi dostı şımaz
Nevmîz idüp anı mahrûm eylemez

1326. Bunu böyle dir iken derviş ey dost
Küllî a'zâ kendüzinden oldu süst

1327. Nefsi anı viri başladı hemân
Yine şordum buña kim ey cân

1328. Ne diler gönlüñ baña degil anı
Getürüben saña ey cânım cânı
1329. Dilemezem bilgil andan gaynı
Key za'îf kıldum ki yokdur tâkâtı
1330. İşde yirmi yıldur ben aña
Şu diledi virmedüm hergiz aña
1331. Bir içim şu olsa virsem aña
Tâ şikâyet kılma yarın baña
1332. İşidicek yüzi oldum revân
Varubanı şu getürdüm tîz hemân
1333. Yine geldim derişe kıldım nazâr
Fâniden kılmuş sefer ol mu'teber
1334. Teslîm itmiş cânını ol hazrete
Fürkati olmuş mübeddel vuslata
1335. Çünkü gördüm bunu ayruk n'eyleyem
Tîz varam techîz tekfîn eyleyem
1336. Varuban yine gelince ey kişi
Yuyuban kefenlemişler derişî
1337. Hâzır olmuş cümle işi hep anıñ
Key ta'accüb eyledüm işin bunıñ
1338. Varubanı sinini kazdum hemân
Ya'nî koyam hakkına anı revân

1339. Gelübeni gördüm anda kimse yok
Ağlayup âh eyledüm ol yerde çok

1340. Varuban abdest alup geldim yine
Ka'be'nüñ altun oluğı altına

1341. Kıldım ol yerde iki rek'at namâz
Didüm ey şâh-ı a'zam gelür geñez

1342. Nice oldı hâlini de dervişiñ
Sırrına iremedüm ben bu işiñ

1343. Pes hitâb geldi didi kim dervişi
Ben tımarlatdım anı kor teşvişi

1344. Dostunı dost kimse işmarlamaz
Her işini görür ol eksik komaz

1345. Hasret ancak sen degilsiz bil aña
İdeyin ahvâlini işid aña

1346. Atası anası anı rû-be-rû
Görmemişdür yedi yaşından berü

1347. İştîyâkıñdan anuñ cân virdiler
Kim bu gün biri birini gördiler

1348. Biñ melekle 'Azrâ'il de gördiler
Bulamayup anı 'âciz kaldılar

1349. Dahı Münkîr Nekir her kez anı
Bulmadılar nireydedü ..... bunu

1350. Haşır olıcak yarın anda halk ı kamu
Nefs-ile öf deye söyüne tamu

1351. Zebâniler kamu bundan kaçalar
Sâyesinden hoş geceler niceler

1352. Hûrîler medh ideler karşı gelüp
Rahmetü garķ ola dîzâr bulup

1353. İşidüp Zennûn bunu havf kıldı
Didi kim n'ola-y-ıdı ey pâdişâh eydüñ

1354. Şu içine buña mühlet virdük
Kâbz-ı rûh bârî andan.....

1355. Yine geldi bes şolokdan bir cevâb
Didi ey Zennûn delü misün 'aceb

1356. Ol kişi yirmi yıldan berü hiç
'Aşkuma şu içime ger ir ü geç

1357. Şoñ hâli senüñ şuyla ben anı
Şıvarur mıyam senüñ 'akluñ kamu

1358. Aña cennet şerbetinden içürüm
Yıldurum gibi şırâtı geçürem

1359. Böyledür 'âşıkларуñ hâlini bil
Fi'lüñi var sen de aña göre kıl

1360. İlâhî n'itdi n'eyledi ol kişi
Neyle buldı mertebe bu işi

1361. Neydi fi'li n'eyler-idi ol saña
Ma'lûm it yâ Rabbi lutf eyle baña
1362. Didi ol günü bendengayrıya
Virmedi döndügi oldur şarıya
1363. Bir dahı ol riz için gussa yimez
Ne kılam yâ ne'yleyem aslâ dimez
1364. Zıkr-i Hakk dilindedi gözinde yaş
'Aşk elinden cigeri hûn bağı yaş
1365. Hiç riyâ gelmedi göñline anuñ
Kalmamışdur naqşına bu fâniniñ
1366. Bumı böyle işleyen dostum durur
Cennet içre perdesüz dîzâr görür
1367. İmdi sen de 'âkıl iseñ ey civân
Hakk deyipdür "كل من عليها فان"⁹
1368. Fâniye kılma muhabbet Hakk'a kıl
Hoş muti' kıl sen aña cân-ıla yıl
1369. Cifeniñ tâhir katında hâlini
Bilemez sen bilüre sor hâlini
1370. Cife didi dünyâya peygamberüñ
Ümmet-iseñ tut sözünü serverüñ
1371. Didi yâ Rab ümmetî va ümmetî
Baña anlarsuz gerekmez cenneti

⁹ Kur'ân, Rahman Suresi, Ayet 26

1372. Böyle deyüp ağlar idi Őubĥ u Şâm
ĖuŐŐalanup yimez-idi ol katı

1373. Her kaĥan gelŐe cehennem âyeti
Nevĥa kılup ağlar-ıdı ol katı

1374. Hep bizüm ĥndr anıĥ ağladuğı
Bağrına aĥlıkda taş bağladuğı

1375. Tağ u taşlar ol ĥazer der âĥ ider
İŞidür nicesi cân teŐlm ider

1376. Pes riyâya Őirk-i aŐđar didiler
Anuĥ ĥn anı elden kodılar

1377. Yâ İlâĥi sen ‘inâyet kıl bize
Raĥmetiĥden kılmağıl bizi cd â

1378. Kıl ‘inâyet bu Mrdi ĥiĥ keŐe
Bağlamasun gönlüni ĥâ[r] [u] ĥasa

1379. Vir Őırâĥ‘al-mstakm yâ Müste‘ân
İt teraĥĥum rzi kıl ĥr cinân

1380. MuŐtafa‘nuĥ ĥrmetine bunlara
Kıl ‘inâyet raĥim idüp mü‘minlere

1381. Anlaruĥ imânını sen kıl tamâm
Her kim diye e-Ő-salât  ve-s-selâm

1382. İlâ ey bülbül-i bâğ-ı ma‘ânı
İdersin her Őeĥer âĥ u fiğân

1383. Ne gördüñ söylegil nedür bu derdiñ

Göñül bâğına zînet virevirdüñ

1384. Ki ma'mûr eyledüñ göñül harâbın

Uçurduñ bu Kafdan gurâbın

1385. Getürdüñ yerine mürğ-i hümayı

Başîret itdi bu kalb-i 'amâyı

1386. Akıtdıñ 'ayn-ı rahmet ey dost

Getürdüñ zulüm gaflet ey dost

1387. Bihamdulillah şükür ey ferd ü yezdân

Bu mahlûk içre kılduñ bizi inan

1388. Bizi kılduñ Muhammed ümmetinden

Ki İbrâhîm Halil'in milletinden

1389. Ki bu şükrâneye yan nâr-ı 'aşka

Tutuşma bu mecâl-i mâr-ı 'aşka

1390. Eger pervândan itdiñse ta'lim

Yanup 'aşk odına cân ile teslîm

1391. Seher bülbülleyin âh eyle iy cân

Revân olsun gözüñden yaş ile kan

1392. Figân it arzu kıl dîzâr dostı

Tecellî itmeyene eyle kaçdı

1393. İñildüsin sever Mevlâ kulınıñ

Ne yerde âh ola bile bulunıñ

1394. Kaçan kul derd-ile kılaydı bir âh
Kabûl ider anuñ âhını Allah
1395. Kılısar müstecâb anıñ du'âsın
Virür ol derdiniñ devâsın
1396. Nitekim buña münâsib bir haber
İdeyim diñle nice ey mu'teber
1397. Kim mubârek dirler idi ol ulu
İbn-i 'Abdullah'dur ol kim bilgilü
1398. Bu sözi oldur rivâyet eyleyen
Göz-ile gördüm deyüben söyleyen
1399. Bir yılın dir Ka'be'ye varmış idim
Ka'be'niñ bir yanına durmuş idüm
1400. Geldi bir hâtûn ilerü ey ulu
Baktı kim kıla tavâf ol bahtılı
1401. Pes tavâf ideyorurken ol na-gâh
Çün oturdı derd-ile itmiş eyledi âh
1402. Meger aña Hızır irişmiş ol zamân
Anuñ-içün itmiş ol âh u figân
1403. Yüzini göge tu[tup] didi ey şâh
Her işe kâdirsin ey Hayy u İlâh
1404. Bu işi ger gayrı itsedi baña
Tâ şikâyet ideydim andan saña

1405. Sen idicek kim ideyin gele
Ne idem yâ Rab hâlüm ne ola
1406. Böyle deyüp âh ider figân ile
Gözlerinden yaş dökilür kan-ıla
1407. Göricegez aña özüm göynüdi
Cüş idüp taşdı muhabbet kaynadı
1408. Ağlayurak ben de didim ey hân
Şat bu âhîñ alayım senden şatun
1409. Bil otuz kez hac idüben iy yâr
Guşşalanma seniñ olsun ne ki var
1410. Tek bu âhuñ vir sevâbın sen baña
Ben de virdüm ol kamu haccum saña
1411. Didi baña ol cemâl-i âfitâb
Sen bu deñlü fakr-ıla bu hacci hep
1412. Rahim idüben üş virirsin râyigân
Tañrı senden râzî olsun her zamân
1413. Bu kadar bayluğ-ıla ol pâdişâh
Haccumu 'afv itmeye mi ol İlâh
1414. Hâlimiz 'arz eyledüm imdi aña
Muntazıram bir cevâb gele baña
1415. Söyleşürken biz bu sözi ey yara
Bir pâre yeşil harîr indi yere

1416. Gelübeni çak öfine kondı
Alup anı bes elüme şundı
1417. Dedi ne var gör içinde işbunı
Nicesini yaz eyledi Mevlâ'sını
1418. Aldum anuñ içini açdum iy cân
Her günâh kim işledüñ ger az u bol
1419. Yarlugadum kamusun bir âh-ıla
Böyle olur dost olan Allah-ıla
1420. Dahı bu gün bundağı hâcıları
Hep senüñ-çün yarlugadım anları
1421. Bir kulum aña günâhıñ iñlese
Kim işidse yâhûd anı diñlese
1422. 'Afv iderem suçları kalmaz gider
Pes severin her kim ağlar âh ider
1423. Kankı kulum ağlayu âh eyleye
Suçumuz 'afv it benim Mevlâ'm diye
1424. Biñ ferişde tesbîhinden ol baña
Yeg durur bu sözlere inan baña
1425. Böyle deyüp okudum çün ben bunı
Gıtdı 'aklım yavı kıldı ben beni
1426. Gördüm ol hâtûn yine kıldı bir âh
Didi kıldıñsa kabûl ey pâdişâh

1427. Bes nişânı bula kim sen beni
Kabz idesin bu sâ'at benden cânı
1428. Bu mübârek Mekke'de fevt olayın
Çün ölürin bârî bunda öleyin
1429. Böyle deyüp Ka'be'ye tutdı yüzün
Kodı şey üstüne kesdi sözün
1430. İmdi senden iñleyüp âh it yâr
Suçlaruñı 'afv ide Perverdigâr
1431. Tınmayuban olmağıl bir kanı taş
İñle âh it dök göziñden acı yaş
1432. Tâ ki dertlü cânıña dermân ola
Ref' ola perde göziñden cânân bula
1433. Hâk te'âlâ bil sever âh ideni
Râh-ı 'aşka düşübeni gideni
1434. Sanmağıl kim ol seni mahrûm kıla
Şol kadar kim lutf ide gelmez dile
1435. Sen za'if muhtâcsın aña ey kişi
Âh u zârî kıl gaynı teşvişi
1436. Dimedi mi ol bize Kur'ân ile
Nedür işit difile anı cân ile
1437. Dir «¹⁰الى ربك فارغب» ol İlâh
Didigi ol durur anuñ imdi İlâh

¹⁰ Kur'an, İnşirah Suresi, Ayet 8

1438. Ya'nî kim zârî kılûñ âh-eyleyü
Yalvaruñ her hâlde baña yalvaru
1439. Hâcetin benden uman kalmaz alur
İrişür her derdine dermân bilür
1440. Gör işit buña münâsib bir dahı
Bir hikâyet dahı diñle ey ahi
1441. Kim zamân-ı mâzîde bir pâdişâh
Var kim diñle hâlin ol aña
1442. Ayağına zahmet irişdi bunuñ
Bilmedi kimse 'ilâcın hiç anuñ
1443. Pes tabîbler cemi' olup geldi aña
Didiler kim dermân isterin buña
1444. Kim baña bir küççük oğlan gerek
Yarasın karnın anuñ hem tîzrek
1445. Ayağıñı şokasın karnına tîz
Derdüñüñ dermânı oldur ideñiz
1446. Pâdişâh hüküm eydi didi buluñ
Nirede kim bulasın aluñ gelüñ
1447. Tâ ki benüm derdime dermân ola
Ben ölürsem o yıl vilâyet yıkıla
1448. Gezdiler şehri temâmet ser-te-ser
Geldi mekteb hâneye bunlar meger

1449. Yürüyüp girdi bular içerü
Gördiler bir oğlan anda mâh-i rû
1450. Kim tabibler kıldıladı vaşfını
Dört yanında tutdılar oğlam
1451. Didi oğlan yâ kişiler nedir hâl
Kim varam evümize virûñ mecâl
1452. Tâ bile ahvâlimi anam atam
Soñra siziñ sözüñiz neyse dutam
1453. Didi bunlar pâdişâh ister seni
'Ömrüñüñ âhiri bil işbu günü
1454. Pâdişâhıñ derdine sensin devâ
Saña destûr yok ki varasın eve
1455. Böyle deyüp çün götürdiler hemân
Kopdı mekteb hânedan âh u figân
1456. Oğlancıklar ağladılar kamusu
Gitdi oğlan atasına cümlesi
1457. Atasına tîz varup söylediler
Pâdişâh oğluñı aldı dediler
1458. Atası didi bulara cânım
N'eyler imiş pâdişâh oğlum benüm
1459. Didiler kim pâdişâhda bir maraz
Çıkmış ayağında bil nedir 'araz

1460. Hep tabîbler 'âciz olmuş ne ki var
Kılmamış aslâ 'ilâç aña kâr
1461. Soñra birisi dimiş aña tîzrek
İşbu derde bir genç oğlan gerek
1462. Karmını yar ayagıñ içine şok
Buña andan gayndan hiç cân yok
1463. Böyledür oğlamnıñ bil hâlini
Esdî bâd şoldurdı nâzik gülünü
1464. Hâli budur tîz iriş oğlamña
Yoñsa soñra acık olur cânıña
1465. Pes sigirdüp geldi oğlan atası
Nice oldı diñle hâli nitesi
1466. Ağlayurak vardı sultân katına
'Arz idüp hâlini hazretine
1467. Didi ey şâh kıymağıl oğlamma
Ne iderseñ it benim çün cânıma
1468. Ne iderseñ baña it kıyma buña
Ne revâ bize zulüm itmek saña
1469. Çün bu sözi işidüp bir kaç kişi
İlerü vardılar ol tanışı
1470. Didiler kim yâ kişi olma hazîn
Şâh-ıladır olduğunı bunda em îñ

1471. Olmayıcak biñ vilâyet yıkılır
Hep ri'âya ayağ altında kalur
1472. Cümle yıl yıkılmakdan bu oğlanı
Gel kerem kıl vir rızâñ-ıla anı
1473. Eyle tut kim sen bunı öldi-y-idi
Ya nice yıl ol semerde kaldıdı
1474. On biñ altun al bunuñ-çün ko beni
Pâdişâh key hoş duta añla seni
1475. Böyle deyüp üşdiler yalvardılar
Getürüben on biñ altun virdiler
1476. Pes rızâ virdi bu da ol dem hemân
Yaralar oğlanıñı karnın hemân
1477. Söyleşürken geldi bunuñ anası
Gör nice olmuş durur dîvânesi
1478. Geymiş ol yas tonlarını kapkara
Eylemişdi yüzünü pâre pâre
1479. Âh u efgân eyleyüp ol şûr-ıla
Ağlayurak girdi şâha zâr-ıla
1480. Didi şâh-ı mu'azzam ko bunı
Bunuñ için ne iderseñ it beni
1481. Bir çiçekdir yalnız ey pâdişâh
Anuñ için eylerem derd-ile âh

1482. Kıyma buña dökğil yaşım benim
Kes bunuñ çün evvelâ başım benim

1483. O[ğ]lumuñ öldüğini görmeyeyin
Cânımız ol güne ergürmeyeyin

1484. Ol kişiler didiler kim yâ hâtûn
Babasından oğluñı alduk şatun

1485. Babasından şatun aldı anı şâh
Sen de virgil eyleme yok yere âh

1486. Didi ol dem anlara çün anası
Anı aylak buldı anuñ babası

1487. Zahmetin ben çekmişem ol ne bilür
Ol bu işi ne için böyle kılar

1488. Buña dahı yalvaruban üşdiler
Eline ve ayağına düşdiler

1489. Pes yüz altun virdiler buña da pes
Gel kerem kıl vir rızâ sözüñi kes

1490. Râzî oldı anası dahı hemân
Didi kim n'eylerseñiz eyleñ iy cân

1491. Gördi oğlan çün bularñ işini
Ağlayup dökdi gözinden yaşını

1492. Ağlayup bakardı ol dört yanına
Ya'nî bir dermân irişe cânına

1493. Pâdişâh buyurdu tiz varuñ
Şehr i kavmin cümle bir yere diruñ
1494. Pes varup devşürdiler halkı kamu
Bir yere cem' oldılar hep ey 'amu
1495. Şâh buyurdu çün anuñ iline
Oğlunuñ atasına anasına
1496. Bildürñiz işbu halk bu sözi
Şatun alup râzî kılduğım sizi
1497. Tâ bileler ben size zulüm itmedüm
Şatun aldum sizi incidmedüm
1498. Çün ikisi bu sözi işideler
Kalkubanı ol aradan gitdiler
1499. Pes varup yüksecik yire bular
Çıkubanı ol ikisi turdılar
1500. Didiler kim yâ kavm bunı biluñ
Cümleñüz işbu söze tanık oluñ
1501. Oğlumuzu güc-ile almadı şâh
Biz rızâ virdük aña oluñ âgâh
1502. Şatduk anı kamuñız tanık oluñ
Size virdik ne gerekse gör kılıñ
1503. Oğlanı dañı hemân getürdiler
İki cellâd yapışup turdılar

1504. Oğlana şâh di[di] yâ oğlan seni
Atañ anañ şatdılar baña seni
1505. şatdılar bunlar seni bu ğün baña
Ger inanmadısañ řor babaña
1506. Ağlayup oğlan babasna bakar
Üzre ğözlerinden yaş akar
1507. Didi kim gel yâ ata kıyma baña
Neydi suçum n'eyledim n'itdim saña
1508. Kıyma baña almasunlar cânımı
Ya ne ğördüñ böyle kıyduñ baña sen
1509. Benden artuk ođluñ ğod dahı yok
Ben gidicek ağlayasñ çok çok
1510. Didi oğlum ben seni şatdım aña
Ağlamakdan çâre yok şimdi saña
1511. şol kadar yalvardı oğlan olmadı
Atası meyl-i muhâbâ kılmadı
1512. řoñra döndi anasına yüzünü
Ağlayu ağlayu didi sözünü
1513. Didi kim kıyma baña sen yâ ana
Dünyeyi çok sevmeyiz geliñ kata
1514. Babamuñ döndise ger benden yüzi
Kıl kerem arturma ana sen bizi

1515. Neydi suçum n'eyledim ya ben size
Şormaya mı bu işi sizden Hudâ
1516. Kıyma baña sen analık eylegil
Ağlayuban pâdişâha söylegil
1517. Kim beni öldürmeye ol pâdişâh
Âh ölürsem ben n'ideyim âh u vâh
1518. Giceler uyumayup emzirdüğüñ
Götürüben arkaña gezdürdüğüñ
1519. Ohşayuban dir-idüñ cânım cânı
Görmeyeyin şayru oldugüñ senüñ
1520. Kişi cânı pâresini terk ide mi
Bir ana sen itdügüñ hiç ide mi
1521. Hep unuttuñ mı ana sen anları
Kim getürdüñ başıma bu günleri
1522. Kıyma baña anam Allah için
Dîniñ-çün ol resûlullah için
1523. Anası eydür aña cânım oğul
Saña bizden çâre yok bizi koğıl
1524. Ağlar-ısañ pâdişâha ağla sen
Gönlüñi Hak hazretine bağla sen
1525. Aña şatduk biz seni şimden girü
Ağlar-ısañ aña ağla var yürü

1526. Gördi oğlan kimseden hiç are yok
Yüzini tutdı göge didi ey Hâk

1527. Bir kişi güç güne ger bir kişiden
Eger erkek ola eger dişiden

1528. Atasına ağır[°r] ağlar varur
Ya'nî kim atam durur kaydın görür

1529. Atası olmayıcağ anasına
Varur ağlar ya dahı kimsene

1530. Pes bular olmayıcağ baña varur
Re'aya üzre kim hâkim durur

1531. Üş kamusu yüz çevürdi ben n'idem
Ne kılayım nereye kaçup gidem

1532. Yâ İlâhî üş görürsin bunlaruñ
Kamusınuñ yüzi döndi anlaruñ

1533. Sen çevirme yüzüñi benden ey Hâk
Sen halimsin rahmetiñle baña bak

1534. Atam anam pâdişâhım üş beni
Kaşdı bu kim öldüreler bu günü

1535. Öldürürler üş beni hâk yere
Bir kişi yok derdime dermân ide

1536. Senden artuğ kimsenem hiç kalmadı
Sığınanlar saña mahrûm olmadı

1537. Pes sığındım saña ey Hayy ü beka
Senden artuk yarıcı yok mutlaka

1538. Kim bu dem dermân irişdür sen baña
Mahtûmem sen kıymağıl Mevl â baña

1539. Böyle deyüp zâr u zâr ağladı
Cümle halkuñ cigerini tağladı

1540. Ağladılar cümle anda ne ki var
Göklere çıkdı o dem feryâd u zâr

1541. Hak te'âlâ açdı rahmet kapusın
Dahi açdı göklerüñ kamusın

1542. Müstecâb kıldı du'âsın ol zamân
Pâdişâh da ağladı ol dem hemân

1543. Kaynadı taşdı muhabbet cûş idüp
Zâr u zâr ağladı dil-hûş idüp

1544. Vardı oğlan bum başdı bağrına
Didi kâfirdür saña kim el suna

1545. Aldı oğlanıñ gözi yaşın hem ân
Ayağınuñ zahmetine sürdi hemân

1546. Hak te'âlâ fazl idüp dermân ider
Ayağından zahmeti ol dem gider

1547. Tiz buyurdı pâdişâh ol oğlan
Dürlü tonlar ile tonaduñ bumı

1548. Oğlum olsun bu benim şimden girü
Hüküm idüp zabt eylesün her bir yeri

1549. Dürlü tonlar getirüñ tonatdılar
Anı tanzîm ile alup gitdiler

1550. Maḥrûm olmaz imdi Ḥakk'a yalvaran
Anuñ-ıla virdiler hep yol deren

1551. Her işinde yalvara gör sen Ḥakk'a
Tâ saña rahmet göziyle Ḥak baka

1552. Dileme Ḥak'dan sen aslâ hâceti
Yalvar ağla eyle Ḥakk'a tâ'ati

1553. Ol ğanîdür ğaynlar muhtâc durur
Andan ummak fâzî-ı rahmet tâcîdur

1554. Her ne işe dir-iseñ kâdirdir ol
Andan iste olmayasın tâ melûl

1555. Ḥak'dan uman sencile[yin] ol dahı
'Ömri vardur her işinde ey ahi

1556. 'Âciz olan kişiden ne istenür
Soñra toprak döşenür taş yaşlanır

1557. Ol ğanîdür virmesinde ğam yimez
Ne dilerseñ virür ol eksük komaz

1558. Yâ İlâhî hâcâtımız bu durur
Rıfk-ı kalb u hüsn halk ho durur

1559. Vakt-i âhir kâmil eyle dînümüz
Kıl münevver vâsi' eyle sinümüz
1560. Münkir Nekîr'e sen vir cevâb
Suçumuz yok kılmağıl bize 'ikâb
1561. Ba's olıcak şekl-i insân kıl bizi
Hep Muhammed ümmeti kamumuzu
1562. Bitimüz sağ elimüzden şun bize
Hem habîbiñden bizi kılma cüdâ
1563. Ol gün içre halk ölicecek kel firâş
Yâ İlâhî vir bize nûrdan firâş
1564. Vezin olıcak hep 'ameller yâ İlâh
Hayrımız eyle kesîr ey pâdişâh
1565. Ehl-i cennet böliginden eylegil
'Avf u rahmet hûnı ile toylağıl
1566. Hem şırâtı vâsi' it kılma ırak
Cennet-i firdevsiñ içre vir turak
1567. Eylegil her dem celâlün âşikâr
Kim budur maksûdımız Perverdigâr
1568. Pes du'âmız müstecâb eyle hemân
Sen keremsiñ it kerem yâ Müste'ân
1569. Kıl Mürîdî her seher âhir figân
Nâr-ı 'aşka dutuşup derd-ile yan

1570. Dünyâda ide suçlarıñı her ne ki var
Ergüre maksûdına Perverdigâr
1571. Her seher gökler kapısı açılır
Mü'min üzre âb u rahmet saçılır
1572. İrişür maksûdına kâşid olan
Uyumaz gözler anı bilmez
1573. İmdi turma yan semerde şûr-ıla
Añ günâhıñ ağlayubañ zâr ile
1574. Her seher nâz eyleyen Mevlâ'sına
İrişür ol cennetiñ a'lâsına
1575. Bes sebebdür cennete işbu kelâm
Derd-ile diñ e-s-salât ü ve-s-selâm
1576. Gel ey havf u Hudâ'dan ... iden cân
Yananlar maħrûm olmaz derd-ile yan
1577. Hazer kıl bu fâniniñ âhirinden
Ne kalur añlağıl bir saña bundan
1578. Bilürsin âhiri 'ömrüñ bulasın
Niçün şâz oluban her dem gelesin
1579. Bula zindân dedi ol nûr u eclâ
Ki zindân içre göñlüñ ölmez aşlâ
1580. Ki bunda gülenüñ olmaya 'aklı
Zirâ peygamberiñ didi bu nakli

1581. Eyüdüür gülecek ey hudâvend
Yüri var eyle imdi nefsüñe bend
1582. Fikir kıl ölecegüñ dün gün ağla
Gider gayrı göñlüñ Hakk'a bağla
1583. Degil ey nefs-i şüm nice gülesin
Geyersin yakasız kefen libâsın
1584. 'Aceb îmân ile gider mi anda
Şorucıya cevâb virem mi anda
1585. Hitâb olıca[ğa]z ol gün kamuya
Ya uçmağa girem mi ya tamuya
1586. Niçün fikir itmeyüp hâmûş olasın
Hudâ'dan korkup dâ'im gülesin
1587. Saña dimedi mi ol ferd ü Yezdan
Ki halkuñ şâni'i ol Rabb ü Raḥmân
1588. Dedi cem' itmedüm biliñ siz anı
Emîn olan tile korka tüvanı
1589. Ki her kim korka benden bunda bir kul
Emîn ola yirin mahşer günü ol
1590. Şular kim korkum diler bunda benden
Şu deñlü korka halk korka andan
1591. İmdi kork ağla Hudâ'dan ey ulu
Yarın anda olmayasın kaygulu

1592. Tağ u taşlar korkup ağlar âh ider
İñleşürler gözlerinden yaş döker
1593. Gel işit buña münâsib bir cevâb
Müstemi‘ ola kalbüñe ola bâb
1594. ‘Îsâ peygamber meger bir gün iy yâr
Seyir iderken gör ne gördi ol kibâr
1595. Gör bir taş ki mu‘azzam ki key katı
Yanına vardı işidgil kudreti
1596. Şucağazlar tamlar ol taşdan iy cân
‘Îsâ anı fikir idüp kaldı hemân
1597. Tiz varıp abdest alup kıldı namâz
Yüz Hakk’a dutdı şolokdan niyâz
1598. Didi ey Hayy u Hakîm ü Zül-celâl
Hikmetiñ çokdur seniñ Lâ-yezel
1599. Her kişiyi maqşûdına ergüren
Kurt-ıla nâtıka hem dil veren
1600. Hâcetim senden budur ey pâdişâh
Kim bu taşta dil viresiñ yâ İlâh
1601. Tâ göreyin bir bunuñ ahvâlini
Niçün akar suyu nedür hâlini
1602. Böyle deyüp çüñ du‘â kıldı hemân
İñleyüp taş dile geldi hemân

1603. Didi kim ey Tañrı'nıñ peygamberi

Hâlümü diñle benim ey dîn eri

1604. Eydeyin ahvâlümü diñle saña

Sencileyin bir kişi geldi baña

1605. Çok şu seniñ turduğıñ yerde turur

Ağzın açdı hûb âvâz gelür

1606. Başlayup anda bir âyet okudı

Sanki bağruma tokundı okudı

1607. Didi âdemler ve taşlar bil iy cân

Azıgıdur tamunuñ tutmam gümân

1608. Tamuya tomruk ola bunlar didi

İçim taşım dâ'imâ ol söz-idi

1609. Korkaram ben dahı ol taşdan olam

Odun olup tâ cahîme yakılam

1610. İşidelden berü ol sözi ey yâr

Ağlaram turmaz gözüm yaşı akar

1611. Bu akan gözlerimüñ yaşıdur

Korkmayan andan münâfik kişidür

1612. Veylü ol bî-çâreye aña gire

Hiç oñulmaz andağı ola yara

1613. Andağı sayru şorulmaz anı bil

Kork Hudâ'dan ağla âh it zar kıl

1614. Dünyânî nice gülecek yeri var
Bir kişiye olmadı bu pâyidâr
1615. Bunda niçün geldüğün bilür misün
Yâ şanırs'n sen bakî kalur mısun
1616. Hâk saña dimedi mi Kur'ân ile
Gönderüp âyet hadîs bürhân-ıla
1617. Dil ile dırsin kim anuñ kuluyam
İllâ gönlüñ der ki ben ki uluyam
1618. Tutmamaklık emrini bu sırrı sır
Korkmazın senden deyüp fâriğ yürür
1619. İşlemezsin saña işle didigin
Dâ'im işlersin anuñ sevmedüğün
1620. Ne demekdür itdüğün ey derdimend
Gâfil olma kılma 'akluñ sende bend
1621. Cehd idüp sa'y eyle Mevlâ'ñdan baña
Dimeyesin varacak veylü baña
1622. Sa'y idersiñ bulasıñ hûrî cinân
İtmez iseñ kılasıñ âh u figân
1623. Ekmeyince biçmek olmaz ey kişi
Tut sözimi sa'y kıl ko teşvişi
1624. Ekmeden biçdürmege kâdir durur
Ekme anı kim ol nadir dirür

1625. 'İbret ile her işine siz bakuñ
 'Âdetine bu muhâlifdür Hakk'ıñ
1626. Rahmeti çokdur Hudâ'nıñ rahmeti
 Ancılayıñ dahı çokdur rahmeti
1627. Hiç añar mısun kıyâmet günini
 İşidürsin ol cehennem ününi
1628. İşidüben halk kamu yüzün düşe
 Çevre halk üzre zebâniler üşe
1629. Nâs öliceğ mişl-i mebsûs kel firâş
 Kan aka gözlerden o gün gide yaş
1630. Diye Hakk mümtaz oluñ mücrimlere
 N'ola hâlüñ ol dem içre ey yara
1631. Ne olıyardur o günde hâlüñ
 Saña yidüre bundağı mâlüñ
1632. Eyit kankı bölükden olasın sen
 Niçün ağlamayuban gülesin sen
1633. Añuban ol günü tağ-ıla taşlar
 Dökerler gözlerinden acı yaşlar
1634. Hakk'a Hudâ günâh itmedi bunlar
 Uyup nefslerine gitmedi bunlar
1635. Senüñ hoz gice gündüz işiñ 'işyân
 Hevâ-yı nefis durur hem emr-i şeytân

1636. Niçün ağlamayup zâr itmeyesin
Meded görmeyüben tutmayasın
1637. Hey ağlarsın inan v'Allahi anda
Gel imdi yak cigerüñ 'aşka bunda
1638. Yanan Hâk yoluna bunda iy yoldaş
Yerin anda selâmet kırtarur baş
1639. İlâhî ol Muhammed hürmeti-çün
Bizi ağlatmağıl ey ferd ü bî-çün
1640. Bilürüz suçumuz çokdur ey Mevlâ
Terahhum kıl bize ma'bûd u a'lâ
1641. Mürîdî dök gözüñ yaşı ağla
Gider gayrı gönlüñ Hakk'a bağla
1642. Şefâ'at-kânıdur yevme'l haşirde
Ki yokdur mişlüne mañluk beşerde
1643. Akıtma gözlerim yaşın Muhammed
Şefâ'at kıl eyâ sultânım Ahmed
1644. Eger 'âşık iseñ ol yüze iy yâr
Salâvât vir gönlüñden kılmagıl 'âr
1645. Ey günâh deryâsına garkam deyen
Rûz u şeb nefsüñ murâdına uyan
1646. Diline şabır itmeyüp halka sögen
Añmayup ölümünü dünyâ yıgan

1647. Zülüm idüp mazlûmların hakkın yiyen
İşidgil hey ben müslimânım deyen

1648. Zikr-i Hakk'ı aîmayuban unıdan
Âhirine toyduñ işbu fâniden

1649. Tañrı'nın emrin komayan yerine
Hor ola dü-cihânda yerine

1650. Sünnetini dutmayan peygamberüñ
Ümmeti degil durur ol serverüñ

1651. Gel rücû' eyle Hakk'a dön cân-ıla
Tevbe eyle koyasın îmân ile

1652. Tevbe eyle cân-ıla iy merdümân
Sakın aşşı eylemez soñ peşîmân

1653. Gıl u gışşden kalbüñi şâf eylegil
Añ günâhın gel bir inşâf eylegil

1654. İ'tikâduñ Allah perk eyleyüp
Fikr-i fâsid cünbüşin terk eyleyüp

1655. Sev resûli kim şefâ'at-kânıdur
Yevm-i âhir mahşeriñ sultâmıdur

1656. Anı hem evlâdını her ne ki var
Gel muhabbet ol bunlara kıl i'tibâr

1657. Sarayların kamu yıkdı göçürdi
Ağaçların taşın anda göçürdi

1658. Ne deñlü haznesi var-ısa bunda
Geçürdi hep temâmet cümle anda
1659. Muhaşşal yıkdı bunı kıldı vîrân
Kamusı geçdi vardı iy cân
1660. Yapıldı ol yere köşk ü saraylar
Gör 'âkıllar işin nicesi eyleyen
1661. Şu deñlü kıldılar ol yeri ma'mûr
İderler vaşfını her dilde mezkûr
1662. Temâmet oldı bunıñ va'desi çün
Kıgırup halkını aña çün
1663. Getürdi bunları bir bir görışdi
Didi üş baña da va'de irişdi
1664. Giderem siz baña virüñ icâzet
Bilürin bu durur bu yerde 'âdet
1665. Ki zîre 'âdetidür bu yeriñ bu
Ki bil pâdişâhdır bundağı ho
1666. İdeyin ol bekâ milke tevellâ
Olam şâyed varam anda müvellâ
1667. Geçürdiler bunı da anda iy cân
Varıcağ anda girü oldı sultân
1668. Hemân bir yıl pâdişâh idi anda
Ebed şâh oldı kaldı işde anda

1669. Şoñun fikir eyleyen anda olu[r] şâh
Şoñun fikir itmeyen anda kılur âh

1670. İmdi sen de ‘ârif iseñ ey civân
Yık bu fânî şûreti eyle vîrân

1671. Ol bekâ milkiñde ur bünyâzıñı
Yık karañı koyu kırı adıñı

1672. Varıcak anda olasın pâdişâh
Şâh olasın kılmayasıñ âh u vâh

1673. Gör ‘âkıllar nice tedbir itdiler
Nicesi şâzlıg-ıla gitdiler

1674. Sen dahı yık bu fâniniñ kaşırını
Kıl ‘imâret ol bekâmıñ mışırını

1675. Tâ varuban şâh olasıñ ol yere
Açıla göñlüñ gözi cânân göre

1676. Yâ ilâhî fazlıñı sen yarı kıl
Göñlümüzden bu hevâ hırşın yuğıl

1677. Bu fenânıñ milkini kıl târ u mâr
Ol bekâ hırşını iyle bize yâr

1678. Hâcetimüz bu durur senden hemân
Cennet içre kıl cemâlüñi ‘ayân

1679. Ey Mürîdî sen saña vir ögüdüñ
Evvelâ sen tut kâmusın kim dediñ

1680. Dut ögüdüñ vir naşîhat kendüñe
Cehd kılğıl 'âmil olğıl bendüñe
1681. Bu fenâda eyle fakrı ihtiyâr
Olayın derseñ beğâda bahtiyâr
1682. Kısmetine virir sözüñi kes
Bu fenânıñ nakşına kılma heves
1683. Gel tevekkül gül-şeninde tut mağâm
Ol kanâ'at işiginde müstedâm
1684. Çık şabır seccâdesine şâzumân
Kıl riyâzet bî-riyâ dâ'im hemân
1685. Al kanâ'at pîşesini elüñe
Zıkr ü Hakk'ı vird idinüp dilüñe
1686. Añ günâhuñ añağıl t â her seher
Ola şâyed 'afv ide Perverdigâr
1687. Rahmeti çokdur irişür iste sen
Yalvaruban ağla dâ'im dostu sen
1688. Yalvaranlar şıdk-ıla olur kabûl
Hâşâ Allah kim kıla anı melûl
1689. Melûl olma gönül gel çekmegilgam
Mu'allim 'ilmüñe vallahu a'lem
1690. Dileyenler bula otdan nicâtı
Diyeler 'aşk-ıla tâ e-ş-salavât

1691. Ey 'ibâdet eyleyen Hâk yolına
Zikri me'nûs eyleyenler diline
1692. Zikr i tesbih eyleyenler sözünü
Ağlayup yaş tolduranlar gözünü
1693. Hiç riyâ katma şakıngıl tâ'ata
Ger karîb olmak dilerseñ hazrete
1694. Gel rızâsın ister iseñ o Hâk'ıñ
Cânıñuzu 'aşkına bunda yakın
1695. Yan Hudâ 'aşkına sen pervâne-vâr
Kıl seher bülbülleyin feryâd'u zâr
1696. O kamu milk i menâliñ terkini
Hiç getürme kalbün içre fikrini
1697. Fikir ider iseñ ahret fikrini it
Ger tarîk-i müstakîme toğrı git
1698. Şapma şeytân yolına eyle hazer
Menzil almaz aña giden ey yüzler
1699. Tut tarîkin serverüñ gayrıyı ko
Niyetiñi tutmak olsun saña Hû
1700. Zirâ oldur metbû'uñ hem serverüñ
Dîn yolına cennete rehberüñ
1701. 'Âkıl-ısañ aña beñzet kendüzüñ
Kendü haddüñce degil her bir sözüñ

1702. Tut dedigin sözine kılma hilaf
Tâ cemî' suçlarıñ ola mu'âf
1703. Gör ne kıldı diñle ol mâh u münîr
Ol Muhammed Muştafâ şâh u kebîr
1704. Key şahîhdür bu hadîs ü mu'teber
Ümmet-iseñ eylegil i'tibâr
1705. Didi her kim kıl ol beş vakit namâz
Eyleye Mevlâ'sına nâz u niyâz
1706. Arasında ne kadar günâh olur
Hak te'âlâ anları mu'âf kılar
1707. Dağı cümle yaramaz işden anı
Saklar Allah dâ'im anı kılanı
1708. Ger neden derseñ anı ey mu'teber
Gör işit Kur'ân nice virir haber
1709. Ya'nî beş vakit namâzıñ haşşası
Şaklamakdur yavuz işden hişşesi
1710. Nehiy ider ol yaramaz işlerüñi
Hayra kılar kamu cünbüşlerüñi
1711. Hak katında sevgilidür bu namâz
Mü'min olan kılar anı hiç komaz
1712. Böyle didi ol habîb ü Müste'ân
Ol Muhammed Muştafâ şâh-ı cihân

1713. Bir gün aşhâb didiler yâ serverî
Ey dü-‘âlem fâhru halkuñ rehberi

1714. Bu namâzı kıl deyü her dem bize
Emir ider iseñ dâ’imâ ey nûr-ı Hudâ

1715. Nedür anıñ söylegil hâşşiyyeti
Anı kılan nice bulur devleti

1716. Söyledi ol demde ol şîrin-zebân
Şâhı lem server-i âhir zamân

1717. Diyesin nesnedür işbu zamân
Kılan anı guşsa ile gam yimez

1718. Didi ey aşhâb ol cümle biliñ
Dâ’imâ beş vakit namâzı siz kılın

1719. Hâk te‘âlânıñ rızâsı bu olur
Kul olan Mevlâ’sını râzî kılar

1720. Hem melekler sevgisidür anı bil
Enbiyâlar sünnetidür düz kıl

1721. Dahı biliñ aşıdur îmânıñ ol
Hiç uşanmañ kılıñ anı bol ve bol

1722. Hem kapusıdur du‘ânıñ bu namâz
Eyle tâ‘at kıl münâcât it niyâz

1723. Her ‘amelüñ bil kabûl olması bu
Berekâtı rızkıñuñ hem dahı bu

1724. Tene kuvvet cāna rāhat bundadır
Kılan anı Hāk katında .....
1725. İblisiñ kahrı ‘aduyadır silāh
Bunı dutan dü-cihān bulur felāh
1726. Melek-ül-mevt hem şefi‘dür aña ol
Varacak kabre çırakdur bilmiş ol
1727. Döşek olur kabir içinde saña hem
Münkir ve Nekir’e virmeye gam
1728. Hem cevâbın redd idiser anlaruñ
Tiryâkıdur ‘akreb yılanlaruñ
1729. Haşır olunca hem saña yoldaş olur
Korkulardan kurtarur eliñ olur
1730. Üstüñe gölge başuña tâc ola
Eyniñe yetmiş kat ol dîbâc ola
1731. Nûr ola dö[r]t yanıña mahşer günü
Girmeye kulagıña tamu üni
1732. Tamu ile araña perde ola
Terâzûde hayrını ağır kıla
1733. Elüñe muhabbet durur Hāk’dan seniñ
Key ‘akıldur kadrini bilen bunuñ
1734. Hem sırâtı geçmesidür dañı bu
Cennetiñ meftâhlarıdur dañı bu

1735. Zîre kim işbu namâz tesbih durur
Tehlîl ü temcîd ü du'â takdîm durur
1736. Dahı Kur'ân'dur kelâm-ı Hâk durur
Bundan efdal bir 'ibâdet yok durur
1737. Didi server diregidür bu diniñ
Gece gündüz yaz u kış üns idiniñ
1738. Hâk te'âlâ cümle hayrı bir yere
Cem' idüp adın namâz virdi yere
1739. Dâ'imâ beş vakti bir kişi kıla
Hep cemî' hayrı ol anda bula
1740. Bir hadîsde dahı ne der resûl
Ol Şefî' al-müznibîn ol luţfu bol
1741. Didi her kim er namâzını kıla
Varuban cemâ'ata îmân ile
1742. Öyleden õñ ölü[r] ise ol eger
Anı mağfûr yazısar bil Kirdigâr
1743. Öyleyi her kim cemâ'atla kıla
Diñle aña Hâk ne îhsân kıla
1744. Ger ikindin ötür-ise ol sa'id
Hâk te'âlâ kılsar anı şehîd
1745. Kim kıla ikindüyü imâm ile
Aşşama dek ölü-ise tâ öle

1746. Allah'uhn râzilîğı üzre ola
Zî-sa'âdet râzî olduğı kula
1747. Kim kıla ahşam namâzın cân-ıla
Hem mecâ'et oluban imâm ile
1748. Yatsudan ölü-ise ol kişi
Aña cennet müştâk olur ey kişi
1749. Dahı her kim yatsu namâzın kılar
Kim cemâ'atla varuban cem' olur
1750. İrtede öñ ola ol mü'min eger
Giriserdür cennete ol mu'teber
1751. Şorı hisâb görmeden didi aña
İ'tikâdun var-ısa meyl it aña
1752. Böyle dedi ol habîb ü Hâk inan
Vir şalât rûhına tutma gümân
1753. Bir hadîşinde işitgil ne dedi
Ümmetinüñ nicesi kaydın yidi
1754. Didi kim kılsa namâzı bir kişi
Arduna dursa imâmuñ ol kişi
1755. İki kişi oluban kılsalar
Sıdk-ıla hem kıla yönelseler
1756. Her rik'at başına yüz vakit namâz
Ol kadar virür sevâbın bî-niyâz

1757. Ger cemâ'at dö[r]t olursa ne ola
Her namâz üç yüz namâz fazlın bula
1758. Ger cemâ'at dört olursa ey ulu
Ne şevâb bula işit ol bahtulu
1759. Her rik'at başına gör ne olur
Birine dö[r]t yüz namâz fazlın bulur
1760. Beş olursa beş yüz fazlın bula
Altı olsa altı yüz fazlın bula
1761. Bu kıyâs üzre ne deñlü çok ola
Hak te'âlâ ol kadar ihsân kıla
1762. Pes cemâ'at ne kadar kim ola çok
Aña göre arturur fazlını Hak
1763. Bu namâz hakkına işit bir dahı
Cân u dilden müstemi' ol ey ahi
1764. Dir İmâm Gazâlî böyle ol 'aziz
Kılıfız anı edeble key temiz
1765. Biliñiz işbu namâzı Kirdigâr
Kıldı bu sûret gibi Perverdigâr
1766. Eli var ayağı var gözleri var
Kulağı var cân u sözleri var
1767. Niyyet-i ihlâs gönül .....
Cân yerindedür bunlar ey sahi

1768. Bu namâzuñ her ne kim erkânı var
Göresi yerindedür ol âşikâr

1769. Mescide rükû' elidür ayağıdur
Her taraftan ol anuñ tayağıdur

1770. Ol rükû' uñ secidenüñ tesbihleri
Göz kulak yerindedür bil anları

1771. Bunlaruñ ma'nisi fehim eylemek
İder-iken gönül hâzır eylemek

1772. Gözlerinüñ nûrudur görmesidür
Kulağınñ dañı işitmesidür

1773. İmdi kurbet bulduğunu ol hâzrete
Bu namâzı kılmağ -ıladur ata

1774. Bil bunuñ emsâli neniñ gibidür
Pâdişâha bir kul iletmek gibidür

1775. Şâha lâyıq olmayınca armağan
Nicesi ider kabûl anı iy cân

1776. Elsüz olsa ol kulun ya görmeye
Dilsiz olsa ya ayağı olmasa

1777. Hiç kabûl eyleye mi ol şâh anı
N'ola hâlün n'eyleye ol vakit seni

1778. Armağanıñu yüziñe uralar
Ho hakîr[i] ol aradan süreler

1779. Döndürelər gidesin âh eyleyü
Ağlayasın vay başa veylü başa deyü
1780. Pâdişâhın irişe hışmı saña
İrmeye hiç kimseden rahmet saña
1781. İş ide ol saña cellâdları
Hiç terahhum itmeye aslâ biri
1782. Zire şâha armağan lâyıq gerek
Bes kabûl ide anı ol tîzerek
1783. Aña lâyıq olmayınca armağan
Lâzımıdur kılasın âh u figân
1784. Ancılayın armağandır bu nam âz
Kıl [münâcât] eyle ta'zîm it niyâz
1785. Câmı olmamak gibidür ol kuluñ
Siz namâzda göñlüñiz hâzır kıluf
1786. Bir olu[r] mı pâdişâha virenüñ
N'ola hâli işbu işe irenüñ
1787. Hışım ide ol iş için sultân aña
Kim görürse ka[lı]sar anı taña
1788. Bil rükû'da secdede noxsân iden
Ol durur hûrî hakîr mahrûm giden
1789. Şol eli yok ayağı yok bir kulu
Pâdişâha eleteniñ n'ola hâli

1790. Hiç kabûl eyleye mi ol pâdişâh
İşi olur dâ'im anuñ âh u vâh
1791. Bu namâz içinde her tesbih ki var
Göz kulak yirindedür bilgil iy yâr
1792. Ma'nasın fehim eylemek tesbihlerüñ
Gözlerinde görmesidür ol kuluñ
1793. Kulağınuñ dahı işitmesi ol
Görmesi işitmesi anuñla ol
1794. Tesbîhiñ ma'naların fikr itmeyen
Sağır u gözsiz kula beñizer hemân
1795. Sağır u gözsiz kulu sultâna sen
Elter-iseñ n'olısar hâlüñ iy cân
1796. Ey 'aceb dimeye mi sultân saña
Ne deyü getürdüñ işbumı baña
1797. Ya'nî hiç begenmediñ mi beni sen
Bildüğim işleyem mi saña ben
1798. Bu mıdur getürdüğün ey bed-gümân
Bencileyin pâdişâha armağan
1799. Uğrada cevr ü cefâya cânuñı
Geçüre zindân içinde cânuñı
1800. İmdi aşlâ bu şıfatlu bu kulu sen
Pâdişâha elter-iseñ ger iy cân

1801. Hiç kabûl eyleye mi sultân anı
Nice hor idüp kıya mahrûm anı
1802. Bu namâzda ancılayın ey ulu
Pâdişâha pes kesüñdür bahtulu
1803. Eltecegüñ yiri fikir eyle iy cân
Kıl kâmusın yerlü yerince iy cân
1804. Armağanuñ yüziñe urmayalar
Hor idüp tâ kim girü sürmeyeler
1805. Key katı ta'zim-ile kılmak gerek
Emr-i Hak'dur üstüne olmak gerek
1806. Evvelâ pâk eyle kalbüñ evüni
Algıl abdestüñ namâza sevüni
1807. Hoş edeble yürüyüp mescide var
İşiginde kılıban âh-ıla zâr
1808. Di ki yâ Rab eyledüm bî-had günâh
Rabbenâ zalemnâ estagfirullah
1809. Kaldurup sağ ayagıñ baş içerü
Besmele bed eyleyüp var ilerü
1810. Vir şalât kıbleye karşı durup
Kıl tazarru' ol Hudâ'ya yalvarup
1811. Sür çıkar kalbüñdeki gill ı gışşı
Gel[me]sün gönlüñe dünyâ teşvişi

1812. Kaldurup elüñ yukaru cânâ sen
Tekbir eyle ol yüce Sübhân'a sen

1813. Kıl senâ-'ı ibtidâsında anuñ
Bes senâdur [der]düñe dermân seniñ

1814. Hem şıgın şeytân recmi[n]den Tañrı'ya
Şaniyen besmele yâd it bî-riyâ

1815. Hâşi' u hâzi' olup Kur'ân okı
Key katı ta'zîm-ile fikir it Hakk'ı

1816. Bük elif rukû' it cân-ıla
Tesbih eyle Hâlik'a erkân-ıla

1817. Meskenetle yüzüñi uğul yire
Di ki yâ Rab derdüme eyle çâre

1818. Kalkup otur secdeden girü i yâr
Kıl temennî arasında kıl karar

1819. İt tahıyyât vir şalâvat servere
Menba'-ı kâfi vefâ peygambere

1820. Vir selâmuñ hoş edeb erkân-ıla
Şaniyen zikir it Hudâ'yı cân-ıla

1821. Añ günâhuñ ağla gözüñ yaş idüp
Derd-ile yan 'akluñı bî-hûş idüp

1822. Hû de yansun cigerin 'aşk odına
Vir şalât sen Muhammed adına

1823. El açup yalvar Hudâ'ya ağlayu
İ'tikâdın Allah perk bağlayu

1824. Yalvarup suçun temennâ eylegil
Suçlarum 'avf it deyüben söylegil

1825. Mahrûm olmaz .....
Rabbenâ vağfirlenâ .....

1826. Di cemî'u mü'minât ı mü'minîn
Sen rahîmsin rahmet eyle yâ mu'în

1827. Ulular böyle rivâyet eyledi
Müstemi' ol gör nicesi söyledi

1828. Mâlik Dînâr zamânında meger
İki kâfir var idi işit i yâr

1829. İkişi kardeş idi pes anlaruñ
Oda tapmak 'âdetidür bunlaruñ

1830. Dâ'imâ bunlar tapar-ıdı oda
Diñle takdir-i Hudâ'yı sen n'ide

1831. Kiçisi ulusına bir gün didi
Dâ'imâ biz oda taparuz dedi

1832. Hiçbir aşş kılmadı bu od bize
Tâ nicesi olusardur bu Hudâ

1833. Gel varalum bir ulu od yakalım
Allah'ımız od içine şokalım

1834. Bunda bizi yakmaz ise bu eger
Anda dahı yakmayısar âşikâr
1835. Ol eger ya[k]ır ise bunda bizi
Dönderelüm biz dahı andan yüzi
1836. Böyle deyüp turdı bunlar çün hemân
Yakdı ol od virmedi hergiz amân
1837. Varubanı yakdılar bunlar bir od
Başlayuban yandı bunıñ çıkdı dūd
1838. Zî-hayf deyübeni ağla dılar
Yakdı 'aşka cigerin tağladılar
1839. Didi kardaş gel bunı ter[k] idelüm
Varalum Hâk deyü arayu gidelüm
1840. İşbu odun hiç bize assısı yok
Bunca yıldur kulluk itdik buña çok
1841. İşbu fikri eyleyüp turdı bular
İkisi ol demde yola girdiler
1842. Büyügi küçiyine yolda didi
Bunca yıldur buña taparuz dedi
1843. Hem atam dedem tapa geldi buña
Bundan artuk Tañrı gerekmez baña
1844. Tâ bu hâle irişince buña ben
Tapa geldüm dönmezem var yüri sen

1845. Böyle deyüp yine döndi ulısı
Dn-i İslm'dan yoğ-ı mış ulısı
1846. Bes kcsi geldi mlik katına
Toptolu ol mışdı halk sohbetine
1847. Va'z iderdi ol dem içre ol velf
Gsterrdi bunlara toğrı yolu
1848. Âhir itdi va'zını ol dem hemn
Ol yigit vardı ilerü ol zamn
1849. Dedi ey dn ulısı geldim saña
Gsterivir Hk yo[lı] imdi baña
1850. Ta'lim eyle baña İslm dnini
Yık dım ol btil diniñ erknını
1851. Mlik aña arz kıldı pes İmn
Barmağın kaldırdı oldu mslimn
1852. Diledi Hk'dan aña nesne dere
Kim mslimn olduğı iğn vire
1853. Şol yigid didi ki ey dn ulısı
Őuña irdi işbu kuluñ bilisi
1854. Őatmazam ben dnyeye bu dnimi
T ki hoŐnd eyleyem Sbhn'ımı
1855. Dutayın uŐde tevekkül piŐsesin
Çalayın yire bu hacıñ ŐiŐsesin

1856. Gireyin tâ kim kanâ'at sinnine
Oturayın şabırla dükkânına
1857. Böyle deyü pes revân oldu hemân
Geldi gine evine ol dem iy cân
1858. 'Avratın da hem müslimân eyledi
Her ne kim kıldısa bir bir söyledi
1859. Dedi 'avrat ey kişi turma sen
Katı 'açdur ki za'ıfdür bu beden
1860. Bâzara var sen dahı işle bir iş
Ancılayın sen dahı işle dürüş
1861. Evüñe hem et getür etmek getür
Yiyüp içüp kaygusız fâriğ otur
1862. Çün işiddi bu sözi ol bahtulu
Turuban bâzâra geldi ey ulu
1863. Vardı ırğad bâzarına turdı ol
Rızkımı sen vir İlâhî didi ol
1864. Her birisin gelüp ırğad dutd ılar
Alup anı işlemege gıtdiler
1865. Bu yigidi tutmadı hiçbir kişi
Pes yalufuz kıldı idi teşvişi
1866. Gördi kim hiçbir kişi tutmaz bunu
Girü ordan yaña dönderdi yöni

1867. Yolda bir mescide vardı kim meger

Girdi anıñ içine ol seyir ider

1868. Didi bu gün kulluk Tañrı'ya

Başlayup kıldı 'ibâdet yarına

1869. Ahşama dek 'ibâdet kıldı hoş

Ahşamın geldi evine eli boş

1870. 'Avratı didi kim ey cânım cânı

Gözleyü gözsüz üş oldum ben seni

1871. Ne getürdün nişlediñ bu gün iy cân

..... var görelüm bu zamân

1872. Ol yigit dedi helâlüm diñle sen

Viresiye işledüm bu gün ben

1873. Hakkıñı erte vereyin didi ol

Nesnecük getürmedün olma melûl

1874. Aç susız yatdılar pes ol gece

Çün sabâh oldu işit hâli nice

1875. Gine yigit durdı vardı bâzâra

Girdi ırğadlar içine ey yara

1876. Gine ol gün bunı kimse dutmadı

Kimse hiç işe alup gitmedi

1877. Turdı ol yerde yine pes ey dede

Varuban girdi yine ol mescide

1878. Ahşama degin 'ibâdet eyledi
Bu işi kendüye 'âdet eyledi
1879. Ahşam oldu evine vardı girü
Gördü hâtûn bunı vardı ilerü
1880. Didi gine nişledüñ bu kez i yâr
Ne getürdüñ .....iy toğrı yâr
1881. İki gündür intizârda kalmışam
Ki acıkdım hem katı buñalmışam
1882. Didi yigit gine ey kân-i kerem
Gine dünki kişiye muhterem
1883. İşledüm ben yine bu gün işini
Kıl tahammül dökme gözüñ yaşını
1884. Hakkıñı irteye virem didi baña
Anıñ-içün eli boş geldim saña
1885. Gussalanma kıl kanâ'at sen iy cân
Nic'edelüm şöyle gösterdi zamân
1886. Pes kanâ'at eyleyüp ol gün bular
Aç şusız şükür idüp yatdılar
1887. Çün sabâh oldu yine oldu revân
Gine ol bâzâra vardı şâzumân
1888. Gayrısını tutup bunı tutmadılar
Hiçbir işe aluban gitmediler

1889. Didi gine kulluk idem pes Hakk'a
Cümleniñ râzıkı oldur mutlaka
1890. Döndi yine ol aradan ol cüvân
Gine geldi mescide ol dem hemân
1891. Girdi ol mescid içine çünki bu
Kıldı namâz derd-ile eyledi Hû
1892. Didi ey Hayy u Hakîm Kirdigâr
Râzıkısan 'âlemüñ yirü yâr
1893. Çok şükür ey pâdişâhım işime
Urduñ İslâm tâcını başıma
1894. Biñ bir adıñ hakkı-çün ey Müste'ân
Dileğim senden budur şimdi hemân
1895. 'Avratımuñ oğlanumuñ rızkını
Sen degir anı bu sa'ât yâ Ganî
1896. Beni ol endîşeden sen kıl halâş
Pâdişâh u 'âleme hâş-ül-havâş
1897. Korkaram bunlar girü döneler
Doymayup açlıgına pişmân olalar
1898. Böyle deyüp ol münâcat eyledi
Rabbüsine 'arz u hâcet eyledi
1899. Başlayup kıldı 'ibâdet yine ol
Sıdk-ıla girmişdi gâyet dîne ol

1900. Bu yañadan gör bunuñ hâtûnunu
Acıgup peymâ .....

1901. Gör İlâh'ın kudretini sen ey yâr
Nice virür rızkıñı Perverdigâr

1902. Bir yigit geldi kapuya ey ulu
Bir tabak tutar elinde örtülü

1903. Geldi hoş erkân-ıla virdi selâm
Virdi aña ol hayr-ül-enâm

1904. Didi kim gelincegez eriñ saña
Diyessin işbu sözi bizden aña

1905. İki günüñ ücretidür ..... bunı
İşlesün ol hizmeti her günü

1906. Hizmetini arturursa ol eger
Biz de hakkın artururuz bil iy yâr

1907. Böyle deyüp ol gine oldı revân
Döndi 'avrat içerü girdi hemân

1908. Açdı gördi on biñ altunmuş ol
Çok şükür didi saña ey luñfi bol

1909. Aldı birin vardı hemân bâzara
Vardı sarraf dükkânına iy yâra

1910. Çıkaruban virdi ol bir altunı
Al bozivir kıymetince sen bunı

1911. Aldı şarrâf gördi anı tañladı
Kim bu dünyâ işi degil añladı
1912. Didi ol dem ey âhiret hâtûnı
Kanda bulduñ sen eydiver bu altunı
1913. Didi hâtûn üş iki gündür erüm
İşin işler bir kişinüñ ol yarum
1914. Ücretidür bu anuñ bil ey kişi
Gayrı yerden almadım ko teşvişi
1915. Çünkü 'avratdan işitdi bu sözi
Râh-ı Hakk'a toğrı döndi hem yüzi
1916. Kaldırıp barmağını ol dem hem ân
Sıdık-ıla oldı pes oldı müslimân
1917. Virdi biñ akça sürgil işiñe
Dükenince diyesin yoldaşıña
1918. Girü toğrı ol baña degin gele
Her ne deñlü akça dilerse ala
1919. Vardı 'avrat añsuzıñ döndi kamu
Dönüben geldi evine ey 'amu
1920. Bu yañadan ol yigit de gör n'ider
Kıldı namâz dönüben eve gider
1921. Gelür-iken yolda işit hâlini
Toldurur toprak ile kuşağını

1922. Ya'nî kim ol şatun aldı şanalar
Korkusu bu gine dînden döneler

1923. İşbu fikir eyle çü geldi evine
'Avrat oğlan göre bunı avına

1924. Geldi girdi evine çün ey ulu
Gördi evi ni'met olmuş toptolu

1925. .... olmuş ni'met-ile ser-te-ser
Gizledi toprağını ol mu'teber

1926. 'Avratına söyledi kim yâ helâl
Kanda buldun bunları nedir bu hâl

1927. Didi 'avrat bir kişi geldi baña
Üç gün-imiş kulluk itmişsin aña

1928. Üşde biñ altun getürdi ol
Didi bunı eylesün bizden kabûl

1929. Hizmetin artursın bizim için
Arturalum biz dağı anuñ için

1930. Öyle didi ol kişi bil yâ helâl
Dağı artuk bilmezem kim neydi hâl

1931. Bildi yigid fazl-ı Hak erdi buña
Çok şükürler eyleyüp kaldı taña

1932. Söyledi bu dağı üç günden berü
Ne kim itdi hâtûnına rû-be-rû

1933. Turıp ırğad bâzarına varduğın
Her kişiyi dutuban bu turduğın
1934. Dönüp andan mescide geldiğini
Aşşama deyin namâz kılduğın
1935. Söyledi kâmusın bir bir âşikâr
Bildiler kıldı 'inâyet Kirdigâr
1936. Pes ikisi meşğûl oldu tâ'ate
Gice gündüz urdılar yüz hazrete
1937. İmdi sen de kulluk eyle gel Hakk'a
Tâ saña rahmet göz-ile baka
1938. Kulusun kulluğı aña eylegil
Añ günâhıñ yalvaruban ağlağıl
1939. Aña ku[l]luk eyleyen kalmaz ulu
Kâmusından olısar halkuñ ulu
1940. Kul olan kul[luk] ider Mevlâ'sına
Yarın ide cennetiñ a'lâsına
1941. Yâ İlâhî key za'îfiz n'idelüm
Kamı tâ'at nice kulluk idelüm
1942. Bir yañadan nefis ü şüm eyler gülüb
Gönlümüz hırs u hevâdur toptolu
1943. Bir yañadan dahı şeytân mekr ider
El ider zulm işlere igvâ ider

1944. Bu ikiniñ arasında kalmışız
Bahr-ı cürme ğark oluban talmışız
1945. Kıl 'inâyet dest-gîr ol yâ Kerîm
Rahîm idüp 'afv it suçumuz yâ Rahîm
1946. Saña lâyıķ yokdur aşlâ işimüz
Cürm-i 'iŝyândur kamu cünbüşimüz
1947. Bâb u rahmet yirini sen açasın
Fazlıñı 'âŝiler üzre şaçasın
1948. Ey Mürîdî fazlıñı iste hem ân
Bulayın dirsîñ yirin onda amân
1949. Fazl-ı Hâķ' dur her kişiye dest-gîr
Gerçi kuldur ho çü şâh u emîr
1950. Fazl-ı Hâķ olmasa aşlâ çâre yok
Ne kadar kılsañ 'ibâdet az u çok
1951. Kılma yâ Rab bizi fazluñdan ırak
Cennet-i firdevsîñ içre kıl turak
1952. Kıl cemâlün sohbetine bizi tuş
.....
1953. İster-iseñ ol cemâle irmegi
Almağı terk eyle sevgil virmegi
1954. Kıl 'ibâdet geceler âh eyleyü
Añ günâhñı çokluğın ağlayu

1955. Muştafâ'dur cümle derdün çâresi
Vir şalâvât gide gönülün karası

1956. Gel ey cânân yolında terk iden cân
Gel ey derd-ile yanmış bağı biry ân

1957. Gel ey derd odına yanmış yakılmış
Belâ meydânına umaç dikilmiş

1958. İşit bir dem sözüme kulağın ol
Beşâretdür canuña ne derin gör

1959. Ne kulısın nice ümmetsin iy cân
Nice ikram kılıpdur seni Sübhân

1960. Kamu ümmetler içre sizi Mevlâ
Diyeyin nice kıldı sizi Mevlâ

1961. Meger bir gün Mûsâ peygamber iy yâr
Açup Tevrât içine kıldı nazar

1962. Gördi yazılmış içinde bunu ol
Çok münâcât eyledi ağladı bol

1963. Ümmetimden kıl buları sen benim
Kıl du'âmı müstecâb şâz it benim

1964. Hâk te'âlâ pes nidâ kıldı aña
Ne derin yâ Mûsâ gel diñle saña

1965. Bil habîbüm ümmetidür anları
Gördün üş Tevrât içinde anları

1966. Gine Mûsâ Tevrât'a kıldı nazar
Gördi içinde yazılmış bu meger
1967. Kim yarın mahşerde bir ümmet gelem
Yüzlerinüñ şemlesi bedr ola
1968. Gine yalvardı dedi ol dem ey Hâk
Kıl terahhum göz[le]rim yaşına bak
1969. İşbu kavmi ümmetim eyle benim
Raḥmetüñe cânımı toyla benim
1970. Hâk te'âlâ didi aña yâ Mûsâ
Okı Tevrât böylesin daḥı neler
1971. Mûsâ yine Tevrât'ı aldı iy cân
Okur-iken işbunı buldı 'ayân
1972. Gele ümmet yarın mahşer günü
Cennet içre uçalar dün ü günü
1973. Hiç şırâtı görmeyüben geçeler
Kuş gibi pervaz uruban uçalar
1974. Ne hisâb ne terâzû göreler
Uçuban cennet içine gireler
1975. Gördi Mûsâ bunı didi yâ Kerim
Ümmetimden kıl buları yâ Raḥîm
1976. Hâk te'âlâ didi aña yâ Kelîm
Bil habîbüm ümmetidür hakkında idi ve's-selâm

1977. Mûsâ bunı işidüben vecdülü
Bunlarıñ ta'zîmine hayrân kalur
1978. Söyleyüp didi İlâhî anları
Ne katı ta'zim idersin bunları
1979. Bunlarıñ 'amelleri kesret ola
Hazretüñde bu kadar 'izzet bula
1980. Pes hitâb kıldı aña Zü'l-celâl
Diñle Mûsâ nicedür işbu hâl
1981. Küçücükden besleyem pes olalar
Büyüyecek baña 'âşî olalar
1982. Bunlara ben eyleyem dâ'im vefâ
Eyleye anlar baña dâ'im cefâ
1983. Gice gündüz ni'metümi yiyeler
Beni koyup yine nefse uyalar
1984. Ben buyuram tutmayalar buyruğı
Medh idüben añlar ol ayruğı
1985. Kõr[k]mayuban emrümi şıyalar
Varuban şeytân sözine uyalar
1986. Ğayrılara düzünüp dost olalar
Benüm-ile dâ'imâ cenk kılalar
1987. Mûsâ eydür ey Kerîm ü Zü'l-celâl
Pâdişâhlar pâdişâhı lâ-yezel

1988. Bu şıfatlar kim kamu sen söyledüñ
Bunlaruñ vaşfinda takrir eylediñ

1989. Cümlesi düşmân şıfâtıdur bunuñ
Raḥmetüñe nice lâyıkdur seniñ

1990. Ne katı ta'zîm idersiñ anları
Düşmenüñdür ne seversin anları

1991. Hâk te'âlâ didi aña yâ Mûsâ
Ne kadar bunlar benim emrim şaya

1992. Raḥmetimden artuk mı 'isyânları
Ne kadar ger çok ola 'isyânları

1993. Ben raḥîmem raḥmetim key çok durur
Kim aña hadd-ıla gâyet yok durur

1994. Raḥmetim deryâsı içre ne ki var
Gark olısardur bular iy toğrı yâr

1995. Raḥmetim deryâları ger mevc ura
Nice biñ biñ 'âşîyi garka vire

1996. Çünkü Mûsâ bunu bir bir diñledi
Âh idüp derd-ile yandı iñledi

1997. Didi iy Hayy u Kerîm Kirdigâr
Raḥmetüñ çokdur seniñ Perverdigâr

1998. Ümmetimden kılmaduñsa bunları
Ben dahı gâyet de sevdim anları

1999. Kıl habîbüñ ümmetinden sen bunı
Bu du‘âmı müstecâb it yâ Ğanî
2000. Hâk te‘âlâ didi aña yâ Mûsâ
Kim baña bunda yakınlık dilese
2001. Çok şalât virsün ol Muhammed'e
Ol nebîler serveri ol Aħmed'e
2002. Tâ gözünüñ karasından ağına
Yakın olam ben saña andan yine
2003. Her kişiler ki beni dost idine
Cân-ıla vire şalâvât adına
2004. Nice kıldı muhterem gör seni Hâk
‘Âşık-ısañ ‘aşkına cânuñu yak
2005. Yanmayan vaşluñ şafâsın ne bilür
Mişl ü hayvân şöyle ol maħrûm kalur
2006. Maħrûm olmaz Muştafâ'nıñ ümmeti
Ümmeti oldur ki duta sünneti
2007. Her ki duta sünnetini cân-ıla
Hatim ola ‘ömri anuñ îmân-ıla
2008. Ümmet ol ümmet işini pîşe kııl
Fi‘lini dut sözüni endîşe kııl
2009. Sözlerinüñ birine kıılma hılâf
Sözünü dut fi‘lin işle ol mu‘âf

2010. Gör senüñ çün ol nicesi âh ider
Gözlerinüñ yaşını seylân ider
2011. Bir sâ'at yok ol sizi hiç aîmaya
Gün mi vardur bizim-içün yanmaya
2012. Bir gün ol kân-i kerem ol bu vefâ
Enbiyâlar serveri ol Mustafâ
2013. Pes münâcât eyleyüp didi Hâk
Kıl terahhüm gözlerüm yaşına bak
2014. Ol geçen ümmetleriñ hakkında sen
Çok çok in'âmlar kıldıñ key hasen
2015. Nice mâl virdiñ 'add yok
Nicesinüñ 'ömrini kıldı ki çok
2016. Bu benüm ümmetlerümün suçuna
Düşdüler renc ü 'anânıñ içine
2017. 'Ömrini kıldıñ kısa hem bunlaruñ
Dikmesi irmez yüzine bunlaruñ
2018. Hep za'îf itdiñ buları kamudan
Pâdişâhım bunlarıñ suçı neden
2019. Kıldıñ üş kiçi bularuñ cismini
Key za'îfdür añarsın ismini
2020. Faqr-ıla kıldıñ buları mübtelâ
Kim çekerler dâ'imâ zecr ü belâ

2021. Dahı kıldıñ bunları âhir ümem
Bunlar hatim ola dünyâ tamâm
2022. Böyle deyüp eyledi derd-ile âh
Eyledi dergâh-ı Hakk'a âhı râh
2023. Pes nidâ kıldı aña ol Zü'l-celâl
Yâ habîbüm kalbünü kılma melâl
2024. Hep yaratdum kamuyı senüñ için
Bunları kıldım şakını anuñ-içün
2025. Bil tekebbirlük benimdür cânımın
Anuñ-içün eyle kıldım anı ben
2026. Bunlaruñ ecsâdını kıldım kiçi
Gussalanup tâ kim gam çekmeyeler
2027. Her kimsene rızkı-çün gussa çeke
Nefse uyup cânını oda yaka
2028. Kakımış gibi olur ol kul baña
Gussalanma yâ Muhammed sen aña
2029. 'Ömrini kıldım kısa ben bunlaruñ
Sevdüğimden ötüri ben anlaruñ
2030. Kim günâhı bunlaruñ tâ az ola
Gelmeye başlarına yarın belâ
2031. Ümmetünü kılduğım ben bunları
Ne içündür işüdüp olgıl haber

2032. Olıcagaz ol kıyâmet günleri
Ağlayalar halk idüp efgânları
2033. Pes hisâb ide o demde kamuya
Niceler gide ol günde tamuya
2034. Bunlaruñ hisâbı az ola
Ol belâdan tâ ki âsân kurtula
2035. Anlaruñ hisâbların idem yesîr
Anuñ-içün eyle kıldım anı dir
2036. Âhir ümmet kılduğum ben bunlar
Sevdüğümdeñ bil habîbüm anları
2037. Yir içinde az yata bunlar i cân
Muṭma'in it kalbünü incitme sen
2038. Sevdüğimdedür bulara bu hûlar
Yegregidür ümmetiñ kamu bular
2039. Sevdüğüm çün bunları ben yâ resûl
Anuñ-içün sen seversin bilmiş ol
2040. Sevdüğüme ni'metim erzândur
Pes Rahîm'ün rahmet itmek şâındur
2041. Ümmetüñse ger bular senüñ dağı
Kulcağazımdur bular benim dağı
2042. Şu seniñ sevdüğini ben severin
Rahmet itmege buları iverin

2043. Didi kim yâ Rab çokdur mürüvvetüñ
Luṭf idüp irgir bular[a] rahmetiñ

2044. Haḳ te'âlâ dir habîbüm anları
Diñlegil gör sevdüğümi bunları

2045. Bunlarıñ ben seyyi'âtın hayr-ıla
Kim mübeddel eyledüm gelmez dile

2046. Bunlarıñ bir hayrına on sevâb
Virmedüm mi yâ Muhammed kıl cevâb

2047. Ümmetiñ 'âlimleriñ yâ Muṣtafâ
Gör ne kıldım añla ey kalb-i şafâ

2048. Söyle beni İsrâ'il'iñ peygaberi
Ancılayın itmedüm mi anları

2049. Nitekim Eyyüb ikram şabr-ıla
Bunları da añmışam Kur'ân-ıla

2050. İbrâhîm'i añdım üş vefâ-y-ıla
Ümmetüñi añmışam daḥı bile

2051. Seniñ -içün gör ne didim ey ulu
Yâ habîbüm kılma göñlüñ kaygulu

2052. Ümmetüñe ni dedüm añla bunı
Didigimden dönerem şanma beni

2053. Virmedüm mi bunlara Kur'ân'ı ben
Okuyana olısar cennet vaṭan

2054. Sencileyin bir şefâ[’at]-kânını
Virmedüm mi dertlüler dermânını
2055. İmdi işit ey habîbim ağlama
Sil gözüñ yaşın cigerin tağlama
2056. Sevdüğimdendir bulara bu kerem
Anuñ-içün kılmamışdır muhterem
2057. Hep seniñ hürmetüñdür anı bil
Ümmetüñe ne dilerseñ anı kıl
2058. Ümmetüñe himmetim çokdur benim
Bil kamudan rahmetim artuğ benim
2059. Nice men’ idem bunlardan cenneti
Bunlaruñ çün kılmağıl sen sünneti
2060. Yâ habîbüm ümmetüñ sevdüğüm kim
Kur’ân içre bunları öğdüğüm
2061. Râzî mısın tutdu mı göñlüñ karar
Nicedür göñlüñ baña iy toğrı yâr
2062. Ben dedim çok çok şükür ey pâdişâh
Dutdı göñlüm üş karârı yâ İlâh
2063. Hamdülillah yâ ze'l-kerem bu işe
Râzî oldum dutdı üş göñlüm erim
2064. Hazret-i server dedi ey cân-fezâ
Ümmetümi şol kadar öğdi Hudâ

2065. Bunlaruñ hakkında biñ biñler kerem
Söyleyüp kıldı buları muhterem

2066. Ben utanup gâşy olup kıldım hemân
Pâdişâhuñ lutfına ey dostân

2067. Siz dahı utanuñ andan korkıñız
Görmeyeyin sünnetümde terkiñiz

2068. Şımağıl aşlâ Hudâ'nıñ buyrığñ
Koymağıl kalbüñe andan ayrığın

2069. Ol nicesi yâd ider bir seni gör
İmdi senden hizmet cân-ıla tur

2070. Hiç üşenme hizmetine kâ'im ol
Kılma noksân tâ ki râzî ola ol

2071. Tut resûlüñ sünnetin cân-ıla berk
Cehd ide gör kılmayasın tâ ki terk

2072. Seniñ-içün anı gör nice yanar
Üstüñe pervâne-veş nice döner

2073. Sen de yan yolına sultânım deyü
Key sakıngıl almağıl c ânım deyü

2074. Ter[k] ide gör mâl ı mülküñ yolına
Vir şalâvât kendüye hem ehline

2075. Görgil ol sultânlaruñ sultânını
Ol halîmi ol şefâ'at-kânını

2076. Giceler tâ subha dek yatmaduğı
Ağlayup gönlü ârâm tutmaduğı
2077. Baş açup yalın ayak zâr itdügi
Nefsine ol fakr-ıla kahır itdügi
2078. Hep bizim-çündür kamusı bil anuñı
Şuncılayın serverüñ ola seniñ
2079. Şâd u hurrem sünnetin tutmayasın
Ya tarıķın tutuban gitme[ye]sin
2080. Nice sen ümmet olasın didi aña
Ya nice rahmet kıla Rabb'üñ saña
2081. Yâ ilâhî bir Mürîdî kuluñı
Kıl terahhum gösterivir yoluñı
2082. Me'nûs eyle râzî olduğın işe
Düşmesün tâ rûz-ı maşşer teşvişe
2083. Ümmet eyle Muştafâ'ya anı sen
Kim şefâ'at kıla ol vech-i hasen
2084. Tâ yerin maşşerde ol kân-ı vefâ
Ümmetü deyü çağıra Muştafâ
2085. Hem livâ'-ül-hamduñ altında anı
Luţf idüben gö[[l]gelendür yâ ğanı
2086. Tâbi'în kıl bunda bizi servere
Cennet içre konşı kıl peygambere

2087. Hürî 'aynı nâ-zâd eyle bize
Kıl cemâlûñden tecellî ey Hudâ
2088. Yakma hışmuñ odına yâ ze'l-kerem
Ol habîbüñ hürmeti-çün it kerem
2089. Ger halâş olmak dilersen ey şafâ
Vir şalâvât rûh u pâke Muşafâ
2090. Gel ey cân isteyen cânân elinden
Gel ey ma'nî şûret takvâ yolından
2091. Gel ey derdine dermân isteyenler
Gice gündüz yanuban dost diye[n]ler
2092. Kulağ ur sözüme ne derin işit
Evir cânuñ sözüme 'akluñ işit
2093. Resûlüñ sözidür bu dinlegil pes
Gözüñ gönlüñ beri tut sözüñi kes
2094. Anuñ sözi durur her derde dermân
Anuñ emri durur müşgide fermân
2095. Ne didi dinlegil ol meh-likâyı
Habîb ü Hak Muhammed Muşafâ'yı
2096. Didi bir kişi bir loğma haram
Yirse hâli n'ola anuñ iy kerem
2097. Kırk güne dek tâ'ati olmaz kabûl
Ne kadar kim kıla eger az u bol

2098. Tâ'atinden özüni mahrûm koyan
Kendüni men' itmeyüp nefse uyan

2099. Rûz u mahşer bile hâlin n'olduğın
Hasret-ile kamudan ayrılduğın

2100. Müslimân olan harâm aşlâ yimez
Üzerinde kimsene hakkın komaz

2101. Şübhelüsin dahı hergiz yimeye
Kimse hakkı bunda yokdur dimeye

2102. Mü'min olan ihtirâz itmek gerek
Hem resûliñ şer'ini gütmek gerek

2103. Mü'miniñ dö[r]tdür nişanı key bilüñ
Cidd i cehd eyleyüben mü'min olan

2104. Birisi ol hiç hasûdlük kılmaya
Gönlüme fikr-i fâsid gelmeye

2105. Birisi bu kim tekebbür olmaya
Pes tekebbür tamudan kurtulmaya

2106. Birisi hiç söylemeye yalan
Söylemez mü'minle kim da'vâ kılan

2107. Bir dahı hiçbir ta'âmı şübhelü
Yimeye tâ olmaya ol kaygulu

2108. İşbu dördtür bil nişâ[n] mü'mine
İşbulardan irişür kuvvet dine

2109. Mü'minüñ dîn ü îmândur varlığı
Bunlaruñla Hakk'a ilter yarlığı
2110. Hakk-ıla birlik kılan kalmaz alu
Dü-cihânda olısdur bahtulu
2111. Dinlegil takrîr idem bir hoş haber
Key münâsibdür buña ey mu'teber
2112. İbrâhîm âdem meger kim ol velî
Tañrı'nuñ ol 'âşıkı şâdık kulu
2113. Bir yılın ol Ka'be'ye vardı meger
Gördi anda bir kişi hurma şatar
2114. Hurma şatun aldı andan ol 'azîz
Döndi andan ol aradan gide tîz
2115. Ayağı altına bakdı tiz hemân
Gördi hurma yatur ol ihsân
2116. Kendünüñdür şanuban aldı yidi
İllâ hurma dükkân ehliniñ idi
2117. Ol aradan tırdı gitdi ol ulu
İçi ve taşı hidâyet toptolu
2118. Geçdi bunuñ üstine nice zamân
Geldi beyt-il-makdesi çün ol hemân
2119. Kubbe-'i şahrâya girdi vardı ol
Pes münâcât eyledi ağladı bol

2120. Giceye döndi 'ibâdet eyledi
 'Âdetiydi gice 'âdet eyledi
2121. K̇ubbe-'i şahrâda 'âdet bu idi
 Gice anda kimse kalmaz er idi
2122. Giceden tâ şubha degin 'âdeti
 Bil melekler ider-idi tâ'ati
2123. İbrâhîm gizlendi kaldı anda pes
 Müstemi' ol bir zamân sözüñi kes
2124. Gice oldı geldi çok ferîşteler
 Cümle a'zâ nûr-ıla sîrişteler
2125. Biri dir bunda âdem koğusu var
 Gördüñüz mi nireydu ki ol er
2126. Biri eydür İbrâhîm âdemdir ol
 Hâk velîdür Hâk katında hâş kul
2127. Biri eydür bu mudur ol her günü
 Tâ'ati gelür Hâkk'a dün ü günü
2128. Kabûl olur Hâk katında her zamân
 İllâ bir yıldur kabûl olmaz hemân
2129. Şöyle mevķûfdur olmaz hiç kabûl
 Ne kadar ger kıldı ger az u bol
2130. Ol biri eydür 'acebdür ne içün
 Biri eydür ol iki hurma içün

2131. Mekke'de benim deyüben ol yidi
Gayrımıñdı ol hiç bilmedi
2132. Böyle deyüp çün bular tağıldı[lar]
Her biri tâ'ata meşgûl oldılar
2133. İbrâhîm tâ şubuh olunca şabır ider
Kapı açıldı revân olup gider
2134. Giderek irişdi Mekke'ye yolu
Turmadı diñlenmedi çün ol velî
2135. Toğrı ol dükkâna geldi sürdi ol
Bir yigit gördi öñünde turur ol
2136. Dedi yâ yigit bunıñ issi kan[ı]
Kim geçen yıl görmişdim ben anı
2137. Ol yigit dedi vefât itdi ol er
Atam-ıdı o benim ey mu'teber
2138. İbrâhîm âh eyledi efgân-ıla
Akıdı yaşı gözlerinden kan-ıla
2139. Dedi yigit niçündür işbu âh
Söyle hâliñ toğrısın bakma ey şâh
2140. Dedi İbrâhîm hâlin aña
Kıldı takrîr kâmusın öñiden soña
2141. Yigit eydir guşşalanma ey kişi
Çünkü Hak öger diñlediñ bir işi

2142. Bir anam var Başra şehrinde benim
Var añladın irişigör ey canum
2143. Kendü hakkım ben helâl itdim saña
Ol dahı ide helâl vargıl aña
2144. İbrâhîm işitdi çün sözün anıñ
Didi yarıcı olsun Hâk senüñ
2145. Pes du'â kıldı hemân girdi yola
Müddet-ile çün irişdi ol ile
2146. Vardı buldı karı arayırak
İş idindi dimedi yakın ırak
2147. Geldi ol erkân-ıla kapu kaçar
Bir karıcık kapudan taşra çık[ar]
2148. Edeb-ile ol gelüp viridi selâm
Başladı ol lutf-ıla açdı kelâm
2149. Dedi yâ şeyh söylegil tâ hâcetiñ
Baña bildir kim nedür hikâyetüñ
2150. Dedi şeyh aña ey âhîret hâtûnı
Deyeyin ahvâlimi diñle beni
2151. Şol geçen yıl Ka'be'ye çü geldüm
Bir kişiden anda hurmâ aldum
2152. İki hurmâ ayağım altında ben
Buldum aldum bilmedim key diñle sen

2153. Anı kendü aldıǵı mdan şandım
Yıdım anı çünki girü döndüm
2154. İşbu bildim benim degül-imiş
Gelüben size irişdi işbu iş
2155. Erüñ imiş seniñ ol bildim 'ayân
Sen de hakkıñ baña [ba]ğışla iy cân
2156. Hâtûn eydür çünki hoş geldiñ baña
Ben helâl itdüm benim hakkım saña
2157. İllâ benim bir kızım var ey ulu
Kûfe şehrinde olur ol bahtulu
2158. Şeyh aña da eyledi ol demde du'â
Ol du'âdan dertlere dermân toğa
2159. Ol ara[da]n kalkuban oldı revân
Hikmetin Hâk te'âlânıñ gör sen iy cân
2160. Arayıraq vardı buldı anda
Kaşdı bu kim borç komaya fânide
2161. Aña dahı hâli ma'lûm eyledi
Ol geçen ahvâli bir bir söyledi
2162. İşidüben ol dahı itdi helâl
İbrâhîm'de kaldı ırak melâl
2163. Şâz u hurreme döndi yine ol velî
Dönderüp beyt-il-makdes yolu

2164. K ubbe-'i Őahr aya girdi ol yine
Ol bayağı ' detince ol yine
2165. Gizlen p bir köŐede kıldı karar
Girü geldi ol melekler hep iy y r
2166. Birbirine remiz idüp söylediler
Bunda  dem kokusu var didiler
2167. Didi biri ol Hor s n z hidi
İbr h m-i Edhem'd r ol bunda didi
2168. Gine biri Şordı kim bu kiŐini n
T 'ati mev k f-ıdı  okdan bunu n
2169. Hiç kab l olmazdı asl  t 'ati
Şimdi n'oldı bayağıdur ' deti
2170. Biri eydür Mekke'ye vardı yine
Kim hel l itdirdi h rm  iyesine
2171. UŐde yine t 'ati olur kab l
T  kılalıdan berü ol işi ol
2172. İbr h m işiddi  n kim Ő z olur
T 'atin n ma b l olduğın bilür
2173. Urdı y zi n secdeye Şükür eyledi
C n u dilden Rabb'isin zikir eyledi
2174. 'Ahde kıldı ol arada ol iy c n
Kendü bir lo ma yiye bir kez hem n

2175. İmdi sen de ihtiyât it ey ulu
Yimegil aslâ harâm tâ şübhelü
2176. Hâk katında tâ du'ân iy cân ola
Toğrı yolca varasın ol menzile
2177. Menzile toğrı giden irer iy cân
Yol şapan varmaz aña dutma gümân
2178. Yâ İlâhî müstakîm it yolumuz
Biz bilürüz key za'îfdür hâlimüz
2179. Sen mu'în ol bize fazlîñ it karîn
Eylegil dâr-ul-karâr rûhum yerin
2180. Kıl cemâlün nûrına gözümü tuş
Âb u vaşlîñ şerbetinden kıla nûş
2181. Kıl Mürîdî müznibe 'avfuñ 'atâ
Eylemişdür 'aşkuña cânîñ fidâ
2182. Kılma mahrûm hazretiñden ya vedûd
Feyz ü fazluñdan buyur ihsânı çok
2183. Bâb u rahmetden birin üstünde aç
Ma'rifet gevherlerinden saçu saç
2184. Sen rahimsin rahmetiñ çok bî-'aded
İrgüri Hâk rahmetüñi bî-'aded
2185. Hiç saña sığınan olmaz murâd
Yevm-i âhir olısardur göñli şâd

2186. Şâz ola rûhda hemşe müstedâm
‘Aşk-ıla di e-s-salâtü ve-s-selâm

2187. Gel ey kalbi hancerin ... aña
Uyar cânıñ sözümde ma‘nî diñle

2188. Nice bir yatasın gâfletde dün ü gün
Gönül gözi hevâdan oldı mesnûn

2189. Kamu sermâyeyi virdiñ ziyâna
İrişdüdüñ mazarrat ‘akla câna

2190. Meger dünyâyı dost kıldıñ öziñe
Anuñ-çün zecir idersin kendüzüñe

2191. Bunuñ yokdur sebâtı fânidir bu
Gice gündüz gelmeñ buña hû

2192. Bunuñ ‘âkıllı katında kâdir yokdur
Bu bir mekkâredür key ‘özri yokdur

2193. Gele fikir it eger var ise ‘akluñ
Kulağ ur ma‘nisine işbu naqlıñ

2194. Ki hiç bilür misin âhır n'olasın
Ki bir gün gâfilin añsuz ölesin

2195. Gidesiñ bu fenâdan yapyaluñuz
Hiç aslâ aşsı kalmaya maluñuz

2196. Zahmet-ile irkdüğüñ hâli ey yâr
İdeler küllî kâmusın târ u mâr

2197. Evlerüñi gayırlar mülki idene
Gelmeysin hiç biriniñ yâdına
2198. 'Avratuñ gayırlar ile ola yâr
Oğluñ kızını kamu dölsüz olar
2199. Hâşret-ile kamudan irilesin
Hâliñin n'olduğın ol vakit bilesin
2200. Sen 'amelüñle kalursın bil hemân
Aña göre kıl 'amel vargıl iy cân
2201. Ne didi gör ol sa'âdet sâyesi
Nûr u Hâk'dan Muştafâ lutf ayası
2202. Bu hadîsi cân-ıla sen diñlegil
Fehim idüben ma'nisini añlağıl
2203. Ma'nisi budur hadîsiñ ey ulu
Diyessin kim ne demiş ol bahtulu
2204. Didi hiç meyyit ki yokdur öliceğ
Tabut koyubanı götüriliceğ
2205. Bir kaç adım gitmeden çağır ol
Hâl diliyle ölüsin bile ola
2206. Hâk te'âlâ kime dilerse anı
Mahlûkına bildürür Rabb-ül-ğaniyyü
2207. Hem işidir işbu halkuñ küllisi
İşbu demden ve cinden gayrısı

2208. İllâ işitmeye anı cinniler
Kâfir ü müşrik kamusı sünniler
2209. Söyler eydür ol benim kardaşlarım
Hem-neşînim hâlîme hâldaşlarum
2210. Atam anam oğl u kızım ne ki var
Şakınup aldanmañız siz de ey yâr
2211. Nitekim üş aldadı dünyâ bizi
Key şakınıñ siz dahı kendüñüzi
2212. Ne ki mâl cem' eyledümse kaldı
Üş vebâli şimdi bağrım deldi
2213. Gayrılar yir ben vebâlin [çe]kerin
Anuñ-içün şimdi başım dögerim
2214. Key şakınuñ mağrur ölmeñ siz dahı
Soñra temkin olmayasın ey ahi
2215. Böyle deyüp çağırır meyyit olan
Ümmet iseñ sözine dime yalan
2216. Bir dahı buyurdı ol şâh-ı cihân
Şâh-ı 'âlem server-i âhir zamân
2217. 'Âyişe'den mervîdür işbu haber
Diñleñiz idem anı ey mu'teber
2218. Didi ümmü'l-mü'minîn hayr-ün nisâ
İ'tikâd it aña şekküñ yogısa

2219. Evde bağdaş kurup oturmuş-ıdım
Göflümü ol hazrete virmiş-idim

2220. Kapudan tâ ki içerü girdi resûl
Beni böyle otururken gördi ol

2221. Didi kim yâ ‘Ayîşe diñle beni
Kim bu hâlde oturur gördüm seni

2222. Koyayım tâ kim başımı dizîñe
Uyuyam bakup yatarak yüzüñe

2223. Böyle deyüp yatdı uyudı ol zamân
Ben dahı kıldım nazâr ol dem hemân

2224. Şakalından ak kılın şaydım bunuñ
On yedi buldum yüzinde ben anıñ

2225. Didim ecel elçisi peygambere
Gelüben üşde irişmiş servere

2226. Yakın olmuş dünyâdan gitmekligi
Bu fenâdan terk itmekligi

2227. Dutamadum kendüzimi ağladum
Nâr u hecri kendüzümü tağladum

2228. Gözlerimüñ yaşı tamdı yüzine
Gözün açdı gelüben kendüzüne

2229. Şordı kim yâ ‘Ayîşe nedir bu hâl
Niçün ağlarsın neyedür bu melal

2230. Ben derim kim ey dü-‘âlem serveri
Saña irişmiş üş ecel elçileri

2231. Korkum oldur irişe bir gün ecel
Ayrur birimüz virmez mecâl

2232. Nâr-ı hicrân dutuşup cânım yaķar
Anuñ-içün gözlerim yaşın döker

2233. Didi kim yâ ‘Âyişe bunda gelen
Gideser elbet de mahlûk olan

2234. Gitmezü konmazu kimdür ol Kerîm
Ol kadîm ü ol Kadîr ü ol Raḥîm

2235. İllâ kim yâ ‘Âyişe diñle saña
Bir haber diyem haber virgil baña

2236. Kankı hâl katıdur bu ölene
Bu fenâdan derd-ile ayrılana

2237. Ben didim kim bu katıdur yâ resûl
Vay baba deyü ağlaşalar kız oğıl

2238. Didi kim gerçek söz ammâ daḥı var
Bu katıdur daḥı bundan katı var

2239. Gine didüm yâ Şeffi‘al-müznibîn
Bir kişiniñ hatim ola ‘ömri hemîn

2240. Yuyalar kefenleyüp götüreler
İletüp menziline yaturalar

2241. Üstüni berk berkideler üşüben
Kim kazup kimisi toprak eşüben

2242. Ata ana oğl u kıızı hem döne
Kim olısar dest-gîr ol miskine

2243. Yalıñuz ol ‘ameli eyle kıla
N’olısar ol vaqtânuñ hâli n’ola

2244. Bu katıdur ölene yâ serverî
Ey dü-‘âlem fahr-ı ‘âlem rehberi

2245. Didi server bu katıdur dahı var
Ben dedim kim sen degil anı ey yâra

2246. Didi server diñlegil yâ ‘Âyişe
Uğrayan bilür bu hâli bu işe

2247. Kişiy e çün kim irişür emr-i Hâk
Yüz yıl ağla bir kişiden çâre yok

2248. ‘Azrâ’ il kabz eyleye rûhın gele
Oğl u kıızı âh idüp efgân kıla

2249. Gelüben yuyucu üstüne gire
Barmağından yüzügi çıkara

2250. Katı katı yapışuban tartalar
Gömlegüni çıkaruban yırtalar

2251. Cân ol vakit kendüni çıplak göre
Hâl diliyle âh idüben çağıra

2252. Cân alıcı pençesinden şimdi ben
Düşdüm ey dost key egil tut beni sen

2253. Götürüp teneşüre getüreler
Çevre yanın alubanı turalar

2254. Göre yalnızcak hemân kendüni ol
Key hayâ eyleyüben âh ide ol

2255. Dir kim öğüt dutuñ içmek sırrı
Ecel irdi yakdı bâl u perümi

2256. Şu kızıcak gine çağırır iy cân
Issı dökme şuyumu beni yuyan

2257. Şefkat-ıla dutğıl ey beni yuyan
İt terahhum ey benim şuyum koyan

2258. Yuyuban gine kefene koyıcak
Başını ayagını bağlayıcak

2259. Hâl diliyle çağırır ol dem yine
Üş göresin iricegez ol güne

2260. Diye kim bağlamañuz başım benim
Görem oğlum kızi[m] kardaşım benim

2261. Tâ göreler dahı bunlar hem beni
Ayrılık fırkat günidür bu günü

2262. Görmeziz bir birimizi ne çâre
Tâ kopunca rûz u mahşer iy yâr

2263. Kaldurup salacıya getürücek
Yanından meyyiti götürücek
2264. Çağırır kim ey götürenler beni
İvmeñiz Tañrı-çün ey cânım cânı
2265. Göreyim bir dahı işbu evimi
Berk idemedüm bulardan savumı
2266. Eyü yavuz bunda çok geçdi günüm
Anuñ-içündür buña âhım benim
2267. Çün canânsın aluban gideler
Oğl u kıızı ağlaşup âh ideler
2268. Hâl diliyle çağırır ol dem yine
Gider-iken dahı varmadan sine
2269. Dir ki ivmeñ ey benim yoldaşlarım
Hem-neşînem hâlüme hâldeşlarım
2270. Göreyim oğlanlarum ağladuğun
Hecr odına cigerin tağladuğın
2271. Çün namâzın kıluban götüreler
İletüp menziline yitüreler
2272. Çün koyalar ol kişiyi sinine
Derd ü firkat odı düşer cânına
2273. Deyiser kim ey benim oğlanlarum
Cân içinde sevgülürek cânlarım

2274. Anda çok mâl koyuban gitdüm size
Çok dürüşdüm eyledüm nefse cezâ

2275. Yimedüm ben size kaldı hep kamu
Siz bizim-çün harc idüñüz ey 'amu

2276. Muhtâc olduk biz size şimden girü
Menzilimüz bulduk üş şimden girü

2277. Hayr ile yâd eyleñiz dâ'im bizi
Rahîm ide şâyed ola Mevlâ'm sizi

2278. Ben 'amelüm-ile kaldum yalnız
Gayrıya mâlik degülem bilifiz

2279. Böyle der meyyit dedi fahr-ı cihân
Ümmet-iseñ pes hilâf itme inan

2280. Katıdur yâ 'Âyişe işbu firâk
'Âkıl olan ol güne eyler yarak

2281. Ölümün fikir eyleyen kalmaz buña
Nice kalsun çünki kalmaz bu aña

2282. Key katı firkatlüdür işbu ölüm
Kamudan heybetlüdür işbu ölüm

2283. Ölür ölmez 'atlamaz hiç kimesne
Dimez aslâ bu yaramaz bu eyü

2284. Bağrı taşdur şimdiki nesün iy cân
Bilür âhir ölesin kılmaz figân

2285. Ger eger hayvân bileydi ölesin
Kara yerde gark oluban kalasın
2286. Hiç semüz et yimeyüpdür bir gün
Nice müşkül hâlmışdür bu gözüdür
2287. Gel yine diñle hikâyet bir dahı
Key münâsibdür buña bu ey ahi
2288. Gider-iken 'Îsâ peygamber iy cân
Gördüğüm koyun gördi bir çoban
2289. Kuzucuklar koyun içre sigirdişür
Şâd u hurrem dört yanına yügrişür
2290. 'Îsâ vardı ilerü çün ol zamân
Birisin dutdı kuzunuñ ol hemân
2291. Kulağına söyleyüp dedi anuñ
Dedi guşsañ yogumış ancak seniñ
2292. Hiç bilir misin ölesin ey kuzı
Çüridirsın kara yerlerde özi
2293. Âhir olsuñ gerekdür anı bil
Ağla turma şimdiden var râz kıl
2294. Ne gülüp oynayacak yerdir bu yer
Nıceleri yidi seni dahı yir
2295. Böyle deyüp koyuvirdi kuzuyı
Ağlayu döndi ve gitdi yazıyı

2296. Geçdi bunuñ üstüne nice zamân
Gine geldi ol yere ‘Îsâ hemân
2297. Gördüğüm ol kızucuk olmuş za‘îf
Key katı arıqlayup olmuş nahîf
2298. Oynamakdan fâriğ olmuş bu kezin
Otlamaz ot yirü dikmişdür gözün
2299. Vardı ‘Îsâ ilerü dedi çobân
Saña bir söz diyeyin diñle iy cân
2300. N’oldı bu kızıcık arıqladı
Yâhûd bu bir yaramaz nesne yidi
2301. Neden oldı derdi bunuñ söylegil
Kim baña ahvâlini şerh eylegil
2302. Çoban eydür ey sa‘âdet güneşi
Sencileyin bunda geldi bir kişi
2303. Tutdı ol kızıcuğumu oynadı
Bilmezem kulağına ne söyledi
2304. Ol zamândan berüdür kim işde bu
Otlamadı otum içmedi şu
2305. ‘Îsâ bumı işidicek kıldı ‘âh
Didi kim bil yâ çoban olğıl âgâh
2306. Ben idüm o kızuya söz söyleyen
Şâz-iken üş böyle gamm-gin eyleyen

2307. Çoban eydür ne dediñ di göreyin
Cânımı yoluña kurbân vireyin

2308. Didi 'Îsâ yâ çoban didim aña
Eydivirem sen kulağ olğıl baña

2309. Kuzıyı gördüm giderken şâzumân
Hoş ferâgat kendü hâlinde hemân

2310. Añmayup ölümünü fâriğ gezer
Âhirinden itmemiş bunuñ hazer

2311. Añdurıvirdim bunuñ ölmesini
Çürüyüben yerde mahv olmasını

2312. Bildi kim ol âhiri olsa gerek
Ata vü anadan ayrılrsa gerek

2313. Şimdi anuñ guşşasıdur çekdügi
Aç şusuz gözü yaşı dökdügi

2314. Anuñ için bu za'if olmuş durur
Guşşa-i ölüm bunı almış durur

2315. Sen de hiç añar mısın ölecegin
Makberede yalıñuz kalacağıñı

2316. Tüneyesin tâ haşre dek uşanmayup
Bir yanıñdan bir yanuña dönmeyüp

2317. N'ola hâliñ ol maķâmda imdi bil
Ne gülersin turma ağla zâru kıl

2318. Gülmez ağlar bundağı ‘âkı̇l kişi
Dün ü gün yir âhiret çün teşvişi
2319. Gör bilen hayvân nice guşsa çeker
Yimez içmez dün ü gün ağlar gezer
2320. şu bir hayvân deñlü ‘akluñ yok mıdur
Yořsa cismiñ cân degil o yok m°dur
2321. Tâ gülesin Tafırı’dan utanmayup
Bi-hayâliñ eyleyüp utanmayup
2322. Dimedı mi saña Kur’ân içre ol
Az gülüñ çok ağlañız gâyet de bol
2323. Bir gün anıñ guşsasını yir misin
Nice dem ya n'eyleyem hiç der misin
2324. řoñra dimek aşşı kalmaz key sakın
Kamulardan bil saña olur yakın
2325. Gelicegez bil ölüm virmez amân
Büküp elif kaddüñi eyler gümân
2326. İrmeye bir kimseden dermân saña
Bakınasın çalınasın dört yaña
2327. ‘Âkı̇l iseñ şimdi ‘âkı̇l kı̇l yarak
Görmeden ‘ömrüñ kuşı derd-i firâk
2328. Yâ İlâhî sen ‘inâyet kı̇l o gün
Kı̇l terahhüm bağrımız olmaya hûn

2329. Dilimüze zikriñi üns eylegil
Rahmetüñden ey Hudâ-yâ toylağıl

2330. Ey Mürîdî añ ö[lü]müñ dâ'ime
Ağla âh it her seherde kâ'ime

2331. Olma hâmûş âh u zârî eylegil
Dilde zikrin dâ'ime vird eylegil

2332. Ola şâyed irişe 'avfü saña
Yevm ü âhir bakmayasın dört yaña

2333. Bir hikâyet yine diñle gel iy cân
Gör nicesi vaşıl olur 'aşka uyan

2334. Şabır idenler dert belâya gör n'olur
Dostuna gönül nice vâşıl olur

2335. Diñle eydem nicedür anı saña
Vir şalâvât müstemi' olğıl baña

2336. Râvisidür bunuñ Enes ey ulu
İbn-i Mâlik dirler aña ey bahtulu

2337. Bu sözi ol hoş rivâyet eyledi
Ben gözümle görmişem dir söyledi

2338. Bir keşiş var-ıdı ol meger
Halkı içre key be-gâyet mu'teber

2339. Bil habîb derdi anuñ adına
Dîn-i İslâm gelmemişdi yâdına

2340. Var-ıdı bir oğlu anuñ diñle sen
N'olısar hâlini işit añla sen
2341. Adı Habhâb kendü maĥbûb zamân
Key edeblü 'âkıl-ısañ nev-cüvân
2342. Atasınıñ haznesinde ol meger
Girdi gördi bumı fikre vardı ol ulu
2343. Tez sigirdüp taşra çıkdı ol yine
Söyledi ol gördüğün atasına
2344. Tâ koyuban atası didi oğul
Nesne yokdur hem içinde bilmiş ol
2345. Dürr ü gevher yokdur anda sîm ü zer
İllâ yalancı kişi adı var
2346. Hem şifâtı var içinde ġayrı yok
Şorma oğul söyleme sen baña çok
2347. Ol durur her dinleri bâtil iden
Halkı içinde bir yeñi dîn düriden
2348. Ol ki toğdı kara toğdı günümüz
Kır[k] yaşında bâtil oldı dînümüz
2349. Ol durur içinde anıñ şormağıl
Key şakın bir dahı varup görmegil
2350. Bildi oğlan hâlini babasınıñ
Didi 'aklı yogumış ancak bunuñ

2351. Bir sa‘at buña taḥammül ideyin
Ne dedise bârî kahrın yudayın
2352. Şabır idüp kıldı taḥammül bir zamân
Turdı gitdi atası ol dem hemân
2353. Gice oldı turdı oĝlan pes gider
Gör Hakk’uñ kudretlerini sen n’ider
2354. Sürdi oĝlan evlerine çün varur
Yakdı çırak tîz hazîneye girür
2355. Pes varuban ol sepedi açdı ol
Çıkıdı bir nûr anuñ üzre düşdü ol
2356. Hem çıraĝı maḥv oluban söyüñdi tîz
Hem başından ‘aklı da yayıldı tîz
2357. Bir zamândan ‘aklı geldi başına
Bir kâğıd var ol sepedde gör yine
2358. Açdı için gördi bunuñ yazılı
“ لاله الاالله محمد رسول الله ” deyü
2359. Nakş olunmış zâtı sîm ü zer ile
Avcı oldı müzeyyen nûr ile
2360. Hem yazılmış nâmenüñ bir yanına
Her kim irişe anuñ eyvânına
2361. Dînüne gire ve îmân getüre
Ashâb ola anuñ-ıla otura

2362. .... sözün diñleye anuñ cân-ıla
 Hatim ola 'ömri anuñ îmân-ıla

2363. Çünkü gördi bunu oğlan kaldı
 Didi ger n'ola-y-ıdı ey pâdişâh

2364. Rûzu kılsañ gözlerüm görse anı
 Terk ideydim yoluna işbu ...

2365. Kul olaydım işiginde tâ ebed
 Kıl müyesser hâcetümi yâ ahad

2366. Böyle deyü ağladı fery âz idüp
 Âh Muhammed deyüben ussı gidüp

2367. Anası girdi içeri gezerken
 Gördü oğlun beñzi olmuş şapşaru

2368. Korkuban tîz taşıra çıkdı hemân
 Var oğlan atasına ol zamân

2369. Didi şâhâ oğlanuñ düşmiş yere
 Kudereti yok başına 'aklın dere

2370. Tîz yûri gel oğluñuñ hâlini göre
 Neden olmuşdur nedir bir anı sor

2371. Emir ider ol demde iki kuluna
 Tîz irirşirler o cennet gülüne

2372. Gördiler kim yire urmuş yüzünü
 Turmaz ağlar eydür illâ sözünü

2373. Gel ey cânım gel ey cânım Muhammed
İki cihânda sultânım Muhammed

2374. Yığıldum derd-ile 'aşkuña ey dost
İrişdür derde dermânım Muhammed

2375. Ne seni bilür idüm yâhûd 'aşkuñ
Baña bildirdi Sübhân'ım Muhammed

2376. Hıyâliñ gözüme nakış oldu çıkmaz
Cemâlüñdür ki seyrânım Muhammed

2377. N'olaydım irseydüm hizmetüñe
Geçersem anda devrânım Muhammed

2378. İderlerse senüñ-içün yaramı pek
Helâl olsun saña kanım Muhammed

2379. Cemâlüñdür eyâ server murâdım
İşitgil zâr ı giryânım Muhammed

2380. Çün babası yanına götürdiler
Çevresini aluban oturdılar

2381. Gördi oğlu hâlini ol bed gümân
Vardı öpdi gözlerinden tîz hemân

2382. Didi oğlu[m] n'ola hâliñ di baña
Kimden irdi neydi bu hâlet saña

2383. Ne işitdüñ ya ne gördüñ söyle tîz
Kim bunuñ takrîrin iyleñ baña tîz

2384. Didi oğlan ey baba nedür sözüñ
Nûrı gitmiş görmez olmuşdur gözüñ
2385. Yetdi yaşın 'aqlın eksilmiş senün
Ger nicedür dir-iseñ aşlın bunuñ
2386. Ne için yalancı dersin Aħmed
Ol nebiler serveri Muħammed
2387. Sakalın ağardı utanmaz mısın
Yetdi yaşuñ ..... sanmaz mısın
2388. Çünkü işiddi o mel'ün bu sözi
Hışma geldi kan-ıla toldı gözi
2389. Başdı oğlu yüzünü sürdi yere
Korkudaydı ya'nı ol yüzi kara
2390. Urdu döğdi bir iki .....eyledi
İl içinde oğlum mât eyledi
2391. Çevresinde halkı derilüp üşdiler
Tiz gelüben üstelerine düşdiler
2392. Dediler delü mi olduñ yâ kişi
Yâ ne gördüñ kim idersin bu işi
2393. Didi kim öldürürem bu oğ lanı
Pes ne gördi terk ider işbu dini
2394. DİNİNİ terk eylemiş utanmayup
Soñra hâli n'olacağın sanmayup

2395. Ne 'azâblar eyleyeyin cânına
Girdigi-çün ol Muhammed dînine
2396. O kişiler dediler kim ive tır
Biz de buña soralım aşlı nedir
2397. İlerü geldi birisi tîz anuñ
Didi yâ oğlan nedir aşlı bunuñ
2398. Yâ niçün terk itdün kadîmî dîniñi
Şö[y]le ezelden gördüğün âyîniñi
2399. Kamu 'âlem dîni bizden öğrenür
Buña giren gayrı dinde yigrenür
2400. Seni gördük mi dînüñden dönesin
Terk idüben yâ niçün uşanasın
2401. Yürü der 'akluñı dergil başıña
Toymayup uşanmaduñsa yaşıña
2402. Oğlan eydür bâtilı terk eyledim
Dîn-i hakkı kalbüme berk eyledüm
2403. Girdüm ol dîne dönüşüm yok-durur
Bildüm anı gayrı dinden hak-durur
2404. 'Aşıkamdur kendüye ve dînine
Girmişemdür sıdık-ıla îmân-ıla
2405. Siz dağı bâtıldasız veyâ dînüñüz
Hep kamu yaflış durur âyîniñüz

2406. Atası mel'ûn işitdi çün bunı
Didi görgil n'eyleyeyin ben seni

2407. Göstereyin dîni terk itmek saña
İşiden 'ibret tutup kalsun taña

2408. Berk yapışdı saçına başdı başın
Öldürür ya'nî bitüre ol işin

2409. Urdı döğdi yire sürdi yüzün
Kapıkara kan eyledi yüzün gözün

2410. İşidenler çevresine oğudılar
Gelibeni yanına dirnişdiler

2411. Didiler öldürmegil bunı iy yâr
Kıl taħammül bu işe ey ihtiyâr

2412. Oğlam soygıl yalıncağ idelüm
Arkasına bir zırh geydürelüm

2413. Koyalım bir tam içine tursun ol
Dîni terk itmek nicedür görsün ol

2414. Günde bir arpa çöregi virelüm
Neye irer bir iki gün görelüm

2415. Uydı ol mel'ûn sözine anlaruñ
Tutdı bir bir sözlerini bunlaruñ

2416. Koydılar bir tam içine çün bunı
Zecir iderdi her biri düni günü

2417. Aşına tuzı igen çok katdılar
Etmegini dağı eyle itdiler
2418. Anda üç günde bir kez virdiler
Hâli n'olur deyübeni tırdılar
2419. Virmediler bir içim şu içmege
Kaşd ider her biri kanın içmege
2420. Şol belâlar eylediler kim baña
Kalur idi her ki görürse taña
2421. Hiç esirger bulmadı ol bir kişi
Katı katı ağladı dökdi yaşı
2422. Dir saña yüz biñ şükür ey ferd ü Hâk
Senüñ 'avnüñ durur her işinde vifak
2423. Pâdişâhım ben bir ednâ kişiyem
Ki kendü işime gülem ışıyam
2424. Dağı düne degin küfür dalâlet
Beni der yah kılmışdı cihâlet
2425. Senüñ fazluñ irişdi ey Hudâvend
Ki oldum üş bir gün ferhunde ferzend
2426. Yakîn bildüm ki rahmet senden oldı
Baña 'avn u 'inâyet senden oldı
2427. Aña olmuş-ıdum râzî ey sultân
Ki çekeyim dîn yolında zecr ü zindân

2428. Görürsem miḥnet derd ü belâ ben
Olursam kahır elinden mübtelâ ben
2429. Baña râhat görünürdi kamu bu
Ḥabîbüñ görmeğedür arzum iy Hû
2430. Hemân kaşdum yüzini görmeğedür
Murâdım dînine cân virmeğedür
2431. Çün işiddi ata ana geldiler
Key bu güldi oğlanmı bildiler
2432. Didiler kim ağlamağıl y â oğul
İşbu yok sevdâyı terk eyle koğıl
2433. Sevdüğünden ötüri Muḥammed
Yoluña eyleyelim canlar fidâ
2434. Cânımızdan daḥı 'azîz ol bizim
Saña yavuz şanmazın dutğıl sözüm
2435. İl içinde ulu kılayın seni
Gir dînüme gel hacîl itme beni
2436. Didi oğlan 'âşkıyam ol dinüñ
Hem Muḥammed'üñ ve hem bir Tañrı'nıñ
2437. 'Aşkı anıñ göñlüm içre şol kadar
Berkenipdür bilmiş olğıl ey beder
2438. Biñ bunuñ gibi 'azablar idesin
Pâre pâre gövdemi tağıdasın

2439. Baña rahmet görünür cümle anuñ
Ne kadar ger zecir ide diseñ senüñ
2440. Ten nedür ol dîn için ey toğrı yâr
Gireyin evvel dîne pes câna kıyar
2441. Dönmezem girdüm o dîne hağ durur
Dîn Muhammed dînüdür mutlağ durur
2442. Bil aña döndermezem yüzümi
Key işitgil saña didüm sözümi
2443. Ger senün de var-ısa ‘akluñ eger
Ol müslimân it bu dîni ihtiyâr
2444. Atası gördi sözden çâre yok
Yazıda koyun güderler idi hemân
2445. Anlara işmarlayuban çün dedi
İşbu oğlan kim benüm oğlumdı
2446. Ben yazaram işbu oğlamı size
Virdüm anı döğün idüñ çok cezâ
2447. Râzıyam ben ne iderseñiz baña
Zire kim bu ‘âsî olmuşdur baña
2448. Ol çobanlar alıbamı gitdiler
Elin ayagın hemân bağladılar
2449. Gündüzün şu çekdürürler zecr-ile
Gice olsa habis ider bend-ile

2450. Geçdi bunuñ üstüne bir nice gün
Gitdi güci kuvveti zebûnuñ

2451. Bir gice ol derd-ile kıldı bir âh
Didiler n'olaydı iy pâdişâh

2452. Ol habib yüzini gösterseñ baña
Hâcetim budur benüm öñden şoña

2453. Ölmeden göster yüzini göreyim
Cânımı yolına kurbân vireyim

2454. Böyle deyüp yalvarırdı ol Hakk'a
Gör ne kılur aña ol Hayy ü beka

2455. Çünkü Habhâb nâliş itdi cân-ıla
Zeyn-idi kalbi evi îmân-ıla

2456. Ayağından ve elinden ne ki var
Hep çözüldi bendi külli i yâr

2457. 'Azli idüp girdi Medîne yolına
Zikr-i Hakk'ı virdi idinüp diline

2458. Ol gice erteye değin ol velî
Yüridi ol seksen üç fersah yolu

2459. Şubh olunca Medîne'ye irdi ol
'Akıl usın 'aşka Hakk'a virdi ol

2460. Bir şahâbe var-ıdı ki mu'teber
Adı 'Âmir 'âkıl idi key ulu er

2461. Gördi ‘Âmir anda bir oğlan durur
Nûr-ı îmân çehresinde berķ urur

2462. Vardı anuñ yanına key gussa
Âh ider gözleri katı yaş tolu

2463. ‘Âmir eydür yâ oğul ağlamağıl
Dertlüyin yüregimi tağlamağıl

2464. Ger eger ‘acukduñ ise di baña
Et ü etmek vireyim yigil saña

2465. Didi oğlan şorma benim hâlimi
Kimse bilmez sırrımı ahvâlimi

2466. Tınmağıl ķo baña gussa var durur
Ol baña ne aş u itmek yedürür

2467. Düşeliden baña sevdâ-yı yâra
Gitdi ‘aklum olmamışdur bî-ķarâr

2468. Dedi ‘Âmir söyle gussañ göreyin
Ger elümden gele dermân ideyin

2469. Didi oğlan sırrımı ben kimseye
Diyümezem ķorkaram ğaynı tuya

2470. Saklayayın tâ gücüm yetdüñ ķadar
Söyle derdüñ ne-y-ise etme hazer

2471. Çün Muhammed adını işitdi ol
Âh deyüben kendüzinden gitdi ol

2472. Yetdi andan 'aklı gidüp ol zamân
Ol Muhammed deyicegez ol zamân

2473. Bir zamândan başına 'aklı gelüp
Ağlayurak 'Âmir'e ta'zim kılup

2474. Didi yâ şeyh diñlegil sözümi sen
Ol Muhammed didigün gördün mi sen

2475. Niredür şimdi anı di baña
Eydivirem guşşam iy cân saña

2476. 'Âmir eydür görmüşümdür ben anı
Gel aña dek eyledyin ben seni

2477. Düşdi anuñ önüne aldı gider
Vir salâvat Mustafâ'ya sen n'ider

2478. Çün yakın irişdi bunlar servere
Kodı Habhâb yüzini ol dem yere

2479. Dir ne yüzle varayın Muhammed'e
Ne kılam ya n'eyleyem ol Ahmed'e

2480. Böyle deyü âh idüp ağlar-ıdı
'Aşk odına cigerin tağlar-ıdı

2481. Şundi 'Âmir götürüp yerden anı
Öpdi iki gözlerinden oğlam

2482. Didi oğul yaşñ az 'akluñ ulu
Tâ üş için pes hidâyet toptolu

2483. Ne sa'âdetlü 'ayâlsin câna sen
Üş irişdüñ geldiñ ol sultâna
2484. Bu tarafından Cebrâ'îl indi yere
Hak selâmın irgürüp peygambere
2485. Didi işit bunı ki ey dîn ulusu
Üş seniñ 'âşıklarũdan birisi
2486. Adı Habhâb gelür ol şimdi saña
İmdi turma karşı vargıl sen aña
2487. Didi Rabb'ũñ severin Habhâb ben
Sevdügi-çün ol seni seveni sen
2488. Hem seniñ ümmetiñ içre bil iy cân
İşbu mertebelü yokdur key inan
2489. Didi kim mürsellerüm içinde bu
Eyyûb'e beñzer de bu zikir itdi Hû
2490. Hem rızâ virür soñra dîn derdini
Koklaya anda cennet virdini
2491. Böyle deyü Cebrâ'îl itdi 'urûc
Aldı server ashâbı itdi hurûc
2492. Karşı vardı aldı ashâbın bile
Öpdi iki gözlerinden lutf-ıla
2493. Ol aradan alubanı dutdılar
Gelüben mescide öñinde kondılar

2494. Didi Habhâb yâ Şefî' al-müznibîn
Hak nebîsin evvelîn ü âhirîn
2495. Dînüñe girdüm cemâliñ görmeden
Üş erişdim hizmetüñe irmeden
2496. Çü bildüm Tañrı birdür hem resûli
Kerem kıl gel kabûl it ben zelîli
2497. Böyle deyüp zâr u zâr ağladı
Serverüñ yakdı cigerin tağladı
2498. Didi Habhâb'a işit olma melûl
Dîn yolında ger muşîbet çekse ol
2499. Vâcib olur cennete girmek aña
Üşde ol hâl vâki' olmuşdur saña
2500. Ger muşîbet irişe bir kişiye
Gerek erkek ola gerek dişiye
2501. Şabır ile Allah için ol tınmaya
Hiç şikâyet eyle[me]yüp incinmeye
2502. Hak anuñla diñlegil ne işleye
Hep cemi' cürmüni vaşfin kıla
2503. İmdi sen de her belâya şabır idin
Bulayın dirseñ eger îmân tadın
2504. Zîre kim hep cümlesi Hak'dan gelür
Kul olan Hak hükmine mahkûm olur

2505. Ne gelürse şükür ider incinmez ol
Kamu yerde nâsıruñ Cebbâr ola
2506. Kamu yerde dest-gîriñ ola Hak
Zikrin ile 'aşkına cânuñı yak
2507. Ey Mürîdî öğüdün kendüñe vir
'Akl u ussuñ yûri var başña der
2508. Söyledüğün söz ile eyle 'amel
Bu fenâda itmegil tûl u emel
2509. Kendüñe di söyledüğün sözi sen
Hükmini tut kurtulasın sağ esen
2510. Nefsüñe düşmân olur gör cehd idüp
Dut hilâfin dâ'imâ kahrın yudup
2511. Ger dedüğün dutar iseñ sen i yâr
Rûz u maşşer olusarsın ihtiyâr
2512. Dut sözüñi nefsuñe uymayıgör
Fahır idinme kendüzüñi eyle hor
2513. Kıl tazarru' turma yalvar sen Hakk'a
Tâ saña rahmet nazar-ıla baka
2514. Her seher tut nâliş ile ağlayu
Şuçlarum çok beni 'afv eyle deyü
2515. Hod bilürsin cürmîñi sen bî-'aded
Andan artuk kimseden umma meded

2516. Kıl meded 'âşîlere 'afvüñ 'atâ
Dilemezsın isteyen mahrûm gide

2517. Hod rahmetden bizi kılma ırak
Vir habîbüñ konşulugında turak

2518. İster iseñ iresin dîvânına
Vir şalavât Muşafâ'nuñ cânına

2519. Gel ey dert ehlinüñ derdine dermân
Yaratmış halka rahmet seni Sübhân

2520. Sözüñ mürdelerüñ cismine cândur
Özüñ 'âlemlere rahmet-nişandır

2521. Senüñ çün kıldı yiri gögi Sübhân
Cemâlünde cemâlin kıldı izhâr

2522. Yüziñ mir'at itdi kendüye Hak
Anuñ-içün eyledüñ ayı iki şak

2523. Sözüñden dile geldi tağ-ıla taş
Sözüñden kırı ağaç oldu yaş

2524. Zehî tâc u sa'âdet ana iy cân
Sözüñi söyle üns duta her âh

2525. İlâhî sen naşîb eyle bize sen
Sözünü söylemesin eyle âsân

2526. Deyeyin ben ne dediyse sözünü
Ki oldur zübde-i 'ilm-i me'ânî

2527. Meger bir gün dedi ki mefhar-in-nâs

Ne direm diñlegil yâ bin ‘Abbâs

2528. Dedi kim cümle hâlde sen ilâh'ı

Aña turğıl dâ'im ol pâdişâhı

2529. Ki kurtara cümlesini belâdan

Cihânda eylemeye mübtelâdan

2530. Cihânda her nice kim maqsû[d]juñ var

Ki Rabb'üñden dilegil anı iy yâr

2531. Zire ol virmeyince gayrı virmez

Ne deflü cehd iderseñ ele girmez

2532. Eger yardım diler-iseñ şakıñıl

Sakın gayrıdan umma gel şakıñıl

2533. Şıgınanlar aña hiç alu kalmaz

İrişür maqsûdına mahrûm olmaz

2534. Muḥaṣṣal kimseden hiç umma dermân

Saña seni eger gerekse iy cân

2535. Hemân Allah eyle i'tikâdın

Bulasın her ne-y-ise her murâdın

2536. Ne ḥâcet kim dilersin dile andan

Dileme aslâ andan gaynsından

2537. Pes andan gayrıdan umma nicâtı

Bulayın der-iseñ ger tayyibâtı

2538. İşit buña münâsib bir hikâyet
Ki râvîler nice kıldı rivâyet
2539. Hâk te'âlâ pes Mûsâ peygambere
Gönderüp Cebrâ'îl bir gün yere
2540. Didi kim Fir'avn'ı varsun yine
Da'vet itsün bir dahı anı dine
2541. Çün Mûsâ'ya Cebrâ'îl didi hemân
Turmadan eglenmeden gitdi iy cân
2542. Tez gelüp Fir'avn'a Mûsâ söyledi
Niyyet-ile dîne da'vât eyledi
2543. Didi Fir'avn ne derin yâ Mûsâ bil
Nice nice söyledüñ her ay u yıl
2544. Kani 'akluñ kanda gitdi di baña
Cümle 'âlem bir yaña sen bir yaña
2545. N'eyleyem derseñ baña ey 'akıl yok
Yürü var git söylemegil bunda çok
2546. Dîn-i Hâk benim durur sensin yalan
Kurtulur otdan beni Tañrı bilen
2547. Sen de kulsun ol saña Mevlâ durur
Tañrı oldur kamudan a'lâ durur
2548. Mûsâ eydür öyle dime gel ey şâh
Yirde gökde birdür incak pâdişâh

2549. Gel imdi dut sözümü suçıñı bil
Kulısın 'âşî olma kullığıñ kıl
2550. Dedi Fir'avn ey Mûsâ beni diñle
Kulağıñ baña tut sözümü aña
2551. Sen idersin benim dñüm haqdur
Ki birdür Tañrı andan gayn yokdur
2552. Ben eydürem benim dñümü evlâ
Görürsin niceyin kamudan a'lâ
2553. Gel imdi bir iş idelüm senüñle
İkimüz de turalum işbu tañla
2554. Senüñle varalum Nîl ırmağına
Sen eyit sâkin olup turmağına
2555. Ben emr-idem olsun ve aksun
Bayağı 'âdetinden taşra çıksun
2556. Eger senüñ du'âñ olursa maqbûl
O vaktin ben bulayın kendümi kul
2557. Eger benim du'âm olursa maqbûl
Şu akup çağlayup taşra gelürse
2558. Gire misin benüm dinüme derhâl
Mutî' olup benüm sözüme her hâl
2559. Bu kavle Mûsâ dahı râzî oldı
Turup her bir birisi andan tağıldı

2560. Gelüp Fir'avn hemîn evine girdi
Yüzini ağlayuban yire urdı

2561. Şakalı dahı hem uzındı bil
Müzeyyen dürr ü cevher birle her kıl

2562. Şakalın bağladı kazuga iy c ân
Revân zârî kılup eyledi efgân

2563. Didi kim ey yerüñ gögüñ İlah'ı
Ki sensin pâdişâhlar pâdişâhı

2564. Bilürem birsin ey Mevlâ seni ben
Ve illâ lutfu çok bir pâdişâh sen

2565. Ne kim senden diledüm baña virdüñ
Bu vakte dek beni sen yahşı gördüñ

2566. Hacîl kılma beni bu kez de ey Hâk
Terahhum kıl gözüm yaşlarına bak

2567. Dilerem işbu şu yukaru aksun
Te'accüb kılup aña Mûsâ baksun

2568. Benüm bu hâcetim redd itme sen
Egerçi 'âsi mücrim bir kulum ben

2569. Bunu böyle deyüp eylerdi efg ân
Yanardı derd-ile gözleri giryân

2570. Revân Cebrâ'il âdem şüretine
Gürüben geldi Fir'avn'ın katına

2571. Dedi diñle şâh-ı a'zam hâlüm
Sözüm dutmaz ki var bir 'âşî kulum

2572. Benüm bir ni'metim sözümi tutmaz
Gelüp bir dem benüm hizmetüm itmez

2573. N'ideyin ol kula ey pâdişâhım
Elinden çıkdı üş göklere âhım

2574. Dedi Fir'avn aña var yüri imdi
Ne anuñ kaygusıdur baña şimdi

2575. Dedi Cebrâ'îl itme te'hîr iy cân
Elinden 'âcizem kıl baña dermân

2576. Dedi Fir'avn yüri var şuya gark it
Benim guşşam baña yeter yüri git

2577. Dedi Cebrâ'îl ey şâh korkaram ben
Kerem kıl dest-i hattuñ dir baña sen

2578. Dedi Fir'avn aña divit kalem yok
Yüri gark it şuya sen söyleme çok

2579. Revân divit kalem çıkardı Cebrâ'îl
Dedi ey şah-ı 'âlem gel kerem kıl

2580. Yazdı Fir'avn tîz bitiniñ içine
Dedi bir kul ger eger Mevlâ'sından

2581. Yise rızkın hizmetini kılmasa
Ol buyursa kulı râzî olmasa

2582. Yise rızkın dutmasa emrin iy cân
Suya ğark itmek gerek anı hemân

2583. Yazıvirdi Cebrâ'îl'îñ eline
Aldı Cebrâ'îl gitdi yolına

2584. Urdı yüzün yine Fir'avn toprağa
Bağlayuban pek şaka[ın] kazığa

2585. Şubuh olunca yetmedi ol kıldı âh
İllâ dâ'im dir-idi ey pâdişâh

2586. Revâ kıl hâcetim ben 'âşinüñ sen
Melûl mahzûn olup kalmayayın ben

2587. Dilerem bunda makbûl idesin
Cehennemde dilersen idesin

2588. Bunu böyle deyüp râzî kıldı
Ki ağlar derd-ile ğâh yakıldırı

2589. Mûsâ peygamber gel gör ki n'itdi
Ki şubha dek kımıldamadı yatdı

2590. İnandı ol sözünüñ geçesine
Zirâ kim geçmişdi nicesine

2591. Zire peygamber eydi ol mu'azzam
Anuñ çüñ tınmayuban yatdı epsem

2592. Çün sabâh oldu ikisi hoş bunuñ
Vardılar yanına Nîl ırmağınuñ

2593. Du‘â kıldı Mûsâ ol demde iy cân
Kim akma tır deyü yürüdi fermân

2594. Dedi Fir‘avn gerü yuğa[ru] ağıl
Hazer kıl bu benim hışmuma bağıl

2595. Çün ikisi bu du‘âyı kıldılar
Epsem olup girü fâriğ oldılar

2596. Hikmetini Hâlık'ın görse iy cân
Su yukaru tersine oldu revân

2597. Revân şâh oldu Fir‘avn gördi anı
Ferah şâz-ıla toldı gönlü cânı

2598. Melûl oldu Mûsâ peygamber anda
Mecâli gitdi kalmadı bedende

2599. Zîre ol kendüye inanmış-ıdı
Sözü makbul olasın şanmış-ıdı

2600. İnanma kendüye yalvar Hudâ'ya
Göñülden cân-ıla ol cân-fezâyâ

2601. Sever ağlayam yalvaranı ol
İder her hâcetini küllü makbûl

2602. Tekebbür olanı düşmân idiser
Kamu işlerine pişmân idiser

2603. Göre Fir‘avn mel‘ûnuñ işine
İñiledi koyup toprak başına

2604. Yüzin yire sürüben kıldı eġ ân
Geceden şubuh olunca zâr u giryân
2605. Mûsâ çün tınmayup evinde yatdı
Ümîzi sözünü geçmege dutdı
2606. İgen hoş geldi Allah ol iş
Anuñ-içün Mûsâ yidi ġâm deşviş
2607. Melûl olubanı teşvîşe taldı
Turup Fir'avn anuñ üstüne geldi
2608. Dir ey Mûsâ ne dersin bu işe sen
Benümle varmazsın hod başa sen
2609. Gel imdi tut sözimi gir dînüme
Hâss-el-hâss idem alup yanıma
2610. Eger tutmaz-ısañ sözüm benüm sen
Bir iş idem turup tañla saña ben
2611. Kamu a'zâlaruñ bir bir keseyin
Başuñı getürüp burca aşayın
2612. Mûsâ bu sözleri çün kim işiddi
Yüzin evine dutup döndi gitdi
2613. Varuban kavmini cem' eyledi tîz
Yaraġ eyleñ deyüben söyledi tîz
2614. Yüri turmañ yaraġ eyleñ geçelüm
Seherden deñizi öte geçelüm

2615. Yarağ itdi kamu kavm i kabîle
Geçüben gitdiler Mûsa'yla bile
2616. Giderek yolları irdi defîze
Dediler gemü gerek bunda bize
2617. Nic'edelüm ben ey peygamber -i Hâk
Gemiden gayndan buña mede[d] yok
2618. Bunuñ gitdüğini Fir'avn dedidi
Cermisin cem' idüp ardına uydı
2619. Sürerek ertelerinden yetdiler hoş
Görüp kıldı buları her biri hoş
2620. Gelüp Mûsâ'ya kavmi söylediler
Meded dile bize Hâk'dan dediler
2621. İrişdi leşker-i küffâr igen çok
Karıncanuñ hisâbı var anuñ yok
2622. Mûsâ anı görüben vecde geldi
Tazarru' itdi Hâk'a secde kıldı
2623. Didi kim ey Kerim Hayy ü Mennân
Kamu sultânlaruñ sultânı Sübhân
2624. Bizi kurtar bu tarlıkdan Hudâ-yâ
Revâ görmegi cevr-ile cezâyâ
2625. Ne kim irişe kula kamu dinden
Ki dermân yok ki senden gayrısından

2626. Dilerem sözüme dimegil yok
Yoluñda kütâhım eksigim çok
2627. Hıtâb irişdi Hâkk'dan ol dem
Dedi ey Mûsâ çekme âh-ıla gam
2628. 'Aşâñı ur deñize kudretim gör
Kelîm'ümsin seni kılmayayın hor
2629. Hemân urdı 'aşâyı deñize ol
Deñiz yarılıbamı oldu yol yol
2630. On iki yol olup deñiz yarıldı
Esirgeyüp Mûsâ'ya yol yol verildi
2631. Dedi Mûsâ geçüñ üş virdi Hâk yol
Rahmetdür rahmet issi hikmeti bol
2632. Dediler kanı balçıkdur yolumuz
Nicesi geçevüz n'ola halümüz
2633. Du'â kıldı Mûsâ ol demde derhâl
Güneş toğdı kurıdı fi-l-hâl
2634. Girdiler pes cümle deñiz içine
Giderken korkı düşdi birkaçına
2635. Dediler görmezüz birbirimiz
'Aceb oldu 'aceb işbu sırrumuz
2636. Revân Hâk derhâl açdı birden
Giden kamusı gördi ki yerden

2637. Sevinüp deñizi çün geçdi bunlar
Hudâ'ya hamd idüp turdılar anlar

2638. Gelüp Fir'avn dahı deñize irdi
Atını çeküben ol yere tırdı

2639. Çağırup kavmine dedi gelüñ tız
Bu benim heybetümi bir görüñ tız

2640. Nice görüñ ayrılıpdur şu benden
Nice yol yol olupdur korkusından

2641. Revân leşkerine emir itdi derhâl
Girüñ deyübeni buyurdı fi-l-hâl

2642. Velâkin kendüzi girmedi tırdı
Revân ol dem hemân Cebrâ'îl indi

2643. Gözükdı ki hem adam şûretinde
Gelüben tırdı Fir'avn'ıñ katında

2644. Binüben .....
Hudâ'nıñ hikmeti var idi bunda

2645. Zîre kâfir kamu aygır binerdi
İçinde bir kişi yokdı inerdi

2646. Hemân Fir'avn'ıñ atı gördi yundı
Süheyl idübeni ol demde bindi

2647. Yürüyüp Cebrâ'îl deñize girdi
Bakup Fir'avn anuñ başını taratdı

2648. Çeke görüp yeñemedi atını
Gel imdi gör İlah'ın kudretini
2649. Sigirdirek hemân ardınca girdi
Tutan leşker kamusı anı gördi
2650. Olar da ardına düşdi ne kim var
Taşıra kalmadı bir kişi ey yâr
2651. Kamusı girdiler bütün deñize
Hikâyet n'oldı idem diñle[yin] size
2652. İşit Cebbâr-ı 'âlem gör ne kıldı
Ki yer yer başlayup deñiz yıkıldı
2653. Girüben anı Fir'avn kıldı efgân
Dir ey Mûsâ meded kıl baña dermân
2654. Müslimân olayın dîniñe girüp
Geçeyin kamunuñ terkini urup
2655. Bunu söyler iken Cebrâ'îl irdi
Yazılmış bir varak eline virdi
2656. Alup okudu Fir'avn anı bildi
Elin eline urdu âh kıldı
2657. Zîre kim kendüzi virmişdi anı
Ve hem yazmışdı içinde bunu
2658. Eger bir kul efendisine 'âşî
Olursa n'olısar anuñ cezâsı

2659. Şuya ğark eylemek gerekdür anı
Cihânda yunum ola tâ ad u nâmı
2660. Bumı görüp didi estağfirullah
Ki yirde gökde ancak birdür Allah
2661. Meded yâ Mûsâ kurtarğıl halâş it
Beni kul eyle geydügim iblâs it
2662. Deñizden Cebrâ'îl tîz balçık aldı
Revân Fir'avn'uhn ol ağızına çaldı
2663. Dahı söyletmedi ayrukda hergiz
Kavişdi kapladı üstünü deñiz
2664. Kamu ğark oldu külli her ne kim var
Buñlı leşkeri Fir'avn'uhn ey yâr
2665. Meded Mûsâ deyü eyledi efgân
İrişmedi anuñ derdine dermân
2666. Hitâb itdi aña ol demde Allah
Yâ Mûsâ n'iderin olğıl aña âh
2667. Nice nice saña Fir'avn u mel'ûn
Meded kurtar deyü ağlar o mecnûn
2668. Eger bir kez baña yalvarsaydı ol
Necât bulaydı işbu şudan ol
2669. Saña yalvardı ol bulmadı çâre
Cihânda gitdi ol yüzi kara

2670. Eger bir kez deseydi derd-ile âh
Beni kurtar bu sudan sen yâ Allah
2671. Halâş bulaydı yine o mel'ûn
Egerçi baña düşmendür o makbûl
2672. Baña yalvaran olmaz aşlâ mahrûm
'Înâyet irişüben ola merhûm
2673. Gel imdi sen dahı yalvar İlâh[a]
Gönülden cidd-ile ol pâdişâha
2674. Kes andan gayrıdan aşlâ ümîdüñ
Ki 'indellah münevver ola yüzüñ
2675. İlâhî bize de fazluñ rev â kıl
Ki tabîbsin ki derdüme devâ kıl
2676. Halâş it şiddeti nefsdan kerimen
Nicât vir mekr-i şeytândan rahîmen
2677. Yüzüm karasına bakma benüm Hâk
Cehennem odlarından eyle i'tâk
2678. Bu biz 'âşîlerüñ bakma suçına
Hidâyetler bırak gönül içine
2679. Ki geldük bir bölük 'âşîlerüz biz
Huzâ-yâ rahmetüñe eylegil tuş
2680. İlâhî bu Mürîdî müznibiñ sen
Su'âl itme ki dîninden aña sen

2681. Kıyâsı yokdur hiç ‘adde gelmez
Velâkin rahmetüfiden nevmîz olmaz

2682. ‘Atâlar ister ol suçına bakmaz
Bilür yalvaramı odlara yakmaz

2683. Esirge rahmet kıl aña ey şâh
Dimesün rûz u mahşer âh-ıla vâh

2684. Yâ İlâhî yâ İlâhî yâ İlâhî
Du[‘â]muz müstecâb eyle İlâhî

2685. Gel ey şıdk ehlinüñ kalbinde ikrâr
Gel ey derd ehlinüñ dilinde tekrâr

2686. Dilinde ‘âşıkun sensin müdâm sen
Güzide kıldı halkdan seni iy cân

2687. Anuñ-çün sen Şefi‘al-müznibînsin
Anuñ-çün dertlülerüñ dermânısın

2688. Sözüñ her biri bir dürr ü meknûn
Tutanlar buldı ecrin gayr-ı memnûn

2689. İlâhî dilerüz senden ey Mevlâ
Katuñda menzirimüz eyle Mevlâ

2690. Habîbüñe karîb it ümmet eyle
İşimüz hayr şâ‘at sünnet eyle

2691. Anuñ sözleriñ ilkâ it dilüme
Anuñ fi‘lin ve kavlin vir dilüme

2692. Anuñ hubbun bırak göñlüme yansun
Ki medhin söylesün mecnûna dönsün

2693. Ki kılsun vaşfını ‘âlemde büşrâ
İşit şunlar kamu şugrâ ve kübrâ

2694. Hemân yanmak yaraşur aña yanmak
Bu kanda epsem olup aña tınmak

2695. Zîrâ gör ol senüñ-çün ne ağlar
Acukdukça taş karnına bağlar

2696. Geceler zâr ider tâ şubuh olunca
Dilinden düşmedi ümmet olunca

2697. Bu didi yâ Rab sellim ümmeti
Baña ümmetsiz gerekmez cenneti

2698. Pes livâsı sâyesinde taht ura
‘Iyş u nûş idüp müdâmî otura

2699. Diñle idem rûz u mahşerden saña
Gözüñi göñlüñi tut benden yaña

2700. Nice gündür şiddetin amñ işid
Gâfil olma var aña göre iş it

2701. Hâk te‘âlâ bu olanları kamu
Hâk ide ol kelâmını iy ‘amu

2702. İşbu halk anda şu deñlü cem‘ ola
Biñ ayak bir ayak üstüne gele

2703. Çün bakuban göreler bu günleri
Ağlaşuban ideler efgânları
2704. Diñle ol gün olmayanı Aḥmedî
Sâyesinde hoş geçe Muḥammedî
2705. Çevresinde kürsiler vaz' ideler
Biñ melekler getürüben koyalar
2706. Ol nebîler serveri nûr-ı Hudâ
Ya'nî kimdür ol Muḥammed Muştafâ
2707. Çıka ol yâkut menber üstüne
Eyleye bî-ḥadd senâlar dostuna
2708. Kürsiler üzre kamu peygamberin
Oturalar cümlesi hep ol zamân
2709. Bunların ardında bu halk şaf duta
Şöyle şaf şaf turalar vakti kata
2710. Daḥı ardınca melekler şaf kıla
Bî-hisâbdur şafları gelmez dile
2711. Şöyle sukût olalar ol demde hiç
Söylemeye ol makâmda kimse hiç
2712. Pes münâ[dî] ola ol gün Cebrâ'îl
Bilesince Mîkâ'îl İsrâfil
2713. Çağırıp dir bunlar hâzır oluñ
Kim bu gün mahşer günidür key biliñ

2714. Ol habîb ü Zü'l-celâl pür kerem
Ol Muhammed ya'nî şâh-ı muhterem
2715. Çıkuban ol kürsiye va'z eyleye
Dört kitâbun müşkilin hal eyleye
2716. Bu gün oldur kimseye yok i'tibâr
Pâdişâhım cümlesin kendü sorar
2717. Va'desi hakdur anuñ hakkı bilin
Bu gün oldur sevgüli ümmet olan
2718. Çağırup dir ey benim ümmetlerim
Gelünüz hoşça dutan sünnetlerim
2719. Cem' ide ümmetini hep bir yere
Bunları ya'nî 'azabdan kurtara
2720. Ağlaya başın açup ol meh-likâ
Yalvarup nâliş ide ol dem Hakk'a
2721. Deye yâ Rab ümmetim 'âsîlerin
Lutf idüp bağışlasun ben dilerin
2722. Bunlarıñ günâhları key çok durur
İllâ ey Hak rahmetüñ artuk durur
2723. Benden artuk bilmesün bir kimse hiç
Bunların sırrını Mevlâ ir ü geç
2724. Cânımı Hak'dan eriser bir nidâ
Rıfk-ıla dahilekle Muhammed'e

2725. Deye kim bil yâ habîbim bunlaruñ
Birisinüñ bir günâhıñ anlaruñ
2726. Saña ma'lûm eyler-istem imdi ben
Vazgeleydi ümmetîñden cümle sen
2727. Görmez misün 'Âyişe anda sen
Aña baña bühtan eyleyicek ey hasen
2728. İşidicek sen anı red eyledüñ
Kim baña hayır gerekmezdür dirdüñ
2729. Aña hoz bühtân idi ol söz iy cân
Âşikâre eyleyüp itdüñ 'ayân
2730. İmdi settârlık benimdür anı bil
Suçlarını göreyin her ay u yıl
2731. Nicesi tutmaz benüm emrüm şır
Niceleri nice dürlü .....
2732. Hiç şikâyet itmezin kimseye ben
Mutma'in tut kalbünü incitme sen
2733. Bir hisâb idem bulara hiç
Tutmayasın anı senden ir ü geç
2734. Ol saña ümmet olan kuldur baña
Yâ Muhammed gönlünü hoş tut baña
2735. Bes Muhammed bu söze râzî ola
Göñli gözi açılup ol dem güle

2736. Hâk te'âlâ emir ide meleklerle
Getürüñ cehennemi siz bu yere
2737. Korkuban cehennem ditredi
İñleyüp ol dem döne bu serçeye
2738. Hâk deye kim yâ cehennem gel baña
Ger 'azâb itmek dilerem ben saña
2739. İllâ senüñle 'azâb idem şuña
Ni'metim yir münkir oldılar baña
2740. Pes muti' ola ol dem yürüye
Heybetinden tağ u taşlar eriye
2741. Diye destûr vir İlähî baña sen
Heybetümi gösterem bu halka ben
2742. Ol saña münkir olup emrüñ şıyan
Emr ü ma'rûf dutmayup nefse uyan
2743. Kâfiri müşrikleri her ne ki var
Heybet idem ağlaşalar zâr u zâr
2744. Emir ide aña Hâk destûr vire
Hâl nitesi olusardur iy yara
2745. Diye kim kanı benim ehlüm kanı
Kim yalandur yok der-idi ol beni
2746. Kanı tutmayan Hudâ'nıñ emrünü
Ne kavmüdür göreyim anlar kanı

2747. Şöyle k̇orku ḋüşe mahşer ehline
Mü' mine degildür ol şer ehline
2748. Heybetinden ol günüñ peygamberân
Dizleri üstüne ḋüşe ol zamân
2749. Ol gün içre her kişi nefsum deye
Oğl u kızı küllisin elden koya
2750. Diye resül varsa katıfda benim hürmetüm
Luft idüp 'afv it günâh-kâr ümmetüm
2751. Nitekim va'de kılupdur sen baña
Üş ümizim bağlamışam ben saña
2752. Şol kadar 'afv eyleyem didiñdi sen
Ol kadar râzî olam hem aña ben
2753. İmdi va'deñ yerine getür ey Hâk
Ey Hudâ-yâ gözlerim yaşına bak
2754. K̇orku yok saña bu gün hem ümmete
Tur şefi' ol koy buları cennete
2755. Çün Muhammed gele mahşer yerine
Kim şefâ'at eyle her birine
2756. Ne göre ol dem nebîler serveri
Mahşerüñ şâhı cihâmñ rehberi
2757. Göre kim kalmış kapı tamunuñ
Hep açılmış halka ağzı kamunuñ

2758. Ehl-i cahîm üstüne odlar saça
Ehl-i mevķif bulmaz bir yer kaça

2759. Rûz u mahşer ol kadar feryâd ola
Getiremez vaşfını kimse dile

2760. Bakuban bunlar göreler serveri
Yâ Muhammed deyü ideler ğır î[v]

2761. Gel şefî' ol bize ey kân-ı kerem
Bizi kurtar sen ey şâh-ı muhterem

2762. Baş açup yalın ayak ol yüriye
Ol mübârek yüzini yire süre

2763. Geymeye hulle burâğa binmeye
Ağlayuban yalvara hiç dñmeye

2764. Ey za'îf ümmet gelüñüz yanıma
Sizüñ-çün pes ben kıyarın cânıma

2765. Deyeler yâ sever-i âhir zamân
Sen şefî' ol kıl şefâ'at bu zamân

2766. Deye yâ Rab ümmetim 'afv it benim
Bunlaruñ çün saña budur sözüm

2767. Yâ İlâhî ümmetim 'âlimlerin
Ger tamuda yakar-ısañ dillerin

2768. Bunlaruñ çün tamuya gireyim
Ne ki cevruñ var-ısa ben göreyim

2769. Tâ' atümi bunlara vireyim kamu
Ben yanayım kurtula bunlar kamu

2770. Dilemezem havz-ı kevşer cenneti
İllâ yâ Rab ümmetî vâ ümmetî

2771. 'Arş-ı a'zam çün bu sözi dinleye
Öz göynüñ ditre[ye] hem inleye

2772. Ağlaşa cümle melekler ne ki var
Tola mahşer yeri ol gün âh u zâr

2773. Böyle deyüp dökme gözler yaşını
Secdeden kaldırmadan ol başını

2774. Cânib-i Hâk'dan aña gele hitâb
Yâ Muhammed dökme yaşın ağla tap

2775. Tur şefî' ol yâ Muhammed ümmete
Kimi dilerseñ al git cennete

2776. Gör Muhammed nicesi sultânıdır
Nice şefkat issi ol hândur

2777. İmdi oldur kırtaran oddan seni
Vir şalâvât cân-ıla şâz it anı

2778. Çün bu sözi işide şâh-ı cihân
Gide gamı ola ol dem şâzumân

2779. Kaldurup mahşer yerinde göçüre
Rehber oluban sırâtı geçüre

2780. Cennet içre gireler bunlar hemân
Gussa gam gide olalar şâzumân

2781. Varalar her biri yerlü yerine
Bulışalar sevgüli dil-dârına

2782. Destûr ola hûrîler karşı gele
Şarmaşalar baş başa vü kol kola

2783. Ura yüzün yüzine ide iy yâr
Kanda idiñ geçdi hâdden intizâr

2784. Hûrinüñ adı alında mü'miniñ
Yazılıpdur nûr-ıla her birinüñ

2785. Bakamaz yüzine gözler kamaşur
Tâc nûrıdır kendü nûrdur hulle nûr

2786. Deye ey alnı kamer vech-i hasen
Ya'nî kime beñzedürsüñ söyle sen

2787. Kim baña böyle yakınlık eyledüñ
Cânımı kıldıñ mu'attar topladüñ

2788. Ol hûrî kıla tebessüm eyide
Hep senüñdür kıl nazar bu mâ'ide

2789. Gülücegez yañağından gül bite
Geçe anuñ kokusu 'arşdan öte

2790. Didi ey mü'min ne hâldür bu saña
Biñ benim gibi dahı kuldur saña

2791. Sâ'ir milke beñizedir misin bunı
Kim te'accüb eyleyüp kalduñ seni

2792. Ben helâlüñem senüñ ey pâdişâh
Hamdulullah rûzî kıldı ol İlâh

2793. Alalar ol mü'mini biñ nâz-ıla
Eleteler kaçırına biñ i'zâz-ıla

2794. Gel ey cân ister iseñ vaşl-ı yârı
Zelîl ol çek cefâ ko i'tibârı

2795. Müdâm ol zıkr-ile ol bi-niyâz
Gece dergâhına nâz niyâz

2796. Diliñ tut söyleme gaybet sözi
Gözünden sakla nâ-mahrem yerüni

2797. İñitme lehv-i nüfûs ırağ ol
İgen dürişme dünyâ mâlıyla bol

2798. Gözetme kimsenüñ 'aybın zinhâr
Seni saña gerekse bilgil iy cân

2799. Pes eyle olcâk sen hâliñi bil
Koğıl ne işlerse işlesün il

2800. Böyle didi ol habîb ü Zü'l-celâl
Dutan anuñ sünnetin görmez melâl

2801. İrişür ol dü-cihânda 'izzete
Şâz oluban gireserdür cennete

2802. Kimi varup cennete girmek diler
Ol dilinde tevbe-'i tekrâr kılar

2803. Tevbe kılar cürm-içün ağlar ol
Nâ[r-i] 'aşka cigerini tağlar ol

2804. Tevbe teryâkidür günâhuñ zehrine
Tevbelü kul uğramaz Hâk kahrına

2805. Cân-ıla tevbe iderse kul iy yâr
'Âfv ider hep suçlarını Kirdigâr

2806. İylemiş gibi olur ol işi ol
Zî-'atâdur zî-keremdür bize ol

2807. Kim Fazl İbn-i 'Ayaz dirler idi
Bir kişidür adı meşhûr er-idi

2808. Kim merâm kişi idi ednâ iy cân
Hem şecâ'atde bahâdur pehlevân

2809. Var-ıdı bunuñ nice yoldaşları
Baş kesüp kan dökmek idi işleri

2810. Şöyle meşhûr olmuşdı ol ile
Yalıñuz gitmez idi kimse yola

2811. Kudreti hâkdur meger kim nâ-gihân
Uğradı işbu yola bir kârübân

2812. Bildiler bunlar da imdi n'idelüm
Kim Fazıl yol üzre nice gidelüm

2813. Biri eydür gelüñ üç bölük bölük
Kur'ân okuñ kamu cengi terk kılüñ
2814. Cenk idersevüz kırarlar hep yeri
Bes bilürsüz kırdı ol niceñüzi
2815. Tez hemân üç bölük oldılar bular
Pes sığınup Hâk yolına girdiler
2816. O yerde ol Fazıl gör sen işit
Bir kulınuñ dizine koyup başın
2817. Añsuzun ol kârübânı geldi iy cân
Tiz bular belifleyüp durdı hemân
2818. Bildiler kim kârübândur bu gelen
Bu arada bunlaruñla tuş olan
2819. Tığ-ı bürrân aldılar illerine
Segirdüp indiler yollarına
2820. Didiler kim yâ kavm gitmeñ turuñ
İşbu cümle mâlıñuz bize virüñ
2821. Câmıñuz aluñ selâmet varıñuz
Yohsa kılıçdan geçersiz varıñuz
2822. Bir bölük kavm ileri geldi hemân
Okudı bu âyeti birisi revân
2823. Ma'nisi budur bunuñ diñle iy cân
Kim ırak olmaz-ısañ şol kişiden

2824. Pes olar îmân getürmüş olalar
Tañm bir resûl haq bileler
2825. Hem dahı gönülleri karkar ola
Gice gündüz dâ'im Allah zıkr-ile
2826. Çün Fazıl diñledi anda bu sözi
Âh idüben ditredi düşdi özi
2827. Didiler kim n'oldı saña ey ulu
Añsuzın 'akluñ gidüp olduñ delü
2828. Didi kim bir zahım irişdi cânıma
Cânımadur illâ gönü]l katuma
2829. Haq te'âlâ zahımdur iren saña
Tağılıñ her biriñüz her bir yaña
2830. Varmañuz koñ kâru[bâ]nı terk idiñ
Her biriñüz tağılıñ varñ gidiñ
2831. Bunlar anuñ sözüni diñlemedi
Ya nedir söz ma'nîsin añlamadı
2832. Hamle kıldı pes bunlardan bir dahı
Hâl nitesi olsardı gör ahi
2833. Okudı bu âyeti anda biri
Bir hûb âvâz-ıla kamı çağırur
2834. Ma'nisin diñle bunuñ nedür ey yâr
Emrini tut eyle gâyet i'tibâr

2835. Ya'nî kim siz kaçınız Hâk'dan yaña
Mahrûm olmaz sığınan biliñ aña
2836. Çün Fazıl işiddi anı pes yine
Vecde geldi düşdi hayrât cânına
2837. Âh deyüben yakasın çâk eyledi
Kıl meded Mevlâ deyüben söyledi
2838. Yine gelüp üstüne dirildiler
Cümlesi bu işe hayrân oldılar
2839. Didiler bize degil nedür hâlün
Kim bu sözi bize ma'lûm kılun
2840. Didi baña ok dokundu illâ ok
Okdur ammâ zahmı vardur dâdı yok
2841. Cânımı deldi ve bağrım toğradı
Biliñüz hâlîm bu hâle uğradı
2842. Diñlemediler bunuñ sözün biri
Dönübeni hamle kıldılar girü
2843. Okudılar anda işbu âyeti
Diñle niye irişir kim gâyeti
2844. Ma'nîsin diñle nedür bunuñ
Ey gâfiller Tañrı'dan yaña dönün
2845. Tevbe eyleñ gelün i'tikâd-ıla
Cürmüñüz çün âh idün feryâd-ıla

2846. Ola şâyed kim 'azâb ire size
Göster kahrı yüzün Mevlâ size
2847. Bes Fazıl işiddi gine didi âh
Tevbe kıldım işlerüme pâdişâh
2848. Kim peşimân olmuşam bu işe
Âh idem toprak koyuban başıma
2849. Ola kim 'afv eyleye cürmüm ile
'Afv olmazsa bañadur âh u vâh
2850. Ağlayu ağlayu bunı pes girü
Geldi yoldaşlarına yine çağırur
2851. Ok dokundu cânıma didi dönüñ
Kimsenüñ degildür illâ Tañrı'nuñ
2852. Ol aradan dönübeni gitdiler
Kim kodılar bunları terk ideler
2853. Dönüben Ka'be'ye nite yürüdi
Yolu üzre pes bir ırmağ var-ıdı
2854. Gelübeni ol araya kondılar
Oturuban bir zamân diñlediler
2855. Didi kim bil yâ Fazıl diñle beni
Hak te'âlâ yarlıgadı hem seni
2856. Düşüm içre key katı bir ün gelür
İşidür cânım anı hayrân olur

2857. Didi Fazıl Tañrı'dan korkdı iy cân
İşlerine kamu oldu peşimân

2858. Cidd-ile tevbe kıluban ağladı
Göñlini dergâha Hak'a bağladı

2859. Tâ'atimüz eyledi ol ihtiyâr
Dü-cihânda kıldum bahtiyâr

2860. Yarlıgâdım her ne kim kıldıysa ol
Ma-tekadde dînini ger az u bol

2861. Çün Fazıl işiddi anı kıldı âh
İy rahîm ü rahmeti çok pâdişâh

2862. Hamdülillahi hamdülillah yâ İlâh
Kanda vardur sencileyin pâdişâh

2863. Yanayın yoluñda Mevlâ-yâ seniñ
İçün ben bağrum kanına kanun

2864. Zîre gör ne didi ol nûr-ı dehân
Ne dedi deyeyin gözden gider cân

2865. Didi her kim 'ilm-ile 'âlimleri
Cân u dilden kim severse bunları

2866. Hiç günâh yazılmaya ol kişiye
Tâ ölünce ekrek eger dişiye

2867. Gel berü sev 'ilm-ile 'âlimleri
Tâ olasın seyyi'âtıñdan beri

2868. Didi beş nesne 'ibâdetdür Hakk'a
Sakın aña şekk kılmañ mutlaka

2869. Biri bakmaq ata ana yüzine
Sür yüzün ayaklarınıñ tozına

2870. Hizmet eyle anlara uşanma hiç
Sakın anı zâyi' ola şanma hiç

2871. Budur ikincisi kelâmullah ol
İ'tibâr idüp aña hürmet kıl ol

2872. Yüzine bakmaq anuñ da bil iy cân
Pes 'ibâdet yirine geçer hemân

2873. Budur üçüncü anuñ bil iy ahi
Gel Ka'be-'i mu'azzama bakmaq dahı

2874. Gel işitgil ne durur dördüncüsi
Bilüñ oldur bellü zezem kuyusu

2875. Cân-ıla sen dâ'imâ bak yüzine
Müstemi' ol şıdk-ıla hem özine

2876. Bunları sevmekdür bil tayyibât
Bunları sevmek virür otdan nicât

2877. Nitekim râvî rivâyet eyledi
Diñle cân-ıla kim n'eyledi

2878. Didiler kim bir kişi mahşer günü
Gördiler zebâniler tutmuş anı

2879. Pes hisâb eyleyeler ol dem aña
Hiç cevâb vermeye kala ol taña
2880. Diye kulum söylegil hâliñ baña
Kimse zulüm itmez ve illâ sen baña
2881. Gider-iken pes idersin âh u vâh
Arduña dönüp gidersin gâh u gâh
2882. Ne eversin söylegil hâlün baña
Hâlimi 'arz ideyin Mevlâ'm saña
2883. İllâ bilürem rahîmsin yâ Rahîm
Pür keremsin kıl kerem sen yâ Kerîm
2884. Ben zelîl derdimendüñ elin al
Rahmetün feyiz it bize yâ Zü'l-celâl
2885. İtdüğümüz şormağıl yokdur 'aded
Kıl meded Mevlâ meded Mevlâ meded
2886. Hâk te'âlâ yâ kim iy kulum saña
Kim şoram saña cevâb virgil baña
2887. Dünyâda 'ilim okuduñ mı hiç sen
Bes anuñla kurtulasın sağ esen
2888. Diye kim okumadum yâ Rab anı
Şimdi bildüm vay beni âh vâh beni
2889. N'olaydım kim 'ömri her ne ki var
Geçüreydim 'ilm-ile leyl ü nehâr

2890. Diye idem yine bir 'âlîme hiç
Kardaş olduñ mı benüm çün ir ü geç

2891. Kim sever miydüñ benüm çün anları
Ben severdüm zîre kim 'âlimleri

2892. Didi kim yâ Rab kardaş olmadum
Hiçbirine varubanı gelmedüm

2893. Diye Hâk kardaşlaruñdan hiçbiri
Hiç sever var mıydı ol 'alimleri

2894. Diye kim yâ Rab var bir kardaşum
Ol durur her hâlde benim hâldeşum

2895. Var-ıdı bir 'âlim anuñ kardaşı
Anuñ-ıla-y-ıdı anuñ dün gün işi

2896. Cümlesi ma'lûm durur saña ey Hâk
Ben garîb üftâdeye rahm-ıla bak

2897. Hâk deye 'afv eyledüm imdi seni
Kardaşumuñ hürmeti-çün bil anı

2898. Kim severse 'âlim[le]ri cân-ıla ol
Ol bulur ser-cennetüme toğrı yol

2899. Bunları seven kişi yanmaz oda
İrer aña rahmetim yevm-el-hüdâ

2900. Sevmeyenler yeridür nâr u cahîm
Yidügi od içdigi mâ'-ül-hamîm

2901. Kim ki benüm rahmetim ister-ise
Sevsün ol 'âlimleri kanda ise

2902. Göz yumup açınca dek 'âlimleri
Öyle olmaz rahmetim hiç anlara

2903. Sevüniz imdi gelün 'âlimleri
Yüzi akdur kim severse anları

2904. İmdi bilün bilmez ile degil
Gel muhib ol bunlara 'arı koğıl

2905. Gel bularuñ ihtiyâr it sohbetin
Görmeyesin yevm-i âhir şiddetin

2906. Zîrâ kim buyurdı ol şâh-ı cihân
Ne didi idem saña ve pür 'ayân

2907. Kim Hakk'ıñ azâdluları yüzine
Bakmak isterse yüzine gözine

2908. Bunları sevmek kişiye key ulu
Bâb u rahmetdür kişiye bahtulu

2909. Yâ İlâhî sen 'inâyet kıl bize
Kim bunlardan bizi kılmâğıl cez â

2910. Bakma bizim fi'lümüze yâ Vedûd
Sen 'atâ kıl kullara ihsân çok

2911. Pâdişâhsın umaruz senden 'atâ
Gerçi bizüm işlerimüz cürm ü hatâ

2912. Sen seversin cürmini mücrimleriñ
Hiç hecden dahı kem-ter kullaruñ
2913. ‘Afv eyle İlähî az u çok
Bize senden gayrısından çâre yok
2914. Bu Mürîdî müznibiñ der cürüm çok
Yüzi kara hiç elinde nesne yok
2915. Tevbe fazlñ tevîk-ile añı
Kıl müyesser yalvar[av]uz Mevlâ saña
2916. Müstakîm ola anuñla râhuña
Tâ anuñ-ıla irişe dergâhuña
2917. Yevm-i âhir olmaya tâ şerm-sâr
Âh idüben kılmaya firyâd u zâr
2918. Hem cemî‘ hâcetüni kıl kabûl
Gerçi kim bir ‘âşî mücrim kuldur ol
2919. Hâceti oldur anuñ Sübhân-ıla
‘Ömrini hatim iyle hem îmân-ıla
2920. Ba’s olıcak şekl-i insân .....
Mahv ide her ne ki var şerriñ kara
2921. Hem cemâlün ideyim göz-ile tûş
Evvel âhir maşsûdı budur üş
2922. Sen naşîb it sen yâ mu‘în
Pes virürsün her kişiye hâcetin

2923. Ger kabûl olsun dir iseñ hâcetin
Vir Muhammed rûhına şalavâtı

2924. Yağa gör cismiñi her günde nâra
Eger 'âşık iseñ yarın dîzâra

2925. Nazar kıl hâline bir fâniniñ gör
Ne hâl-ile olupdur halka meşhûr

2926. Şehirlerde idüp âh-ıla zârı
Bırak nâmûsı yire iyle 'ârı

2927. Bilüñ büküp iñleye dost deyüp dost
Figân ı zârî it olmağıl süst

2928. Sever dostı âh idüp iñleyeni
Yolunda cân başı fidâ ideni

2929. Demişler 'âşıkun 'ârı gerekmez
Çü 'ârı dar anuñ yarı gerekmez

2930. Gerekdür kamunuñ terkin ura ol
Eşiginde kıla kendüzini kıl

2931. Düşüp hizmetine ve bağlaya bil
Sözünden gayrı söz açmaya dil

2932. Ne derse şımaya duta sözünü
Yüzünden ırmaya aslâ gözünü

2933. Gel ümmî severseñ Muştafâ'yı
Şifâ ma'deni kân-ı vefâyı

2934. Didi ol 'âlemüñ fahrı ve şadı
Cemî' mümkinâtıñ şemsi bedri

2935. Huşûsen kim Muhammed Muştafâ'dur
Hakk'ın maḥbûb ol kân-ı şafâdur

İKİNCİ BÖLÜM

2. DÜZLÜK – YUVARLAKLIK UYUMU

20. İsme Gelen Ekler

200. “-lık”, “-lik”, “-luk”, “-lük”

2000. “-lık”, “-lik” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

açlıkda	1374
açlığına	1897
aklığı	928
analık	1516
âşinâlık	1102
ayrılık	2261
berâberlik	801
birlik	2110
dirlikden	583
fakîrlık	1045
ğâfillıktan	625
gitmekligi	2226
itmeklik	604
itmekligi	2226
korkmaklık	781
râzîliği	1746
settârlık	2730
tarlıktan	2624
tutmaklığı	467

tutmamaklık	1618
varlığı	2109
yakınlık	2000, 2787
yıllık	917, 928

2001. “-lık”, “-lik” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

büyükliği	928
çoklığın	560, 1219
çoklığına	464, 1227
çoklığından	938
kullığıñ	2549
tekebbürlük	799, 802
yoklığın	1219
yoklığına	1227

2002. “-luk”, “-lük” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

çokluğunu	1954
hasûdlük	2104
konşuluğında	2517
kulluk	1262, 1840, 1868, 1889, 1927, 1937, 1941
ku[l]luk	1939
kulluğı	1938
tekebbürlük	803

2003. “-luk”, “-lük” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

bayluğıla	1413
tekebbirlük	2025

Tablo: 1

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı(-lık, -lik, -luk, -lük)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-lık	11	8	7	1	1	0	0	0
-lik	0	0	0	0	3	2	0	3
-luk	1	0	1	10	0	0	0	0
-lük	0	0	0	0	0	1	0	2

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	11	8	1	10	4	2	0	2	38	74.5
uyumsuz	1	0	7	1	0	1	0	3	13	25.5

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

201. "-lı", "-li", "-lu", "-lü"

2010. "-lı", "-li" Düz Ünlüsüyle Uyumlu

sevgilidür 1711

2011. "-lı", "-li" Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

buñlı 2664

sevgüli 1198, 2717, 2781

2012. "-lu", "-lü" Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

bahtulu 1758, 1802, 1862, 2110, 2157, 2203, 2236, 2908

dürlü 1547, 1549, 2731

dürlüdür 606

gör[k]lü 937

kağgulu 431, 504, 640, 727, 898, 1591, 2051, 2107

koğulu 1095

örtülü 1902

sevgülü	105
suçlu	867
suçlular	1177
suçlularuñ	1191, 1185
vecdülü	1977
yazuklu	475, 518, 1026
yüklü	976
yüzlü	1095

2013. “-lu”, “-lü” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

azâdluları	2907
bağlu	896
bahtılı	605, 1400
bahtlu	1253
başlu	507
bilgili	1397
der[d]lü	557
dertlü	1432
dertlüler	2054
dertlülerdür	1008
dertlüye	1103
dertlüyin	2463
edebli	2341
fırkatludur	2282
gizlü	734
gizlüdür	803, 806
güşşalu	2462
heybetlüdür	2282
hayırludur	637
mertebelü	2488
sa‘âdetlü	2483
şıfatlu	1800

şühelü	2107, 2175
şühelüsin	2101
tevbhelü	791, 1223, 1226, 2804
yazılı	2358
yerlü	1803, 2781

Tablo: 2

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı(-lı, -li, -lu, -lü)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-lı	0	0	0	1	0	0	0	0
-li	0	0	0	0	0	1	0	3
-lu	7	4	0	24	0	0	0	0
-lü	0	0	0	0	19	4	1	9

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
Uyumlu	0	0	0	24	0	1	1	9	35	47.94
uyumsuz	7	4	0	1	19	4	0	3	38	52.05

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

202. “-sız”, “-siz”, “-suz”, “-süz”

2020. “-sız”, “-siz” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

cefâsız	1018
çâresizler	204
dilsiz	1776
şühhesiz	935
tevbhesiz	1222
ümmetsiz	98, 2697
yakasız	320, 1583

2021. “-sız”, “-siz” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

gözsüz	1794, 1795
kayğusuz	1861
şusuz	1874, 1886

2022. “-suz”, “-süz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

dölsüz	2198
gözsüz	1870
şuçsuz	867
şusuz	1297, 2313
şusuzın	290

2023. “-suz”, “-süz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

anlarsuz	1371
añsuz	2194
añsuzın	32, 413, 1220, 2827
añsuzıñ	1919
añsuzun	2817
elsüz	1776
geñsüzün	32, 413
perdesüz	1366
tevbesüzler	1224

Tablo: 3

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-sız, -siz, -suz, -süz)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-sız	3	0	0	3	0	0	0	0
-siz	0	0	0	0	5	1	2	0
-suz	8	0	0	4	0	0	0	4
-süz	0	0	0	0	5	0	2	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	3	0	0	4	5	1	2	0	15	45.45
uyumsuz	8	0	0	3	5	0	2	0	18	54.54

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

203. "-cı"

2030. "-cı" Düz Ünlüsüyle Uyumlu

avcı	2359
du'acı	233
yalancı	2345, 2386
yardımcı	1248
yarıcı	1537, 2144

Tablo: 4

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-cı)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-cı	4	3	0	0	0	0	0	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	4	3	0	0	0	0	0	0	7	100
uyumsuz	0	0	0	0	0	0	0	0		

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

204. İyelik Ekleri

2040. Birinci Teklik Şahıs

20400. “-ım”, “-im” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

ağzımdan	1298
âhım	2266, 2573
aḥvâlimi	703, 1452, 2150, 2465
‘aqlım	1286, 1425
‘avratımuñ	1895
ayağım	2152
bağrım	404, 2212, 2841
başım	1482, 2260
başıma	1286
başıma	1521, 1893, 2848
cânım	581, 1097, 1147, 1328, 1458, 1519, 1523, 1870, 2073, 2232, 2264, 2373, 2373, 2856
cânıma	1467, 2764, 2828, 2851
cânımadur	2828
cânımı	1267, 1969, 2307, 2453, 2724, 2787, 2841
cânlarım	2273
cevâbım	435
derdime	1281, 1447, 1535
derdimiñ	1023
dermânım	2374
devrânım	2377
didigimden	2052
dilegim	1894
dilimde	564, 1018
dilime	462
dînimi	1854
Ebâ Bekr'im	550

egnime	578
ehlim	1062
eksigim	2626
emrim	1991
emrimde	81
erim	2063
evimi	2265
giryânım	2379
göz[le]rim	1968
gözlerim	1643, 2232, 2753
gözlerimüñ	2228
günâhım	207, 359, 565
habîbim	101, 2055, 2726
hâcetim	1600, 2452, 2568
hakkım	2143, 2156
hâldeşlarım	2269
hâlim	403, 892, 2841
hâlime	864, 2209
hâlimi	667, 668, 2465, 2882
himmetim	875, 2058
içim	1608
ilimi	667
işim	162, 564, 568, 728
işimdür	693
işime	1893, 2423
işimi	698
izârımdur	798
‘izzetim	654, 896, 1214, 1217
kanım	2378
kardaşlarım	2209
kızım	2157, 2210
ķudretim	1271, 2628
kulcağazımdur	2041

kullarımı	1211
kütâhım	2626
mâlîma	711
metâ'ım	717
murâdım	390, 2379, 2430
müşkilimdür	417, 436
neyim	380
ni'metim	2040, 2572, 2739
oğlanıma	1467
pâdişâhım	359, 886, 1534, 1893, 2018, 2423, 2573, 2716
rahmetim	1993, 1994, 1995, 2058, 2899, 2901, 2902
rahmetimden	1992
rızkımı	1863
şâ'atim	1227
şâhibim	867
seyrânım	2376
sırrımı	2469
sinimi	167
su'âlim	399, 402, 409
sultânım	1643, 2073, 2373
şûretim	168
Sübhân'ım	388, 2375
Sübhân'ımı	1854
sünnetlerim	2718
tâ'atim	192
taşım	1608
teşvişim	728
ümîzim	2751
ümmetim	100, 591, 604, 1969, 2721, 2766, 2767
ümmetim-çün	278
ümmetimden	551, 1963, 1975, 1998
ümmetimi	522
ümmetlerim	2718

vatanımdan	692
yanıma	2609, 2764
yanımda	541
yaşım	1320, 1482
yoldaşlarım	2269
yollarımı	1211
yüregimde	1281
yüregimi	2463
Zü'l-celâl'im	892

20401. “-ım”, “-im” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

alduğım	2153
bildüğim	1797
geydüğim	2661
‘özrim	574
sevdüğimden	1184, 1186
sevdüğimden	2029
sevdüğimdendir	2037, 2056
şoğımda	123
sözüm	399
sözümü	1623, 2609
yüzüm	428
yüzümü	218

20402. “-um”, “-üm” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

azuğum	569
cürmüm	2849
dostum	1366
dostuma	1320
dönüşüm	2403
düşüm	2856

gönlüm	196, 443, 1147, 2062, 2063, 2437
gönlüm	669
gönlüme	866, 2104
gönlümi	163, 673, 2219
gördüğüm	2288, 2297
gözüm	582, 1610, 2566
gözüme	845, 2376
gözümü	2180
gözümle	721, 2337
günüm	865, 2266
kıldüğüm	2036
korğum	2231
kulum	1182, 1189, 1421, 1423, 2568, 2571, 2880, 2886
kuzucuğum	2303
mağşudum	219
o[ğ]lumunı	1483
oğlu[m]	2382
oğlum	1458, 1510, 1548, 2260
oğlumdı	2445
öğdüğüm	2060
ölümüm	165
ömrüm	123, 410, 563, 565, 577, 580
özüm	1407
rûhum	2179
sevdüğüm	2039, 2060
sevdüğümden	2036
sevdüğüme	2040
sevdüğümü	2044
sözüm	423, 444, 734, 767, 1063, 2434, 2571, 2610, 2766
sözümden	820, 837
sözüme	349, 792, 1958, 2092, 2092, 2558, 2626
sözümü	413, 484, 763, 1167, 1168, 2442, 2474, 2549, 2550, 2572
sözümüñ	218

şuçum	360, 573, 1507, 1515
şuçuma	358, 428
şuyum	2257
şuyumu	2256
üstümden	968
yazugum	427
yüzüm	389, 413, 1157, 2677
yüzümi	1285, 2442
yüzümle	1014

20403. “-um”, “-üm” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

adum	554, 701
ağzum	1019
aḥvâlümi	1604
‘aklum	193, 383, 882, 2467
‘amelüm-ile	2278
‘aşkuma	1356
‘azâmetüm	798
azgum	427, 428
‘azmüm	716
bağrum	2863
bağruma	1606
başum	1320
başumu	2222
canum	2142
cânumı	1508
derdüme	1817, 2675
dilüme	2691, 2691
dînum	2551
dînüme	2435, 2609
dinüme	2558
dinümi	167

dînümi	2552
ehlüm	2745
elümden	2468
elüme	420, 420, 864, 1416
elümi	1256
emrüm	2731
emrümi	1985
erüm	1913
gözlerüm	1018, 2013, 2364
ḥabîbüm	1965, 1976, 2023, 2036, 2044, 2051, 2060
ḥaccum	1410
ḥaccumı	1413
ḥâcetümi	2365
ḥâldeşlarum	2209
ḥâldeşum	2894
ḥâlüm	380, 872, 1021, 1287, 1405, 2571
ḥâlüme	462, 711, 2269
ḥâlümi	1603
ḥelâlüm	1872
heybetümi	2639, 2741
ḥıřmuma	2594
ḥisâbum	169
ḥizmetüm	2572
ḥürmetüm	2750
ictinâbum	566
îmânum	388, 461
işlerüme	2847
ḳalbüme	166, 2402
ḳalbümi	1299
ḳardařum	2894
ḳasdum	2430
ḳatuma	2828
Kelîm'ümsin	2628

kuġaġuma	1259
mürsellerüm	2489
nefsüm	2749
nefsüme	856
ni' metümi	1983
oġlanlarum	2270, 2273
oġlanumufi	1895
Rabb'üm	846
şâhibümi	852
savumi	2265
selâmum	689
ser-cennetüme	2898
sırrumi	2465
sözlerüm	1018
suçlarum	1824, 2514
sünnetümde	2067
sünnetümi	543
tâ' atümi	2769
ümnetlerümün	2016
ümnetüm	1158, 2750
ümnetümden	490
ümnetümi	2064
üzerümde	920
Zü'l-celâl'üm	1021

Tablo: 5

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ım, -im, -um, -üm)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ım	90	4	0	0	0	0	0	0
-im	18	0	0	0	57	25	4	9
-um	35	2	10	22	0	0	0	0
-üm	19	0	0	0	37	17	56	22

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Top.	%
uyumlu	108	3	10	23	58	25	56	22	305	71.09
uyumsuz	54	2	1	1	36	17	4	9	124	28.90

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2041. İkinci Teklik Şahıs

20410. “-ıñ”, “-iñ” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

‘âdetiñ	1263
adiñ	1893
adıñı	1671
âhiñ	1408
‘aklın	2385
âlimleriñ	2047
a‘mâliñ	373
armağamñı	1778
‘aşkıñ	1264
‘aşkıña	308
ayağıñ	1462, 1809
‘ayâliñ	316
âyîniñi	2398
başıña	753, 907, 2401, 2507
bi-hayâliñ	2321
burâğıñ	258

bünyâzîñi	1671
cânîñ	39, 826, 1098
cânîña	211, 333, 557, 1432, 1464
cânîfî	906
cemâlîñ	178, 351, 2495
cemâlîñden	42
cevâbîñ	401, 648
cigerin	1822
cinânîñ	947
cismiñ	1266, 2320
cismiñi	2924
çâr-yârîñ	109
derdiñ	1383
dest-gîriñ	2506
dilegiñ	694
diliñ	2796
diliñde	257
diliñden	478
diliñi	459, 559
diliñle	341
dîniñi	2398
diziñe	2222
ehl-i derdiñ	772
ehliñ	316
eliñ	1729
eliñden	868
eliñi	559, 1173
emriñ	43
emriñe	475
eriñ	1903
eyniñe	1730
fazlıñ	189
fazlıñ	2179, 2915

fazlıñı	1676, 1947
cennet-i firdevsiñ	1231, 1566, 1951
furşatiñ	786
günâhıñ	560, 1190, 1219, 1573, 1653, 1686, 1938, 1951
günâh-kârcazıñıa	369
habîbiñ	32, 1026
habîbiñden	1562
hâcetiñ	1263, 2149
hakıñı	2155
hakıñı	861, 1873, 1884
hâliñ	304, 326, 330, 335, 347, 1264, 1295, 2317, 2880, 2382
hâliñi	1046, 1173, 2799
hâliñin	2199
hayrıñı	662
hazretiñden	45, 309, 2182
hıyâliñ	2376
hikmetiñ	1598
hûrîleriñ	663
imânıñ	405
işiñ	557, 839, 1635
işiñde	996, 1551
işiñe	1917
işine	24
işiñi	1114, 1303
i'tikâdın	1823
i'tikâdıñ	2535
kalacağıñ	784
kalbiñ	257
katıñda	2750
kismetine	1682
kızıñ	2198
kîniñi	459
kudretiñ	1273

kulağıñ	265, 634, 2550
kulağıñ	820
kulağıña	1731
kullarıñdan	568
kullığıñ	2549
mâliña	253, 995
mâliñi	738, 1046
milkiñde	1671
murâdıñ	2535
müznibiñ	2680, 2914
nefsiñe	255
oğlanıña	1464
ölecegin	2315
rahmetiñ	171, 191, 310, 361, 572, 1024, 1159, 2043, 2184
rahmetiñle	1533
rızkıñuñ	1723
sakalıñ	2387
serveriñ	503, 505
seyyi'âtiñdan	37, 2867
şifâtiñ	52
siniñde	329
siniñe	333
sözleriñdir	48
suçlarıñ	1702
sünnetiñ	102, 475
şefâ'atiñ	524
şerriñ	2920
teşvişiñ	839
ümmetiñ	102, 2047, 2488
ümmetiñden	2726
varacağıñ	1032
vaşlıñdan	42
yanıña	1096, 1731

yanıñdan	2316
yaşıñ	582, 2385, 2482
yaşıña	2401
yeriñ	691
yirin	1948
yoldaşıña	907, 1917
yoldaşıñam	1098
zâkiriñ	179
zâtıñ	53
zeyliñi	262
zikriñi	2329

20411. “-ıñ”, “-iñ” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

alduğıñ	340
cürmiñi	2515
göñliñden	840
göñliñi	298, 401
göziñden	1431, 1432
kulluğıñ	886
öziñe	907, 2190
söziñi	1009, 1110
suçıñı	357, 2549
turduğıñ	1605
varduğıñ	341
yüziñe	1778, 1803
yolıña	676
yolıñı	2081
yüziñ	67, 268, 2522
yüzin	794, 794

20412. “-uñ”, “-üñ” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

ağladuğ <u>u</u> ñ	906
bulduğ <u>u</u> ñ	1773
dutduğ <u>u</u> ñ	904
düşürdüğüñ	250
emzirdüğüñ	1518
geldüğüñ	1615
gezdürdüğüñ	1518
göñlüñ	300, 302, 313, 757, 1010, 1076, 1328, 1579, 1582, 1617, 1641, 1675
	1955, 2051, 2061, 2061, 2093
göñlüñden	1644
göñlüñe	1811
göñlüñi	1003, 1524, 2699, 2734
gördüğüñ	1146, 2398
gözüñ	101, 256, 391, 489, 994, 1076, 1161, 1641, 1821, 1883, 2055, 2093,
	2384
gözüñden	1391, 2796
gözüñi	2699
gözüñüñ	2002
irkdüğüñ	249, 2196
itdüğüñ	904, 1520, 1620
ku <u>l</u> uñ	204, 893
ku <u>l</u> uñ	893
ku <u>l</u> uñ <u>ı</u>	676
ku <u>l</u> uñ <u>ı</u>	2081
ma <u>ks</u> û[d]uñ	2530
metbû <u>u</u> ñ	1700
mülküñ	2074
oğ <u>l</u> uñ	1509, 2198
oğ <u>l</u> uñ <u>ı</u>	1457, 1484
oğ <u>l</u> uñ <u>u</u> ñ	2370
olduğ <u>u</u> ñ	1470, 1519

ö[lü]müñ	2330
ögüdüñ	1679, 1680, 2507
ölümüñ	1109
‘ömrüñ	902
‘ömrüñüñ	1453
öpdüğüñ-çün	291
özüñ	51, 395, 2520
özüñde	878
özüñe	793
özüñi	1110
şandüğüñ	907
şarkdugüñ	249
sevdüğüñ	306
sevdüğüñden	2433
söyledüğüñ	2508
söyledüğüñi	2509
sözüñ	49, 49, 256, 391, 395, 401, 463, 1701, 2384
sözüñde	878
sözüñden	2523, 2523
sözüñi	353, 1489, 2093, 2123, 2512, 2524
şuçüñ	1824
şuçüñi	460
şükürüñ	694
tağladüğüñ	906
ussuñ	2507
üstüñe	330, 1730, 2072
üşürdüğüñ	250
vücûduñ	90, 774, 1302
yoluñ	241
yoluña	2307, 2433
yoluñda	2626, 2863
yüzüñ	53, 312, 460, 2674
yüzüñe	2222

yüzüñi 1533, 1817

20413. “-uñ”, “üñ” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

abdestüñ	1806
aduñ	1268
‘afvuñ	2181, 2516
‘akluñ	323, 848, 900, 912, 1160, 1182, 1357, 1620, 2092, 2193, 2320, 2443
2482, 2544, 2827	
‘akluñı	907, 1821, 2401
altuña	356
‘amelüñ	330, 351, 1219, 1723
‘amelüñle	2200
arduña	2881
armağanuñ	1803
‘âşıklarüñdan	2485
‘aşkuñ	2375
‘aşkuña	2181, 2374
‘avratuñ	2198
ayağüñi	1445
a‘zâlaruñ	2611
‘azmüñ	1266
başuñ	355
başuña	1730
başuñı	2611
bendüñe	1680
bilüñ	2927
cânuñ	2092
cânuña	814, 1958
cânuñı	1799, 1799, 2506
cânuñu	2004
cemâlüñde	2521
cemâlüñdür	2376, 2379

cemâlũñ	2921, 2180
cemâlũñden	2087
cemâlũñi	1678
cennetlerũñ	1229
cevrũñ	2768
cigerũñ	1637
cigerũñi	561, 1058
cünbüşlerũñi	1710
derdũñ	2470
derdũñe	77
[der]dũñe	1813
derdũñũñ	1445
dergâhuña	2916
devletũñ	897
didigũñ	341, 2474
dilũñ	374
dilũñe	1685
dilũñi	1173
dĩnũñ	247
dĩnũñden	2400
dĩnũñe	2495
dirligũñ	371
dĩzâruñi	1232
düşmenũñdür	1990
e[l]ũñe	339
ehlũñe	301, 995
elũñ	203, 355, 661, 755, 1812
elũñe	884, 1685, 1733
elũñi	262, 460
elũñle	340
emrũñ	2742
erũñ	2155
evlerũñi	2197

evüñ	691
evüñe	1861
fazluñ	2425, 2675
fazluñdan	1951, 2182
fi'lüñe	1127
fi'lüñi	1359
fursatuñ	1220
günâhuñ	1821
habîbüñ	239, 497, 2429
habîbüñe	2690
haddüñce	1701
hakkuñ	854
hâlüñ	1630, 1631, 1777, 1795, 2839, 2882
hâlüñe	253
hâlüñe	995
hasletüñ	851
havfuñ	1004, 1005
hazretüñde	576, 651, 742, 1979
hazretüñe	158, 846
helâlüñem	2792
hikâyetüñ	2149
hilkatüñ	88
hizmetüñe	2377, 2495
hürmetüñedür	2057
içün	861
'ilmüñe	46, 1689
işlerüñe	905
işlerüñi	1710
i'tikâduñ	1654
kabrüñde	1164
kabrüñe	587
kaddüñi	2325
kalacağüñ	2315

kalbũñ	589, 1696, 1806
kalbũñdeki	1811
kalbũñe	908, 1174, 1241, 1593, 2068
kalbũñi	58, 1306, 1653, 2023, 2037, 2732
karnuñ	861
katuña	1095
katuñda	2689
kavmuñ	1140
kelâmuñ	1312
kevserũñ	139
kulaġuñ	623, 1958
kullaruñ	2912
kullarundur	1007
kullaruñi	1025
kullaruñ-ıla	1226
kullaruñuñ	310
mâluñ	1047, 1631
mâluña	301
meylüñ	1167
mişlüñe	469
mürüvvetũñ	2043
nâmuñi	93
nâşıruñ	2505
nefsũñ	763
nefsũñe	764, 1581, 2510, 2512
nefsũñü	1029
nefsũñün	357
oġlanuñ	2369
ölecegũñ	1582
peygamberũñ	1370
Rabb'ũñ	304, 2080, 2487
Rabb'ũñden	2530
rahmetlerũñ	1229

rahmetüñ	180, 243, 1997, 2722, 2884
rahmetüñden	2329, 2681
rahmetüñe	158, 192, 1969, 1989, 2679
rahmetüñle	243
râhuña	2916
rehberüñ	1700
selâmuñ	1820
serverüñ	595, 1001, 1070, 1700, 2078
sırruñı	320
suçlaruñı	1196
suçlaruñı	1430
suçlularuñı	1185
şekküñ	2218
taşuñ	861
teşvişüñ	482
ümîdüñ	2674
ümmetüñ	93, 112, 475, 2060
ümmetüñdür	1142
ümmetüñe	94, 2052, 2057, 2058
ümmetüñi	843, 2031, 2050
ümmetüñise	2041
ümmetüñüñ	476
varacağıñ	1160, 1171
varuñ	1113
yanuña	2316
yanuñda	329
yaracağıñ	1038
yaşuñ	2387
yaşuñı	1064
yoldaşuñam	1101
yollaruñı	1025
zâtuña	58

Tablo: 6

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı(-iñ, -iñ, -uñ, -üñ)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-iñ	82	3	2	6	0	0	0	0
-iñ	25	0	0	0	51	35	9	8
-uñ	87	2	10	21	0	0	0	0
-üñ	42	0	0	0	98	22	66	34

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	107	3	10	21	51	35	66	34	327	54.22
uyumsuz	129	2	2	6	98	22	9	8	276	45.77

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2042. Üçüncü Teklik Şahıs

20420. Düz Ünlüsüyle Uyumlu

'acısından	983
açlığına	1897
âdetine	1625
âdemîsi	230
'âdeti	2169
'âdetidür	1665, 1829
'âdetince	2164
'âdetinden	2555
adı	206, 227, 901, 2345, 2460, 2486, 2784, 2807
adımına	131
adın	208, 1248, 1738
adına	1093, 1822, 2003, 2339
adını	1269, 2471
âfeti	451
ağına	2002
ağızı	2757

ağzın	1605
ağzına	368, 2662
ağzında	280, 287
ağzından	288
âhını	1394
âhiri	7, 1453, 2312
âhirinden	1577, 2310
âhirine	706, 1648
aḥkâmını	120
aḥvâlini	1345, 1601, 2301
‘aklı	982, 1181, 1292, 1294, 1580, 2350, 2356, 2357, 2472
aklığı	928
‘aklın	2369
a‘lâsına	1574, 1940
‘âlim[le]ri	606
‘âlimlerin	2767
alnı	2786
alnında	2784
altına	495, 952, 1340, 2115
altında	1471, 2085, 2152
anası	1346, 1477, 1486, 1490, 1523, 2367
anasına	1495, 1512, 1529
arası	570, 961
arasına	963
arasında	1706, 1818, 1944
ardına	2618, 2650
ardında	2709
‘ârı	2929
arkasına	355, 2412
aşhâbın	2492
aşhâbına	154, 796
aşhâbını	546
‘âşîlerin	2721

aslanı	143
aslı	2396, 2397
aslıdur	513, 1721
aslın	2385
aslın	891
aslına	1269
aşşısı	1840
‘âşıkı	2112
‘âşıkıyam	2436
aşına	2417
‘aşkı	1126, 1141, 1267, 1274, 1299, 2437
‘aşkına	149, 151, 153, 1694, 1695, 2004, 2506
atası	120
atası	120, 1346, 1458, 1465, 1511, 1529, 2344, 2352, 2406, 2444
atasına	1456, 1457, 1495, 1528, 2343, 2368
atı	2646
atını	2638, 2648
‘avratı	1870
‘avratın	1858
‘avratına	1926
ayağı	1766, 1776, 1789, 2115
ayağıdur	1769
ayağın	2448
ayağına	1285
ayağına	1323, 1442, 1488
ayağında	1459
ayağından	1546, 2456
ayağını	2258
‘aybın	2798
azâdluları	2907
âyeti	1373
azığıdur	1607
azına	161

babası	1486, 2380
babasına	1506
babasından	1484, 1485
babasınıñ	2350
bağına	1383
bağrı	290, 1364, 1956, 2284
bağrına	1374, 1544
bahrına	244, 1176
balıkları	611
barmağın	1851
barmağını	1916
barmağından	72, 2249
başı	501, 507, 958, 1069
başdır	40
başdur	373
başın	200, 291, 2408, 2720, 2816
başına	617, 659, 1294, 1321, 1756, 1759, 2357, 2369, 2473, 2603
başında	501, 960
başından	1292, 2356
başını	2258, 2647, 2773
bâzarına	1863, 1933
bedri	2934
bendi	2456
beñzi	2367
berekâtı	1723
bilisi	1853
binâsı	1134
biñine	1075
birbirin	433
birbirine	1266
birbiriniñ	920
biribirini	1347

bir	33, 90, 97, 133, 188, 230, 246, 259, 260, 284, 284, 337, 379, 384, 406, 449, 483, 535, 813, 815, 870, 940, 1347, 1781, 2126, 2127, 2130, 2130, 2167, 2168, 2170, 2197, 2416, 2419, 2813, 2833, 2842, 2869
birin	1909, 2183
birine	362, 567, 916, 1075, 1759, 2009, 2755
birini	1130, 1347
biriniñ	613, 939, 940
birinüñ	948, 2784
birisi	117, 126, 135, 235, 260, 317, 382, 446, 531, 607, 614, 628, 804, 805, 850, 962, 1461, 2104, 2105, 2106, 2397, 2485, 2559, 2822
birisin	26, 245, 1864, 2290
birisini	719
birisinüñ	2725
biriyem	644
birkaçına	2634
birliğin	19
bitisi	338, 419
boğazı	890
boğazına	836
boğazında	291
böliginden mi	385
böliginden	390, 1565
böylesin	1970
buyrığı	269
buyrığıñ	2068
büyükliğı	928
câhı	252
cânânesi	363
cânı	1097
cânı	48, 537, 1097, 1328, 1519, 1520, 1785, 1870, 2264, 2597
canı	537
cânımı	164
cânına	211, 224, 231, 470, 1492, 2272, 2395, 2518, 2836

cânını	1293, 1334, 2027
cellâdları	1781
cemâlin	690, 2521
cenneti	98, 104, 2697
cennetini	948
cermisin	2618
cevâbın	326, 327, 400, 406, 429, 1728
cezâsı	2658
cigeri	1364
cigerin	1838, 2055, 2270, 2480, 2497
cigerini	1539, 2803
cihâdın	313
cihânı	125
cismine	2520
cismini	2019
cümlesi	943, 708, 1078, 1456, 1989, 2504, 2708, 2838, 2896
cümlesin	486, 712, 715, 717, 744, 2716
cümlesini	724, 916, 969, 2529
çâresi	204, 765, 1955
çehresinde	2461
çekircegin	74
çeşmeleri	778
çevresinde	2391, 2705
çevresine	1074, 2410
çevresini	2380
çırağı	2356
çifti	1086
çoklığın	560, 1219
çoklığına	207, 464, 1227
çoklığından	938
çomakları	346
çöregi	2414
da'vâsın	1262

dâdı	2840
dânesini	209
dâsitânidur	49
debesine	980
dedigin	1702
derdi	607, 2300
derdine	200, 203, 771, 1439, 1453, 2091, 2519, 2665
derdini	770, 2490
dergâhına	2795
dergâhında	649
derisi	832
dermânı	1249, 1445
dermânını	2054
dermânısın	2687
dervîşleri	233
deryâları[n]dan	572
deryâsı	1994
deryâsına	1644
devâsın	1395
deviyem	1020
dibi	931
dibidür	929
dibine	30
didigi	1437
didigi-çün	610
didigin	702, 1619
dikmesi	2017
dil-dârına	2781
dili	83
dilinde	227, 2685, 2686, 2802
dilindedi	1364
dilinden	2696
diline	747, 1646, 1691, 2457

dillerin	2767
dimesi	924
dini	2393
dîninden	2680
dînine	2395, 2404, 2430
dînini	1850, 2394, 2860
dirdine	1210
diregidir	156
diregidür	1737
dişi	1085
dişleri	1084
dîvânesi	1477
dîvânına	2518
dizine	276, 2816
dostlarımı	809
dökdüğü	2313
dördüncüsü	2874
döşegi	1224
du'âsı	1233
du'âsın	1395, 1542
dükkânına	831, 1856, 1909
dünyâsını	199
dür-dânesi	363
dürlerinden	245
ecri	634, 639, 647
ecrin	488, 616, 2688
ecsâdım	2026
efendisine	2658
ehli	55, 384, 1077
ehline	2074, 2747, 2747
ehliniñ	2116
elçileri	2230
elçisi	2225

eli	1766, 1789, 1869, 1884
elidür	1769
elin	536, 743, 2448, 2656, 2884
elinde	160, 346, 1902, 2914
elinden	194, 198, 364, 406, 575, 459, 1274, 1364, 2090, 2428, 2456, 2573, 2575
eline	796, 1488, 2583, 2655, 2656
elini	592
ellerinde	939
emri	384, 398, 2094
emrin	794, 1649, 2582
emrini	1618, 2834
emriyle	12
emsâli	1774
envârı	1079
envârına	1300
eri	821, 1603
erkânı	1768
erkânını	1850
esrârına	780
eşiginde	2930
etbâ'ına	796
etmegini	2417
etrâfidır	229
evi	589, 669, 1315, 1924, 2455
evidür	762
evin	108
evinde	2605
evine	131, 725, 1076, 1857, 1869, 1879, 1919, 1923, 1924, 2560, 2612
eviyem	1037, 1038, 1045
evlâdı	206
evlâdına	796
evlâdını	1656

evlâdını	592
evveli	7
eyvânına	2360
fahrı	479, 539, 2934
fakrı	671, 699
farzın	354
fazlın	1757, 1759, 1760, 1760
fazlını	1762, 1948
fermânı	1249
fi'li	1361
fi'lin	2009, 2691
fikrini	1168, 1696, 1697
fürkati	1334
ğamn	730
ğaybetin	920
ğaybetinden	874
ğaynısı	2207
ğaynısından	2536, 2913
ğaynısını	1888
geçesine	2590
geçmesidür	1734
geldigi	14
gevherine	364
gevherlerinden	2183
gicesi	942
girdigi-çün	2395
gitmekligi	2226
gögdesini	27
gölgesi	64, 65
gölgesinde	121, 169
gördigi	340
görmesi	1793
görmesidür	1772, 1792

gövdesi	65
gövdesin	833
göz yaşı	586, 1063
göz yaşıdur	585, 1056
göz yaşını	1058
gözleri	1766, 2569
gözlerinde	1792
gözlerinden	1406, 1506, 2138, 2381, 2481, 2492
gözlerinüñ	1772
gurâbın	1384
gussasıdur	458, 2313
gussasını	2323
gül-şeninde	1683
günâhı	2030
günâhın	659
güneşi	2302
günleri	1040, 2032
günlerinde	506
günlerine	1100
haccı	1411
hâceti	2919
hâcetin	1439, 2922
hâcetini	2601
haddi	950
hadîsin	640
hadîsinde	1753
Hakk'ı	609
hakkı	654, 896, 1214, 1217, 1275, 2101, 2402, 2717
hakkı-çün	1894
hakkın	1647, 1906, 2100
Hakk'ına	1056
hakkına	545, 1338, 1763
hakkında	122, 141, 265, 503, 505, 613, 1976, 2014, 2065

hakkını	731
hâli	1041, 1465, 1786, 1789, 1874, 2096, 2243, 2394, 2418
halîfesidir	205
hâlin	315, 823, 1156, 1441, 2099, 2140
hâliñ	966
hâlinde	2309
hâline	666, 2925
hâlini	246, 525, 527, 617, 618, 619, 620, 822, 1151, 1342, 1359, 1369, 1369, 1466, 1463, 1601, 1921, 2340, 2350, 2370, 2381
halkı	2338, 2347
halkını	18, 1662
hânesini	209
harâbın	1384
harfi	500, 659
harfine	638
hassası	1709
hâşşiyeti	1715
hatâsı	214
hatâsı-çün	213
hayrı	233, 425, 1738
hayrına	2046
hayrını	748
haznesi	1658
haznesinde	2342
hazretinde	376
hazretine	495, 530, 591, 688, 807, 1188, 1310, 1524
helâline	336
her biri	56, 234, 917, 1322, 2132, 2619, 2688, 2781
her birisi	235, 531
her birisin	245
hevâsın	1023
heybetinden	2740, 2748
heybetine	150, 1162

h̄ilâfın	255, 357, 765, 2510
h̄ırkasına	355
h̄ırşın	1676
h̄ırşını	1677
h̄ışmı	814, 1780
hiçbirini	1130
hiçbiri	34, 2893
hiçbirine	2892
h̄ikmeti	2631, 2644
h̄ikmetin	2159
h̄ikmetini	2596
h̄ilmi	75, 115
himmeti	1230, 1283
h̄isâbı	2034, 2621
h̄isâbıñ	708
h̄isâbında	342
h̄işsesi	1709
h̄izmetin	1929
h̄izmetine	2070, 2931
h̄izmetini	1906, 2581
huyları	1150
h̄ürmeti-çün	226, 1232, 1639, 2088, 2897
h̄ürmetine	242, 1026, 1380
ırmagına	2554
‘ibretine	957
ibtidâsı	155
ibtidâsında	1812
içdigi	2900
içi	142, 927, 937, 2117
için	2358
içinde mi	385
içinde	3, 77, 120, 320, 410, 462, 696, 700, 1213, 1417, 1727, 1791, 1799, 1962, 1965, 1966, 2037, 2273, 2344, 2346, 2347, 2349, 2390, 2435, 2489, 2645, 2657

içine	321, 903, 1022, 1050, 1136, 1354, 1462, 1833, 1867, 1875, 1891, 1961, 1974, 2016, 2413, 2416, 2580, 2634, 2678
içini	1418
ihsânım	215
ikincisi	2871
ikisi	274, 446, 1498, 1499, 1829, 1841, 1936, 2592, 2595
ikisini	276
'ilâcın	1442
Îlâh'ı	2563
Îlâh'ın	1144
ilinde	227
iline	1495
'ilmi	75, 115, 615
'ilmini	608, 610, 620
îmânını	1381
ipin	888
irisi	235
ismini	2019
issi	2136, 2631, 2776
işi	41, 135, 621, 745, 1337, 1360, 1790, 1911, 2897
işidür	310
işiginde	1683, 1807, 2365
işin	148, 1337, 1660, 1913, 2408
işinde	75, 1555
işine	555, 1216, 1625, 2603
işini	1344, 1491, 1883, 2008
işitmesi	1793, 1793
işitmesidür	1772
işleri	233, 476
işlerine	2857
iştiyâkından	1347
i'tibârı	1012
i'tibârından	876

itmekligi	2226
itmesin	1191
iyesine	254
kaçı	448
kadri	694
kadrini	10, 198, 1733
kahrı	1725, 2846
kahrın	2351, 2510
kahrıñ	629
kahrına	2804
kal'asın	140
kalbi	83, 2455
kalbinde	2685
kalbine	79
kâmı	472
kanın	2419
kanına	2863
kağı	2757
karalarını	218
karası	183, 428, 1955
karasın	302
karasına	2677
karasından	2002
kardaşı	2895
karnın	656, 1444, 1476
karnına	1445, 2695
karnını	1462
kaşdı	1392, 1534, 2160
kaşrına	2793
kaşrını	1674
katına	393, 530, 601, 688, 1466, 1846, 2570
katında	424, 751, 1369, 1711, 1724, 2126, 2128, 2176, 2192, 2643
kavlin	2691

ḳavmi	2620
ḳavmin	1493
ḳavmine	725, 2639
ḳavmini	2613
ḳaydın	4, 1005, 1091, 1528, 1753
ḳaydını	613
ḳayısı	507
kelâmın	1145
kelâmını	2701
kelbi	847
kenârından	934, 935
kerpici	1123
ḳılın	2224
ḳıyâsı	2681
ḳıymetince	1910
ḳızı	2242, 2248, 2267, 2749
ḳızın	133
kimi	1142, 1142
kimine	1061
kimisi	338, 1134, 1136, 2241
kimisin	20
kimisini	1155
ḳubbesi	62
ḳudreti	959, 2369, 2811
ḳudretini	830, 989, 1901, 2648
ḳudretiyle	12
ḳudretlerini	2353
ḳulağı	1766
ḳulağın	735
ḳulağına	744, 2291, 2303
ḳulağınıñ	1772
ḳulları	809
ḳulların	792

kullarınıñ	4
kumaşı	716
kuşağını	1921
kuvveti	2450
kuvvetiyle	1315
küçiyine	1842
küllisi	2207
küllisin	2749
lafzı	1288
leşkeri	72, 2664
leşkerine	2641
libâsın	1583
livâsı	2698
ma'deni	48, 472, 2933
maḥremi	127
makâmın	1231
makberi	1035
mâlı	746
mâlin	110, 315, 737
mâlinı	153, 619
mâlıyla	2797
ma'naların	1794
ma'nasın	1792
ma'nâsına	1171
ma'nisi	597, 623, 641, 1771, 2203, 2823
ma'nîsin	2831, 2844
ma'nisin	2834
ma'nisinden	994
ma'nisine	2193
ma'nisini	2202
ma'nîsini	981
mâtemin	293
mecâli	2598

medhin	2692
meftâhlarıdur	1734
mehteri	1090
menbâ'ı	590
menziline	628, 2240, 2271
merâmına	336
merhemi	127
meskeninden	79
mesnedi	87
Mevlâ'sına	1269, 1574, 1705, 1940
Mevlâ'sını	25, 34, 1417, 1719
meydâmına	1957
meyli	77, 115
mısrını	1674
milki	707
milkin	114, 261
milkini	18, 1677
milletinden	1388
mişli	84, 930
mu'âfin	357
mu'cizâtı	64
muktedâsı	155
murâdın	313
murâdına	1645
müşkilin	2715
naklı	1580
nakşına	1365, 1682
nakşını	774
namâzın	1088, 1747, 1749, 2271
namâzını	1087, 1741
nâmı	2659
nârına	1300
nefsi	1283, 1327

nefsine	2077
nesi	851
ni‘meti	14, 746
ni‘metiyle	1251
nicesi	16, 21, 287, 421, 441, 649, 652, 743, 915, 1154, 1154, 1301, 1375, 1417, 1673, 1753, 1775, 1827, 1832, 2010, 2069, 2333, 2632, 2731, 2776
nicesin	21
nicesine	2590
nicesinüñ	338, 2015
nişânı	2103
nitesi	2744, 2832
nokşânını	215
n'olacağıın	2394
ocağın	833
odlarından	2677
oğlanı	2481
oğlanını	120, 2431
oğlanınıñ	1476
olması	1723
olmasını	2311
ortasına	319
ölmesini	2311
pâdişâhı	158, 1987, 2563
pâdişâhın	1144
pâresini	1520
pasını	25, 199, 1199
pençesinden	2252
perdesinden	373
peygamberi	86, 838, 1105, 1198, 1240, 1603, 2048
peyki	85
pîşesin	1855
pîşesini	884, 1685
Rabb'isin	2173

rahmeti	950, 1175, 1626, 1626, 1626, 1687, 2861
rahmetiñden	1377
rahmetine	600, 1117
râvisidür	596, 605
râzıkı	1888
râzıkısan	1892
râzılığı	1746
recmi[n]den	1814
rehberi	285, 479, 539, 1713, 2244, 2756
renginden	925
rızâsı	1719
rızâsın	807, 812, 1694
rızkı	2027
rızkın	4, 2581, 2582
rızkını	1895, 1901
riyâsı	75
şacına	2408
şadakası	1069
şadı	2934
şafâsın	38, 2005
şafâsını	1297
şagında	350
şagından	175
şaka[lın]	2584
şakalı	2561
şakalın	2562
şakalından	2224
sancağın	148
şani'i	1587
sarayların	1657
sâyesi	1239, 2201
sâyesinde	2698, 2704
sâyesinden	1351

<u>se</u> bâtı	2191
seccâdesin	356
seccâdesine	1684
selâmı	82
selâmın	283, 1209, 2483
seli	1287
sermâyesin	563
serveri	86, 285, 539, 660, 1240, 2001, 2012, 2230, 2386, 2706, 2756
serverine	362
şevâbı	638
şevâbın	647, 656, 1410, 1756
sevgisidür	1720
seyyi'âtın	2045
şifâtı	804, 2346
şifâtı	9
şifâtıdur	1989
sırrı	1149, 2255
sırrın	782
sırrına	1342
sırrını	110, 2723
şırtın	281
sıvası	1135
silğine	195
sineklerini	1318
sininde	1073
sinine	1074, 2272
sinini	1338
şoĥbetine	601, 632, 1846, 1952
söylemesin	2525
sözleri	1766
sözleriñ	2691
sözlerinüñ	2009
su'âlin	412

suçlarını	2804
sultânı	2623
sultânıdır	1655, 2776
sultânını	2075
sultânısın	50
şûretin	129
şûretinde	2643
şûretine	2570
Sübhân'ını	1293
sünneti	104
sünnetidür	1720
sünnetin	270, 544, 594, 594, 1114, 2071, 2079, 2800
sünnetini	1029, 1650, 2007
şâhı	91, 147, 285, 1240, 2756
şâhısın	96
şâmidur	2040
şanına	88, 137
şefâ'at-kâmidur	1642, 1655
şefâ'at-kânını	2075
şefâ[at]-kânını	2054
şehrinde	2142, 2157
şehrine	665
şehrini	227
şemlesi	1967
şemsi	2934
şerbetinden	1358, 2180
şer'i	398
şer'ini	2102
şerrinden	425, 535
şiddetin	2700, 2905
şîşesin	1855
şîşesini	884
şu'lesi	925

şübhesi	731
tâ'ati	2097, 2168, 2169, 2127, 2171
tâ'atinde	807
tâ'atinden	2098
tâ'atinüñ	2172
tâci	272
tâcudur	1553
tâcını	60, 1893
tâcları	210
tadın	2503
tağına	822, 890, 942
tağından	927
tahtasına	319
tahtına	157
tâkatı	982, 1329
takrîrin	2383
talları	926
tarîkin	117, 1699, 2079
taşı	2117
taşın	1657
taşını	1161
tayağıdur	1769
ta'zîmine	1977
tedbîrine	567
terkin	802, 2930
terkini	877, 1696, 2654
tersine	2596
tesbîhinden	1424
teşvişi	443
tiryâkıdur	1728
toğrısın	2139
tonlarını	1478
toprağını	1925

turmağına	2554
tutağı	1275, 1280
tutmaklığı	467
uçmağından	956
uçmağını	15
uşağı	235
ücretidür	1905, 1914
ümîzi	2605
ümmeti	175, 945, 1561, 1650, 2006, 2006
ümmeti-çün	593
ümmetidür	1965, 1976
ümmetinden	1388, 1999
ümmetine	1026
ümmetini	948, 2718
ümmetin	594
üzerinde	2100
üzerine	954
va'desi	1662, 2717
vakti	671
vaktin	118
varlığı	2109
vaşfin	939, 2502
vaşfinda	1988
vaşfını	1450, 1661, 2693, 2759
va'zını	1848
vebâli	2212
vebâlin	2213
virдини	770, 2490
virmesinde	1557
yâdına	2197, 2339
yakasın	2837
yakınına	586
yanığı	68

yanagından	2789
yanın	2253
yanına	772, 831, 1399, 1492, 1595, 2289, 2360, 2380, 2410, 2462, 2592
yanında	1450
yanından	2263
yarısı	712
yarısın	675
yaş[1]	1017
yaşı	119, 1060, 1272, 1277, 1610, 1641, 2138, 2228, 2313
yaşidur	1611
yaşın	101, 1545, 1643, 2055, 2232, 2774
yaşına	1968, 2013, 2753
yaşından	1346
yaşını	1161, 1491, 1883, 2010, 2773
yazukları	531
yegregidür	2038
yeri	259, 900, 1614, 2772
yeridür	2900
yerin	1638, 2084, 2179
yerinde	315, 754, 2779
yerindedür	1767, 1768, 1770
yerinden	961
yerine	780, 1385, 1649, 2753, 2755, 2781
yetmiş	483
yırdımı	746
yiri	1803
yirindedür	1791
yirine	303, 2872
yirini	801, 1947
yohsilna	722
yoklğın	1219
yoklğına	1227
yoldaş[1]	1094

yoldaşı	41, 1042
yoldaşudur	40
yoldaşları	2809
yoldaşlarına	2850
yollarından	207
zâhidi	2167
zahmeti	1546
zahmetin	1487
zahmetinden	978
zahmetine	1545
zahmı	2840
zahmıdır	2829
zamânında	1828
zâtı	83, 2359
zâtını	92
zehrın	569
zehrıne	2804
zekâtın	729
zerresın	572
zerresından	1175
zıkr-i Hakk'ı	162
zıkri	749
zıkrın	2331
zıkrını	1168
zulmeti	67

20421. Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

agladuğı	1374
altunını	741
arzusına	76, 1032
arzusını	1009
ayrıldığın	2099

ayruğın	811, 2068
bağladuğı	1374
bilmedügi	438
boynı	896, 957
boynına	275
boynuzı	960, 963
bölügi	434, 435
buyruğın	811
büyügi	1842
cürmi	1221
cürmin	224, 225
cürmini	2912
çekdügi	2313
çoğı	672
çoğına	106, 573
çokluğını	1954
dostı	817, 1392
dostına	1301
döndügi	1362
düşine	555
đayđusını	381
geldüginini	1934
gıtdüginini	2618
gögsine	453
gök yüzinde	70
gökyüzinden	337
göñli	199, 2185, 2735
göñlin	232, 299
göñlinini	2858
gözi	121, 211, 325, 1060, 1545, 1675, 2188, 2388, 2735
gözin	2228, 2298
gözinde	1364
gözinden	1491

gözine	198, 1216, 1317, 2907
gözini	2932
gözünü	25
göziyle	1551
güci	2450
güldüğüne	312
günü	309, 418, 424, 432, 487, 753, 794, 1257, 1320, 1324, 1589, 1731, 1972, 2878
günüdür	2261, 2713
gününü	1627
hâtûnı	1912, 2150
hâtûnına	1932
hûnı	1565
hükmi	77, 115
hükminde	10
hükmine	2504
hükmini	77, 2509
hüsnünü	92
içdüğü	1224
ifildüsin	1393
işlediği	486
itdüğü	2077, 2077
kamüsü	11, 55, 230, 236, 350, 1456, 1530, 1659, 2078, 2208, 2636, 2649, 2651
kamusın	715, 759, 1310, 1419, 1541, 1679, 1803, 1935, 2140, 2196
kamusından	1047, 1939
kamusını	12
kamusunuñ	1532
kapüsü	1135, 1571
kapüsüdür	1722
kapusın	868, 1541
kapusunda	853
karşusına	986

ka $\ddot{y}$ gusıdur	2574
kendüzi	797, 979, 2642, 2657
kendüzinden	1326, 2471
kendüzini	2930
kılduğına	312
kılduğını	1934
kokusu	2125, 2166, 2789
kolında	346
konşuluğında	2517
korkusu	440, 1922
kor $\ddot{k}$ usından	2640
kor $\ddot{k}$ usını	412
koynından	533
kulı	396, 990, 2112, 2581
kulina	22
kulısın	17, 2549
kuyusu	2874
küçüsi	1846
lutfi	83, 574, 1202, 1908
lutfına	2066
ma'sûkısın	178
mahlûkına	805, 2206
maksûdı	2921
ma $\ddot{k}$ sûdına	1572, 1599, 2533
mührini	57
mülki	746
n'olduğın	2099, 2199
nûrı	67, 2384
nûrıdır	2785
nûrıdur	1772
nûrına	2180
odı	1267, 1299, 2272
odına	360, 1058, 1126, 1141, 1390, 1822, 1957, 2088, 2270, 2480

oğlı	2381
oğlına	651
oğlını	642
oğı	806
olduğı	1746, 1852
olduğın	2172
oluğı	936, 1340
otuzı	482
ödi	136
öldüğini	1483
ölümünü	1646
‘ömrü	80, 1555, 2007, 2239, 2362, 2889
‘ömrünü	2015, 2017, 2029, 2919
öñinde	307, 2493
öñine	1416
özi	2826
özinden	337
özine	2875
‘özri	2192
resüli	104, 2496
rûhın	2248
rûhına	914, 1070, 1752, 2923
sevdüği	2487
sevdüği-çün	997
sevdüğin	305
sevgüsün	303
soñına	685
soñında	314
sözi	83, 325, 1325, 1610, 2094, 2796
sözidir	212
sözidür	2093
sözün	595, 921, 1204, 1282, 1429, 2144, 2362, 2842
sözüne	20, 161, 374, 766, 1702, 1985, 2215, 2415

sözini	1277
suçı	294, 2018
suçına	1022, 2678, 2682
şun'ıdır	19
sündüsinden	1116
şübhelüsün	2101
tağladuğın	2270
tokuzu	449
torusu	962
tozına	2869
turduğın	1933
tutmaduğı	2076
tüvi	832
ulusı	1849, 1853, 2485
ulusına	1831
ussı	2366
uzumı	940
üni	1731
üstine	2118
varduğın	1933
virdügi-çün	499
vücûdı	8
yatmaduğı	2076
yer yüzine	20
yidügi	2900
yolı	2134, 2163, 2853
yolına	103, 110, 113, 256, 577, 1113, 1691, 1698, 1700, 2073, 2074, 2453, 2457, 2815
yolında	1956, 2427, 2498
yolından	2090
yolını	456
yüzi	197, 325, 501, 538, 1514, 1532, 1915, 2389, 2669, 2903, 2914
yüzün	1429, 2409, 2604, 2612, 2783, 2846

yüzifi	2173
yüzinde	2224
yüzinden	582
yüzine	119, 276, 1316, 1317, 1319, 2017, 2228, 2783, 2785, 2869, 2872, 2875, 2907, 2907
yüzini	383, 1277, 1403, 1526, 2430, 2452, 2453, 2478, 2560, 2762

20422. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

agladuğun	2270
boynun	281, 317
boynuna	888
cürmüni	2502
çoğuna	360
dostuna	534, 732, 2334, 2707
dostunu	1344
gönlü	828, 2076, 2597
gönlünde	76
gönlüne	592, 1365
gönlünü	365, 591, 1236, 1378
gördüğün	2343
gözü	2313
gözün	2409
gözünü	521, 1692
gücünü	629
gülüne	2371
hâtûnunu	1900
hubbun	2692
itdüğünü	1015
kulu	556
kuluna	2371
kuluyam	1617
kutbu	201

lutfu	1034, 1740, 2564
oğlu	2340, 2389
oğlun	2367
oğluna	645, 646, 653
oğlumı	2390
olduğu	214
otunu	2304
ölümün	1030, 2281
ölümünü	379, 2310
öñünde	2135
öñüne	2477
öpdüğü çün	287
özünü	2098
sevmedüğün	1619
şoñun	1669, 1669
sözü	2599
sözün	453
sözünden	2931
sözünü	383, 521, 940, 1370, 1512, 1692, 2008, 2009, 2372, 2525, 2526, 2605, 2831, 2932
suçun	984
suçuna	2016
suçunu	986
ününe	325
ününü	1627
üstünde	1069, 2183
üstüne	432, 534, 548, 732, 951, 953, 964, 964, 1155, 1805, 2249, 2296, 2450, 2607, 2702, 2707, 2748, 2758, 2838
üstünü	2241, 2663
yoluna	1638, 2364
yolunda	2928
yüzün	2409, 2584
yüzünden	2932

yüzüne	189
yüzünü	1478, 1512, 2372, 2389

20423. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

'afvü	2332
arduna	1754
dînüdür	2441
dînüne	2361
emrünü	2746
evün	172
evünü	1806
gencü	1045, 1121
hâcetüni	2918
hakkü	518
kavmüdür	2746
kulağuna	1181
sünnetün	103
yarağun	1160
yerünü	2796
yirüdür	1224

Tablo: 7

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ı, -i, -u, -ü)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ı	625	71	53	121	0	0	0	0
-i	79	0	0	0	478	352	70	117
-u	4	0	23	13	0	0	0	0
-ü	2	0	0	0	8	3	34	43

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Top.	%
uyumlu	704	71	23	13	478	352	34	43	1718	82
uyumsuz	6	0	53	121	8	3	70	117	378	18

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2043. Birinci Çokluk Şahıs İyelik Eki “-mız”, “-miz”, “-muz”, “-müz”

20430. “-mız”, “-miz” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

birbirimizi	2262
birimizi	2262
bitimiz	170
cânımız	1483
du‘âmız	1568
elimize	170
hâlimiz	1414
işimizde	295
mağâmımız	177
şerrimizden	171

20431. “-mız”, “-miz” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

derdümüz	569
evümize	1451
kamumızı	1226

20432. “-muz”, “-müz” Yuvarlak Ünlüsü İle Uyumlu

cânumuzı	308
derdümüze	1053
dînumüz	1559, 2348
fi‘lümüze	2910
gönlümüz	308, 1119, 1942
gönlümüzden	1225, 1676
günümüz	2348
halümüz	2632
kamumuz	513
kamumuzı	175, 1561
oğlumuzı	1501
‘ömrümüz	166, 402
sırrumuz	2635
sinümüz	1559
suçumuz	170, 562, 1227, 1423, 1560, 1640, 1945
tesbîhümüz	947
yolumuz	1132, 2632
yüzümüze	170

20433. “-muz”, “-müz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

Allah'ımız	1833
bağımız	2328
başımızuñ	275
birbirimiz	2635
birimiz	740, 2231
birimizdi	736
bitimiz	1562
cânımızdan	2434
cümbüşimiz	1946
dilimize	2329

du[‘â]muz	2684
elimüzden	1562
hâcâtımız	1558
hâcetimüz	1678
hâlimüz	513
hayrımız	171, 1561
ikimüz	735, 2553
işimüz	1946, 2690
işlerimiz	2911
itdügümüz	2885
kavlimüzde	713
maksûdumuz	1567
menzirimüz	2276, 2689
tâ’atımız	2859
yolumuz	2178

Tablo: 8

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-mız, miz, -muz, -müz)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-mız	1	2	0	1	0	0	0	0
-miz	0	0	0	0	0	7	0	2
-muz	1	9	0	16	0	0	0	0
-müz	0	0	0	0	0	20	0	15

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Top.	%
uyumlu	1	2	0	16	0	7	0	15	41	55.4
uyumsuz	1	9	0	1	0	20	0	2	33	44.6

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2044. İkinci Çokluk Şahıs İyelik Eki “-ñız”, “-ñiz”, “-ñuz”, “-ñüz”

20440. “-ñiz” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

terkiñiz 2067

20441. “-ñız”, “-ñiz” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

göñlüñiz 1785

ķamufñiz 1502

sözüñiz 1452

20442. “-ñuz”, “-ñüz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

cânuñuzı 1694

cürmüñüz 2845

dînuñüz 2405

kendüñüzi 2211

maluñuz 2195

sözüñüz 277

20443. “-ñuz”, “-ñüz” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

‘aklıñuz 1081

birñüz 2829, 2830

cânuñuz 2821

cümleñüz 498, 1500

cümleñüzi 626

hâliñüz 1065

ikiñüz 277

ķaçıñuz 2835

ķullarıñuz 180

mâlîñuz 2820

niceñüzi

2814

Tablo: 9

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ñız, ñiz, -ñuz, -ñüz)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ñız	0	0	0	1	0	0	0	0
-ñiz	0	0	0	0	0	1	0	2
-ñuz	0	5	0	2	0	4	0	0
-ñüz	0	0	0	0	4	0	0	4

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	0	0	0	2	0	1	0	4	7	30.43
uyumsuz	0	5	0	1	4	4	0	2	16	69.56

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

205. Yükleme Eki “-ı”, “-i”, “-u”, “-ü”

2050. Düz Ünlüsüyle Uyumlu

‘âdemi	89
‘âdeti	2122
adını	1269, 2471
‘afvı	1185
ağlayam	2601
âhını	1394
aḥkâmını	120
aḥvâli	2161
aḥvâlimi	703, 1452, 2150, 2465
aḥvâlini	1345, 2301
‘âlemi	89
‘âlim[le]ri	2898
‘âlimleri	2865, 2891, 2901, 2903
‘alimleri	2867, 2893

almağı	1953
altunını	741
'ameli	2243
anı	16, 18, 28, 32, 55, 116, 123, 125, 190, 192, 254, 279, 290, 291, 294, 472, 478, 487, 493, 534, 682, 702, 703, 715, 738, 738, 743, 853, 883, 895, 896, 897, 912, 915, 955, 997, 1012, 1054, 1060, 1093, 1172, 1180, 1202, 1231, 1248, 1252, 1293, 1325, 1327, 1328, 1338, 1343, 1346, 1348, 1349, 1357, 1376, 1416, 1421, 1436, 1472, 1485, 1486, 1486, 1502, 1572, 1588, 1596, 1624, 1656, 1688, 1707, 1707, 1708, 1711, 1715, 1717, 1720, 1721, 1724, 1742, 1744, 1764, 1775, 1777, 1782, 1787, 1801, 1864, 1895, 1911, 2025, 2035, 2057, 2057, 2072, 2083, 2085, 2136, 2153, 2153, 2206, 2208, 2217, 2245, 2293, 2335, 2364, 2370, 2403, 2446, 2475, 2476, 2481, 2530, 2540, 2582, 2597, 2622, 2649, 2653, 2656, 2657, 2659, 2728, 2730, 2733, 2777, 2836, 2856, 2861, 2870, 2878, 2888, 2897
anları	297, 437, 523, 606, 737, 997, 1129, 1170, 1170, 1212, 1212, 1244, 1319, 1319, 1420, 1521, 1706, 1770, 1965, 1965, 1978, 1990, 1990, 1998, 2036, 2044, 2048, 2891, 2903
arzusını	1009
'aşâñi	2628
'aşâyı	2629
ashâbı	2491
'âsileri	59
'âsîyi	1995
'âşıkı	365
'aşk-ı Hakk'ı	592
atını	2638, 2648
ayağını	2258
âyeti	2822, 2833, 2843
ayı	2522
âyîniñi	2398
'azâbı	318
balığı	964
barmağını	1916
başı	2928

başını	2258, 2647
bâtılı	2402
belâyı	1028
bendi	204
beni	143, 184, 240, 265, 306, 360, 390, 431, 487, 493, 537, 574, 701, 741, 838, 846, 849, 867, 867, 919, 999, 1000, 1038, 1096, 1099, 1257, 1300, 1425, 1427, 1474, 1480, 1517, 1534, 1535, 1797, 1896, 1983, 2003, 2052, 2150, 2220, 2221, 2252, 2256, 2257, 2261, 2264, 2424, 2435, 2514, 2546, 2550, 2565, 2566, 2661, 2670, 2745, 2855, 2888, 2888
bini	793
birbirimizi	2262
biri birini	1347
birini	1130, 1347
birisini	719
bizi	44, 117, 168, 174, 175, 242, 309, 418, 510, 516, 517, 558, 867, 1226, 1387, 1388, 1514, 1523, 1561, 1562, 1639, 1834, 1835, 1951, 1952, 2086, 2211, 2277, 2517, 2624, 2761, 2909
buları	134, 156, 1213, 1963, 1975, 2018, 2020, 2042, 2065, 2619, 2754
bunları	134, 301, 322, 411, 437, 509, 523, 1138, 1147, 1148, 1150, 1663, 1926, 1978, 1998, 2021, 2031, 2036, 2039, 2044, 2049, 2060, 2719, 2852, 2865, 2876, 2876, 2899, 2908
câni	287, 783, 1427
cânımı	1267, 1969, 2307, 2453, 2724, 2787, 2841
cânını	1293, 1334, 2027
câmîni	906
Cebrâ'il'i	282
cehennemini	2736
cengi	2813
cenneti	2059, 2770
cennetini	948
cevâbı	462
cigerini	1539
cismini	2019

cismiñi	2924
cümlesini	724, 916, 969, 2529
cürmiñi	2515
cürmini	2912
çevresini	2380
çoklığını	1954
dânesini	209
deñizi	2614, 2637
derdini	770
dermânını	2054
dervişi	709, 1336, 1343
devleti	1715
devrişleri	476
dikdiklerini	1154
diliñi	459, 559
dîn-i hakkı	2402
dîni	118, 2399, 2407, 2443
dînimi	1853
dînini	1850, 2394, 2860
dîniñi	2398
dinleri	2347
dostlarını	809
du‘âmı	999, 1963, 1999
du‘âñı	105, 826
du‘âyı	2595
dutanları	1244
dünyâsını	199
dünyâyı	261, 2190
dünyeyi	1513
ecsâdını	2026
efgânları	2703
ehl-i beyti	114
eliñi	559, 1173

elini	592
elmayı	934
emrini	1618, 2834
erkânını	1850
etmegini	2417
evimi	2265
evlâdını	592, 1656
fakîri	220
fakrı	1681
fazlını	1676, 1762, 1948
fikri	1841
fikrini	1168, 1696, 1697
Fir'avn'ı	2540
firdevsi	15
fırsatı	787
ğâ'ibi	408, 415
ğamı	2778
ğaygusını	381
ğayrısını	1888
ğaynıyı	1329, 1699
geldüğünü	1934
gelenleri	1067
ğışşı	1811
gideni	1433
gıtdüğünü	2618
göğdesini	27
gömlegi	286, 289
göñlini	2858
göñliñi	298, 401
gövdemi	2438
göz yaşını	1058
gözünü	2932
ğuşşamı	2475

gussasını	2323
günâhı	1215
günini	1627
günleri	1040, 1521, 2703
hâceti	1552
hâcetini	2601
hacıları	1420
hadîsi	2202
Hakk'ı	303, 356, 602, 615, 1815
hakkını	731
halâşı	1028
hâli	495, 552, 974, 1316, 2131, 2161, 2196, 2246
halîmi	2075
hâlîmi	667, 668, 2465, 2882
hâlîfi	1046, 1173, 2799
hâlîni	525, 527, 617, 618, 619, 620, 822, 1342, 1369, 1369, 1466, 2340, 2350, 2370, 2381
halkı	68, 368, 564, 599, 810, 931
halkını	18, 1662
hânesini	209
Hasen'i	280
hayrı	1739
hayrını	748, 1732
hazretine	1466
hevâyı	1225
hırşını	1677
hiçbirini	1130
hikmetini	2596
hisâbı	318
hizmeti	1905
hizmetini	1906, 2581
horları	968
Hudâ'yı	1820, 1830

hükmini	77, 2509
Hüseyn'i	281
hüsni	92
ilanları	1067
i'tibârı	2794
İbrâhîm'i	2050
içini	1418
ideni	1433, 2928
ihsâm	2182
ihsânını	216
Îlâh'ı	2528
ili	844, 893
ilimi	667
'ilmi	616, 619
'ilmini	608, 610, 620
îmânını	1381
iñleyeni	2928
irmegi	1953
ismini	2019
işi	407, 443, 646, 681, 721, 975, 817, 842, 849, 909, 958, 1115, 1179, 1201, 1214, 1322, 1404, 1487, 1515, 1878, 2141, 2806
işimi	698
işini	1303
işini	1344, 1491, 1883, 2008
işleri	407, 579, 1109
itmegi	44, 44, 1177, 1177
kadrini	10, 1733
kâfiri	2743
kalb-i 'amâyı	1385
kamumuzu	1226
kamusını	12
kân-ı vefâyı	2933
karalarını	218

karârı	2062
karnını	1462
kâru[bâ]mı	2830
kaşrım	1674
kaşmî	508, 1969
kaşmîni	2613
kaydını	613
kelâmını	2701
kelbi	832
kemleri	1228
kendüzimi	2227
kendüzini	2930
Kevser'i	37
kılam	1707
kılduğımı	1934
kimi	529, 2775
kimisini	1155
kimseyi	815, 829, 872
kîniñi	459
kişiyi	608, 825, 1599, 1933, 2272
korğusını	412
kudreti	1595
kudretini	830, 989, 1901, 2648
kudretlerini	2353
kullarımı	1211
Qur'ân'ı	661, 719, 1102, 2053
kuşagını	1921
kuzıyı	2309
leşkeri	69
mâlîñi	1046
mâlını	619
Mâlik İbn-i Enes'i	596
ma'nisini	2202

ma'nîsini	981
meh-likâyı	2095
melekleri	526
Mevlâ'sını	25, 34, 1417, 1719
meyyiti	2263
mısrını	1674
milkini	18
miskini	1324
miskinleri	996
Mustafâ'yı	2095, 2933
mü'mini	2793
mücrimleri	1228
mührini	57
mürğ-i humâyı	1385
müşrikleri	2743
nakşını	774
namâzı	1073, 1111, 1714, 1718, 1754, 1765, 1773
namâzını	1087, 1741
nefsi	810
nicâtı	1690, 2537
nidâyı	827, 1284
nişânı	1427
nokşânını	215
oğlamı	1450, 1472, 1503, 1547, 2393, 2412, 2446
oğlanını	120, 2431
oğlını	642
okumağı	681
olanı	2602
olmasını	2311
olmayanı	2704
öldüğünü	1483
ölmesini	2311
'ömrünü	2015, 2017, 2029, 2919

öyleyi	1743
pâdişâhı	1278, 2528
pâresini	1520
pasını	25, 199, 1199
peygamberi	768, 821
pîşesini	884, 1685
rızkını	1895, 1901
şafâsını	1297
salavâtı	2923
sebedi	2355
selâmı	686
seni	108, 191, 319, 321, 332, 397, 470, 686, 696, 697, 700, 726, 753, 841, 843, 843, 846, 860, 860, 897, 901, 923, 972, 1031, 1033, 1038, 1097, 1099, 1190, 1211, 1264, 1270, 1434, 1453, 1474, 1504, 1504, 1505, 1510, 1525, 1777, 1870, 1959, 2004, 2069, 2221, 2294, 2375, 2400, 2406, 2435, 2476, 2487, 2519, 2534, 2564, 2628, 2686, 2777, 2791, 2798, 2855, 2897
sermâyeyi	2189
serveri	479, 545, 768, 2760
sevdâyı	2432
sevdüğünü	2042
seveni	116, 2487
şırâtı	176, 661, 755, 1566, 1734, 1973, 2779
sırları	965
sırrımı	2469
sırrını	110, 2723
sineklerini	1318
sinimi	167
sinini	1338
sizi	516, 625, 626, 627, 628, 1496, 1497, 1960, 1960, 2011, 2277
sizleri	511
sözümü	1623, 2609
sözünü	1009
sözleri	2612

sözlerini	2415
suçını	357, 2549
suçları	189
suçlarını	2730, 2805
suçluları	188
sultânını	2075
şûreti	1670
Sübhân'ını	1854
Sübhân'ını	1293
sünneti	603, 945, 2006, 2059
sünnetini	1029, 1650, 2007
şâhı	23
şefâ'at-kânını	2075
şehri	828, 844, 1448
şehrini	227
şehveti	451, 455
şer'ini	2102
şerri	579
şeytânı	237, 764
şîşesini	884
ta'âmı	2107
ta'ati	306, 1552, 2122
tâcını	1893
tâcını	60
taşı	963, 2695
taşını	1161
tayyibâtı	2537
terkini	877, 1696, 2654
teşvişi	1030, 1343, 1435, 1623, 1865, 1914, 2318
tevbe-'i erzâmı	1225
tevbeñi	464, 1223
Tevrât'ı	1971
tonlarını	1478

toprağını	1925
uçmağını	15
ümmeti	603
ümmetimi	522
ümmetini	948, 2719
va'zını	1848
vakti	1739
vaşını	1450, 1661, 2693, 2759
vaşl-ı yârı	2794
virdini	770, 2490
virmeği	1953
yalvaranı	2601, 2682
yapduklarını	1154
yaramı	2378
yarlığı	2109
yaşı	2421
yaşını	1161, 1491, 1883, 2010
yaşını	1303
yeri	89, 917, 1548, 1661, 2814
yerleri	951, 965, 968
yigidi	1865
yiri	2521
yirini	801, 1947
yirleri	915
yolını	456
yolları	737
yollarımı	1211
yüzini	383, 1277, 1403, 1526, 2430, 2452, 2453, 2478, 2762
zâtını	92
zelîli	2496
zıkr-i Hakk'ı	1648, 2457
zıkri	1248
zıkrini	1168

2051. Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

ahvâlümi	1604
‘akluñı	907, 1821, 2401
altunı	1910, 1912
ayağußı	1445
ayruğı	1984
başumı	2222
başuñı	2611
bunı	213, 228, 264, 397, 408, 416, 422, 430, 444, 644, 671, 678, 680, 713, 726, 834, 834, 835, 841, 879, 880, 887, 971, 972, 1023, 1122, 1157, 1182, 1184, 1275, 1276, 1280, 1292, 1296, 1323, 1326, 1335, 1349, 1353, 1366, 1425, 1480, 1500, 1544, 1547, 1659, 1667, 1725, 1839, 1866, 1876, 1879, 1888, 1905, 1910, 1923, 1928, 1962, 1975, 1977, 1996, 1999, 2052, 2305, 2314, 2342, 2363, 2406, 2411, 2416, 2485, 2569, 2588, 2655, 2657, 2660, 2791, 2850
buyruğı	1984
büyügi	989
cânumı	1508
cânumuzı	308
cânuñı	1799, 1799
cânuñuzı	1694
cemâlüñi	1678
cigerüñi	561, 1058
cümleñüzi	626
cünbüşlerüñi	1710
cürmüni	2502
dilüñi	1173
dinümi	167
dostı	1325, 2928
dostunı	1344
elümi	1256
elüñi	460
emrümü	1985

emrünü	2746
evlerüfi	2197
evüni	1806
fi'lüfi	1359
gögi	89, 2521
gömlegüni	2250
gönlümi	163, 673, 2219
gönlüfi	1003, 1524, 2699, 2734
gönlüni	365, 591, 1378
gözümü	2180
gözüfi	2699
gözünü	521
gücünü	629
günü	1453, 1633
haccumu	1413
hâcetümi	2365
hâcetüni	2918
hâlümü	1603
hâtûnum	1900
heybetümi	2639, 2741
hulkı	1128
işbunı	213, 1417, 1796, 1971
işlerüfi	1710
itdügüni	1015
kaddüfi	2325
kalbümi	1299
kalbüfi	58, 1306, 1653, 2023
kamumuzı	175, 1561
kamuyı	2024
kavümi	499
kendümi	2556
kendüni	966, 2098, 2254
kendüfi	816, 899, 2251

kendüñüzi	2211
kendüzümi	2277
kendüzüñi	898
ķalı	612, 657, 1789, 1795
ķullaruñı	1025
ķulluđı	1938
ķuluñı	2081
ķuzıcuđumu	2303
ķuzuyı	2295
müşķüli	1106
nâmusı	883
ni‘metümi	1983
niceñüzi	2814
odı	1299
oğlumuzı	1501
ođluñı	1484
oğlum	2390
orucu	1110
otunı	2304
öküzi	964, 982
ölümüni	379, 1646, 2310
özi	2292
özüñi	1110
özünü	2098
perümi	2255
resûli	131, 181, 270, 1013, 1114, 1655
şâhibümi	852
savumu	2265
sevdüğümi	2044
sırrumu	2465
sırruñı	320
sözi	323, 438, 449, 624, 624, 797, 979, 1014, 1121, 1242, 1398,1415, 1469, 1496, 1498, 1862, 1904, 1915, 2337, 2388, 2509, 2771, 2778, 2826, 2839

sözümü	268, 413, 484, 763, 1167, 1168, 2474, 2549, 2550, 2572
sözümü	353, 1489, 2093, 2123, 2512, 2524
sözünü	383, 521, 940, 1370, 1512, 1692, 2008, 2009, 2372, 2525, 2526, 2605, 2831, 2932
suçunu	460
suçunu	986
suyı	1601
suyumu	2256
sünnetümü	543
tâ'atümü	2769
tuzu	2417
ümmetümü	2064
ümmetümü	843, 2050
ününü	1627
üstünü	2241, 2663
yaşunu	1064
yazığı	426
yerünü	2796
yolu	1847, 2458
yollarını	1025
yöni	1866
Yüsufı	30, 31
yüzi	52, 1835
yüzüğü	2249
yüzümü	576, 1285
yüzünü	1478, 1512, 2372
yüzümü	1533

2052. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

ikindüyü	1745
kulu	1800
nefsüfü	1029

odu	29
tamuyu	585

2053. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

armağamnu	1778
Halil'ü	28
kullaru	752
zâru	2317

Tablo: 10

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ı, -i, -u, -ü)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ı	327	117	5	132	0	0	0	0
-i	14	0	0	0	221	266	29	125
-u	2	1	0	3	0	0	0	0
-ü	0	0	0	0	0	1	0	2

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
Uyumlu	341	117	0	3	221	266	0	2	950	76.3
uyumsuz	2	1	5	132	0	1	29	125	295	23.7

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

206. İlgili Eki “-(n)ıñ”, “-(n)iñ”, “-(n)uñ”, “(n)üñ”

2060. Düz Ünlüsüyle Uyumlu

açıñ	656
‘âlimleriñ	632
Allah'ıñ	804
‘anânıñ	2016

anıñ	7, 7, 12, 19, 31, 67, 103, 123, 189, 205, 346, 350, 453, 647, 654, 659, 688, 704, 708, 730, 731, 744, 746, 746, 850, 868, 888, 939, 940, 948, 953, 1297, 1337, 1374, 1395, 1715, 1867, 1884, 2144, 2224, 2323, 2349, 2437, 2700
anıñ-ıçün	552
anıñla	869
aşçınıñ	831
‘âşıkıñ	178, 770
‘avratıñ	446, 448
‘avratıñdur	449
bahrınıñ	363
bekâmıñ	1674
benim	429, 461, 541, 569, 693, 701, 799, 1287, 1296, 1298, 1423, 1467, 1482, 1482, 1548, 1603, 1963, 1963, 1969, 1969, 1991, 2041, 2058, 2058, 2131, 2137, 2142, 2154, 2156, 2157, 2209, 2257, 2260, 2260, 2266, 2269, 2273, 2465, 2546, 2551, 2552, 2557, 2576, 2594, 2639, 2718, 2745, 2750, 2766, 2790, 2894
benimdür	2025, 2730
benimle	800
binim	654
birbiriniñ	920
biriniñ	613, 939, 940, 2197
bitiniñ	2580
bizim	513, 562, 946, 1053, 1226, 1374, 1929, 2078, 2275, 2434, 2910
bizim-ıçün	473, 2011
boynuzınıñ	961
bularıñ	276, 281, 443
bunların	2723
bunlarıñ	265, 325, 412, 802, 1977, 2018, 2030, 2045, 2722
câh-ı ‘izziniñ	884
cânınıñ	363
Cebra’il’iniñ	2583
cennetiñ	1574, 1734, 1940
cifeniniñ	1369
cihâmıñ	285, 285, 539, 1240, 2756

cümleniñ	1889
darb-ı zikriñ	1315
deñiziñ	611
derdimiñ	1023
derdiniñ	1395
dervişiñ	1342
dîniñ	155, 1522
diniñ	1737, 1850
diñleyeniñ	634, 639
du'âmıñ	1722
dü-cihâmıñ	86
dünyâniñ	1614
Ebû Bekr'iñ	548
ehl-i 'ilmiñ	694, 695, 699
ehliniñ	175, 2116
eleteniñ	1789
eriñdür	446, 449
fâniniñ	1365, 1577, 1674, 2925
fenâniñ	40, 1677, 1682
Fir'avn'iñ	2570
ğayrıniñdı	2131
göziniñ	25, 119
günâhıñ	464
günleriñ	412
hadîsiñ	2203
Hakk'iñ	143, 2935
Hâlik'iñ	805, 2596
halkıñ	320, 539
hocanıñ	743
Hudâ'niñ	104, 830, 1105, 1168, 1175, 1198, 1626, 2068, 2644, 2746
İblisiñ	1725
İbrâhîm Halîl'iñ	1388
ikiniñ	1944

İlâh'ın	1901, 2648
ilin	722
îmânın	1721
İsrâ'il'in	2048
işin	482, 1342
işinin	440
Kâ'be'nin	1399
kağırın	321, 410
kâfirlerin	136, 148
kişinin	231, 440, 619, 1012, 1035, 1069, 1316, 2168, 2239
kuğunın	1772, 1793
kulunun	1393
kullarının	4
mahşerin	285, 1655
mâlin	715
mazlûmların	1647
menâlin	1696
mestûrenin	453
Mustafâ'nın	212, 914, 1029, 2006
mü'minin	2103, 2784
mübtelânın	232
mücrimlerin	2912
mümkînâtın	2934
naklin	2193
namâzin	1709
namazının	685
nefsin	765
oğlanın	1545
oğlanının	1476
pâdişâhın	1454, 1780, 2066
peygamberin	503, 595, 1580

seniñ 52, 93, 93, 102, 189, 524, 789, 826, 868, 978, 1005, 1098, 1098,
1127, 1142, 1170, 1266, 1266, 1409, 1598, 1605, 1733, 1813, 1989, 1997, 2042, 2051,
2057, 2072, 2078, 2155, 2291, 2485, 2488, 2863

siniñ	1124
siziñ	1452
su'âliñ	326
Süleyman'ıñ	1020
şâkiriñ	179
şehvetiñ	448
Tañrı'nın	1649
Tañrı'nıñ	396, 398, 1603, 2436
te'âlâniñ	1719, 2159
tesbîhiñ	1794
ümmeñiñ	2038
ümmeñleriñ	1091, 2014
vaşlıñ	2180
vireniñ	555
yeriñ	1665
yiriñ	952
yüzimiñ	218
zamâniñ	248

2061. Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

buniñ-içün	611
resûliñ	133, 398, 2102

2062. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

başımızuñ	275
bunuñ	208, 214, 251, 305, 429, 567, 597, 641, 647, 708, 717, 731, 732, 978, 1280, 1337, 1442, 1474, 1477, 1480, 1482, 1601, 1662, 1733, 1774, 1837, 1900, 1989,

2118, 2136, 2168, 2191, 2192, 2224, 2296, 2300, 2310, 2311, 2336, 2350, 2358, 2383,
2385, 2397, 2438, 2450, 2592, 2618, 2809, 2823, 2834, 2842, 2844

derdüñüñ	1445
dostuñ	1325
ehl-i sumutuñ	374
gögüñ	2563
göñlümüñ	1023, 1199
göñlüñ	1315
gözünüñ	1017
gözünüñ	2002
günüñ	1005, 1905, 2748
kamunuñ	877, 1134, 2654, 2757, 2930
kardaşumuñ	2897
kendünüñdür	2116
kullaruñuñ	310
kuluñ	1785, 1792, 1853
mel'ünüñ	2603
müşkülüñ	1249
nefsünüñ	1032
nûruñ	65
o[ğ]lumuñ	1483
oğlanumuñ	1895
oğlunuñ	1495
oğluñuñ	2370
öküzüñ	957, 963, 966, 980
resûlüñ	118, 149, 152, 2071, 2093
rükû'uñ	1770
sözümüñ	218
sözüñ	106, 367, 489, 596, 780, 794, 918, 957, 981, 994, 1171
sözünüñ	2590
şuçlunuñ	188
tamunuñ	1607, 2757
ümmetlerümün	2016

ümme ^h tünüñ	155
yüzüñüñ	302

2063. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

â ^h irinüñ	7
â ^h uñ	1410
‘â ^h emüñ	1892, 2934
Allah’uñ	1746
anlaruñ	632, 1162, 1381, 1532, 1728, 1829, 2029, 2035, 2415
anuñ	15, 40, 56, 77,78, 83, 84, 85, 117, 137, 141, 150, 154, 206, 229, 230, 235, 448, 804, 811, 836, 851, 891, 916, 924, 925, 936, 937, 962, 998, 1060, 1079, 1094, 1142, 1181, 1188, 1204, 1237, 1250, 1269, 1275, 1285, 1347, 1365, 1376, 1394, 1402, 1418, 1437, 1442, 1444, 1481, 1486, 1495, 1550, 1617, 1619, 1769, 1790, 1793, 1813, 1914, 1929, 2007, 2024, 2025, 2035, 2039, 2056, 2078, 2094, 2094, 2096, 2190, 2213, 2232, 2266, 2291, 2313, 2314, 2339, 2340, 2355, 2360, 2361, 2362, 2362, 2397, 2439, 2462, 2477, 2502, 2522, 2574, 2591, 2606, 2607, 2621, 2647, 2658, 2665, 2687, 2687, 2691, 2691, 2692, 2717, 2789, 2800, 2831, 2872, 2873, 2895, 2895, 2895, 2919, 2929
anuñ-çün	113,132, 1124
anuñ-çündür	298
anuñdur	422
anuñ-ıla	687, 923, 2916
anuñ-içün	358, 645, 814, 843
anuñla	923, 2887, 2916
‘arşuñ	169
‘âşilerüñ	2678
‘âşinüñ	2586
‘âşıklarüñ	1359
‘âşikuñ	2686
‘âşikun	2929
‘avratımuñ	1895
atasınuñ	2342
ayağınuñ	1545

ayaklarınıñ	2869
babamunñ	1514
babasınıñ	2350
bahrunñ	245
benüm	461, 728, 798, 1021, 1130, 1283, 1290, 1447, 1458, 2016, 2445, 2452, 2558, 2558, 2568, 2572, 2572, 2608, 2610, 2677, 2731, 2890, 2891, 2901
benüm-ile	839, 1986
benümle	801
bî-çârenünñ	1274
birinünñ	948, 2784
birisinünñ	2725
bizüm	2911
bularunñ	294, 383, 521, 2019, 2905
bunlarun	2709
bunlarunñ	536, 930, 1134, 1150, 1151, 1532, 1771, 1829, 1979, 1988, 2017, 2017, 2026, 2029, 2034, 2046, 2059, 2065, 2109, 2415, 2725, 2766, 2768
bunlarunñla	2818
cânınunñ	94
cânlarunñ	293
cemâlünñ	1952
cîfenünñ	1011
cümlenünñ	1024
çarhunñ	569
derdimendünñ	2884
derdinünñ	127
derdün	1955
detlülerünñ	2687
dînünñ	156
dinünñ	2436
ehlinünñ	2519, 2685, 2685
enbiyânunñ	1090
erüñdür	448
evlâdınunñ	206

evliyânuñ	1090
evvelinüñ	7
fakîrünüñ	666
fâninüñ	38, 252
Fir'avn'ünüñ	2643, 2646, 2662, 2664
gelenüñ	1042
gevherinüñ	48
gicenüñ	67
göklerünüñ	1541
gözlerimünüñ	1611, 2228
gözlerinüñ	1772, 2010
gülenüñ	1580
günâhuñ	2804
habîbüñ	226, 242, 1999
Hakk'ünüñ	354, 1126, 1625, 1694, 2353, 2907
Hakk'ünüñdur	439, 727
halkünüñ	479, 598, 876, 1539, 1587, 1713, 1939, 2207
hareminüñ	127
Hudâ'nuñ	1240
hûrfinüñ	1085
hûrinüñ	2784
hurmanuñ	74
ırmagınıñ	2592
imâmuñ	1754
irenüñ	1786
işlerünüñ	1249
Kâ'be'nünüñ	1340
kamusınıñ	1532
karıncanıñ	2621
kavminüñ	233
Kerîm'ünüñ	989
kimisinüñ	338
kimsenüñ	2798, 2852

kimüñ	1086
kimüñ-çün	1139
kimüñdür	1139
kişinüñ	214, 1913
kitâbun	2715
kulınuñ	2816
kullaruñ	518, 1022
kuzınuñ	2290
livâ' -ül-hamduñ	2085
maşşerüñ	1240, 2756
mâlımuñ	729
mâluñ	712
melegüñ	501
Muhammed'üñ	2436
Mustafâ'nuñ	1380, 2518
mü'minüñ	2109
mürdelerüñ	2520
namâzuñ	1768
nâmenüñ	2360
nefsinüñ	76
nefsüñ	1645
nicelerüñ	418
nicesinüñ	338, 2015
olaruñdur	1146, 1156
perdelerüñ	1310
peygamberüñ	505, 1001, 1070, 1650
Rahîm'ün	2040
rızkıñuñ	1723
rızkuñ	161
şanınıñ	38
secidenüñ	1770
senün	2443

senüñ	77, 306, 738, 878, 900, 1160, 1164, 1357, 1420, 1519, 1635, 2010, 2024, 2041, 2144, 2378, 2385, 2425, 2439, 2521, 2553, 2554, 2556, 2695, 2739, 2792
senüñdür	712, 2788
serverüñ	1370, 1650, 1699, 2497
sinüñ	1160
sizüñ	2764
sözlerinüñ	2009
suçlularuñ	1191
sultânlaruñ	2075, 2623
tâ'atinüñ	2172
Tañrı'nuñ	2112, 2851
tesbihlerüñ	1792
ümmetinüñ	1753
ümmetüñ	613
vaktânuñ	2243
vasluñ	2005
virenüñ	1786
yâruñ	770
yerüñ	926, 927, 2563
yılanlaruñ	1728
yüzlerinüñ	1967
zâtınüñ	64
zevkuñ	1297

Tablo: 11

Düzlük -Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ıñ, -iñ, -uñ, -üñ, -ım, -im)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-(n)ıñ	115	20	0	1	0	0	0	0
-(n)iñ	5	0	0	0	66	53	0	3
-(n)uñ	222	20	1	75	0	0	0	0
-(n)üñ	1	0	0	0	73	45	13	25
-ım	0	0	0	0	54	14	0	0
-im	0	0	0	0	27	1	0	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Top.	%
uyumlu	120	20	1	75	120	67	13	25	441	52.87
uyumsuz	223	20	0	1	100	46	0	3	393	47.12

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

21. Fiile Gelen Ekler

210. “-dır”, “-dir”, “-dur”, “-dür”

2100. “-dır”, “-dir” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

bildir	1053, 2149
bildirdi	111, 2375
itirdi	2170
yıkdırma	1170

2101. “-dur”, “-dür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

döndüreler	1779
döndüren	585
oldurma	442
öldüreler	1534
öldürmegil	2411

öldürmeye	1517
öldürüp	120
öldürür	2408
öldürürem	2393
şoldurdu	1463
söyündüren	585
ıoldur	880
ıoldura	108, 303, 521
ıolduranlar	1692
ıoldurur	1921

2102. “-dur”, “-dür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

biçdürmege	1624
bildürifiz	1496
bildürür	2206
çekdürürler	2449
geydür	290, 902
geydürin	286
gezdürdüğüñ	1518
irişdür	1538, 2374
irişdüdüñ	2189
yedürür	2466
yidüre	1631

Tablo: 12

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dır, -dir, -dur, -dür)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-dır	0	1	0	0	0	0	0	0
-dir	0	0	0	0	0	5	0	0
-dur	0	0	8	0	0	0	0	0
-dür	0	0	0	0	6	7	9	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	0	1	8	0	0	5	9	0	23	63.88
uyumsuz	0	0	0	0	6	7	0	0	13	36.11

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

211. “-(u)n”, “-(ü)n”, “-(ı)n”, “-(i)n”

2110. “-(ı)n”, “-(i)n” Düz Ünlüyle Uyumlu

bakınasın	2326
idin	1248
idine	2003
idindi	2146
idinme	2512
kılındı	917
sevindi	1147
yerine	1649

2111. “-(ı)n”, “-(i)n” Düz Ünlüyle Uyumsuz

görünür	925, 935
görünürdi	2429

2112. “-(u)n”, “-(ü)n” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

görünür	2439
oluna	773
olunmuş	2359
olunup	924

2113. “-(u)n”, “-(ü)n” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

bilünür	507
sevüni	1806

Tablo: 13**Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-n-)**

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-(ı)n	1	1	0	0	0	0	0	0
-(i)n	0	0	0	0	2	4	3	0
-(u)n	0	0	3	0	0	0	0	0
-(ü)n	0	0	0	0	1	1	1	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	1	1	3	0	2	4	1	0	12	70.58
uyumsuz	0	0	0	0	1	1	3	0	5	29.41

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

212. “-(u)l”, “-(ü)l”, “-(ı)l”, “-(i)l”**2120. “-(ı)l”, “-(i)l” Düz Ünlüsüyle Uyumlu**

açıldı	2133
açılır	1675
açılmış	2757
ayrıldığı	2099

dikilmiş	1957
dirildiler	2838
dirildük	704
ezilmiş	1135
götürülecek	2204
saçılusun	211
şarıldılar	275
takılanlar	807
verildi	2630
virile	1121
virilmediñ	1213
yakılmış	1957
yaradılmaz	977
yaradılmış	539
yarıldı	2630
yayıldı	2356
yazılmaya	2866
yazılmış	1962, 2360
yazılıpdur	2784
yığıldum	2374
yıkıla	1447
yıkıldı	2652
yıkılmakdan	1472
yıkılır	1471

2121. “(i)l” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

dökilür	1406
---------	------

2122. “-(u)l”, “-(ü)l” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

çözüldi	2456
düzülmüş	1135

koyulur 724

2123. “-(u)l” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

tartulur 425

Tablo: 14

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-l-)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-(ı)l	16	5	0	0	0	0	0	0
-(i)l	0	0	0	0	2	6	1	0
-(u)l	1	0	1	0	0	0	0	0
-(ü)l	0	0	0	0	0	0	1	1

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	16	5	1	0	2	6	1	1	32	94.11
uyumsuz	1	0	0	0	0	0	1	0	2	5.88

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

213. Görülen Geçmiş Zaman Eki : “-dı”, “-di”, “-du”, “-dü”

2130. Birinci Teklik Şahıs

21300. “-dım”, “-dim” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

acıkdım	1881
aldım	716
almadım	1914
añdım	2050
añdurıvirdim	2311
bildim	2154, 2155
bilmedim	2152
bulmadım	973

çıkmadım	207
dedim	191, 674, 2062, 2245
didi[m]	728
didim	1158, 1279, 1282, 1408, 2051, 2225, 2237, 2308
diledim	1318
erişdim	2495
eyledim	552, 581, 668, 731, 716, 2402
geldim	100, 573, 1333, 1340, 1849, 1884
girdim	207
ideydim	1404, 2364
itdim	2143
kıldım	254, 406, 1190, 1194, 1259, 1333, 1341, 2024, 2025, 2026, 2029, 2035, 2047, 2066, 2223, 2847
n'eyledim	1507, 1515
n'itdim	1507
n'olaydım	2377, 2889
olaydım	2365
şatdım	715, 717
şaydım	2224
sevdim	1998
şığındım	1537
söyledim	666
tımarlatdım	1343
utandım	1207
vardım	665
virdim	208, 563, 688
yarlıgadım	948, 1420, 2860
yıkđım	1850
yidim	2153

21301. “-dum”, “-düm” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

böldüm	712
buldum	709, 2152, 2224
döndüm	2153
dutdum	702, 1278
dürüşdüm	2274
düşdüm	1323, 2252
getürdüm	1332
gördüm	690, 721, 728, 1138, 1147, 1148, 1157, 1260, 1264, 1316, 1317, 1335, 1339, 1398, 1426, 2221, 2309
okudum	1425
oldum	494, 1157, 667, 677, 845, 882, 894, 1332, 1870, 2063, 2425
sordum	1138, 1327
sürdüm	1285
urdum	1157
uydum	985, 1194

21302. “-dum”, “-düm” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

açdum	1418
ağladum	2227
aldum	1418, 1497, 2151, 2152
aradum	893
bağışladum	744
başladum	678, 718
bildüm	191, 2403, 2426, 2496, 2888
bulmadum	844
dedüm	191, 1149, 1266, 1268, 1270, 2052
didüm	676, 697, 710, 1257, 1291, 1324, 1341, 2239, 2442
diledüm	2565
dutamadum	2227

eyledüm	667, 678, 678, 710, 718, 972, 1278, 1278, 1337, 1339, 1414, 1808, 2045, 2274, 2402, 2897
eyledümse	2212
geldüm	709, 1199, 1202, 1844, 2151
gelmedüm	2892
gezdüm	844
girdüm	677, 687, 688, 1256, 2403, 2441, 2495
girdüm	2274
idemedüm	2265
incidmedüm	1497
işitdüm	1277, 1291, 1322
işledüm	879, 1186, 1872, 1883
itdüm	382, 2156
itmedüm	1497, 1588, 2048
kalduḡ	2278
kazduḡ	1338
kılduḡ	1316, 1329, 2859
kuşatduḡ	923
okumadum	2888
olmadum	2892
şandum	1293, 2153
severdüm	2891
söyledüm	703
tağladum	2227
uşanmadum	1186
utanmadum	1186
vardum	687, 702, 715, 1253, 1255, 1284, 1285, 1286
virbidüm	1211
virdüm	1410, 2446
virmedüm	1330, 2046, 2053, 2054
yañıldum	879, 985
yapışdum	1256
yaratdum	922, 2024

yarlıgadam	499, 1190
yarluğadam	1419
yazdum	708
yığıldum	2374
yimedüm	2275

Tablo: 15

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dım, -dim, -dum, -düm)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-dım	17	19	0	0	0	0	0	0
-dim	0	0	0	0	24	20	0	0
-dum	36	7	13	9	0	0	0	0
-düm	0	0	0	0	47	30	19	5

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	17	19	13	9	24	20	19	5	126	51.21
uyumsuz	36	7	0	0	47	30	0	0	120	48.78

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2131. İkinci Teklik Şahıs

21310. “-dıñ”, “-diñ” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

akıtdıñ	1386
başdıñ	247
begenmediñ	1797
dediñ	2307
didiñ	674
didiñdi	2752
diñlediñ	2141
eylediñ	1988
geldiñ	845, 2156, 2483
ohşadıñ	297

inandıñsa	349
itdiñ	2018
itdiñse	1390
kıldıñ	298, 2017, 2019, 2020, 2021, 2190, 2787
kıldıñsa	327, 1426
nişlediñ	1871
şandıñ	297, 782
viridiñ	912, 2015, 2189
virilmediñ	1213

21311. “-dıñ” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

tutdıñ	848
--------	-----

21312. “-duñ”, “-düñ” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

‘acukduñ	2464
buldun	1926
bulduñ	1912
getürdün	1871
getürdüñ	1385, 1386, 1796
gördüñ	1383, 1508, 1965, 2383, 2392, 2474, 2565
irişdürdüñ	2189
okuduñ	2887
olduñ	711, 727, 2827, 2392, 2890
öpdüñ	297
uçurduñ	1384
unutduñ	1521
urduñ	1893
uyduñ	580, 912

21313. “-duñ”, “-düñ” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

bakduñ	847
bildüñ	639, 1172, 1096
bizedüñ	331
eydüñ	1353
eyledüñ	919, 1384, 2522, 2728, 2787
geldüñ	253
irişdüñ	2483
işiddüñ	1289
işitdüñ	2383
işledüñ	1418
itdüñ	339, 2398, 2729
kalduñ	2791
kıldüñ	1387, 1388, 2014
kılmaduñsa	1998
kıyduñ	1508
n'eyledüñ	919
nişledüñ	1880
söyledüñ	1988, 2543
topladañ	2787
uşanmaduñsa	2401
virdüñ	2565
virevirdüñ	1383

Tablo: 16

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-diñ, -diñ, -duñ, -düñ)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-diñ	5	10	0	1	0	0	0	0
-diñ	0	0	0	0	9	7	0	0
-duñ	5	4	5	9	0	0	0	0
-düñ	0	0	0	0	13	11	8	5

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Topl.	%
uyumlu	5	10	5	9	9	7	8	5	58	63.04
uyumsuz	5	4	0	1	13	11	0	0	34	36.95

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2132. Üçüncü Teklik ve Çokluk Şahıs

21320. Düz Ünlüsüyle Uyumlu

açdı	1541, 1541, 1605, 1908, 2148, 2228, 2355, 2358, 2636
açıldı	2133
ağardı	2387
ağladı	454, 1539, 1542, 1543, 1962, 2119, 2366, 2421, 2497, 2858
ağladılar	1456, 1540, 1838
akdı	119, 1272, 1288, 2138
aldadı	2211
aldı	276, 443, 616, 619, 689, 730, 1457, 1485, 1545, 1909, 1911, 1922, 1971, 2114, 2116, 2477, 2491, 2492, 2583, 2662
aldılar	2819
almadı	1501
añdı	493
añladı	1911
añladılar	1145
añlamadı	2831
arıkladı	2300

atdı	28
avındı	1147
ayırdı	692
bağışladım	102
bağladı	359, 2562, 2858
bağladılar	2448
bakdı	124, 834, 2115
bakmadı	207
baktı	1400
başdı	1544, 2389, 2408
başladı	1327, 2148
berkitdiler	1236
bırakdı	124
bildi	984, 986, 1931, 2312, 2350, 2656
bildiler	55, 1935, 2431, 2812, 2818
bildirdi	111, 2375
bilmedi	1442, 2131
bindi	2646
bitdi	74
bulmadı	2421, 2669
bulmadılar	1349
çıkardı	2579
çıkdı	114, 454, 890, 1208, 1540, 1837, 2343, 2355, 2368, 2573
dakdı	888
dedi	11, 69, 304, 447, 503, 505, 613, 744, 1140, 1241, 1267, 1272, 1289, 1417, 1579, 1588, 1752, 1753, 1831, 1842, 1859, 1872, 1968, 2064, 2136, 2137, 2139, 2140, 2149, 2150, 2279, 2291, 2291, 2299, 2445, 2468, 2527, 2528, 2550, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2594, 2627, 2631, 2639, 2864
dedidi	2618
dediler	1457, 2392, 2396, 2616, 2620, 2632, 2635
dedise	2351
dediydi	2571
dediyse	2526

degdi	706, 708
deldi	2212, 2841
didi	71, 73, 136, 143, 152, 277, 285, 286, 289, 295, 394, 423, 444, 447, 479, 480, 490, 598, 622, 626, 632, 642, 646, 650, 653, 660, 664, 665, 669, 670, 675, 680, 680, 681, 686, 691, 694, 698, 714, 734, 734, 735, 795, 797, 799, 834, 838, 842, 880, 892, 895, 919, 922, 932, 936, 967, 971, 976, 985, 1034, 1054, 1066, 1066, 1070, 1071, 1087, 1090, 1092, 1105, 1107, 1118, 1120, 1131, 1151, 1182, 1189, 1192, 1193, 1198, 1202, 1205, 1206, 1208, 1210, 1215, 1215, 1245, 1246, 1253, 1265, 1269, 1273, 1283, 1295, 1296, 1316, 1319, 1343, 1353, 1355, 1362, 1370, 1371, 1403, 1411, 1426, 1446, 1451, 1453, 1458, 1467, 1480, 1486, 1490, 1507, 1510, 1512, 1513, 1526, 1544, 1580, 1598, 1603, 1607, 1608, 1663, 1705, 1712, 1718, 1737, 1740, 1751, 1754, 1831, 1839, 1842, 1853, 1863, 1868, 1870, 1873, 1880, 1882, 1884, 1889, 1892, 1904, 1908, 1912, 1913, 1927, 1928, 1930, 1970, 1975, 1976, 1978, 1991, 1997, 2000, 2013, 2043, 2080, 2095, 2096, 2144, 2167, 2167, 2201, 2204, 2218, 2221, 2233, 2238, 2245, 2246, 2305, 2308, 2344, 2350, 2363, 2369, 2382, 2384, 2393, 2397, 2406, 2436, 2465, 2469, 2474, 2482, 2485, 2489, 2494, 2498, 2540, 2541, 2543, 2563, 2623, 2660, 2790, 2800, 2828, 2840, 2847, 2851, 2855, 2857, 2864, 2865, 2868, 2892, 2906, 2934,
didiler	132, 275, 726, 741, 916, 1086, 1376, 1443, 1459, 1470, 1484, 1500, 1713, 2166, 2411, 2432, 2451, 2820, 2827, 2839, 2878
dikdi	74
diledi	984, 1330, 1852,
dimedi mi	1436, 1587, 1616, 2322
dimedi	829, 2146
diñledi	279, 282, 1996, 2826
diñlediler	1145, 2854
diñlemedi	2831
diñlemediler	2842
diñlenmedi	2134
dirildiler	2838
dirnişdiler	2410
ditredi	2737, 2826
dönderdi	1866
dutmadı	1876

düşmedi	2696
eletdi	78
erdi	1931
erişdi	283
esdi	1463
etdi	78
etmedi	29
eydi	1446, 2591
eyitdi	401, 407, 430, 437, 449, 453, 852
eyledi	26, 31, 34, 34, 59, 59, 71, 110, 110, 119, 153, 153, 160, 280, 445, 445, 548, 548, 550, 608, 652, 664, 673, 705, 822, 822, 823, 823, 915, 915, 952, 954, 954, 964, 980, 989, 1178, 1188, 1188, 1196, 1293, 1401, 1827, 1858, 1878, 1878, 1891, 1898, 1898, 1962, 2022, 2022, 2119, 2120, 2120, 2138, 2158, 2161, 2173, 2173, 2337, 2390, 2390, 2409, 2542, 2562, 2613, 2665, 2837, 2859, 2877
eylediler	2420
eylemedi	27, 566, 615
geçdi	259, 732, 986, 1659, 2118, 2266, 2296, 2450, 2637, 2783,
geldi	54, 125, 189, 192, 295, 393, 679, 685, 686, 689, 725, 733, 760, 970, 1189, 1192, 1198, 1201, 1205, 1259, 1282, 1286, 1286, 1288, 1290, 1294, 1343, 1355, 1400, 1443, 1448, 1465, 1477, 1602, 1604, 1843, 1846, 1857, 1862, 1869, 1890, 1902, 1903, 1919, 1923, 1924, 1927, 2118, 2124, 2135, 2147, 2165, 2296, 2302, 2357, 2388, 2397, 2523, 2570, 2606, 2622, 2817, 2822, 2836, 2850
geldiler	33, 55, 273, 274, 474, 2431
gelmedi	95, 1365
geydi	60
gezdi	828
gezdiler	1448
girdi	952, 1449, 1479, 1867, 1875, 1877, 1891, 1907, 1924, 2119, 2145, 2164, 2220, 2342, 2367, 2457, 2560, 2647, 2649
girdiler	1841, 2634, 2651, 2815
girmedi	2642
gitdi	259, 577, 759, 882, 982, 1081, 1200, 1203, 1208, 1425, 1456, 2117, 2352, 2450, 2467, 2471, 2541, 2544, 2583, 2598, 2612, 2669

girdiler	1549, 1498, 1673, 1864, 2448, 2615, 2852
girdilerdi	1152
gitmedi	1634, 1876,
gitmediler	1888
gizledi	1925
gizlendi	2123
gönderdi	680
gönderdiler	741
görüŝdi	1663
görmedi	121, 829
gösterdi	1885
gülmedi	80
içdi	72
içmedi	2304
idindi	2146
inandı	2590
incindi	549
incitmedi	34
indi	71, 1415, 2483, 2642
indiler	2819
iñiledi	2603
iñledi	984, 1996
irdi	706, 1853, 2255, 2382, 2459, 2616, 2638, 2655
irişdi	1442, 1663, 2134, 2145, 2154, 2425, 2478, 2621, 2627, 2828
irişmedi	2665
işdi	983
işiddi	1292, 1862, 2172, 2388, 2431, 2612, 2836, 2847, 2861
işitdi	879, 979, 1915, 2144, 2406, 2471
işledi	30
itdi	69, 92, 129, 129, 131, 131, 132, 151, 415, 446, 650, 703, 847, 901, 956, 1100, 1385, 1848, 1932, 2137, 2162, 2455, 2489, 2491, 2491, 2522, 2615, 2622, 2641, 2666
itdiler	1673, 2417

itdilerdi	1152
itdirdi	2170
itmedi	120, 451, 1634
kaçdı	121
kaldı	717, 1596, 1668, 1931, 2123, 2162, 2212, 2275, 2363
kaldılar	1348
kalmadı	1536, 2598, 2650
kandı	72
kapladı	2663
katdılar	2417
kavışdı	2663
kaynadı	1407, 1543
kesdi	1429
kesmedi	82
kıldı	29, 51, 57, 58, 58, 61, 61, 70, 91, 92, 93, 118, 137, 140, 151, 276, 431, 470, 609, 614, 652, 692, 824, 891, 897, 916, 917, 965, 979, 1079, 1083, 1200, 1201, 1203, 1203, 1204, 1293, 1299, 1353, 1425, 1426, 1542, 1597, 1602, 1659, 1703, 1765, 1851, 1865, 1868, 1869, 1891, 1899, 1920, 1935, 1960, 1961, 1964, 1966, 1980, 2004, 2015, 2023, 2065, 2129, 2140, 2145, 2165, 2174, 2305, 2352, 2451, 2521, 2521, 2538, 2585, 2593, 2604, 2619, 2622, 2633, 2652, 2653, 2656, 2686, 2792, 2814, 2832, 2861
kıldılar	56, 145, 1661, 2595, 2842
kıldılardı	1450
kıldısa	1858
kıldıysa	2860
kılmadı	69, 610, 828, 888, 953, 1511, 1832
kımıldamadı	2589
koyuvirdi	2295
kurıdı	2633
küsmedi	82
mücrimledi	87
n'eyledi	26, 28, 30, 57, 282, 545, 759, 821, 980, 989, 1360, 2877
n'eylediler	32, 1153
n'itdi	1360, 2589

n'itdiler	1236
olmadı	80, 742, 1511, 1536, 1614
otlamadı	2304
oynadı	2303
saçular saçdılar	56
saldılar	30
sarıldılar	275
satdı	616, 619
satdılar	1504, 1505
satdım	1510
satmadı	610
saymadı	1204
sevdi	116
sevindi	1147
sındı	136
sildiler	25
söğmedi	82
söyledi	450, 638, 644, 664, 673, 744, 796, 1055, 1072, 1072, 1178, 1196, 1716, 1827, 1858, 1926, 1932, 1935, 2161, 2303, 2337, 2343, 2542, 2613, 2837
söyledi	608, 609
söylediler	1153, 1457, 2166, 2620
söyledmedi	615
söyletmedi	2663
tağıldı	2559
tağıldı[lar]	2132
tağladı	1539, 2497
tağladılar	1838
taldı	2607
tamdı	2228
tañladı	1911
taratdı	2647
taşdı	1407, 1543,
toğradı	2841

tonatdılar	1549
turı geldi	547
turmadı	121, 2134
tutmadı	1865
tutmadılar	1888
uğradı	831, 2811, 2841
uğradiysa	266
ululanmadı	910
uymadı	76
vardı	80, 91, 112, 549, 1203, 1466, 1544, 1595, 1659, 1848, 1863, 1867, 1875, 1879, 1879, 1887, 1909, 1919, 2113, 2119, 2146, 2160, 2170, 2290, 2299, 2342, 2381, 2462, 2492
vardılar	1469, 2592
verdi	284
verildi	2630
viridi	74, 149, 680, 686, 720, 722, 837, 918, 1476, 1738, 1903, 1903, 1910, 1917, 2148, 2459, 2631, 2655
viridiler	1347, 1475, 1489, 1550, 2418
virmedi	1362, 1836
virmediler	2419
yakdı	1267, 1836, 1838, 2255, 2354, 2497
yakdılar	1837
yalvardı	1511, 1968, 2669
yalvardılar	1475
yandı	1837, 1996
yapışdı	980, 2408
yaratmadı	967
yarıldı	2630
yarlıgadı	2855
yatdı	2223, 2589, 2591, 2605
yatdılar	1874, 1886
yayıldı	2356
yazdı	2580

yetdi	1294
yetdi	2385, 2387, 2472
yetdiler	2619
yıkdı	1657, 1659
yıkıldılar	1150, 1154
yıkıldı	62, 2652
yidi	1753, 2116, 2131, 2294, 2300, 2606
yidiler	27
yüridi	2458, 2593

21321. Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

buldı	10, 25, 36, 60, 866, 1360, 1486, 1971, 2146, 2160, 2688
buyurdı	484, 489, 1493, 1495, 1547, 2216, 2641, 2906
çevürdi	1530
çözdi	888
çözüldi	2456
devşürdiler	1494
dokundu	2840, 2851
dögdi	2390, 2409
dökdi	1491, 2421
döndi	359, 725, 830, 1512, 1532, 1845, 1890, 1907, 1915, 1919, 2114, 2120, 2163, 2295, 2612
döndise	1514
durdı	1875, 2817
dutdı	743, 1597, 2062, 2063, 2290, 2605
dutdılar	1864, 2493
düşdi	549, 2477, 2634, 2650, 2826, 2836
düşdiler	1488, 2391
geçürdi	1658
geçürdiler	1667
getürdi	148, 1663, 1928
getürdiler	1503

göçürdi	1657, 1657
gördi	832, 834, 966, 1287, 1491, 1526, 1594, 1866, 1908, 1911, 1924, 1962, 1966, 1974, 2113, 2115, 2135, 2220, 2288, 2342, 2363, 2381, 2393, 2444, 2461, 2597, 2636, 2646
gördiler	726, 1347, 1348, 1449, 2372, 2878
götürdi	111
götürdiler	1455, 2380
göynüdi	1407
gözükdi	2643
gülđi	1084, 2431
kaldurđı	1851
koğı	759, 809, 955, 963, 964, 1299, 2478
koğılar	1376, 2852
kondı	1416
kondılar	2493, 2854
kopđı	1455
korkđı	983, 2857
koydılar	2416
n'oldı	909, 2169, 2300, 2651, 2827
okudı	1606, 1606, 2656, 2822, 2833
okudılar	2843
oldı	11, 12, 36, 54, 60, 62, 62, 66, 70, 72, 74, 155, 294, 526, 565, 614, 669, 705, 725, 745, 830, 836, 953, 982, 1084, 1085, 1141, 1147, 1196, 1272, 1274, 1287, 1342, 1465, 1490, 1662, 1667, 1668, 1851, 1857, 1874, 1879, 1887, 1887, 1907, 1916, 1916, 1936, 2124, 2159, 2188, 2300, 2348, 2353, 2359, 2376, 2426, 2426, 2523, 2559, 2592, 2596, 2597, 2598, 2629, 2635, 2664, 2857
oldılar	33, 146, 1454, 2132, 2595, 2739, 2815, 2838
oturđı	546, 1401
oturdılar	2380
ögđi	2064
öpđi	280, 2381, 2481, 2492
sokđı	982
soldurđı	1463

şordı	447, 646, 2168, 2229
söyüendi	2356
şundı	1416, 2481
sürdi	1545, 2135, 2354, 2389, 2409
sürdiler	32
toğdı	2348, 2348, 2633
tokundı	1606
toıldı	2388, 2597
turđı	1052, 1197, 1836, 1841, 1863, 1877, 2117, 2352, 2353, 2638, 2642, 2643
turdılar	1503, 2418, 2637
tutdı	723, 953, 1429, 1526, 2303, 2415
tutdılar	1450
urđı	2173, 2390, 2409, 2560, 2584, 2629, 2656
urdılar	1936
uydı	2415, 2618
uyudı	2223
üşdiler	1475, 1488, 2391
yoldılar	1154
yundı	2646
yürüdi	2853

21322. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

düşdü	2355
düşdüler	2016
gördü	1879, 2367
koğu	951
okudular	279
oldu	395
tutdu	2061

21323. Yuvarlak Ünlüyle Uyumsuz

kıldı 714

Tablo: 17**Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dı, -di, -du, -dü)**

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-dı	196	126	108	79	0	0	0	0
-di	0	0	0	0	343	433	60	37
-du	0	1	2	2	0	0	0	0
-dü	0	0	0	0	0	0	0	4

	a	ı	o	u	e	i	ö	u	Topl.	%
uyumlu	196	126	2	2	343	433	60	4	1166	84
uyumsuz	0	1	108	79	0	0	0	37	225	16

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2133. Birinci Çokluk Şahıs**21330. Düz Ünlüyle Uyumlu**

eyledik 43, 475
görmedik 538
irmedik 538
itdik 1840
kıldık 739
virdik 1502

21331. Yuvarlak Ünlüyle Uyumlu

bulduk 2276
gördük 2400
olduk 2276

21332. Yuvarlak Ünlüyle Uyumsuz

alduk	738, 1484
bağışladuk	946
dirildük	704
geldük	2679
kaldük	361
keserdük	737
satduk	1502, 1525
vardük	472
virdük	1354, 1501

Tablo: 18**Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dik, -dik, -duk, -dük)**

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-dik	0	1	0	0	0	0	0	0
-dik	0	0	0	0	4	2	0	0
-duk	7	0	1	1	0	0	0	0
-dük	0	0	0	0	2	3	1	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	0	1	1	1	4	2	1	0	10	45.45
Uyumsuz	7	0	0	0	2	3	0	0	12	54.54

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

214. Duyulan Geçmiş Zaman Kip Eki “-mış”, “-miş”, “-muş”, “-müş”**2140. “-mış”, “-miş” Düz Ünlüyle Uyumlu**

açılmış	2757
almış	2314
añmıŝam	2049, 2050
bağlamışam	2751

bağlamışdır	163
bağlamışken	1003
buñalmışam	1881
çekmişem	1487
çıkılmış	1459
demış	2203
demışler	2929
dikilmiş	1957
dikmişdür	2298
dimış	1461
dimışdür	841
eksilmiş	2385
etmişem	866
eylemiş	833, 833
eylemişdi	1478
eylemişdür	2181
eylemiş	2394
ezilmiş	1135
geçmişdi	2590
gelmemişdi	2339
geymiş	1478
girmemişdür	1298
girmişdi	1899
girmişemdür	2404
gitmiş	832, 2384
görmemişdür	1346
inanmış-ıdı	2599
irişmiş	962, 1402, 2225, 2230
istemmiş	200
işlemiş	1179
itmemiş	2310
itmiş	234, 1334, 1401, 1402
itmişsin	1927

kalmamışdur	1365
kalmış	832, 2757
kalmışam	1881
kalmışız	1944
kefenlemişler	1336
kılmamış	1460
kılmamışdır	2056
kılmış	222, 1333
kılmışdı	2424
kılmışız	1176
olmamışdur	2467
sanmış-ıdı	2599
talmışız	1944
varmış	1399
virmişdi	2657
virmiş-idim	2219, 2219
yaradılmış	539
yaratmış	2519
yaşdamış	200
yazılmış	1962, 1966, 2360
yazmışdı	2657

2141. “-miş”, “-miş” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

durmuş	1399
düşmüş	2369
düşmişem	693
görmüşdim	2136
görmüşem	2337
komışdır	850
olmuş	1266, 1337, 1925, 2297
olmuşam	575
olmuşdı	1846, 2810

olmuşdur	1317
olunmuş	2359
oturmuş-ıdım	2219
urmuş	2372
üşmüşdür	1317

2142. “-muş”, “-müş” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

düzülmüş	1135
görmüşümdür	2476
olmuş	234, 350, 368, 1148, 1334, 1460, 1477, 1924, 2226, 2297, 2298, 2314, 2367, 2370, 2384,
olmuşam	203, 563, 711
olmuşam	2848
olmuşdur	858, 2447, 2499
olmuş-ıdım	2427
olmuşuz	1176
oturmuş	665
tutmuş	2878

Tablo: 19

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-mış, -miş, -muş, -müş)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-mış	22	10	9	4	0	0	0	0
-miş	0	0	0	0	18	22	2	3
-muş	0	0	24	2	0	0	0	0
-müş	0	0	0	0	0	0	1	1

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	22	10	24	2	18	22	1	1	100	84.74
Uyumsuz	0	0	9	4	0	0	2	3	18	15.25

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

215. Geniş Zaman Eki “-ır”, “-ir”, “-ur”, “-ür”

2150. “-ır”, “-ir” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

açılır	1571
beñizedir misin	2791
bilir misin	2292
çağırır	1044, 1528, 2205, 2215, 2256, 2259, 2264, 2268,
çığırışrlar	944
çüridirsın	2292
dolaşır	1137
eydir	397, 431, 2141
girirse	864
incidirdük	737
irişir	2843
irişirler	2371
işidir	2207
işledir	579
şanıram	164
şanırdıñ	331
uşanırmısıñ	1187
varır	495
verir	14
virir	14, 313, 970, 983, 1682, 1708
virirem	655
virirlerse	857
virirsın	1412
yalvarırdı	2454
yaşlanır	1556
yatır	1260

2151. “-ur”, “-ür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

arturur	1762
arturursa	681, 1906
bildürür	2206
bilünür	507
bulur	155, 672, 743, 801, 1075, 1301, 1715, 1725, 1759, 2898
buyurur	377
çekdürürler	2449
getürür	551
görünür	2439
görür	13, 970, 987, 1344, 1366, 1528
görürdi	66
görürem	1133, 1297
görürse	1787, 2420
görürsem	2428
görürsin	1155, 1532, 2552
götürürem	969
gözükür	2286
irgürür	283
irgürürerm	655
koyulur	724
kurtulur	425, 2546
n'olur	2334, 2418
okudurdum	719
olu[r]	1669
olur	16, 20, 134, 174, 186, 186, 232, 293, 513, 579, 586, 724, 777 861, 1057, 1063, 1065, 1094, 1181, 1208, 1223, 1337, 1301, 1309, 1309, 1311, 1419, 1464, 1688, 1706, 1719, 1727, 1729, 1729, 1748, 1749, 1759, 1790, 2028, 2128, 2157, 2171, 2172, 2324, 2334, 2499, 2504, 2510, 2806, 2856
olurun	1019
olur-iken	1971
olurlar	1127

olursa	347, 1047, 1757, 1758, 1760, 2556, 2557, 2658
olursam	2428
oturur	2221
otururdu	272
otururken	2220
öldürür	2408
öldürürem	2393
öldürürler	1535
ölür	1744, 2283
ölürsem	1447, 1517
tartulur	425
toldurur	1921
turur	2135
urur	2461
urursın	874
yazgurur	1130
yedürür	2466

2152. “-ur”, “-ür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

alur	1439
ayırur	2231
beñzedürsüñ	2786
bilür misin	249, 790, 2194
bilür misüñ	1514
bilür	407, 407, 408, 416, 422, 437, 439, 579, 1439, 1487, 2005, 2172, 2246, 2284, 2375, 2682
bilürem	358, 2564, 2883
bilürin	1015
bilürseñ	374
bilürsin	107, 246, 311, 366, 587, 997, 1012, 1578, 2515
bilürsiñ	258
bilürsiz	2814

bilürüz	1640, 2178
bürinür	925
çağırur	1033, 2833, 2850
dökilür	1406
döşenür	1556
dürişür	455
eydür	515, 672, 839, 851, 883, 973, 1523, 1987, 2126, 2127, 2130, 2130, 2156, 2170, 2209, 2302, 2307, 2372, 2402, 2463, 2476, 2548, 2813
eydürem	2552
eylenür	21
gelür	193, 351, 1181, 1220, 1311, 1341, 1605, 2127, 2486, 2504, 2856
gelür-idi	683
gelür-iken	585, 1921
gelürse	347, 858, 863, 2505, 2557
girür	2354
görinür	925, 935
görinürdi	2429
gösterürdi	1843
iñleşürler	1592
irişür	1229, 1439, 1572, 1574, 1687, 2108, 2247, 2533, 2801
istenür	1556
işidür	13, 1181, 1375, 2856
işidürsin	1627
işidürüm	1296
kalur	902, 1471, 1577, 1977, 2005, 2420
kalurlar	1127
kalur mısun	1514
kalursın	2200
kamaşur	1137, 2785
karışur	1288
kılur	105, 198, 252, 299, 422, 532, 635, 743, 801, 988, 1208, 1306, 1487, 1669, 1706, 1710, 1719, 1749, 2454, 2803
kıluram	358

·kılurđı	889, 2588
·kılurdum	684, 719, 1254
·kılursa	422
·kılursın	1262
·kurtarur	1638, 1729
·kurtılursın	978
·öğrenür	2399
·saçılur	1571
·sanur mısın	784
·şanursañı	793
·sıvarur mıyam	1357
·sigirdişür	2289
·söyleşürken	1415, 1477
·tağılur	323, 383
·varur	601, 1528, 1529, 1530, 2354,
·virür	13, 1155, 1395, 1557, 1756, 1901, 2490, 2876
·virürsüñi	2922
·yakılurđı	2588
·yaraşur	2693
·yasdanursın	1161
·yatur	2115
·yelürsin	1032
·yeñilür	988
·yıkılur	977, 1471
·yigrenür	2399
·yüğrişür	2289
·yüklenürsin	971

Tablo: 20

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ır, -ir, -ur, -ür)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ır	8	10	0	0	0	0	0	0
-ir	0	0	0	0	6	16	0	0
-ur	25	40	65	27	0	0	0	0
-ür	0	0	0	0	55	72	19	13

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	8	10	65	27	6	16	19	13	164	46.06
Uyumsuz	25	40	0	0	55	72	0	0	192	53.93

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

216. Sıfat Fiiller “-dik”, “-duk”, “-dük”

2160. “-dik” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

dedigin	1702
didigi-çün	610
didigi	1437
didigimden	2052
didigin	702, 1619
didigüñ	341, 2474
didiklerin	600
dikdiklerini	1154
geldigi	14, 62
girdigi-çün	2395
içdigi	2900

2161. “-dik” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

gördigi	340
dökdigi	2313

2162. “-duk”, “-dük” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

bulduğunu	1733
döndüğü	1362
dutduğunu	904
düşürdüğünü	250
getirdüğün	1798
gezdürdüğünü	1518
gördüğüm	2288, 2297
gördüğünü	2398
gördüklerini	1143
gördüğünü	1146
güldüğüne	312
n'olduğın	2099
n'olduğunu	2199
olduğu	1746, 1852
olduğın	2172
olduğu	214
olduğunu	1519
öğdüğüm	2060
öpdüğü	287
öpdüğünü-çün	291
turduğunu	1605
turduğun	1933
üşürdüğünü	250

2163. “-duk”, “-dük” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

ağladuğunu	2270
ağladığını	906
alduğımдан	2153
aldüğünü	340
ayrılduğın	2090

bağladuğı	1374
bildüğim	1797
bilmedüği	438
çekdüği	2313
emzirdüđüñ	1518
geldüğini	1934
geldüđüñ	1615
geydüği	79
geydüğim	2661
girdüği	118
gitdüğini	2618
irkdüđüñ	249, 2196
işledüği	486
itdüği	2077, 2077
itdüğimüz	2885
itdüđüñ	904, 1520, 1620
itdüğüni	1015
kılduğım	1496, 2031
kılduğına	312
kılduğımı	1934
kılduğum	2036
şandüđüñ	907
şarkdüđüñ	249
sevdüğimden	1184, 1186, 2029
sevdüğimdendir	2038, 2056
sevdüğini	2042
sevdüğüm	2039, 2060
sevdüğüme	2040
sevdüğümden	2036
sevdüğümi	2044
sevdüğin	305
sevdüđüñ	306
sevdüđüñden	2433

sevmedüğün	1619
tağladuğın	2270
tağladuğuñ	906
tutmaduğı	2076
varduğuñ	341
varduğın	1933
virdügi-çün	499
yapduklarını	1154
yatmaduğı	2076
yidügi	2900

Tablo: 21

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dik, -duk, -dük)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-dik	0	0	0	0	3	11	2	0
-duk	14	6	7	4	0	0	0	0
-dük	0	0	0	0	22	15	9	5

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	14	0	7	4	3	11	9	5	53	54
Uyumsuz	0	6	0	0	22	15	2	0	45	46

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

217. Zarf Fiiller

2170. “-ıp”, “-up”, “-üp”, “ıban”, “-uban”, “-üben”, “-ıbanı”, “-ibenı”, “ubanı”, “-übenı”

21700. “-ıp”, “-ip” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

kaldırıp	281, 1916
varıp	1597

21701. “-ıp” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

turıp	1933
-------	------

21702. “-up”, “-üp” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

bulup	771, 1144, 1352
burup	317
büküp	2325, 2927
döküp	249
dönüp	1934, 2881
durup	1810
dutup	2612
dutuşup	1569, 2232
düşüp	247
düşürüp	757
düzünüp	1986
getürüp	2611
görüp	249, 316, 375, 465, 488, 2619, 2648, 2660
götürüp	2253, 2481
gülüp	2294
irgürüp	2484
işüdüp	2031
kaldurup	1809, 1812, 2263, 2779
ķorkup	1586, 1592
ķoyup	315, 1983, 2603, 2816
ķurup	2219
olunup	924
olup	182, 404, 432, 771, 778, 869, 993, 1443, 1609, 1815, 2066, 2133, 2554, 2558, 2586, 2595, 2630, 2694, 2742
oturup	1145
ölüp	1115
örtüp	321

tönüp	189
turup	687, 1069, 2559, 2607, 2610
tutup	346, 466, 525, 527, 603, 1176, 1888, 2407
unudup	381, 1285
urup	2654
uyup	43, 160, 1634, 2027
yudup	2510
yumup	2902
yürüyüp	341, 1449
yüz urup	885

21703. “-up”, “-üp” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

acıgup	1900
açılup	2735
açup	105, 559, 1320, 1823, 1961, 2077, 2720, 2762
ağlamayup	1636
ağlaşup	2267
ağlayup	885, 889, 1006, 1058, 1216, 1339, 1491, 1492, 1506, 1692, 2076
akup	2557
alup	124, 737, 755, 888, 1041, 1340, 1416, 1496, 1549, 1597, 1864 1876, 2609, 2656
añmayup	1646, 2310
arıklayup	2297
bağlayup	1237
bakup	184, 428, 2222, 2647
başlayup	279, 770, 1606, 1868, 1899, 2652
beliñleyüp	2817
bilüp	182, 633, 1156
binüp	330
bulamayup	1348
bulmayup	830
çağırup	1036, 2639, 2713, 2718

çağlayup	185, 2557
çıkarup	729
derilüp	1141, 2391
deyüp	187, 187, 405, 433, 673, 969, 1188, 1259, 1372, 1406, 1425, 1429, 1455, 1475, 1539, 1602, 1618, 1836, 1845, 1898, 1907, 2022, 2132, 2215, 2223, 2295, 2454, 2497, 2569, 2588, 2773, 2927
doymayup	1897
dönderüp	314, 2163
dönmeyüp	2316
dutmayup	2742
dürüşüp	593
esirgeyüp	2630
eyle[me]yüp	2501
eyleyüp	199, 433, 825, 970, 1132, 1133, 1183, 1479, 1654, 1654, 1809, 1841, 1886, 1931, 2013, 2321, 2729, 2791
geçirüp	661
gelüp	404, 432, 490, 1352, 1864, 2148, 2473, 2542, 2560, 2572, 2620, 2638, 2838
geymeyüp	593
gidüp	2366, 2472, 2827
girüp	685, 2654
gizlenüp	2165
gönderüp	282, 1616, 2539
gösterüp	404
gözerlenüp	1112
gussalanup	1372, 2026
içüp	1861
idinüp	1685, 2457
idüp	16, 19, 35, 114, 169, 250, 278, 306, 358, 366, 416, 531, 546, 643, 657, 706, 859, 769, 804, 831, 965, 998, 1007, 1028, 1046, 1102, 1113, 1230, 1325, 1380, 1407, 1466, 1543, 1543, 1546, 1548, 1596, 1621, 1647, 1738, 1801, 1803, 1821, 1821, 1886, 1945, 1996, 2032, 2043, 2166, 2248, 2352, 2366, 2457, 2480, 2510, 2618, 2637, 2698, 2721, 2750, 2871, 2926, 2928

iletüp	2240, 2271
iñleyüp	1602, 2737
irişüp	819
irüp	402
işidüp	145, 294, 827, 1353, 1469
işledüp	250
işleyüp	580
itmeyüp	1586, 1646, 2098
kaçup	150, 1531
kalkup	1818
kavgulaşup	870
kazanup	249
kazup	2041
kefenleyüp	2240
kesüp	921, 2809
kıgırup	624, 1662
kılup	742, 1217, 1373, 2473, 2562, 2567
kızgırup	1067
saçup	1320
sakınup	2210
sanmayup	2394
segirdüp	2819
sevinüp	1200, 2637
şıgınup	192, 2815
sigirdüp	313, 1465, 2343
söyleyüp	1267, 1978, 2065, 2291
şusayup	404, 1027
tınmayup	2605
toymayup	2401
turmayup	248
uşanmayup	1183, 2316
utanmayup	1183, 2321, 2321, 2394
utanup	2066

uyumayup	1518
varup	836, 890, 1153, 1457, 1454, 1499, 2349, 2802
virüp	447, 657
yakup	1141
yalvarup	1810, 1824, 2720
yanup	1390
yapışup	1503
yaradup	917
yıkılup	1148
yyüp	1861
yüklenüp	974
yüriyüp	1807, 2647

21704. “-ıban” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

kılıban	1807
varıban	677

21705. “-uban”, “-üben” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

çürüyüben	2311
dönüben	1919, 1920, 2853
dutuban	1933
düşübeni	1433
düşünüben	248
getürüben	1116, 1475, 2705
görüben	322, 1078, 2622
götürüben	1518
gürüben	2570
korkuban	2368, 2737
koyuban	2274, 2344, 2848
oluban	410, 535, 788, 1006, 1037, 1152, 1292, 1294, 1578, 1747, 1944, 2285, 2356, 2779, 2801

oturuban	1096, 2854
ölüben	1094
sevünüben	827
sürüben	2604
turuban	1862
tutuban	2079
uçuban	1974
unuduban	162
uruban	1973
üşüben	2041
yuyuban	1336, 2258

21706. “-uban”, “-üben” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

açuban	623
ağlamayuban	1632
ağlaşuban	2703
ağlayuban	1321, 1516, 2560, 2763
ağlayubañ	1573
aluban	339, 1888, 2267, 2380
añmayuban	1648
añuban	1633
bağlayuban	2584
bakuban	411, 2703, 2760
başlayuban	1837
binüben	2644
çağıruban	618, 1042
çeküben	2638
çıkāruban	723, 1910, 2250
çıkūban	2715
deyüben	263, 519, 519, 887, 1235, 1398, 1824, 2131, 2366, 2471, 2613, 2837, 2837
eletüben	348

eşüben	2041
eyleyüben	2103, 2254
geçüben	2615
gelüben	2154, 2225, 2228, 2249, 2391, 2493, 2643
gidüben	1101
girüben	1101, 2653
görmeyüben	1973
ışmarlayuban	2445
idüben	509, 853, 1409, 1412, 1984, 2085, 2202, 2251, 2400, 2826, 2917
işidüben	1628, 1977, 2162
irişüben	2672
kalkuban	2159
kıluban	2271, 2858
kor[k]mayuban	1985
ohşayuban	281, 1519
sanuban	2116
sevinüben	536, 826, 1197
söyleyüben	874
tınmayuban	1431, 2591
varuban	709, 822, 888, 1336, 1340, 1741, 1749, 1877, 1985, 2355, 2613
virüben	1209
yalvaruban	1320, 1488, 1687, 1938
yanuban	2091
yapışuban	2250
yazuban	718

21707. “-ıbanı”, “-ıbeni” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

alıbanı	709, 2448
gelibeni	275, 827, 2410
yarılıbanı	2629

21708. “-ubanı”, “-übeni” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

dönübeni	2842, 2852
koıubanı	2204
olubanı	740, 1755, 2607

21709. “-ubanı”, “-übeni” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

alubanı	2253, 2493
çıkubanı	1499
deyübeni	1838, 2418, 2641
deyübenin	508
eyleyübeni	862
gelübeni	726, 1339, 1416, 2854
girübeni	1077
idübeni	2646
iyleyübeni	80
kalkubanı	1498
varubanı	1197, 1201, 1266, 1332, 1338, 1675, 1837, 2892

Tablo: 22

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ıp, -up, -üp, -ıban, -uban, -üben, -ıbanı, -ıbeni, -ubanı, -übeni)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ıp	1	2	0	1	0	0	0	0
-up	94	20	25	38	0	0	0	0
-üp	0	0	0	0	93	98	14	13
-ıban	1	1	0	0	0	0	0	0
-uban	50	6	5	8	0	0	0	0
-üben	0	0	0	0	28	23	7	11
-ıbanı	2	1	0	0	0	0	0	0
-ıbeni	0	0	0	0	3	0	0	0
-ubanı	11	1	4	0	0	0	0	0
-übeni	0	0	0	0	10	2	2	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	4	4	34	46	3	0	23	24	138	24
Uyumsuz	155	27	0	1	131	123	0	0	437	76

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2171. “-ıcak”, “-icek”, “-ucak”, “-ücek”, “-ıcağaz”, “-icegez”, “-icegiz”, “-ücegez”

21710. “-ıcak”, “-icek” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

bağlayıcak	2258
çağırıcak	1048
çıkarcık	722
deyicek	1272, 1276, 1309
ericek	902
eyleyicek	2727
gelicek	1043
gidicek	787, 1509

giricek	1094, 1115
idicek	168, 208, 309, 389, 418, 1000, 1405
işidicek	1284, 1332, 2305, 2728
kızıcak	2256
olmayıcak	1471, 1529, 1530
varıcak	159, 760, 1667, 1672
viricek	768
yakıcak	1058

21711. “-ıcak”, “-icek” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

dökicek	1058
dönicek	321
getüricek	1061
göricek	383
koıycak	2258
olıcak	898, 1077, 1255, 1350, 1561, 1564, 2799, 2920
ölicek	747, 1257, 1563, 1629, 2204

21712. “-ucak”, “-ücek” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

büyüücek	1981
getürücek	2263
götürücek	2263
olucak	166

21713. “-ıcağaz”, “-icegez” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

deyicegez	2472
gelicegez	405, 2325
iricegez	2259
varıcağaz	1222

21714. “-ıcağaz”, “-icegez” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

göricegez	1407
olıca[ga]z	1585
olıcağaz	1068, 2032

21715. “-ücegez” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

gülücegez	2789
-----------	------

21716. “-icegiz” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

öliceğiz	1324
----------	------

Tablo: 23

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ıcak, -icek, -ucak, -ücek, -ıcağaz, -icegez, -icegiz, -ücegez)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ıcak	10	2	9	0	0	0	0	0
-icek	0	0	0	0	6	16	8	1
-ucak	0	0	1	0	0	0	0	0
-ücek	0	0	0	0	0	0	0	3
-ıcağaz	1	0	3	0	0	0	0	0
-icegez	0	0	0	0	3	1	1	0
-icegiz	0	0	0	0	0	0	1	0
-ücegez	0	0	0	0	0	0	0	1

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	11	2	1	0	9	17	0	4	44	65.67
Uyumsuz	0	0	12	0	0	0	10	1	23	34.33

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2172. “-ınca”, “-ince”, “-unca”, “-ünce”, “-uncak”

21720. “-ınca”, “-ince” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

açınca	2902
dükenince	1917
ekmeyince	1623
gelince	1336
irişince	1843
olmayınca	1775, 1783
virmeyince	480, 2531
yanmayınca	1301

21721. “-unca”, “-ünce”, “-uncak” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

kopunca	1040, 2262
olunca	334, 621, 748, 943, 944, 1043, 1060, 1117, 1729, 2133, 2585 2459, 2604, 2696, 2696
oluncak	702, 855
ölünce	853, 2866

Tablo: 24

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ınca, -ince, -unca, -ünce, -uncak)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ınca	4	0	0	0	0	0	0	0
-ince	0	0	0	0	5	1	0	0
-unca	0	0	17	0	0	0	0	0
-ünce	0	0	0	0	0	0	1	0
-uncak	0	0	2	0	0	0	0	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	4	0	19	0	5	1	1	0	30	100
Uyumsuz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2173. “-ırak”, “-irek”, “-urak”**21730. “-ırak”, “-irek” Düz Ünlüsüyle Uyumlu**

arayırak 2146, 2160
sigirdirek 2649

21731. “-urak” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

ağlayarak 1273, 1408, 1466, 1479, 2473

Tablo: 25**Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ırak, irek, -urak)**

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ırak	2	0	0	0	0	0	0	0
-irek	0	0	0	0	0	1	0	0
-urak	5	0	0	0	0	0	0	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	2	0	0	0	0	1	0	0	3	37.5
Uyumsuz	5	0	0	0	0	0	0	0	5	62.5

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2174. “-dıkça”, “-dukça”, “-dükçe”**21740. “-dıkça” Düz Ünlüsüyle Uyumlu**

artdıkça 565

21741. “-dukça”, “-dükçe” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

acukdukça 2695
yürüdükçe 635

Tablo: 26

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dıkça, -dukça, -dükçe)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-dıkça	1	0	0	0	0	0	0	0
-dukça	0	0	0	1	0	0	0	0
-dükçe	0	0	0	0	0	0	0	1

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	1	0	0	1	0	0	0	0	3	100
Uyumsuz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

218. Birinci Teklik Şahıs “-m”, “-in”

2180. “-m”, “-in” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

aşayın	2611
bilemezin	576
bulayın	1948, 2503, 2537, 2556
catayın	210
çalayın	1855
[çe]kerin	2213
derin	730, 824, 1958, 1964, 2092, 2543
deyeyin	504, 2150, 2526, 2864
dilemezin	1191
dilerin	2721
dirin	857
diyeyin	311, 976, 1243, 1960, 2299
dögmezin	841
dökeyin	209
dutayın	1855
elteyin	835
ergürmeyeyin	1483

eydeyin	106, 1120
eyledeyin	2476
eylerin	856, 856, 863, 863, 1014, 1041
eyleyeyin	2395
geçeyin	2654
giderin	863
gireyin	1856, 2440
göreyin	523, 1601, 2307, 2468, 2730
görmeyeyin	1483, 1519, 2067
göstereyin	2407
ideyin	821, 973, 1151, 1252, 1345, 1405, 1666, 2351, 2468, 2882
ideyiñ	975
isterin	1443
işideyin	277
işlerin	1184
itmezin	2732
iverin	2042
kalımayayın	2586
katayın	210
keseyin	2611
kılayın	322, 882, 2435
kılmayayın	2628
kıyarın	2764
korkmazın	1618
koyayın	544, 756
kurtulayın	816
n'eyleyeyin	881, 2406
n'iderin	2666
n'ideyin	2573
olayın	643, 1300, 1428, 1681, 2654
oturayın	1856
öldürmezin	841
öleyin	1428

saklayayın	2470
sanmazın	2434
severin	1191, 1422, 2042, 2487
şorayın	891
söyleyeyin	1054
tınmazın	974, 974
uyarın	161
varayın	210, 2479
vereyin	1873
vireyin	397, 2307
yanayın	442, 1300, 2863
yirin	730, 857, 864
yudayın	2351

2181. “-in” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

bilürin	427, 1015, 1664
olurın	1019
ölürin	1428

2182. “-ün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

yererün	857
---------	-----

Tablo: 27

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ın, -in, -ün)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ın	37	0	0	1	0	0	0	0
-in	0	0	0	0	77	4	0	4
-ün	0	0	0	0	1	0	0	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	37	0	0	0	77	4	0	0	118	95.16
Uyumsuz	0	0	0	1	1	0	0	4	6	4.83

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

219. İkinci Teklik Şahıs “-sın”, “-sin”, “-sun”, “-sün”

2190. “-sın”, “-sin” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

açasın	1947
ağlarsın	1637, 2229
ağlayasın	1509, 1779
ağlayasñ	905
añar mısın	2315
añarsın	2019
añma[z]sın	1032
añmazsın	1033
bakasın	805
baķınasın	2326
baķmayasın	2332
beñzedir misin	2791
bilesin	904, 2199
bilir misin	2292
bilür misin	249, 790, 2194
bulasın	339, 357, 1046, 1578, 2535, 1446
bulamazsın	328

bulasın	104, 1104
bulasıñ	1622
bulmazsın	787
çalınasın	2326
çüridirsın	2292
der misın	2323
dersın	2386, 2608
dersiñ	1031
dilemezsin	44, 2516
dilersın	1265, 2536
dimeyesın	1621
dirsin	912, 1617
dirsiñ	544, 1948
diyesın	993, 1717, 1904, 1917, 2203
dönesın	2400
dönersiñ	854
eversın	2882
eyleyesın	1128, 1212
gelesın	1578
gelmeyesın	2197
gelmezsin	787
geyersın	1583
gidersın	784, 2881
gidesın	862, 1779
gidesiñ	2195
gire misın	2558
giresın	903
gitme[ye]sın	2079
göresın	903, 1125
görisersın	318
görmeyesın	2905
gösteresın	1211
gülersın	2317

gülesin	1583,1586, 2321, 1632
gütersiñ	972
idesin	2587, 2587, 1427
ider misin	248
idersin	849, 1189, 1264, 1382, 1978, 2190, 2392, 2551, 2881
idersiñ	768, 1990, 1622
idesin	190, 190, 862, 1125, 1226, 2438
iresin	2518
irilesin	2199
istersiñ	371
işidesin	392
işlemezsın	1619
işlersin	1619
işleyesin	1182
itmeyesin	1636
itmişsin	1927
kalasın	322, 758
kalmayasın	1127
kığırasın	1212
kılasın	334, 869, 905, 1261, 1783
kılasıñ	1622
kılmayasın	2071
kılmayasıñ	1672
koyasın	1651
kurtulasın	1247, 2509, 2887
n'olasın	2194
okıyasın	339, 670
olasın	35, 329, 869, 905, 1089, 1261,1586, 1672, 2080, 1632, 2867
olasıñ	1675
olıarsın	589, 597, 790, 1047
olmayasın	117, 122, 370, 504, 640, 898, 1011, 1554, 1591, 2214
olusarsın	2511
oturasın	632

ölesin	2194, 2292
râzı mısın	2061
şaçasın	1947
şaklamazsın	452
şanasın	367, 1020
şanmaz mısın	2387
sanur mısın	784
seversin	43, 1185, 1990, 2039, 2912
sevesin	1264
şokasın	1445
söyleyesin	1128
tağıdasın	2438
tınmasın	1006
tınmayasın	1126
tutarsın	357, 1004
tutısarsın	855
tutmayasın	2079, 2733, 1636
unudasın	303
uşanasın	2400
uşanır mısıñ	1187
utanmaz mısın	1206, 1206, 2387
utanmazsın	1207
varasın	1454, 2176
varmazsın	2608
viresin	226, 302, 327, 400
viresiñ	1600
virirsın	1412
virisersin	318
virmeyesin	326
yanmayasın	1126
yarasın	1444
yatasın	320, 2188
yir misin	2323

2191. “-sın”, “-sin” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

bilürsin	107, 246, 311, 366, 587, 997, 1012, 1578, 2515
bilürsün	258
görürsin	1155, 2552, 1532
işidürsin	1627
kalursın	2200
kılursın	1264
kurtılursın	978
urursın	874
yaşdanursın	1161
yelürsin	1032
yüklenürsin	971

2192. “-sün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

beñzedürsün	2786
virürsün	2922

2193. “-sun”, “-sün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

añar mısun	1627
bilür misün	1615
görmez misün	2727
kalur mısun	1615

Tablo: 28

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-sın, -sin, -sun, -sün)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-sın	96	7	0	5	0	0	0	0
-sin	0	0	0	0	87	16	0	16
-sun	0	2	0	0	0	0	0	0
-sün	0	0	0	0	0	2	0	2

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	96	7	0	0	87	16	0	2	208	89.27
Uyumsuz	0	2	0	5	0	2	0	16	25	10.72

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2110. Üçüncü Teklik Şahıs “-sun”, “-sün”, “-sın”, “-sin”

21100. “-sın”, “-sin” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

işlesin 1183

yarlıgasın 493

21101. “-sın” Düz Ünlüsüyle Uyumsuz

artursın 1929

21102. “-sun”, “-sün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

dönsün 2692

dursun 582

görsün 2413

olsun 1391, 1409, 1412, 1548, 1699, 2144, 2378, 2555, 2923

ırsun 2413

21103. “-sun”, “-sün” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

aksun	582, 2555, 2567
alsun	741
añsuñ	554
bağışlasun	529
bağlamasun	1378
baksun	2567
bilmesün	2723
çıksun	2555
dimesün	2683
düşmesün	2082
etsün	307
eylesün	214, 674, 710, 1548, 1928
gel[me]sün	1811
gelsün	741
işlesün	1905, 2799
işlesüñ	529
itsün	2540
ķalsun	865, 2281, 2407
ķılsun	497, 2693
kor[k]masuñ	1098
sevsün	2901
söylesün	2692
usanmasun	1098
varsun	2540
virsün	2001, 554
yansun	1822, 2692

Tablo: 29

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-sın, -sin, -sun, -sün)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-sın	1	0	0	1	0	0	0	0
-sin	0	0	0	0	1	0	0	0
-sun	16	3	9	2	0	0	0	0
-sün	0	0	0	0	16	3	2	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	1	3	9	2	1	0	2	0	18	33.33
Uyumsuz	16	0	0	1	16	3	0	0	36	66.66

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2111. Birinci Çokluk Şahıs “-ız”, “-iz”, “-uz”, “-üz”, “-vuz”, “-vüz”

21110. Düz Ünlüsüyle Uyumlu

düşmi[ş]iz	471
kalmışız	1944
talmışız	1944

21111. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

artururuz	1906
bilürüz	1640, 2178
iledürü[z]	511

21112. Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

arturavuz	682
çekerüz	740
dilerüz	2689
edevüz	154

eyleyevüz	625
geçevüz	2632
gidevüz	739
görmezüz	2635
idersevüz	2814
katavuz	682
taparuz	1831, 1842
tutavuz	682
umaruz	2911
üleşevüz	738, 739
yalvar[av]uz	2915
yanmayavuz	520

Tablo: 30

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-ız, -iz, -uz, -üz, -vuz, -vüz)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-ız	0	2	0	0	0	0	0	0
-iz	0	0	0	0	0	1	0	0
-uz	3	0	0	1	0	0	0	0
-üz	0	0	0	0	3	0	0	3
-vuz	5	0	0	0	0	0	0	0
-vüz	0	0	0	0	7	0	0	0

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	0	2	0	1	0	1	0	3	7	28
Uyumsuz	8	0	0	0	10	0	0	0	18	72

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

22. İsme ve Fiile Gelen Ekler

220. “-dır”, “-dir”, “-dur”, “-dür” Bildirme Eki

2200. “-dır”, “-dir” Düz Ünlüsüyle Uyumlu

âdemdir	2126
‘Alfdir	141
âsândır	467
bağlamışdır	163
bañadır	630
başdır	40
ba‘zılardır	806
belâdır	252
bî-çâredir	197
bî-müntehâdır	243
bitidir	540
buñadır	750
du‘âdır	219
eylemekdir	188
fânidir	2191
fenâdır	785
fidâdır	676
gerekdir	376
ğîdâdır	49
habîb-i Hak’dır	55
halîfesidir	205
hükümündedir	6
kâdirdir	1554
karadır	197
kılmamışdır	2056
kimdir	201
koşuştur	850

lât ı gazâdır	135
muhâldir	228
Murtazâ'dır	135
müberrâdır	8
mürşîdidir	202
nedir	395, 634, 647, 765, 940, 1091, 1451, 1459, 1926, 2370, 2396, 2397, 2831, 2229
Nekîr'dir	382
oncadır	447
pâdişâhdır	3, 5, 17, 1665
pehlevândır	147
rahîmdir	106
rahmet-nişândır	2520
ridâmdir	799
şâhib-Kur'ândır	147
sâkîdir	139
sözidir	212
sun'ıdır	19
şâh-ıladır	1470
müznibîndir	87
Tañrıya'dır	630
turmakdır	621
vardır	399, 611, 731, 734
velîdir	206
yalıñızdır	762
yegdir	583
yerdir	2294
yer midir	691

2201. "-dur", "-dür" Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumlu

anuñ-çündür	298
anuñ-içündür	2266

bellüdur	455
berüdur	2304
bü mudur	2127
budur	236, 458, 597, 623, 639, 641, 749, 1103, 1103, 1464, 1567, 1600, 1894, 2203, 2452, 2766, 2823, 2871, 2873, 2921
cemâlüfidür	2376, 2379
çokdur	746, 937, 1175, 1598, 1626, 1626, 1640, 1687, 1997, 2043, 2058
dînüdur	2441
dostumdur	1283
dö[r]tdür	2103
dörtür	2108
dürlüdür	606
düşmenüfidür	1990
düzdür	933
erüfidür	448
eyüdür	1581
fırkatludur	2282
gizlüdür	803, 806
gökdür	325
görmüşümdür	2476
Ḥakk'üfidür	727
hayırludur	637
heybetlüdür	2282
içündür	2031
karafudur	762
kendünüfidür	2116
kıldur	1949, 2734, 2790, 2918
kullarundur	1007
ma'lümdur	892
mevküfidür	2129
muhabbetlüdür	230
niçündür	2139
nürdur	2785

okdur	2840
olaruñdur	1146
oldur	205, 720, 730, 1210, 1362, 1398, 1445, 1700, 1889, 2006, 2231, 2526, 2547, 2716, 2717, 2777, 2874, 2919
olmuşdur	858, 2370, 2384, 2447, 2499
özdür	1018
senüñdür	712, 2788
toludur	140, 196
uludur	221
uzundur	962
yirüdür	1224
yokdur	192, 427, 694, 850, 1004, 1014, 1224, 1271, 1329, 1642, 1946, 2101, 2191, 2192, 2192, 2204, 2344, 2345, 2488, 2551, 2681, 2885

2202. “-dur”, “dür” Yuvarlak Ünlüsüyle Uyumsuz

‘Abdullah'dur	1397
‘acebdür	2130,
‘açdur	1859
‘âdetidür	1665, 1829
‘aduyadur	1725
ağırdur	971
akdur	569, 2903
‘Alî'dür	141
armağandır	1783
âsândır	467
aşlıdur	513, 1721
‘âşıkamdur	2404
‘avratıñdur	449
ayağıdur	1769
azığıdur	1607
balçıkdur	2632
bañadur	2849

bayağıdur	2169
benimdür	2025, 2730
beşâretdür	1958
bî-hisâbdur	2710
bî-nihâyetdür	1024
birdür	109, 916, 2496, 2548, 2551, 2660
bizim-çündür	2078
böyledür	1359, 1463
bu midur	1150, 1798
cândur	2520
cânımadur	2828
Câzim'dür	1242
çekişmekdür	804
çırakdur	1726
degildür	190, 378, 2747
demekdür	1620
dertlülördür	1008
deyipdür	1367
dibidür	929
dikmişdür	2298
dimişdür	841
diregidür	1737
dünyâcadur	936
düşmendür	2671
Edhem'dür	2167
efdaldür	749
elidür	1769
emînlerdür	598
emîrdür	887
emr-i Hakk'dur	1805
eriñdür	449
evidür	762
eylemişdür	2181

fazl-ı Hak'dur	1949
fenâdur	785
ğâ'ibdür	430, 437
gânîdür	1553, 1557
geçmesidür	1734
geñezdür	1313
gerekdür	544, 786, 1120, 1172, 1313, 2293, 2659, 2930
gerekmezdür	2728
gibidür	1774, 1774, 1785
gireserdür	2801
giriserdür	1750
girmemişdür	1298
girmişemdür	2404
görmeğedür	2429, 2430
görmemişdür	1346
görmesidür	1772, 1792
göz yaşıdur	585, 1056
ğussasıdur	458, 2313
gümüşdendür	932
günidür	2261, 2713
hakdur	408, 746, 2552, 2717, 2811
hâldür	2790
hâlmişdür	2286
hândur	2776
hevâdur	1942
hürmetüñedür	2057
'ibâdetdür	2868
îmândur	2109
'isyândur	1946
işdür	803, 992
işidür	310
işimdür	693
işitmesidür	1772

izârımdur	798
ķâdirdür	959
ķâfirdür	1544
ķalmamışdur	1365
ķanıdur	266, 560
ķapusıdur	1722
ķârubândur	2818
ķatıdur	2236, 2237, 2238, 2244, 2245, 2280
ķaygusıdur	2574
ķılmağ-ıladur	1773
ķimiñdür	1139
ķişıdür	607, 614, 734, 734, 891, 903, 1269, 1275, 1276, 1281, 1611, 2234, 2706, 2807
ķulcağazımdur	2041
ķur'an'dur	1104, 1736
lâyıkdur	1989
lâzımıdur	260, 1783
mahîfdür	221
meftâhlarıdur	1734
mekkâredür	2192
mervîdür	2217
misâldür	228
muhakkakdur	228, 251
muhâlifdür	1625
Mustafâ'dur	1955, 2935
müdde'îdür	53
münâsibdür	913, 2111, 2287
müşkilımdür	417, 436
nedür	523, 658, 839, 1071, 1106, 1119, 1290, 1383, 1436, 1715, 1601, 2149, 2384, 2440, 2834, 2839, 2844
nesnedür	1717
neyedür	2229
nicedür	447, 936, 937, 1980, 2061, 2335, 2385, 2413

niredür	2475
nişdür	252
nûridur	1085, 1772
olisardur	612, 1631, 1994, 2185
olmamışdur	2467
olmuşdur	1317
olusardur	1832, 2744
‘Ömerdür	117
pâdişâhdur	950
ra‘îdür	112
rahmetdür	2631, 2908
râvisidür	596, 2336
râvîsidür	489, 605, 918
râzîdur	497
rehberdür	113
revâdur	219
rivâyetdür	622, 641
şafâdur	2935
şâhibdür	138
şahîhdür	1704
sa‘i[d]dür	128
şaklamakdur	1709
sebebdür	1575
sevâbdur	502
sevdügimdendür	2037, 2056
sevgilîdür	1711
sevgisidür	1720
sevmekdür	2876
şifâtîdur	1989
şifâtîmdur	799
sultânîdur	1655, 2774
sünnetîdür	1720
şânîdur	2040

şefâ'at-kânidur	1642, 1655
şefî'dür	1726
şefî'dür	752
şehâdur	1024
şehî[d]dür	128
tâcîdur	1553
taşdur	2284
tayağıdur	1769
teryâkidür	2804
tiryâkdur	1066
tiryâkıdur	1728
tolısdur	780
ücretidür	1905, 1914
ümmetidür	1965, 1976
üşmişdür	1317
var mıdur	514, 691
vardur	417, 958, 1555, 2011, 2840, 2862
vefâ[suz]dur	311
velîdür	1242, 2126
virmeğedür	2430
yalandur	2745
yaramazdur	815
yârdur	9
yaşîdur	1611
yegregidür	2038
yeridür	2900
yerindedür	1767, 1768, 1770
yigrekdür	376
yirindedür	1791
yok mıdur	2320
yoldaşîdur	40
za'îfdür	221, 1158, 1230, 1318, 1859, 2019, 2178
zahmîdur	2829

zâkirdür	1142
zî-‘atâdur	2806
zi-keremdür	2806
zühredür	690

Tablo: 31

Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu Oranı (-dır, -dir, -dur, -dür)

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü
-dır	31	6	0	0	0	0	0	0
-dir	1	0	0	0	21	14	0	0
-dur	59	52	52	43	0	0	0	0
-dür	4	0	0	0	76	106	4	24

	a	ı	o	u	e	i	ö	ü	Toplam	%
Uyumlu	32	6	52	43	21	14	4	24	196	39.75
Uyumsuz	63	52	0	0	76	106	0	0	297	60.24

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

23. Yabancı Kelime Grupları

230. İzâfetler

2300. “vav” ve “ötre” İle

âb u Kevser	176, 755
âb u rahmet	778, 1228, 1571
âb u vaslîñ	2180
‘arz u hâcet	1278, 1898
bâb u rahmet	1947
bâb u rahmetden	2183
bâb u rahmetdür	2905
bâb u semâ	1309
bahr u cürme	471

derd ü firâk	581
derd ü firkat	2272
dürr ü meknûn	2688
emr ü ma'rûf	2742
Fir'avn u mel'ûn	2667
habîb ü Hak	1295, 1752, 2095
habîb ü Müste'ân	271, 1712
habîb ü Zü'l-celâl	2714, 2800
hadîs ü mu'teber	1704
havf u Hak'dan	773, 774
havf u Hudâ'dan	1576
hubb u dünyâ	40, 866, 1009, 1030
'ilm ü hikmet	1076
kurb u hazret	60
ma'bûd u a'lâ	1640
mâh u münîr	1703
mişl ü hayvân	1304, 2005
mişl ü külhân	833
nâr u cahîm	1224, 2900
nâr u hecri	2227
nefs ü şûm	1942
nûr u eclâ	1579
nûr u Hak'dan	2201
pâdişâh u 'âleme	1896
rub' u meskûna	10
rûh u pâke	2089
rûh u safâya	47
rûz u mahşer	2099, 2262, 2511, 2683, 2759
rûz u mahşerden	2699
şâh u kebîr	1703
şîr ü Yezdân	149
tâc u sa'âdet	2524
tûl u emel	2508

yevm ü âhir	2332
zecr ü zindân	2427
zîkr ü Hakk'ı	1685

231. Bağlama Grubu

2310. “i” li Bağlama Grubu

âh ı feryâd	519
âh ı zâr	1297
ehl i ‘ayâl	264, 266
fiğan ı zârî	2927
ğill ı gıışşı	1811
hırs ı hevâ	566
kadd i kamet	733
kevn i mekân	1238
lâ-şerîk i lâ yemût	5
leyl i nehâr	178, 194
mâl ı gencü	1121
mâl ı milkin	114
mâl ı mülküñ	2074
milk i mâln	315
milk i mâlnî	335
milk i menâlnî	1696
mûr ı mâr	611
mü'minât ı mü'minîn	1826
renc i belâ	740
şark ı garb-ı kâ'inât	468
sünbül i reyhân	1136
şehr i kavmin	1493
taş ı toprak	1048
zâr ı giryân	2379
zâr ı zâr	984
zîkr i tesbih	1692

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. METİNDE YER ALAN BAZI İMLÂ ÖZELLİKLERİ

30. Metinde Aslı İmlâlarına Bağlı Kalınmayan Arapça ve Farsça Kelimeler

'âdetince	عاده تتجه	2164
'adetiyydi	عاده تیدی	2120
ağvâ	اغوا	970
'âh	عاه	2305
âhiret	اخرات	2318
'akıldur	عقلا ر	1733
'Alim	علم	562
'alimleri	علماری	2867, 2893
'amelüñ	عمالوك	351
anuñ çüñ	انوك چك	2591
'âşi bunlar	عاصبنلر	164, 2568
'âşileri	عاصلاری	59
'âşinüñ	عاصنوك	2586
'âşiye	عاصیه	96, 1321
aşla	اصله	855
âşina	اشنه	60
âvare	اوره	764
'ayâliñ	عیالك	316
'ayâlsin	عیالسن	2483
âyîniñüz	ایی نکز	2405
'Ayışe	عیشه	2221
'azabdan	عذب دن	2719
'azablar	عذبلا ر	2438

'aziz	عزز	1764
'Azrâ'il	عزازائل	2248
bakî	باقى	1615
Bâri'ye	باريه	387
bâzara	بازره	1860, 1909
bâzarına	بازرينه	1863, 1933
biryân	بيريان	334
bühtan	بهتن	2727
canânsın	جانسن	2267
canı	جنى	536
canıñ	جنگ	826, 1098
canlar	جنلر	145, 2433
canum	جنم	2142
canuñia	جنوکه	1958
Cebrâ'il	جبرائل	283
Cebrâ'il	جبرائيل ر	648
Cebrâ'il'i	جبرائلى	282
cemi'	جمع	2502
cinniler	جنلر	2208
cünbüşimüz	جانبوشموز	1946
cünbüşin	جانبوشين	1654
cürmin	جورمن	224
cürmüm	جورمم	2849
çüñ	چوك	1255, 1602, 2591
dâyimâ	دايما	1304
dert	درت	2519
dertler	درتلر	1281
dertlere	درتلره	2158
dertlü	درتلو	1432
dertlüler	درتلولر	2054
dertlülerüñ	درتلولرك	2687
dertlüye	درتلويه	1103
derviş	دروش	21, 665, 1326

dervişe	دروشه	497, 1333
dervîşi	دروشى	709, 1336, 1343
dervîşîñ	دروشك	1342
dervîşüñ	دروشوك	1277
dest-girsin	دستكر سين	95
deşviş	دشوش	2606
devrişleri	دوريش لارى	476
dinde	دنده	2399
dinden	دندن	2403, 2625
dine	دنه	2108, 2540
dini	دنى	2393
diniñ	دنك	1737, 1850
dinleri	دنلرى	2347
dinüme	دنومه	2558
dinümi	دنمى	167
dinüñ	دنك	2436
dizâr	دذار	1081
dostuma	دستمه	1320
dostumdur	دستمدر	1283
dostuñ	دستك	1325
du[‘a]muz	دومز	2684
du‘alar	دعلىر	154
du‘âm	دوعام	216
du‘âsin	دوعاسين	1542
dükkânına	دوكاننه	831
dür-dânesi	دوردانه سى	363
ehl i ‘ayâl	اهلى عيال	264, 266
ehl-i şumut	صمت	1166
ehl-i şumutuñ	صومتك	374
fahr-ı ‘alem	فخر علم	86
fânide	فانده	260, 758, 2160
fâniden	فاندن	1333, 1648
fânidir	فاندر	2191

fāniniñ	فاننك	1365, 1577, 1674, 2925
fāninüñ	فاننوك	38
fāniye	فانيه	1368
fazlıñ	فظلك	189
ferd ü Yezdan	يزدن	1587
ferişde	فرشده	1424
ferişte	فریشته	618
gâhi	گاه	889
ğamm-gin	غمکن	2306
ğaybetinden	غیبه تندن	874
ğurur	غرر	39
gül	کول	775, 775
gül-i handân	کولی خندان	144
gül-şeninde	کولشننده	1683
gülüne	کولنه	2371
güzide	کوزیده	2686
hâb-ı gaflet	خاب	777
habib	حبیب	55, 61, 470, 1210, 2452
hadîsin	حدی سن	640
hakir	حقر	871
hal	حل	79, 409, 436, 444, 2715
halimsin	حلمسن	1533
halümüz	حلومز	2632
haram	حرم	2096
hatim	ختم	71
hatmu mürsel	حتممرسل	1239
hâzır olmış	حاضر	1337
hazretüñe	حضره توکه	159
hem- neşîn	همنشین	293
hem-neşînem	همنشینم	2269
hem-neşînim	همنشینم	2209
hemşe	همشه	2186
heyâ-hey	هیاهی	591

heybetine	هيئاته	1162
hı̇laf	خلف	1702
hı̇yâliñ	حيالك	2376
hiç hecden	هچ هجدن	2912
hizmetüñe	خيزمتكه	2377
hoca	حوجه	734, 735
hûrinüñ	حورنوك	2784
hûriye	حوريه	1083
hurma	حرمه	2114, 2116
hurmanuñ	حرمنوك	74
hürmeti-çün	حورمتيجون	1232
hürmetine	حورمتينه	242
iblis	ابلس	121
ihâta	احاط	1299
ikram	اكرم	1959, 2049
İlâh	اليه	43
isîr	ايسير	575
İsrâfil	اسرافيل	2712
karar	قرر	2061, 2165
kaviyem	قويم	1020
kefene	كفانه	2258
Kerim	كرم	1975, 2623
kerimen	كرما	2676
keşiş	كشش	2338
Kevser'i	كوسرى	37
külli	كل	2664
küllisin	كلسن	2749
kürsiler	كورسيلر	2705
kürsiler	كورسلر	2708
kürsiye	كورسيه	2715
kütâhım	كتاخم	2626
latif	لطف	1007, 1095
mağrur	مغرر	253, 1302, 2214

mahluk	مخلق	469, 1642
makbul	مقبل	2599
maluñuz	ملوكز	2195
ma'naların	معنلرين	1794
ma'nasın	معنسين	1792
ma'nisi	معنسى	597, 641, 623, 1771, 2203, 2823
ma'nisin	معنسن	2834
ma'nisinden	معنسندن	994
ma'nisine	معنسنه	2193
ma'nisini	معنسنى	2202
mecal	مجل	1221
medet	مدت	1175
meftâhlarıdır	مفتاح لریدر	1734
Mekke'den	مکدن	32
melal	مئل	2229
melegüñ	ملا كوك	501
meleklerle	مالكلره	1059
menziline	منزىلینه	2240, 2271
mescede	مسجده	677
mesken	مسكان	581
miskine	مسكنه	2242
murdar	مردر	901
Mûsa'yla	موسيله	2615
mü'mîn	مؤمن	589
mümtaz	ممتاز	1630
münâcat	مناجت	1898
münevver	مونور	1559
Münkîr	منكیر	1349
Müridî	مردى	1009
Müste'âñ	مستعأك	166
müyesser	مویسر	169
na-gâh	نكاه	1401
namazınıñ	نامزینك	685

naşib	نصب	61
nazarla	نظرله	805
Nekir	نکر	322, 1349
Nekir'e	نکره	1727
nevmiz	نومذ	1208
niza'	نزع	800
nizâ'	نداع	804
nûş u niş	نوش نشدر	252
pervaz	پروز	1973
pişe	پشه	1109
Rabi'a	ربعه	394
rahimsin	رحم سن	171, 180, 361, 571, 2184
râvisidür	راوسیدر	596, 2336
râzıdır	راضدر	497
râzıyam	راضیم	2447
re'aya	راعیه	1530
ri'âya	رعایه	1471
sa'ât	سعات	1895
sa'at	سعت	2351
sâ'at	صاعت	2690
sâ'atım	صاعتم	1227
sâhib Kur'ân'dır	صاحب قرآندر	147
sa'id	سعد	1744
şakiller	شاکلر	425
şâkin	صاکن	922, 953
şalâ[vât]	صلا	914
şalâvât	صلاوات	495, 503, 504, 545, 640, 768, 1070, 1089, 1104, 1252, 1644, 1955, 2003, 2074, 2089, 2335, 2777
şalâvat	صلاوت	362, 540, 542, 792, 1819, 2477
şalâvatlar	صلاواتلر	553, 554
sanıyen	ثنیا	1814
sarraḫ	صرف	1909
sirişte	سریشته	350

sirişteler	سيرشتر	2124
sohbetine	صحباتته	1846
sünnetün	سنه تك	103
sünniler	سنلر	2208
sürûr	سورور	39
şefi‘	شفع	2754, 2761
Şefi‘al-müznibînsin	شفيعل مذنبين سن	1193
şefi‘dür	شفعدر	1726
şehid	شهد	290
şîrin	شيرن	1072
şîrin-zebân	شيرن زبان	1716
tabib	طبيب	470
tabibler	طبيبلر	1450
takdir-i Hudâ'ı	تقدري	1830
takrir	تقرر	1988
ta‘lim	تعلم	1390, 1850
tazarru‘	تضرع	473
ta‘zim	تعظم	1978, 2473
ta‘zim-ile	تَعْظِمْلَه	1805
te‘lif	تألف	195
tebdil	تبدل	168
tebessüm	تبسوم	550, 2788
tedbir	تدبير	1673
tefekür	تفكور	259, 323
tekbir	تكبر	1812
terâzide	ترازیده	662
terâzû	تاره زو	345
terazû	ترزو	537
terazûde	تارزوده	748
teryâkidür	تریکیدر	2804
tesbih	تسبيح	130, 565, 943, 1692, 1735, 1791, 1816
tesbihleri	تسبيلري	1770
tesbihlerüñ	تسبيلرك	1792

teşvişe	تشوشه	549, 882, 2082
teşvişi	تشوشى	443, 1030, 1343, 1435, 1623, 1811,
1865, 1914, 2318		
teşvişim	تشوشم	728
teşvişiñ	تشوشى	839
teşvişüñ	تشوشوك	482
tiz	تز	1059, 1116, 1493, 1597, 2115
tûl-i ‘amel	طولى عمل	163, 1166
ümem	اومم	2021
ümitdi	امتدى	150
ümîzi	اومىزى	2605
ümîzim	اومىزم	2751
ümmet	اومت	594, 2008, 2036, 2080, 2215, 2696,
2717, 2734		
ümmetî va ümmetî	امتى وامتى	1371
ümmeti	اومتى	1561, 2006, 2006, 2697
ümmetî	اومتى	98, 1088
ümmetim	اومتىم	591, 604, 2721
ümmetimi	اومتىمى	522
ümmetiñ	اومتىڭ	102, 2488
ümmetinden	اومتىدىن	1999
ümmetiñden	اومتىڭدىن	2726
ümmetine	اومتىنە	1026
ümmetini	اومتىنى	948, 2719
ümmet-iseñ	اومتىسىڭ	1370
ümmetiyüz	اومتى يوز	514
ümmetlerim	اومتلىرىم	2718
ümmetleriñ	اومتلىرىڭ	1091, 2014
ümmetsin	امتسىن	1959
ümmetüm	اومتىم	1158
ümmetümden	اومتىمدىن	490
ümmetümle	اومتىم بىلەن	526
ümmetüñ	اومتىڭ	112, 2060

üm̄metüñdür	اومتكدر	1142
üm̄metüñfe	اومتوكه	2057
üm̄metüñfi	اومتوكى	2031, 2050
üm̄metüññ	اومتونك	155
üm̄metüñññ	اومتوكوك	476
üns	اونس	1737
vâsi'	واسيع	176
virdini	وردنى	2490
Yezdan	يزدن	1587
zabt	ظبط	1548
za'if	ضعف	1091
za'îf	ظعيف	197
za'îfdür	ظعيفدر	221
za'îfem	ظعيفم	193
zalâlet	ظلال	240
Zebâniler	زبانلر	1351, 2878
zerre	ذر	29
ziyâ	ظيا	272

31. Türkçe Kelimelerde Bazı Harflerin Değişik Yazılışları

310. İmlâda ك "nazal n" İle Yazılması Gereken Harflerin ن "nun" İle Yazılması

ağlaşun	584
'aklın	2385
almazsan	854
an	560
'âşıkun	2929
bekleñün	1060
buldun	1926
bunların	2723
bunların	2709
cigerin	101

cigerin	1822
derdün	1955
dervişün	1277
dilersen	2089
diñlersen	793
dögün	2443
getürdügün	1798
getürdün	1871
geydürin	286
girdün	734
gönlüm	669
görün	620
göz yaşını	1058
hâliñin	2199
hayrını	1732
i'tikâdın	1823
i'tikâdun	1751
içün	2863
içün	861
idersen	854
kalkun	1075
kanun	2863
kılın	1718
kılun	1075
kitâbun	2715
kullarundur	1007
nefsüñün	357
oğlamnıñ	1463
ölecegin	2315
Rahîmün	2040
senün	2443
sinek	81, 986, 1321
sinekden	990

sinekler	1317
sineklerini	1318
söyledüğün	2508
Ta'ñrı'nın	1649
ümmetlerümün	2016
yakın	1694
yirin	1948, 1589
yolun	202
yüzün	794, 794
zikrin	2506

311. İmlâda ن “nun” İle Yazılması Gereken Harflerin ك “nazal n” İle Yazılması

ağlayasñ	905
ağlayubañ	1573
ancılayıñ	1626
añsuñ	554
añsuzıñ	1919
añuñ-ıla	923
bekleñün	1060
bilür misüñ	1615
bilürsiñ	258
bulasıñ	1622
buyrığıñ	2068
dersiñ	1031
dirsiñ	544
ecriñ	540
gidesiñ	2195
dönersiñ	854
göñderdiler	741
günâhıñ	1421
gütersiñ	972
hâliñ	966

hisâbîñ	708
idersiñ	768, 1622, 1990
ideyiñ	975
istersiñ	371
işlesüñ	529
kahriñ	629
keremsiñ	1568
kılasıñ	1622
kılıñdı	917
kılmayasıñ	1672
koñşı	767
koñşusun	766
kor[k]masuñ	1098
ma‘şûkısıñ	178
olasıñ	1675
saklañun	1060
saklasıñ	466
sözleriñ	2691
usanır mısıñ	1187
viresiñ	1600
virürsüñ	2922
yüziñ	2173

312. Kelimelerde ‘“elif” Yerine ع“ayın” Yazılması

‘acısından	983
‘acukduñ	2464
‘açdur	1859
‘açgıl	391
‘az	1306

313. Metatez

bigi	714
devrişleri	476
düşürüp	757
ekrek	2866

4. SÖZLÜK

-A-

acı	: Acı, dert, ızdırıp.	
	olur	1464
ağı	: Zehir.	288
	-lu	73
	-luyam	73
akça	: Para.	1917, 1918
alu kal-	: Geri kal-, aşağı kal-	
	-maz	2110, 2533
andağı	: Oradaki, o yerdeki, ondaki	1612, 1613
assı	: Fayda, kâr, kazanç, menfaat.	584, 717, 994, 1652, 1832,
	-sı	1840
artuk	: 1. Başka, gayrı, mâada.	570, 714, 750, 1195, 1250, 1509, 1536,
		1537, 1843, 1930, 2515, 2723
	: 2. Fazla, ziyade.	1992, 2058, 2722
ayruk	: 1. Başka, gayrı, mâada, diger.	953
	: 2. Artık, bundan sonra bir daha.	977, 1335
	-da	2663
artur-	: Yükselt-, üstün tut-	694
	-ursa	681, 1906
	-avuz	682
	-ma	1514
	-ur	1762
	-uruz	1906
	-sın	1929
	-alum	1929

-B-

başlu başı kayısı	: (başlu başı kayısı ol-) Başı dertte ol-	507
bayacı	: Evvelki, eski, eskisi.	2164, 2555
	-dur	2169
baylık (bayluk)	: Zenginlik.	
	-ıla	1413
beliñle-	: Korku ile birden sıçra-	
	-yüp	2817
berkit-	: Sağlamaştır-	
	-diler	1236
	-eler	2241
berk	: Sağlam.	592, 2071, 2241, 2265, 2402, 2408, 2461
berkin-	: Muhkemleş-, pekiş-, pekiştiril-	
	-ipdür	2437
bile	: Birlikte, beraber.	701
bili	: Zihin, fikir.	
	-si	1853
biñ biñ	: Binlerce, türlü türlü.	61
biti	: Defter-i a'mâl.	533
	-dir	540
	-ler	337, 418
	-miz	170
	-müz	1562
	-niñ	2580
	-si	338, 419
bize-	: Süsle-	
	-düñ	331
boyın dut-	: İtâ'at et-, rıza göster-	
	-driñ	848
buncılayın	: Bunun gibi.	91, 440, 1082, 1087
buñlı	: Muhtarip, sıkıntılı.	2664

-C-

Çalap	: Tanrı.	101
çak	: Ta, tam, tamam.	1416
çalın-	: Telâşla etrafı yokla-	
	-asın	2326
çıp yalınca	: Çıscıplak, çırılçıplak.	903

-D-

degir-	: Eriştir-, yetiştir-, ulaştır-, duyur-	1895
delim	: Çok, birçok, ziyade.	58
deril-	: Toplan-	
	-üp	1141, 2391
dibelik	: Büsbütün, tamamıyla, ebedî.	27
dikme	: Fidan, dikilip yetiştirilen şey.	
	-si	2017
dırniş-	: Toplan-, yığıl-	
	-diler	2410
döyme-	: Dayanama-, katlanama-, tahammül edeme-	
	-di	150
	-z	513, 1162
düriş-	: Çalış-, ikdam et-, sebat et-, sa'y et-	17
	-me	2797
	-üp	593
	-ür	455
düzün-	: Süslen-	
	-üp	1986

-E-

eğın (eyın)	: Sırt, arka.	
	-ime	578

el al-	: Elden tut-, yardım et-	
	-üñ ala	661
ergür-	: Ulaştır-, eriştir-	
	-e	1570
	-en	1599
	-meyeyin	1483
el sun-	: El uzat-	
	-a	1544
el ur-	: El at-, el uzat-, yapış-, el sür-, dokun-	
	-a	533
etmek	: Ekmek.	1861, 2464
ev-	: iv-	
	-ersin	2882
-G-		
garka var-	: Gark olacak hale gel-	
	-duk	472
	-dum	1286
geñez	: Kolay.	1341
	-dür	1313
geñsüz	: İsteği olmayarak, istemeyerek, ister istemez.	
	-in	32, 413
gökçek	: Güzel, sevimli, hoş.	1095
görklü	: Güzel, temiz, iyi, mübarek, mukaddes, cazibeli, gösterişli.	
göynü-	: Yan-	
	-di	1407
gözerlen-	: İri gözlü kalburdan geçiril-	
	-üp	1112

-İ-

ır-	: Ayr-, cüdâ kıl-	
	-maya	2932
ıssi	: Sıcaklık, hararet.	1195, 2256
ışı-	: Aydınlan-	
	-yam	2423

-İ-

içre	: İçinde, arasında.	147, 176, 244, 257, 533, 548, 604, 631, 663, 755, 766
igen	: Çok, pek, gayet, ziyade, daha ziyade.	2417, 2606, 2621, 2797
ilen	: İle, birlikte, beraber.	995
ilt-	: İlet-	
	-er	2109
	-erem	843
irgir-	: Ulaştır-, eriştir-	361, 2043
iril-	: Erişil-	
	-esin	2199
irk-	: Biriktir-, yığ-	
	-dügüñ	249, 2196
irte	: Ertesi, gelecek, sabah, şafak sökme zamanı, yarın.	
	-de	1750
	-ye	1884
is	: Sahip, malik.	
	-si	236, 507, 590, 2136, 2631, 2776
issi	: Sahip, malik.	
işbu	: (üşbu) bu, işte bu	19, 238, 289, 311, 466, 498, 606, 629, 677, 681, 683, 705, 721, 728, 797, 844, 893, 913, 935, 943, 951, 965, 968, 974, 979, 981, 994, 1115, 1121, 1242, 1453, 1461, 1496, 1500, 1575, 1648, 1717, 1735, 1765, 1786, 1840, 1841, 1853, 1904, 1923, 1969, 1980, 2108, 2139, 2154, 2154, 2193, 2207, 2207, 2217,

2265, 2280, 2282, 2282, 2364, 2393, 2432, 2445, 2446, 2488, 2553, 2567, 2635, 2668,
2702, 2811, 2843

	-lardan	2108
	-nı	213, 1417, 1796, 1971
işigen	: Eşik.	200
iyeye	: Malik, sahip, efendi.	
	-sine	254, 2170
iv-	: Acele et-	
	-erin	2042
	-meñ	2269
	-e tur	2396

-K-

kaçan	: Ne zaman, ne zaman ki, her ne zaman, nasıl, ne suretle.	1152, 1373, 1394
kancarı (kaçarı)	: Nereye, ne tarafa.	838, 1266
kanda	: Nerede, nereye.	771, 838, 1912, 1926, 2544, 2694, 2783, 2862, 2901
	-n	195
kanı	: Hani, nerede.	570, 781, 912, 1062, 1182, 1264, 1270, 1357, 1431, 1941, 2544, 2632, 2745, 2745, 2746, 2746, 2833
	-dur	266, 560
kakı-	: Öfkelen-, kız-	
	-miş	2028
	-ma	374
kankı	: Hangi.	213, 436, 671, 1473, 1632, 2236
karañu	: Karanlık.	327, 462, 1050
	-dur	762
	-yam	1039
karavaş (karavuş)	: Cariye, hizmetçi.	657, 679, 683, 685

katı : 1. Çok, çok ziyade, pek, şiddetli. 336, 847, 982, 1230, 1372, 1373, 1595, 1805, 1815, 1859, 1881, 1978, 1990, 2238, 2250, 2250, 2282, 2297, 2421, 2421, 2462, 2856

2. Ağır, acı.

-dur 2236, 2237, 2238, 2244, 2245, 2280

kıdır- : Çağır-, davet et-, seslen-, haykır-

-a 625, 627

-asın 1212

-up 624, 1662

kiçi : Küçük. 2019, 2026

-si 1831

kimsene : Kimse. 1529, 2027, 2101

-m 698, 1536

-ye 761, 974

kulağ ur- : Kulak ver-, dinle- 1092, 2092, 2193

küsü : Küsme, dargınlık. 124

-N-

ne ki : Neyi. 6, 11, 380, 546, 717, 779, 818, 946, 1190, 1409, 1460, 1540, 1570, 1656, 1994

neniñ gibi : Ne gibi, nasıl.

-dür 1774

nicesi : Nasıl, ne suretle. 287, 421, 441, 649, 652, 743, 1154, 1154, 1301, 1417, 1775, 1827, 1832, 2010, 2069, 2333, 2632, 2776

niceye dek : Ne vakte kadar. 972

nişle- : Ne yap-

-diñ 1871

-düñ 1880

nite : Nasıl. 2853

nitesi : Ne surette, ne şekilde, nasıl. 1465, 2744, 2832

-O-

oku- : Çağır-, davet et-
-r 686

-Ö-

ödü (ödi) sın- : Ödü kop-, patla-
-dı 136

önden soña : Baştan nihayete kadar. 2140

-S-

saçu saç- : Bazı düğün ve şenliklerde ortaya saçılması âdet olan maden, para,
inci, şeker, hububat gibi şeyleri saçmak. 2183

-lar saçdılar 56

sanı : Fikir, düşünce, istek.

-nuñ 38

sark- : Eğil-, meylet-

-duguñ 249

sayru : Hasta. 1260, 1519, 1613

sencileyin : Senin gibi. 95, 538, 949, 1604, 2054, 2302, 2862

sıvar- : Sula-, su ver-

-ur 1357

sı- : Kır-

-makda 808

-maz 808, 1325

-mağıl 811

-ma 812

-maya 2932

-r 2731

-yan 2742

sınık : Kırık. 223, 232

sin	: Mezar, kabir. 462, 903, 1050, 1060
-de	327, 747, 1053, 1054, 1056, 1066, 1071, 1091, 1092, 1101, 1104, 1106, 1107, 1119, 1120, 1167
-e	588, 1032, 1115, 1171, 2268
-imi	167
-inde	1073
-iñde	329
-ine	1074, 2272
-iñe	333
-ini	1338
-ümüz	1559
-üñ	1160

sucuğaz (sucagaz): Az miktarda su.

-lar 1596

-Ş-

şol	: Şu, o. 1434, 1511, 1789, 1853, 2064, 2151, 2420, 2437, 2752, 2823
şolok sa'at	: O saatte, tam o anda. 650
şolok dem	: O anda 1355

-T-

takatı tak ol-	: Takatı kesil- 982
tam-	: Damla-, damla damla ak-
-dı	2228
tamu	: Cehennem. 385, 581, 931, 1350, 1731, 1732
-da	1305, 2767, 2768
-dan	307, 333, 519, 816, 2105
-nuñ	1607, 2757
-ya	435, 511, 1585, 1608, 2033
-yu	585
tan-	: Danış-, istişare et-

	-am	698
taña	: Hayrette kal-	488
taña kal-	: Şaşa kal-, dona kal-	
	-a	2789
	-dı	1931
	-[ı]sar	1787
	-sun	2407
	-ur	2420
tañla	: Sabahleyin, sabah olur olmaz.	2553, 2610
tañla-	: Şaş-, garip bul-	1911
tap	: Yetişir, kâfi	2774
tapu	: Huzur, nezd, makam.	
	-ña	183, 789
taşra	: Dışarı.	2555
taşra gel-	: Dışarı çık-	
	-ürse	2557
tayak	: Mesnet (dayak), dayanılacak şey.	
	-ıdur	1769
terkin ur-	: Terket-, vazgeç-	38, 1011
	-a	2930
	-ur	802
	-dum	877
	-up	2654
tın-	: Ses çıkar-, söz söyle-	
	-ma	442
	-mağıl	2466
	-mak	2694
	-masın	1006
	-maya	643, 2501
	-mayasın	1126
	-mayuban	1431, 2591
	-mayup	2605
	-mazam	859

	-mazın	974, 974
toru	: Tepe, zirve.	
	-sı	962
toyla-	: Ziyafet ver-, yedirip içir, ağırla-	1969
	-ğıl	1565, 2329
tun gel-	: Kıyam et-, ayağa kalk-	
	-di	547
tuş eyle-	: Nâil et-	
	-gil	2679
tuş kıl-	: 1. Nail et-	1952
	2. Müptelâ kıl-	2180
tuş ol-	: Rast gel-, karşılaş-, isabet et-	
	-an	2818
	-ı geldiñ	845
-U-		
uçmak	: Cennet.	
	-a	1585
	-ından	956
	-ını	15
umaç	: Hedef, amaç, gaye.	1957
umu	: Ümit, emel.	236
üleş-	: Paylaş-, bölüş-	
	-evüz	738, 739
üş	: işte, şimdi	361, 569, 573, 639, 667, 668, 892, 1131, 1263, 1296, 1297, 1412, 1531, 1532, 1534, 1535, 1663, 1870, 1913, 1965, 2019, 2050, 2062, 2063, 2211, 2212, 2230, 2259, 2276, 2306, 2425, 2482, 2483, 2485, 2495, 2631, 2751, 2921
üşde	: İşte	181, 741, 882, 1855, 1928, 2171, 2225, 2499, 2573

-V-

vazgel-	: Vazgeç-, feragat et-	
	-eydi	2726
virbi-	: Gönder-	
	-düm	1211

-Y-

yahşı	: İyi, güzel.	719, 1060, 2565
yarak	: Hazırlık.	
	-un	1160
	-uñ	1038, 1065
yarak eyle-	: Hazırlık yap-	
	-ñ	1051, 2613, 2614
	-r	2280
yarak it-	: Hazırlık yap-	
	-di	2615
yarak kıl-	: Hazırlık yap-	587, 760, 2327
	-mak	344
yarıcı	: Yardımcı, muin, şefâ'atçi.	1537, 2144
yarlığa-	: Affet-	
	-dı	2855
	-dım	948, 1420, 2860
	-dum	499, 1190, 1419
	-sın	493
	-ya	846
	-yam	843
yarlığan-	: Günahı bağışlan-	
	-mak	1217
yarı	: Yardım.	1081, 2929
yarı kıl-	: Yardım et-	772
yasdan-	: Yaslan-, dayan-, kendine yastık edin-	

	-ursın	1161
yasta- (yasda-)	: Yasla-, daya-, yastık edin-	
	-miş	200
yavı kıl-	: Kaybet-	
	-dı	1425
yavuz	: Kötü.	873, 1709, 2266
yavuz san-	: Kötülük dile-	
	-mazın	2434
yavuz sanu san-	: Kötülük dile-	
	-ırdıñ	331
yazı	: Ova, sahra, ıssız yer.	
	-da	2444
	-yı	2295
yazuk	: Günah, suç.	
	-ı	426
	-ları	531
	-um	427
yazuklu	: Günahkâr.	475, 518, 1026
yeg	: Daha iyi, üstün.	604, 635, 636, 851, 904, 1017, 1424
	-dir	583
yegrek	: Daha iyi.	
	-idür	2038
yel-	: Koş-, acele yürü-, es-	
	-ürsin	1032
yene	: Yine.	1201
yeyni	: Hafif.	347, 429
yerin-	: Kederlen-, üzü-, mahzun ol-, tasalan-	
	-e	1649
yerine ko-	: Yerine getir-, ifa et-	
	-mayan	1649
yer yerin	: Her taraftan.	173
yigrek	: Daha iyi, üstün.	
	-dür	376

yigren-	: İğren-	
	-ür	2399
yu-	: Yıka-	
	-ğil	1119, 1225, 1676
	-mayan	1228
	-yalar	2240
	-yam	659
	-yan	2256, 2257
	-yuban	1336, 2258
yunt	: Kısrak.	2646
yuyucu	: Cenâze yıkayıcı.	2249
yügriş-	: Koşuş-	
	-ür	2289
yüzin düş-	: Yüz üstü, yüzükoyun düş-	
	-e	1628
yüz tut-	: Yönel-	
	-arlar	944
	dutdı	1597
	dutdum	1278
	-ini tutdı	1526
	-ini tu[tup]	1403
	-in tutdı	1429
	-up	525, 527
yüz ur-	: Yere kapan-	
	-dılar	1936
	-ini urdı	2560
	-in ura	2783
	-iñ urdı	2173
	-up	885
	-üm urdum	1157
	-üñi urğıl	1817
	-üni urmış	2372
	-ün urdı	2584

5. SONUÇ

Mürîdî (Aydînî)'nin dinî, tasavvufî mesnevisini düzlük-yuvarlaklık ve imlâ yönüyle inceledik. İncelememiz üç ana bölümden oluştu. Bunlar metin, düzlük-yuvarlaklık uyumu ve imlâdır.

Düzlük-yuvarlaklık uyumunun işlendiği bölümde “-lık” ekinin tablo 1’deki sonucuna göre %74.5 bir uyumla karşılaştı. “-lı”, “-li” eki için yapılan tablo 2’de uyum oranı şöyledir : Uyumlu % 47.94; uyumsuz 52.05. “-sız” eki tablo 3’de gösterildiği şekliyle uyumlu % 45.45, uyumsuz % 54.54 “-cı” ekinin tablo 4’deki sonucuna göre % 100’lük bir uyumla karşılaştı.

İyelik eklerinin her şahsı için ayrı istatistik yapıldı. I. Teklik Şahıs için tablo 5’de uyumlu % 71.09, uyumsuz % 28.90; II. Teklik Şahıs için tablo 6’da uyumlu 54.22, uyumsuz 45.77; III. Teklik Şahıs için tablo 7’de uyumlu % 82, uyumsuz % 18 olarak tespit edilmiştir. I. çokluk şahıs (tablo 8) uyumlu % 55.4, uyumsuz % 44.6; II. çokluk şahıs (tablo 9) uyumlu % 30.43, uyumsuz 69.56 şeklindedir.

Yükleme eki (tablo 10) için yapılan istatistikte sonuç uyumlu % 76.3, uyumsuz % 23.7 olarak belirlenmiştir.

İlgi ekinin (tablo 11) oranları ise uyumlu % 52.87, uyumsuz % 47.12’dir.

Fiilden fiil yapan “-dır”, “-dir” eki (tablo 12) uyumlu % 63.88, uyumsuz %36.11; “-n” eki (tablo 13) uyumlu % 70.58, uyumsuz % 29.41; “-l” eki (tablo 14) ise uyumlu % 94.11, uyumsuz % 5.88’dir.

Görülen geçmiş zaman eki I. teklik şahıs (tablo 15) için uyumlu % 51.21, uyumsuz % 48.78; II. teklik şahıs (tablo 16) için uyumlu % 63.04, uyumsuz % 36,95; III. teklik ve

çokluk şahıslarda (tablo 17) uyumlu % 84, uyumsuz % 16; I. çokluk şahıs (tablo 18) uyumlu % 45.45, uyumsuz % 54.54'tür.

Duyulan geçmiş zaman eki “-mış”, “-miş”, “-muş”, “-müş” de uyumlu bir şekilde karşımıza çıkar. Uyumlu % 84.74, uyumsuz % 15.25'tir.

Geniş zaman eki “-ır”, “-ir”, “-ur”, “-ür” uyum oranı, uyumlu % 46.06, uyumsuz % 53.93'tür.

Sıfat fiiller “-dik”, “-duk”, “-dük” eklerinin oranı, uyumlu % 54, uyumsuz % 46 şeklindedir.

Zarf fiillere gelince “-ıp”, “-up”, “-üp”, “-ıban”, “-uban”, “-üben”, “-ıbanı”, “-ibeni”, “-ubanı”, “-übeni” eklerinin incelendiği kısımda oran, uyumlu % 24, uyumsuz % 76; “-ıcak”, “-icek”, “-ucak”, “-ücek”, “-ıcağaz”, “-icegez”, “-icegiz”, “-ücegez” eklerinde, uyumlu % 65.67, uyumsuz % 34.33; “-ırak”, “-irek”, “-urak” eklerinde, uyumlu % 37.5, uyumsuz 62.5'tir. “-ınca”, “-ince”, “-unca”, “-ünce”, “-uncak” ekleri ile “-dıkça”, “-dukça”, “-dükçe” zarf fiil eklerinde % 100'lük bir uyumla karşılaşmıştır.

Şahıs eklerinde I. teklik şahısta uyumlu % 95.16, uyumsuz % 4.83; II. teklik şahısta uyumlu % 89.27, uyumsuz % 10.72; III. teklik şahısta uyumlu % 33.33, uyumsuz % 66.66; I. çokluk şahısta uyumlu % 28, uyumsuz % 72'dir.

“-dır”, “-dir”, “-dur”, “-dür” bildirme ekinin uyum oranı uyumlu % 39.75, uyumsuz % 60.24 şeklinde belirlenmiştir.

“Yabancı Kelime Grupları” başlığını taşıyan bölümde de izafetlerde yuvarlaklaşma, bağlama gruplarında ise “ج” yerine “س” veya “esre” nin kullanıldığı tüm örnekler tespit edilmiştir.

Eserin tamamının değerlendirilmesi sonucu incelenen tüm eklerde düzlük-yuvarlaklık uyumunun tam olarak gerçekleşmediği tespit edilmiş, bir ek dışında (-cı) her ekin düz ve yuvarlak şekillerinin kullanıldığı görülmüştür.

Arapça, Farsça kelimeler ile Türkçe kelime ve eklerinin yazımında aslî imlâlarına bağlı kalınmadığı görülmüş, bezen aynı kelimenin farklı yazımlarına yer verilmiştir. Arapça ve Farsça'dan alınmış kelimelerin yazımında vezin gereği kısa okunan hecelerde uzun ünlü işareti kullanılmamıştır. Bununla birlikte veznin gerektirmediği yerlerde de bu tasarrufta bulunulması müstensihin eğitim durumuna bağlanmalıdır.

Kullanılan sözcük varlığı, karşılaşılan imlâ hususiyetleri, düzlük-yuvarlaklık uyumu nispetinin %67 uyumlu yönünde ortaya çıkması, eseri Eski Anadolu Türkçesinin sonlarına ait kılmaktadır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- AYAN, Gönül : Esrârname, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara, 1996.
- Bursalı Mehmet Tahir : Osmanlı Müellifleri, haz. Cemal Kurnaz, Mustafa Tatçı, Cilt II, Bizim Büro Yayınları Ankara, 2002.
- DEVELLİOĞLU, Ferit : Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi, Ankara, 2001.
- DİLÇİN, Cem : Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, Türk Dil Kurumu Yayınları Nr. 517, Ankara, 2000.
- ERGİN, Muharrem : Osmanlıca Dersleri, Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 1994.
- ERGİN, Muharrem : Türk Dil Bilgisi, Bayrak Basım/ Yayım/ Tanıtım, İstanbul, 1993.
- KAYRA, Osman Kemal : Hüsâm-ı Sahravi Tuhfeten Li-Hazreti'l-Aliyye, Basılmamış Doktora Tezi, İÜ-SBE, İstanbul, 1991.
- KORKMAZ, Zeynep : Türk Dili Üzerine Araştırmalar, Türk Dil Kurumu Yayınları Nr. 629, Ankara, 1995.
- SÂMÎ, Şemsettin : Kâmus-ı Türkî, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1999.
- TİMURTAŞ, Faruk K. : Osmanlı Türkçesi Grameri, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1995.

TUMAN, Mehmet Nail : Tuhfe’i Nâ’ili, haz. Cemal Kurnaz, Mustafa Tatçı, Cilt II,
Bizim Büro Yayınları, Ankara, 2001.

ZİYÂ, Şükûn : Gencine-i Güftâr, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları,
İstanbul, 1996.

_____ : Tarama Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları Nr. 212,
Ankara, 1995.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ذل ویرا عین قریب کیم ایلم اول آنون جون خوری علان خلق یلم حقیق کلامی کیم نم شکر ایلم اول اکثر قوس اولور عین ملک ایلم	اولدوز صمد سین لایزال مانع معطر عطار الذویب باد شاهدر جمه جملک اکقول اولدرز قوالرنگ قیدن کورن	ای حکیم ایوم حیدر و الجلال خانیط نامر شتار العیوب حکمر اول حکمر احسن ملک بول قویه هر اوله هر رزق ورن
قیل الله ان ساعدت خلقی بیر لکن نکر ایدوب ایلم سجود بیر لکن نکر ایدوب ایلم سجود حقیق کلامی کیم نم شکر ایلم اول اکثر قوس اولور عین ملک ایلم	دیر ایستیفه عالم خلقی بیر لکن نکر ایدوب ایلم سجود حقیق کلامی کیم نم شکر ایلم اول اکثر قوس اولور عین ملک ایلم	بارشاهد زلا شریک لایبوم بوره کون و حشمن طبره لایبوم نه انک اولسوک اول و امر عین اولور عین اولور عین اولور
قیل الله ان ساعدت خلقی بیر لکن نکر ایدوب ایلم سجود حقیق کلامی کیم نم شکر ایلم اول اکثر قوس اولور عین ملک ایلم	دیر ایستیفه عالم خلقی بیر لکن نکر ایدوب ایلم سجود حقیق کلامی کیم نم شکر ایلم اول اکثر قوس اولور عین ملک ایلم	بیر لکن نکر ایدوب ایلم سجود حقیق کلامی کیم نم شکر ایلم اول اکثر قوس اولور عین ملک ایلم

دل ویرا

ای خدا باقاله و سکران جدا بیر ضعیف اولور اوزن باله نفسه اولور اللک و جد کناه دین سرور و محرم ایلم کیم	کل جلالدن تجوزل یلم بیر ضعیف اولور اوزن باله نفسه اولور اللک و جد کناه دین سرور و محرم ایلم کیم	کون خلیل یلیک اول استعان ده دکل اولدی کا کاس نیله کور موسی و انبیا یوسف بقده و ذلک ایلم
عاشقه روحی عدا در هر سورن انبیاء اولیا، سلطان استین قلدی سه قولون محبت موم ای یوزی کول رطلر مینل سیک	عاشقه روحی عدا در هر سورن انبیاء اولیا، سلطان استین قلدی سه قولون محبت موم ای یوزی کول رطلر مینل سیک	هر یوزی دره کور قنار اولدیلم داعیا مولایستی ذکر ایلم کیم قیل قناعت تا اولستین اختیار صید ایلم اولدی کل شکار
بیر و کون اهر قوس کلامی کیم حجب حقد ای بلدیلم	بیر و کون اهر قوس کلامی کیم حجب حقد ای بلدیلم	بیر و کون اهر قوس کلامی کیم حجب حقد ای بلدیلم

ÖZGEÇMİŞ

1975 yılında Karadeniz Ereğli’de doğdu. 1986’da Soğanlı Yörük İlkokulunu, 1993’te Ereğli İmam Hatip Lisesi Edebiyat Bölümünü bitirdi. 1995’te Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü kazandı. Bu bölümden 1999’da mezun oldu ve aynı yıl Kars - Ziya Gökalp İlköğretim Okulunda Türkçe öğretmeni olarak göreve başladı. 2000’de Karadeniz Teknik Üniversitesi – Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünce açılan yüksek lisans sınavını kazandı ve bu bölüme kayıt yaptırdı. Öğretmenlik mesleğini Akçaabat Fevzi Paşa İlköğretim Okulunda sürdürmekte olan Muzaffer Uzun’un yabancı dili İngilizcedir.

